BOGOMIL RAINOV
UN NAIV
ÎNTRE
DOUĂ VÂRSTE
ROMAN
În româneşte de
PENKE MUŞATESClj
EDITURA MERIDIANE
Bucureşti, 1975
BOGOMIL RAINOV
Edin naivnik na sredna văzrast
Sofia 1973, Bălgarski Pisatei

CAPITOLUL I

De câte ori mă gândesc la generalul ăla negru, primul lucru de care-mi amintesc e conformaţia lui atletică şi că era imens cât un munte. Prin asta nu vreau să spun că mă gândesc permanent la el, căci dacă aş sta să cuget la indivizi de teapa lui, întreaga mea viaţă ar trebui să decurgă numai în meditaţii. Iar întrucât nu-s profesor la Harvard, nu mi se cere să fabric reflecţii, care niciodată nu vor fi utile cuiva, ci să elaborez idei apte de a se transforma în acţiuni. Şi dacă uneori se-ntâmplă să-mi aduc aminte de tipul acela, nu se datorează faptului că-s o fiinţă impresionabilă, cât existenţei unor indivizi care mă îndeamnă mereu să revin asupra anumitor evenimente.

Oricum, generalul negru era o aglomerare de ciolane şi muşchi îndesaţi, fără niciun gram de grăsime. Când am aflat de moartea lui neaşteptată, mi s-a părut pentru o clipă că uriaşul se prăvăleşte peste mine, cu toată greutatea lui, şi că încerc aceeaşi senzaţie plăcută pe care aţi simţi-o şi dumneavoastră, dacă tavanul camerei s-ar prăbuşi şi v-ar strivi sub dărâmături.

Moartea individului a fost înregistrată ca un eveniment absolut enigmatic, deşi după mine era întru totu’] normală, nu pentru simplul motiv că, la urma urmei, suntem cu toţii muritori, ci pornind de la ideea că un om care îşi ducea existenţa la modul în care o înţelegea generalul, cu greu s-ar fi putut bizui pe o durată excesivă a

vieţii. Cu atât mai mult cu cât lucrurile plăcute nu dăinuie niciodată.

Necazul consta în dependenţa mea de generalul negru; şi într-o oarecare măsură chiar răspundeam pentru el; astfel încât nu puteam trece cu uşurinţă peste ştirea din ziarul de după amiază, relatând moartea lui, aşa cum aş fi procedat cu un anunţ despre logodna domnişoarei X cu domnul Y. Eram convins că mi se vor solicita explicaţii detaliate şi complete, pe care bineînţeles n-aveam deloc posibilitatea să le furnizez, deoarece în dimineaţa aceea nenorocită, şi la acea oră fatală, mă aflam la aproximativ cinci kilometri de locul accidentului şi anume, mai exact, la domiciliul meu personal, şi, încă şi mai exact, chiar în pat.

Dacă ar trebui să mă limitez la ceea ce cunosenemijlocit în legătură cu cazul respectiv, totul s-ar putea exprima în câteva rânduri. Generalul sosise în casa mea absolut conform înţelegerii: la orele două din noapte. Primul lucru de care se interesase, fusese dacă suma stabilită se găsea la dispoziţia sa. I-am răspuns afirmativ şi mă pregăteam să trec la problemă. Bineînţeles, am început prin a-l chestiona, în primul rând, despre situaţia din ţară. Dar întrucât generalul nu era un personaj apt să exprime mai multe idei în puţine cuvinte, ci limbut ca un frizer, informarea ne luă mai mult de un ceas. Apoi am pornit să-i amintesc de misiune, ceva care s-ar fi putut rezuma la câteva minute, deoarece îi repetasem de zeci de ori şi misiunea în totalitatea ei, şi fiecare detaliu în parte. Dar, după cum am mai spus, generalul era un atlet, cu alte cuvinte puterea sa se afla concentrată nu în cap, ci în extremităţile trupului. Aşa că se impunea să discutăm iarăşi, punct cu punct, toată lecţia, ceea ce ne răpi încă un ceas, dacă nu şi mai mult.

Restul timpului, până la cinci dimineaţa, fu utilizat pentru o îndeletnicire întru totul idioată: tipul pornise să numere cu pedanterie întreaga sumă adusă. O sută şi cincizeci de mii, în monede de aur – totul aranjat cu acurateţă în fişicuri standard şi ambalat solid într-un pachet. Şi asta era iarăşi o curată idioţenie – să solicite

întreaga recompensă în aur – însă declafase chiar de la bun început că vrea aur şi numai aur şi că bancnotele noastre nu fac nici cât o ceapă degerată, în vreme ce adăuga, probabil, mental, că nici noi nu valorăm mai mult.

Şi iată-l petip cum taie sârmuliţa cu care fusese legat zdravăn pachetul, cum rupe ambalajul triplu, desface primul fişic, numără monedele conţinute şi trece la al doilea.

— Ascultă, dragule – nu m-am mai putut eu abţine.

— După cum vezi, fişicurile sunt toate la fel, ca formă şi mărime, şi prin urmare au acelaşi număr de monede absolut identice. Consider deci că-mi vei răpi mai puţin timp din somnul meu, dacă vei avea amabilitatea să numeri fişicurile întregi şi nu fiecare monedă în parte.

— Este posibil şi-aşa… – fu de acord generalul.

— Dar trebuie să ştiu totuşi precis ce anume se află în fişicuri.

Oftai din adâncul rărunchilor, dar nu stârnii deloc compasiunea negrului.

— De astă dată există riscul să dormiţi mai puţin; – remarcă el.

— Oricum, nu voi primi galbeni în fiecare noapte. Ba chiar sunt convins că o asemenea ocazie e prima şi ultima din viaţa mea…

Avea dreptate ca şi Socrate, în privinţa presimţirii că nu se va mai întâlni în viaţă cu o altă asemenea ocazie, deoarece după o jumătate de ceas urma să se transforme într-un morman de carne fumegândă.

Dar când afirma că era prima ocazie, minţea cu sfruntată neruşinare, fiindcă eu personal, şi nu o dată, îi înmânasem diferite sume, ce-i drept nu sub formă de galbeni şi nici într-o cantitate atât de impresionantă.

Aşadar generalul, instalat calm înaintea biroului meu, porni să rupă fişicurile, unul după altul, şi să răstoarne monedele într-o grămadă care, odată cu trecerea minutelor, devenea din ce în ce mai mare, până ce se vărsă deasupră-i şi cel din urmă fişic. Pentru ca apoi, acest posedat al metalului galben, să-şi deschidă geanta, care în

realitate era o mică valiză de aluminiu, să scoată prevăzător nişte pungi de nailon pregătite din timp şi să înceapă împachetarea monedelor.

— Hai să le răsturnăm pe toate în valiză – propusei eu.

— Că nu-s ouă, să se spargă.

— Aurul e gingaş, ca şi trupul femeii – obiectează negrul.

— Monedele nu trebuie să se frece între ele.

Am fost nevoit să suport şi procedura asta. În sfârşit, la cinci şi cinci dimineaţa, individul îşi îmbrăţişă valiza, îşi luă rămas bun şi mă scuti de prezenţ. să văzui fugar pe fereastră cum se urcă în „Ford”-ul lui verde-smarald şi cum demarează.

Şi aici se epuizează toate informaţiile mele nemijlocite în legătură cu cazul generalului. Restul l-am aflat din ziare.

Iar restul ce-a mai rămas, nu-i chiar cine ştie ce, şi de asemenea se poate rezuma în câteva rânduri. Dacă se exclud ipotezele şi legendele, din cele mai neverosimile, formulate de presa locală de senzaţie, în realitate rămâne vădit un singur şi unic fapt incontestabil: anume că, în aceeaşi dimineaţă”, Ford”-ul verde-smarald fusese descoperit, ars şi transformat într-o epavă, pe fundul unei prăpăstii stâncoase, traversată de şoseaua ce duce spre golf.

Strivit şi ars, asemeni maşinii, fusese descoperit în acelaşi loc şi cadavrul generalului, care ar fi trebuit să fie la volan. În virtutea unei enigme însă, aurul nu mai fusese găsit acolo unde ar fi trebuit să fie, şi, spunând lucrurilor pe nume, în genere nici nu se află nimic despre el. Din fericire, nimeni în afară de mine n-avea cunoştinţa despre ce anume transporta generalul cu el. Şi era bine că nu ştia nimeni, deoarece o valiză cu aur incendiază mult mai mult imaginaţia oamenilor, decât cel mai sângeros accident.

Asta-i tot. Cel puţin din punctul meu de vedere. Pentru că alte minţi, mai acrobatice, s-au grăbit imediat să conecteze moartea generalului cu un alt accident, petrecut

datorită unei coincidenţe în aceeaşi dimineaţă, şi posibil chiar la aceeaşi oră, la o oarecare depărtare de prăpastia fatală, şi anume chiar în golf. O barcă cu motor, din motive necunoscute, explodează la şase sute de metri de ţărm, şi odată cu ea zboară în aer şi amândoi pasagerii. Apoi pasagerii, mai exact rămăşiţele lor, au fost scoşi la ţărm, fără ca asta să ajute întrucâtva la dezlegarea enigmei.

Asta-i situaţia. Prin urmare, orice om cu idei nepreconcepute şi-ar fi putut da seama că eu, care în tot timpul acesta mă aflasem în culcuşul meu, cufundat în somnul acela zdravăn şi reînviorător pe care-l dorm de obicei numai drepţii şi oamenii din meseria noastră, nu puteam avea nimic comun cu evenimentele de mai sus. Până şi un copil era în stare să-nţeleagă aşa ceva.

Numai că şefii mei n u-s copii.

— Ia loc! – mormăie Hubert.

Întinde uşor mâna înainte, dar nu pentru a mi-o strânge pe a mea, ci ca să-mi indice scaunul pe care trebuie să mă aşez, un scaun fără spetează, lângă birou.

Oaspeţilor pe care-i agreează, Hubert le oferă totdeauna fotoliile din garnitura de piele, de] a celălalt capăt al cabinetului. Iar pe cei care nu-i fac plăcere, îi instalează pe scaunul ăsta fără spetează. O fi comod pentru secretară, atunci când e chemată să stenografieze în două minute o scrisoare sau o dispoziţie. Dar este un adevărat chin să şezi ceasuri de-a rândul pe scaunul ăsta şubred şi instabil, fără a avea posibilitatea să te reazemi măcar de ceva, pentru a-ţi destinde coloana vertebrală. Bineînţeles, Hubert cunoaşte perfect chestiunea asta, şi a utilizează anume pentru a-l pune, încă de la bun început, pe adversarul său într-o poziţie defavorabilă…

Scaunul fără spetează este doar unul din multiplele simptome că, în clipa de faţă, sunt tratat ca adversar sau, cel puţin, ca un străin. Nu mai asist la ridicarea lui din fotoliu, şi nici la strângerea de mână. Nu mai aud obişnuitele: „Cum a decurs călătoria?” „Ce mai face Helen?”, „Serveşti o ţigară?”. Şi-i de ajuns să mă gândesc c-am fost colegi de promoţie şi eram aproape prieteni…

— Eşti conştient că va fi necesar să prezinţi un raport detaliat în scris – pronunţă sec Hubert.

— Până atunci aş vrea să-ţi ascult şi explicaţiile verbale.

Înclin docil capul şi relatez limpede şi cumpănit tot ce se putea spune în legătură cu accidentul.

Omul ăsta era cartea noastră cea mai tare din joc.

— Recunosc în încheiere.

— Şi moartea lui e-ntr-adevăr o mare lovitură pentru noi.

— Nu ştiu dacă Institutul nostru va fi zdruncinat de pe urma acestei lovituri – remarcă şeful după o scurtă tăcere.

— Mi-e teamă însă pentru cariera ta, s-ar putea duce de râpă.

La aceste cuvinte sunt iarăşi încercat de sentimentul că uriaşul trup al negrului se prăvăleşte peste mine şi mă striveşte.

— Cunosc practica ţapului ispăşitor – dau eu din cap resemnat.

— Şi de vreme ce trebuie să fiu eu ţapul…

Ah! Asta-i culmea, te mai consider! şi victimă!

— Ridică tonul Hubert.

— Atunci trebuie să-ţi comunic că, după părerea unor persoane, în cazul de faţă nu eşti victima, ci călăul!

Ridic ochii şi mă uit la el înmărmurit.

— De ce mă priveşti? Oare nu ţi-a trecut prin minte că povestea ta poate fi apreciată şi dintr-un alt punct de vedere, total diferit? – începe să mă chestioneze şeful enervat.

— Orice se poate aprecia dintr-un alt punct de vedere; total diferit. consimt eu.

— Dar lucrez la Institut de un timp destul de îndelungat şi consider că am dreptul să mă bucur de o anumită încredere, cât de minimă…

— Încredere într-un sens şi neîncredere în altul, dacă vrem să fim mai exacţi – mă corectează şeful.

— Probabil îţi aminteşti, încă din Chile ai încurcat

unele treburi, deşi ai avut un aport pozitiv în (lltele. În general, te sfătuiesc să nu te bizui excesiv pe reputaţia ta, Nu-i chiar într-atât de ireproşabilă, Thomas.

Simt o dorinţă nestăvilită de a sări în sus, de a mă apăra, de a-i aduce aminte acestui birocrat, devenit obez din pricina sedentarismului prin cabinete, despre unele infime merite ale mele, dobândite cândva cu preţul vieţii. Numai c-ar fi cea mai stupidă prostie pe care cineva ar putea-o săvârşi într-un asemenea moment. Plec ochii şi mă destind într-o atitudine – de docilă resemnare, în măsura în care blestematul ăsta de scaun fără spetează îţi îngăduie asemenea ţinută.

— Nu-ţi e dar că prima întrebare pe care şi-o va pune un judecător obiectiv ar fi următoarea: ce profit poate realiza Thomas prin decesul agentului său?

— Asta în problema mobilului – remarc eu naiv.

— Însă chestiunea mobilului e posibilă numai în cazul când ar exista bănuiala de crimă.

— Imaginează-ţi, există bănuiala.

— Însă unicul „profit”, după cum te exprimi, n-ar fi decât suma. Or eu i-am transmis suma, şi încă în aur…

— Care n-a fost găsit…

— Şi care, bineînţeles, nici nu va fi găsit. Dacă generalul meu, după cum se poate formula într-o altă ipoteză, n-a căzut victima unui accident rutier, ci a unui atac, e foarte normal ca atacanţii, mai înainte de a-l expedia în prăpastie, să fi pus mâna pe valiză. Numai că, în clipa aceea, mă aflam la cinci kilometri de locul accidentului, mă-nţelegi, eram în patul meu, şi cel puţin trei inşi, inclusiv portarul, pot confirma că nu mi-am părăsit domiciliul…

— Vezi, Thomas – ridică mâna şeful – toate astea s-ar cuveni, e de la sine înţeles, să-şi găsească locul în raportul tău scris. Dar trebuie să-ţi spun, încă de acum, că nu-s suficient de puternic argumentate, pentru excluderea suspiciunii de crimă. Aveai în ţara aia destui oameni de-ai tăi, pentru organizarea unei crime, fără să fii nevoit a-ţi murdări mâinile cu sânge. Iar în privinţa aurului, cine

poate confirma că, în realitate, l-ai predat generalului?

— Dar era vorba de aur, nu de bancnote, înţelegi? Cinci mii de monede, în greutate totală de patruzeci de kilograme… Nu-i ceva care poate fi ascuns într-un geamantan, printre batiste. Şi n-a trecut* nicio oră de când am fost supus controlului vamal, o amabilitate pe care, bineînţeles, ţi-o datorez, pentru că, mai înainte, niciodată nu mi se verificaseră cămăşile murdare…

— Tac, ca să-mi trag sufletul, şi continui: – Să nu crezi că mă simt jignit. Sunt chiar recunoscător, deoarece acum e stabilit, fără echivoc, că n-am cărat aur în servietă, tot aşa cum, un om înzestrat cu bun simţ nu va admite niciodată c-am lăsat galbenii în ţara aia blestemată, unde nu eşti sigur nici de viaţa ta, darmite de aur…

— Deja sună ceva mai convingător – recunoaşte Hubert ca pentru sine – numai că toată povestea cu aurul, în momentul de faţă, reprezintă doar versiunea ta personală. Cum anume poţi dovedi că, într-adevăr, ai cumpărat cinci mii de monede, pentru a satisface meteahna nenorocitului de general?

— Cu cea mai obişnuită dovadă: chitanţa vânzătorului.

— Chiar ai chitanţa?

— În expresia şefului apar uşoare semne de înseninare.

Îi întind documentul. Hubert îl examinează fugitiv; şi ochii mici, cenuşii, devin iarăşi bănuitori:

— Dar nici nu-i măcar un formular comercial. O semnătură oarecare, indescifrabilă şi o ştampilă cam ştearsă. Consideri că peticul acesta de hârtie poate să joace rolul unei probe materiale?

— Trebuie să mărturisesc că, atunci când tranzacţionam cumpărarea aurului, nici nu mi-a trecut prin cap să adun probe materiale. Am fost obligat pur şi simplu să tratez cu unul din tipii aceia de afaceri obscure, care fac cursa Tanger dus-întors, iar principala mea grijă, în momentul acela, era să obţin un preţ care să nu fie dublui faţă de cel real.

— Vei adăuga, probabil, că tipul acela deocheat, în cauză, nu posedă un domiciliu stabil şi, prin urmare, nu poate fi găsit şi interogat.

— Ba dimpotrivă. Îşi are speluncile lui şi cred că-i posibil să se ia legătura cu el.

— „Crezi", dar nu eşti sigur… – mormăie nemulţumit Hubert.

Ridic din umeri neajutorat şi-mi îndrept privirea spre tavan, pentru a da de înţeles că, pe lumea asta, numai eei-de-sus poate fi sigur în permanenţă.

— Ştii că prudenţa cea mai elementară cere ca transmiterea unei asemenea sume să fie susţinută, cel puţin, printr-o înregistrare sonoră – mi-o trânte. ştie şeful, fără să ia cămă la poziţia mea imploratoare.

Fraza a fost aruncată neglijent, cu intenţie, de parcă ar fi vorba de un detaliu fără semnificaţie deosebită. Iar eu răspund în acelaşi chip, absolut indiferent, nu ca atunci când îmi etalez cartea cea mare, ci pomenesc în trecere că am un guturai banal:

— Bineînţeles că am înregistrarea.

— Cred că trebuia să-ţi începi povestea cu chestia asta – mârâie Hubert, dar o privire fugitivă mă îndrituieşte să constat că asprimea expresiei sale înclină. din… calm.

— Ai banda la tine?

— Se află, lăsată în păstrare, la omul nostru din localitate.

— Natural că o, înregistrare, rămâne doar o înregistrare… – remarcă şeful, ca să nu mă împăunez exagerat.

— Însă o dovadă indirectă e totuşi mai mult decât nimic… Mai ale.: dacă posedă unele amănunte esenţiale.

Convorbirea era suficient de elocventă. Fără să mai amintesc faptul că până şi zornăitul aurului se auzea înregistrat pe bandă.

— Bine, să lăsăm acuma aurul…

Şeful se ridică şi întreprinde câţiva paşi spre fereastră, pentru a-şi dezanchiloza coloana vertebrală. Nici mie nu mi-ar displăcea o astfel de gimnastică, şi totuşi

continui să şed docil pe blestematul ăsta de scaun fără spetează, care în clipa de faţă îmi este mai odios decât scaunul electric. Şi nu numai că şed supus, dar chiar simt ceva în genul unei uşurări. Deoarece, după cum mi-e dat să presupun, suspiciunile se îndreaptă, în special, în direcţia aurului.

De fapt, cu toate că generalul negru îşi prăbuşise peste mine trupul lui de uriaş, moartea lui îmi pricinuise însă şi o anumită uşurare. Pentru că, datorită acelei slăbiciuni, pur omeneşti, de a-ţi exagera succesele, supraapreciasem excesiv rolul generalului în rapoartele mele de serviciu şi prezentasem eventuala sa participare, ca pe o garanţie deplină a reuşitei loviturii de stat în curs de pregătire. Dar, în condiţiile unor relaţii complexe şi încâlcite, şi în tot haosul din armata acelei republici africane, succesul loviturii de stat – cu sau fără participarea generalului – era mai mult decât aleatoriu. Însă misiunea mea de bază era tocmai asigurarea loviturii de stat, şi n-aş fi putut expedia nişte rapoarte din care să reiasă că-s incapabil să o realizez. Acuma generalul e mort. Şi reieşea că lovitura de stat eşuase, sau fusese amânată, nu din vina mea, ci datorită morţii neaşteptate şi absurde a personajului principal. Era suficient, desigur, să fie luată în consideraţie versiunea lansată de mine, că n-aveam nicio legătură cu dispariţia.

Hubert priveşte pe fereastră; de parcă ar evalua modificările survenite pe cerul fumuriu al urbei în timpul prelungitei noastre conversaţii. Apoi se întoarce cu spatele la peisajul mohorât de martie şi întreabă:

— Şi-acum, cum se prezintă situaţia?

Încerc să-i explic, şi chiar să susţin, cu câteva argumente costelive, că situaţia nu-i chiar atât de deteriorată şi că, totuşi, datorită prezenţei, pe ici pe colo, a agenţilor noştri, s-ar mai putea încă reconstitui, sau, mai exact, s-ar putea iarăşi dezorganiza întreaga viaţă politică, pil-l>à la crearea ambianţei prielnice unei lovituri de stat. Chiar schiţez anumite posibilităţi de influenţare a şefului conducerii generale, persoană în jurul căreia şi

declanşasem investigaţiile necesare.

— Dacă misiunea mea va continua în aceeaşi tară…

— Nici gând de aşa ceva – mă întrerupe şeful. –, Am senzaţia, Thomas, că eşti inconştient de situaţia în care ai picat…

— De vreme ce am picat într-o asemenea situaţie, atunci. pentru Dumnezeu, de ce mai continui discuţia asta chinuitoare? – oftez eu, pe un ton plin de suferinţă. – îmi ceri explicaţii pe care, în mod deliberat, eşti decis să nu le crezi… Mă provoci să-mi expun păreri care, e vădit, nu prezintă nicio importanţă pentru tine… Mă obligi să examinez nişte probleme pe care nici măcar n-ai intenţia să mi le încredinţezi…

Tac o secundă şi adaug cu amărăciune:

— Poate-i lipsit de tact, să amintesc tocmai acum, dar când mă gândesc că-n şcoală eram aproape prieteni…

În cele din urmă explodează. Izbucnirea pe care o aşteptam, pentru a avea un punct de orientare, ca să-mi dau seama ce anume se ascunde în dosul faţadei încruntate a frunţii sale brăzdate de cute, şi care sunt în realitate şansele mele de salvare.

— Nu numai că nu-ţi dai seama de situaţie, dragul meu! Dar nu poţi pricepe nici cel mai elementar fapt, că dacă nu eram eu şi dacă nu exista această „aproape prietenie” din şcoală, nici nu te-ai fi putut apropia de cabinetul ăsta, ci încă de la intrare ai fi fost expediat la biroul unde se eliberează dispoziţiile de concediere şi citaţiile pentru anchetele de serviciu. Erai terminat, mă-nţelegi, pur şi simplu lichidat, Hubert desenează în aer un mare „X”, cu mâna – şi-ar fi trebuit să consum o groază de salivă, pentru a-i demonstra Şefului Principal ce fel de om eşti, să înşir calităţi reale şi imaginare, şi să-i explic că, dacă începem să analizăm exagerat lipsurile oamenilor noştri, ar însemna să rămânem fără cadre în mai puţin de două luni…

Replici mânioase continuă să se năpustească asupra mea, însă eu, cu capul plecat şi supus, le percep în ceafă ca pe-o ploiţă domoală şi mângâietoare. Înseamnă că totuşi

mi-a luat apărarea. Deci, şi de data aceasta, pericolul a trecut pe lângă mine.

— Nu-ţi poţi imagina cum a fost receptată aici crima… Ori eşti nespus de mărginit, ori faci pe prostul, dracu' să te ia cu mutrele tale de mucenic…

Continuă să se monteze, şi n-am deloc intenţia să-l întrerup. Aştept doar momentul inevitabilei temperări. Pentru că asta-i partea cea bună a dezlănţuirilor: duc totdeauna la liniştirea situaţiei. E suficient ca desfăşurarea lor normală să nu fie tulburată de vreo replică nefericită.

În cele din urmă Hubert tace. Şi pentru a evita momentul penibil, în care ar fi trebuit să mă privească, face din nou câţiva paşi în direcţia ferestrei. Şi când se întoarce iarăşi cu faţa spre mine, mă aflu ghemuit pe blestematul ăla de scaun fără spetează, cu chipul îngropat în palme, în poziţia omului distrus şi umilit total.

— Nu vrei o ţigară? – întreabă niţel stânjenit şeful.

Întind mâna mecanic spre pachetul oferit, şi deşi am o poftă nebună să fumez o ţigară, arborez expresia omului căzut pe gânduri, care în clipa respectivă nu-şi mai dă seama dacă ia o ţigară sau o fiolă cu cianură de potasiu.

În momentul acesta apare în uşă secretara, chemată probabil printr-un semnal secret.

— Serveşte-ne ceva de băut! – comandă şeful.

Ia de pe birou minifonul care, în timpul acesta, repetase neobosit cântecul de copil, înfăşurându-şi, neobosit şi automat, banda de pe o rolă pe alta şi invers. În cele din urmă degetul mare, alb şi grăsuţ apasă: pe întrerupător, curmând firul melodiei care se şi transformase parţial într-o a doua natură a mea. Apoi şeful propune:

— Vino să ne aşezăm dincolo!

După un minut mă afund în îmbrăţişările moi ale fotoliului de piele, iar peste alt minut ţin în mână un pahar aburit de whisky, cu cuburi de gheaţă.

— N-am vrut să te alarmez, şi totuşi nu cred că-i timpul să te liniştesc – îmi explică şeful, după ce-şi răcoreşte motorul cu două înghiţituri zdravene.

— Cazul nu se va încheia atât de rapid, dar asta-i întrucâtva şi-n favoarea ta. Potrivit practicii curente, raportul tău va fi supus unui studiu amănunţit. Şi, tot în conformitate cu practica obişnuită, studierea lui se va prelungi luni de-a rândul, va trece de la un om la altul şi, probabil, într-o bună zi va fi înmormântat în dosarul cazurilor clasate; numai dacă…

Nu-şi duce la bun sfârşit fraza, deoarece ideea lui este suficient de clară şi fără asta, şi pentru că simte iarăşi nevoia să-şi răcorească măruntaiele. Apoi trage un jet gros de fum şi, în vreme ce-i dă drumul pe gură treptat… continuă:

— În două cuvinte, de acum înainte totul depinde numai de tine. Mi s-a permis să-ţi ofer o oarecare şansă de reabilitare, în cazul când nu există împotriva ta probe directe şi concludente de vinovăţie. Dar să nu-ţi imaginezi că vei obţine reabilitarea la locul de unde ai venit. După cum cred că bănuieşti, nu eşti unica noastră sursă de informaţii, tot aşa cum ştim prea bine că activitatea ta a creat grave nemulţumiri. cercurilor conducătoare din ţara respectivă. Situaţia nu ne îngrijora excesiv, atâta timp cât exista perspectiva unei proxime lovituri de stat. Însă acum, când lucrurile s-au schimbat „este exclus să te întorci acolo.

Declaraţia lui Hubert nu-mi surâde deloc, însă reuşesc să-mi ascund dezamăgirea. Nu pentru c-aş fi fost deosebit de legat de uliţele noroioase şi clima – detestabilă a acelei ţări blestemate de Dumnezeu, însă pentru mine personal tocmai situaţia actuală de acolo era deosebit de tentantă. Anumite întreprinderi de-ale noastre, situate pe teritoriul ţării respective, se vor simţi iarăşi direct ameninţate de naţionalizare. Iar când domnii aceştia se văd ameninţaţi, devin brusc generoşi faţă de acei semeni care sunt dispuşi să-i salveze de pericolul ce pluteşte asupra lor.

— Pentru moment, singura mea posibilitate e să te expediez în Bulgaria – îmi explică Hubert.

— Asta-i, pe undeva, prin Balcani?

Şeful aprobă din cap:

— Predecesorul tău de acolo abia a fost rechemat. ÎA nişte condiţii suficient de scandaloase.

Hubert oftează şi adaugă obosit:

— Scoatem pe unul, compromis într-un loc, pentru a-l înlocui cu altui, compromis în altă parte… Aşa merg treburile noastre…

Din nou plec capul distrus:

— Regret realmente că incidentul ăsta ţi-a pricinuit atâtea neplăceri… te rog să mă crezi, regret sincer…

Se uită la mine şi brusc izbucneşte în râs:

— Ha, ha, dacă te-ai vedea numai… Eşti însăşi naivitatea întruchipată… Pur şi simplu erai în stare să mă faci să plâng, dacă nu te-aş cunoaşte, aşa cum îmi cunosc cele cinci degete de la mână… Candide", parcă aşa te poreclisem la şcoală, după cartea aia scrisă de Voltaire, despre care toţi auziserăm, dar pe care nimeni n-o citise…

— Candide, ha, ha… O vulpe bătrână, Candide ăsta…

Hubert mă cunoaşte într-adevăr, chiar dacă nu întocmai ca pe cele cinci degete ale mâinii. Îmi dau perfect de bine seama că nu toate trucurile mele prind la el. Dar, în genere, douăzeci. la sută prind. Iar douăzeci la sută nu-i un procent chiar lipsit de importanţă, când e vorba să induci în eroare pe cineva care crede că te cunoaşte ca pe cele cinci degete de la mână.

— Trebuie să te previn – continuă şeful, reluându-şi mâna serioasă – condiţiile din Bulgaria diferă sensibil de cele în care ai fost obişnuit să lucrezi. Organele de la faţa locului sunt extrem de vigilente… Agentura noastră-i şubredă rău, iar ce nu se clatină încă, are posibilităţi extrem de reduse… Există unul sau doi agenţi cu oarecari perspective, dar aceştia trebuie feriţi de riscuri şi ţinuţi în rezervă, pentru cazuri mai serioase. Oamenii de la ambasadă sunt puţini ş. nu deosebit de activi în aria lor de serviciu, dacă nu ţinem cont de denunţurile pe care şi le scriu unul împotriva celuilalt… Această activitate scrisă este bineînţeles dovada unei sârguinţe lăudabile, însă aşteptăm din partea lor alte manifestări… De altfel,

informaţii mai pe larg vei primi de la secţie…

— Hubert soarbe restul de whisky şi-mi aruncă o privire: – Ei, ce ai de spus?

— Ce-aş putea spune? – îmi strâng eu mâinile resemnat.

— Chiar tu ai menţionat că mi se acordă o „anumită şansă”, şi probabil numai din delicateţe n-ai utilizat expresia „ultima şansă”…

— M-ai înţeles corect – înclină din cap şeful.

— În cazul acesta ce pot să spun altceva, decât să-ţi mulţumesc… Văd că eşti aici singurul om care mai are o anumită încredere în mine, cu toate că şi asta-i cam ştirbită…

— Termină, dragă, cu atitudinea asta de inocenţă ofensată – mă întrerupe blajin Hubert.

— Dacă-i vorba de încredere, din punct de vedere politic, nimeni, inclusiv Şeful Principal, nu s-a îndoit de tine. Iar în ceea ce priveşte latura cealaltă…

Tace şi face doar gestul acela semnificativ, cu degetul cel mare şi arătătorul, care sugerează numărarea banilor.

— Nu vreau să afirm că oamenii noştri sunt chiar într-atât de scrupuloşi, însă nimeni n-ar îngădui ca problemele de serviciu să fie sacrificate în favoarea unor interese personale… Şi-apoi ştii că, împotriva noastră, există o sumedenie de presiuni din partea anumitor organe… însă trebuie să fim de acord că nu ne putem permite orice, iar în ultimul timp, cazurile de corupţie, care s-au transformat în scandaluri publice, au devenit extrem de frecvente…

E gata să se monteze din nou însă probabil că oboseala ajunsese la cota cea mai înaltă, deoarece tace o secundă, iar după aceea îmi declară pe alt ton:

— Aşadar pleci acolo… Desfăşoară reţeaua, consolideaz-a, demonstrează-ţi aptitudinile şi asta va însemna reînvierea ta… Thomas, nu acţionezi totdeauna prea ortodox, totuşi eşti un lucrător care dă rezultate. Deci fii şi mai atent, de acum încolo, şi cu mai multă eficienţă.

Hubert ia minifonul lăsat pe măsuţă şi se ridică,

pentru a-mi da de înţeles că audienţa a luat sfârşit.

— Ce face Helen – îşi aminteşte el în cele din urmă să întrebe, pornind în mod automat minifonul.

— Mulţumesc, bine! – răspund recunoscător, în sunetele melodiei mângâietoare.

— Transmite-i multe salutări. Iar ţie, poftim! – şi-mi întinde aparatul acela miniatural.

— E un excelent dispozitiv de bruiaj… iar cântecul sună minunat… Curat şi nevinovat ca şi tine… Candide, ha, ha…

CAPITOLUL II

Călătoria, ca orice zbor prelungit cu avionul, decurge plictisitor. Totuşi nu-s un capricios, şi în asemenea cazuri. Îmi zic totdeauna că-i mai convenabil să te plictiseşti, decât să fii victima unui accident.

Helen, în virtutea obişnuinţei, ocupă locul de lângă hublou, ceea ce îi dă posibilitatea să-mi întoarcă spatele. Apoi, după ce se satură în suficientă măsură privind suprafaţa cenuşie a norilor, se întinde în fotoliul ei şi închide ochii, demonstrând astfel că iarăşi ţine să se izoleze de prezenţa mea. De altminteri nici n-am de gând s-o inoportunez, deoarece regulile relaţiilor noastre au fost de mult stabilite. Şi aceste canoane vor fi respectate până la capăt, adică până în clipa când unul din noi doi se va plictisi să joace mai departe jocul de-a căsătoria.

Aşa că-mi las aparatul de calcul electronic să se odihnească, de pe urma surmenajului din ultimele zile, şi par Curg leneş ediţia de dimineaţă a unui ziar, până mă sur.; prind cu privirea îndreptată nu spre informaţia refecit Oare la o contrabandă de narcotice, ci spre coapsele’s°ţiei mele, uşor dezgolite în timp ce picoteşte de-a binelea; în caz că nu se preface.

Nişte coapse realmente bine strunjite şi plăcut mo; delate.

Însă descoperirea că tocmai aceste coapse, aparţinând propriei mele soţii, mă mai pot interesa după trei ani de convieţuire, această descoperire trezeşte în pieptul meu un soi de excitaţie surdă.

„Propria mea soţie” – e prea tare spus: În realitate în tot acest răstimp a rămas pentru mine o femeie aproape străină. Pesemne de aceea încă o mai doresc, ca pe o femeie străină. În general, intimitatea noastră se limitează la faptul că are libertatea de a se îmbrăca şi dezbrăca în faţa mea şi că, din când în când – în lipsă de altceva mai bun – mă acceptă în patul ei. Însă chiar şi-n asemenea momente se comportă în aşa fel de parcă abia aşteaptă să mă respingă şi să declare: „Haide, m-am săturat de tine, pleacă odată!”

Un joc al amăgirii, asta-i căsătoria noastră. Şi partea proastă e că mie îmi revine, în acest joc, rolul partenerului deficitar. Bineînţeles, nu-s atât de mărginit încât să recunosc că reprezint partea cea slabă, şi că apreciez la modul cel mai interesat calităţile ei fizice. Dar femeile intuiesc aceste lucruri chiar şi atunci când le camuflezi excelent. Şi în afară de asta, în relaţiile noastre atracţia fizică este o partitură scrisă doar pentru vioara a doua: Iar Relen ştie foarte bine că, dacă m-a subjugat prin ceva, ispita n-a fost reprezentată de coapsele şi chipul ei regesc, ci de un lucru mult mai esenţial: banii.

Această Helen, care a dobândit dexteritatea de a se comporta ca şi vara primară a unei regine, este în realitate odrasla celui mai comun băcan, însă un băcan prosper şi gras, capabil ca, printr-un gest neglijent, să ofere fiicei sale, în dar de nuntă, un minuscul carnet de cecuri cu un mare cont deschis.

Am cunoscut-o pe femeia asta la una din acele recepţii diplomatice de masă, unde nu ştii cine a fost invitat şi cine s-a autoinvitat, şi unde trebuia să stabilesc un contact cu o personalitate extrem de importantă din punct de vedere al intereselor mele profesionale. Şi, deoarece realizarea contactării nu mi-a răpit prea mult timp, iar dispoziţia mea era excelentă, cu atât mai mult cu cât nici n-aveam ce face altceva, am decis să beau ceva mai zdravăn în onoarea gazdelor. Şi tocmai la îmbulzeala din jurul mesei cu băuturi, acolo mi-a făcut cineva cunoştinţă cu această Helen. Am stat la o parolă, am golit

câteva pahare, iar mai târziu am hotărât că putem realiza consumarea de băuturi şi în alte condiţii, fără îmbrânceli şi înghesuială, aşa că ne-am mutat într-un loc mai liniştit, la un local renumit, iar de acolo ne-am transbordat, după vreo două ceasuri, într-un teritoriu şi mai calm, adică la domiciliul meu personal.

Desigur, He4 en mai avusese asemenea legături pasagere, iar eu aşijderea. Aşa că, probabil, amândoi am fi avut de înscris această noapte doar ca o simplă cifră la droaia lucrurilor lipsite de sens. dacă o frază scăpată involuntar nu mi-ar fi reţinut atenţia: tatăl lui Helen era „dezgustător de bogat”.

Fie că aceste cuvinte au fost rostite într-un moment de limbuţie alcoolică, fie că reprezentau un pas bine chibzuit, chestiunea asta tnici până astăzi nu-mi e pe deplin clară. Oricum ar fi fost, încă din noaptea aceea am decis că trebuie să continui legătura, pentru a obţine o lumină mai limpede asupra dosarului partenerei mele, ceea ce se petrecu fără eforturi deosebite din partea mea. Helen s-a dovedit o femeie onestă, cel puţin în privinţa sinceităţii cu care pomenise de tatăl ei „dezgustător de bogat”. Era clar că Helen păşise în zodia vârstei măritişului, dar încă?; avea nicio perspectivă, fie pentru că anturajul de comercianţi al părinţilor nu o tenta prin masculii disponibili, fie pentru că, şi asta era posibil, aceştia nu manifestau un entuziasm deosebit de a se încurca cu o persoană care reuşise deja să stârnească destulă zarvă prin vederile ei exagerat de independente, referitoare la problema sexuală.

Şi iată că la orizontul lui Helen, îngust şi mercantil, se ivi un nou obiect, un mascul între două vârste, şi cu venituri tot atât de medii, nelipsit însă de un anume farmec, cel puţin în ceea ce priveşte profesia. Deoarece, e de prisos s-o mai spun, profesia de diplomat radiază totdeauna o lumină ademenitoare pentru fluturii din mica burghezie. Cocteiluri, recepţii, reprezentaţii de gală şi călătorii în străinătate, toate reprezentau o excelentă arenă pentru demonstrarea noilor coafuri şi toalete, şi de

ce şi-ar mai face o femeie toalete, dacă n-ar avea unde să le etaleze… Aşa că, în ultima instanţă, obiectul apărut recent, în ciuda relativei sale mediocrităţi, fu prins în colimator şi căsătoria se perfectă imediat.

În perioada când se petrecu evenimentul, lucram în Chile, iar cunoaşterea noastră avu loc în timpul concediului. Deoarece posibilităţile mele financiare erau limitate, a fost nevoie să-i făgăduiesc lui Helen, în chip de cadou de nuntă, o mutare urgentă din Chile la Paris. Bineînţeles, a fost vorba de o promisiune cu totul aleatorie şi, desigur, nu s-a realizat nici în momentul când, în cele din urmă, s-a decis să fiu mutat în altă parte a. globului, aceasta dovedindu-se a nu fi Europa, ci Africa.

Deci, Helen. rămăsese cu buzele umflate, şi dacă m-a însoţit până la destinaţia unde fusesem numit, a făcut-o numai pentru respectarea convenienţelor. De fapt, nici nu prea şedea cu mine, majoritatea timpului petrecându-şi-o la Nairobi, unde pleca cu avionul pentru două-trei zile, chipurile, dar rămânând acolo, în realitate, săptămâni de-a rândul, pentru a se destinde în lumea petrecerilor mondene, dacă nu cumva şi-n alte. activităţi.

Totuşi, dacă trebuie să citǎm expresia „a rămâne cu buzele umflate”, atunci aceasta mi se potriveşte mai curând mie, nu numai datorită faptului că Helen îşi considera dota drept un capital personal şi intangibil, ci şi pentru că dispunea de cea mai mare parte a salariului meu, ba chiar şi de o apreciabilă parte din persoana mea; fără nicio jenă şi fără să considere că-mi datorează ceva, indiferent ce, fie măcar şi un pic de recunoştinţă. Din fericire nu cunoaşte şi nici n-ar putea afla nimic despre alte venituri ce-mi aparţin, mult mai importante. Regretabil că acum, deocamdată, sursa acestor venituri este temporar sistată. Numai de ar fi realmente temporar.

De fapt, eu ar trebui să fiu cel care să mă eliberez de femeia asta, pentru a-i răpi satisfacţia de a mă pune ea pe liber. E necesar acest lucru, dar încă nu-l aduc la îndeplinire, deoarece nu-mi pot învinge dorinţa ca mai întâi s-o umilesc, să-i demonstrez până unde pot promova

în profesiunea mea, să-i înfăţişez de la fereastra apartamentului panoramicul Parisului sau al Londrei, să-i frec mutra cu carnetul meu de cecuri, carnetul meu cu două sau trei sute de mii, şi să-i declar: „Haide, acum carăte şi du-te de te culcă cu primul trecător ce-ţi iese în cale!”. Sau voi reuşi să-i înfrâng aroganţa, sau o voi alunga, deocamdată însă, în clipa de faţă, încă nu mi s-a prezentat ocazia nici pentru prima din variante, nici pentru cealaltă. De aceea n-am puterea să rup. şi să plec, fiindcă aş purta în mine sentimentul dezgustător al insatisfacţiei, care ne rămâne după fiecare poveste nedusă ca lumea la bun sfârşit.

t – Evident, ăsta nu-i Parisul. – bombăne Helea, în ce … iar, a dau seama că ajunsesem.

— Nici Africa nu-i! îi răspund eu. aruncându-mi deasemenea ochii în jos.

Femeia, vreau să zic soţia mea, se retrage uşor, fiindcă o atinsesem involuntar, atunci când mă aplecasem. Gestul ei reflex îmi aminteşte întreaga falsitate a legăturii noastre.

— Scuză-mă – îi spun eu – n-am de gând să-ţi şifonez rochia.

— Slavă Domnului! – şopteşte ea şi se întoarce iarăşi spre fereastră…

Jos, foarte departe, sub noi, printre feşele semitransparente ale unei pâcle subţiri se întinde oraşul. Nu reuşesc să disting nimic, în afara a doua cupole aurite, sclipitoare. Mă afund din nou în fotoliul meu. Oraşul nu mă prea interesează, iar muntele din dreapta nici atât, iar soţia mea, tot în dreapta – doar parţial. De aceea închid ochii şi aştept răbdător aterizarea.

În timp ce maşina ne transportă de la aeroport la noul domiciliu, nevastă-mea continuă să privească oraşul pe fereastră, de astă dată mai îndeaproape. Mă uit şi eu, bineînţeles, dar gândurile îmi şi zboară spre activitatea mea. De-aceea abia iau aminte la strada cu cele două rânduri de copaci despuiaţi şi la zăpada mânjită de noroi, încă îngrămădită lângă rigole. E abia trecut de cinci, însă

amurgul parcă a şi pornif să coboare. – Aşa-i vremea pe aici, totdeauna? – întreabă nemulţumită nevastă-mea.

Întrebarea este totalmente idioată, fiindcă într-o ţară cu climat temperat timpul nu poate fi permanent ca în martie. Deoarece întrebarea nu-mi fusese adresată mie, ci şoferului, nu consider că-i cazul să reacţionez.

— Ah, nu, după o lună-două va fi foarte frumos – rosteşte încurajator tânărul de la volan – cerul se va înseninа şi va deveni albastru, castanii vor înflori, şi veţi vedea că oraşul nostru nu-i deloc mohorât, aşa cum arată acum.

— Pe timpul ăsta toate oraşele au aceeaşi înfăţişare nedefinită, declar, eu, pur şi simplu ca să spun ceva.

Helen îmi aruncă o privire nemulţumită, dar nu zice nimic.

La drept vorbind, pentru mine nu numai toate oraşele, ci şi toate locuinţele au aceeaşi înfăţişare nedefinită. Cea de aici posedă un confort la fel de lipsit de personalitate, ca şi cele precedente.

Examinarea întreprinsă de nevastă-mea, se-nţelege, e considerabil mai pretenţioasă şi mai de lungă durată decât cea operată de mine. Şi întrucât tace tot timpul, s-ar cuveni să deducem că-i mulţumită. Pentru că în prezenţa mea Helen vorbeşte doar atunci când are de menţionat ceva neplăcut.

Şi totuşi, când cineva caută prea mult, totdeauna va reuşi să depisteze ceva dezagreabil.

— Paturile sunt amândouă în aceeaşi odaie – îi aud glasul de dincolo, în timp ce mă aflu în baie, ştergându-mi faţa.

— Acuma n-am nicio poftă să pornesc la schimbări capitale – adaug eu, în vreme ce-mi arunc ochii asupra încăperii.

Într-adevăr, cele două paturi sunt aşezate în aceeaşi odaie, destinată a fi dormitor. După mine, s-ar zice că-i ceva firesc pentru un om normal. Dar Helen e de altă părere.

— Mâine trebuie să găseşti pe cineva să-ţi mute patul

în altă parte. Eu una rămân aici, pentru şifonierul cel mare.

Şi ca să-mi demonstreze că decizia ei e definitivă, porneşte să se dezbrace, prilej de a-şi muta fizicul, conform procedurii tradiţionale, mai întâi în halat, iar după aceea în mângâierile spumoase ale băii. Helen nu anunţă „lasş-mă să mă dezbrac”, cum ar fi spus orice altă soţie. Ea se dezbracă pur şi simplu, fără să-mi acorde vreo atenţie, parcă vrând să sublinieze că reprezint pentru dânsa ceva mult mai puţin important, chiar decât şifonierul cel mare.

Şi totuşi, două ceasuri mai târziu, după o cină improvizată, mă acceptă lângă ea, poate fiindcă-i încercată de fiorii singurătăţii în acest loc nou, necunoscut, sau pentru că, şi asta-i posibil, amândouă paturile mai sunt deocamdată în aceeaşi încăpere, deşi nu-i exclusă nici eventualitatea ca, în drumurile din ultimele zile, să nu fi. Întâlnit niciun trecător.

Ambasada nu reprezintă mânie ieşit din comun, mei pe dinafară, nici pe dinăuntru, tot aşa cum este posibil ca şi personalul ei să nu reprezinte ceva deosebit. Întrucât însă mi-a fost hărăzit să activez aici, se impune să mă familiarizez şi cu ambianţa, şi cu personalul. În special cu „oamenii” mei.

— Unde-i cabinetul lui Bennett? – îl întreb pe portar, imediat ce pătrund în salonul de audienţe al ambasadei, fix la nouă dimineaţa.

— Pentru ce aveţi nevoie de Bennett? Şi. În general; cine sunteţi? – mă chestionează bănuitor cerberul casei; care are aerul că nu prea-i la curent cu sosirea mea.

— Cel nou, bătrâne! Consilierul pentru problemele culturale.

„Bătrânul” nu-i mai în vârstă de cincizeci de ani, şi are înfăţişarea unui boxer ieşit la pensie. Aproape că ia poziţie de „drepţi”, deoarece şi el face parte din cadrele mele, şi pentru că, de fapt, nu-i boxer, ci poliţist în retragere.

— Îmi pare rău, dar Bennett încă n-a venit…

— Cum încă n-a venit? Doar începeţi serviciul la

nouă!

— Îl începem noi la nouă, dar el întârzie în virtutea unei tradiţii. Ştiţi, aici nu-i chiar atâta de lucru, încât să fim aglomeraţi…

— Tradiţiile astea… – pornesc eu să zic.

În aceeaşi clipă, cineva în spate îmi pronunţă, cu o uşoară intonaţie interogativă, numele personal de familie:

— Domnul Thomas?

— Presupun că dumneata eşti Bennett – vorbesc la rândul meu, întinzând amabil mâna dreaptă către necunoscut.

Bineînţeles, nu-i o presupunere din partea mea. ci o certitudine. Pentru că figura asta, puţin încruntată, îl trădează numaidecât pe omul din profesia noastră. Nu-mi plac mutrele care-l demască pe proprietar. Şi nici statura înaltă, deoarece n-ai nicio posibilitate de a te strecura neobservat prin mulţime.

— Unde ai biroul? – întreb.

— Aici, pe sala asta, a treia uşă.

— Dar al meu?

— La etaj.

Informaţia mă satisface. Nu-i totdeauna comod să stai uşă-n uşă cu subalternii. Iar faptul că mă voi afla cu un etaj mai sus, mă îndrituieşte să cred că mi s-a rezervat o încăpere convenabilă.

Dar vai, cabinetul în care mă introduce Bennett, după ce urcăm scara, cu greu poate fi apreciat drept convenabil. Totuşi, e suficient de mare, însă atât de întunecos; încât se impune ca însoţitorul meu să apese pe butonul întrerupătorului electric, pentru a putea examina ambianţa. Mă îndrept spre fereastră, trag perdeaua de tul şi descopăr aspectul unui calcan afumat şi netencuit, înălţându-se doar la un metru distanţă de mine.

1 – Pesemne asta-i încăperea cu cea mai agreabilă privelişte din toată ambasada – declar eu.

Întorc spatele spre minunatul peisaj, şi privirea mi se stabilizează asupra a două calendare de reclamă agăţate de perete. În partea superioară a unuia din ele se află o

fotografie care imortalizează imaginea unui jucător de tenis, încremenit într-o lansare extraordinară a rachetei. Fotografia celui de al doilea calendar e mai bogată în culori şi conţinut, deoarece înfăţişează o revistă de coapse nude. O paradă ameţitoare, cu atât mai mult cu cât îndrăzneţul fotograf a cuprins în cadru numai coapsele, lăsând în afară capetele dansatoarelor.

— Probabil că predecesorul meu era amator de sport şi de artă pură – mormăi eu.

— Nu-i cabinetul predecesorului dumitale. Aici a fost biroul lui Adam, ataşatul de presă. Însă, alaltăieri, Adam a declarat că va contracta o depresiune nervoasă dacă nu-l mută în altă odaie. Iar şeful i-a oferit încăperea care, de fapt, îţi fusese destinată dumitale.

— Splendid! – aprob eu. Se pare că toanele lui Adam al tău sunt la voi lege.

— Nu-i al meu – mârâie Bennett.

— E al ambasadorului. Prim favorit al şefului… şi al destinului.

— Şi al destinului?

— Păi nu realizezi figura: magazinele universale ”Adam”? „Cine se îmbracă la „Adam”, nu calcă pe urmele modei, ci ţine pasul cu ea” şi aşa mai departe…

— Şi aşa mai departe? Două sute de milioane cifră anuală de afaceri.

— Dacă nu şi mai mult, probabil…

— Deranjez? – aud în spatele meu un glas moale de femeie.

După ce bătuse abia auzit la uşă, în încăpere intră o femeie tânără, sau aproximativ tânără, cu o înfăţişare promiţătoare. Probabil că-i Mary, viitoarea mea secretară.

— Nu deranjezi, dar pisezi – rânjeşte Bennett.

— Cu obiceiul ăsta al tău, de a da buzna pe neaşteptate…

— Cred c-am bătut, mai înainte de a intra – obiectează Mary, indiferentă.

— Ah, da, dumneata totdeauna baţi la uşă, dar întreprinzi operaţia în aşa fel, încât se creează impresia că

mai întâi intri, şi apoi baţi.

— Sunt, jos, câţiva vizitatori care aşteaptă pentru consultaţii – comunică secretara adresându-se lui Bennett, păstrându-şi indiferenţa şi fără să acorde vreo importanţă mustrărilor lui.

— Iar pe dumneavoastră vă aşteaptă ambasadorul – adaugă ea, adresându-se de astă dată mie.

— Du-te, Bennett, vorbim mai târziu – îi fac un semn cu capul, încruntatului meu adjunct.

Acesta pleacă din încăpere, iar Mary rămâne.

— De fapt, ar fi trebuit mai întâi să mă prezint – îşi dă seama femeia.

— Vă rog să mă scuzaţi, însă Bennett ăsta îmi calcă pe nervi în aşa hal, încât pierd şirul gândurilor. Sunt Mary, secretara dumneavoastră, cel puţin până în clipa când vă veţi găsi alta.

— N-am asemenea proiecte – o calmez eu.

— Şi-i absolut inutil să te prezinţi. Cred c-am şi aflat totul despre dumneata.

— Fraza asta sună aproape alarmant.

— Dimpotrivă. Informaţiile sunt numai în favoarea dumitale. Predecesorul meu, nu găsea pur şi simplu cuvinte pentru a-ţi lăuda sârguinţa şi… sufletul pe care le depui în muncă.

— Ce impertinenţă!

— Ba deloc! – obiectez blajin.

— Flecăreală obişnuită.

Ştii, există indivizi cărora le place să-şi împărtăşească suferinţele.

— Sunteţi şi dumneavoastră din aceia?

— Aparţin categoriei opuse. Dar ce importanţă are? Oare te supără bârfelile oamenilor?

— N-aş zice. Dar pe dumneavoastră?

— Pe mine – câtuşi de puţin.

— Inclusiv acelea care, în momentul de faţă, circulă pe contul dumneavoastră?

— Care, mai exact?

— Vai! Sunt atât de multe încât nu-s capabilă să le

enumăr dintr-odată. Dacă doriţi o situaţie mai completă, aş putea să vi-o prezint diseară, la consilier.

— De ce tocmai la consilier?

— Pentru că astăzi e ziua lui. Ştiţi, aici, la noi, zilele sunt distribuite extrem de riguros între cadrele diplomatice. Lunea bem la Adam, marţea la Bennett, miercurea la consilier, şi-aşa mai departe… Azi e miercuri.

— Ce fel de om e consilierul?

— Mi-e penibil să-l definesc…

— Îţi interzic să ai înaintea mea complexe de tipul ăsta – declar eu cu severitatea unui autentic şef.

— Ştiţi prea bine că fiecare ambasadă îşi are tontul ei. La noi rolul acesta este interpretat, nu fără succes, de consilier – mă lămureşte secretara, în vreme ce-şi. Învinge extrem de rapid complexul de timiditate. Apoi adaugă: – Însă permiteţi-mi să vă amintesc că sunteţi aşteptat de ambasador.

Nici n-ar mai fi nevoie să menţionez că biroul ambasadorului nu are nimic comun cu încăperea semiobscură lăsată moştenire de Adam. Trei ferestre înalte preiau lumina unei zile noroase, pentru a o revărsa asupra mobilierului amenajat ca într-un muzeu, purtând probabil numele vreunuia din nenumăraţii Ludovici sau, poate, al vreunei Pompadour. În general, aici totul emană noblеţe, inclusiv ambasadorul care se ridică la apariţia mea, dar fără a binevoi să-şi părăsească biroul, ci plecându-se peste el, cu o mână întinsă, întocmai ca o statuie solemnă.

— Iată-te şi pe dumneata… – pronunţă el cu o notă fals binevoitoare, după ce reuşesc, în cele din urmă, să parcurg cabinetul lung şi să ajung până la biroul lui masiv şi decorat cu sculpturi.

Apuc dreapta veştedă şi osoasă, care se îndreaptă spre mine cu aceeaşi falsă bunăvoinţă, şi mă aşez în fotoliul stil Pompadour pe care mi-l indică. O clipă mai târziu, silueta verticală a statuii se aşază şi ea, la rândul său, în fotoliu şi audienţa începe.

După chestionările inevitabile şi care nu reprezintă nimic, bunăoară cum a decurs călătoria şi cum se simte ne

va lămea, ambasadorul trece direct la esenţa problemei, mai exact încearcă să-mi explice care vor fi atribuţiile mele culturale în cadrul ambasadei şi cum nădăjduieşte el, şeful, să execut aceste atribuţii.

Ascult distrat, în timp ce studiez simultan, cu rapiditate, înfăţişarea conducerii. Tipul, de bună seamă, e un vechea şi bu na Şcoa. fă. Părul – şi un gri

J" de culoare cu ai meu, însă fireşte mai scump.

În ce priveşte manierele, şi acestea au patina bunei şi vechii ac oii: politeţe care totodată reuşeşte să-l ţină pe la distanţa corespunzătoare.

— Sper că nu te plictisesc – îşi întrerupe şeful la un moment dat expunerea, pentru a-mi da de înţeles că observă excelent neatenţia mea.

— Nicidecum, vă ascult cu deosebită atenţie, = – îi răspund, arborând o înfăţişare aproape servilă.

Din fotoliu! pe care-l ocupă, ambasadorul îmi aruncă o privire bănuitoare, chi încerc presimţirea confuză că atitudinea mea obişnuită, de supuşenie şi blândeţe, nu va fi extrem de apreciată în cabinetul acesta. Zău că-i păcat, deoarece atitudinea asta este anume creată pentru a fi arborată în faţa conducătorilor, şi nicidecum pentru subalterni.

Ambasadorul îşi camuflează insatisfacţia, aşa cum – se cuvine unui diplomat, şi-şi continuă recitalul îndrumărilor:

— Vezi dumneata, posibilităţile de lucru sunt limitate, dar nici chiar inestimabile, în special în domeniul – care-ţi aparţine, cel cultural. De altminteri, sper că şi dumneata ai reflectat la problemele astea şi ai ce să-mi relatezi.

Într-adevăr, am ce să-i spun, deşi nu tocmai în chestiunile respective. Totuşi, înainte de a trece direct la discutarea lor, decid să mai încerc, pentru orice eventualitate, jocul de-a naivitatea:

— Dumneavoastră aţi analizat atât de profund şi deţ taliat problemele, încât pur şi simplu nu văd ce aş mai putea adăuga…

— În cazul acesta, nădăjduiesc să accepţi acest…

hm… – să-i zicem „program” al meu – rosteşte pătruns de se

3 un naiv între două vârsteriozitate şeful, fără a lăsa de-nţeles că-i flatat de aprecierea mea.

— Bineînţeles, considerând totul ca un fapt în sine, e excelent… – pornesc iarăşi să deapăn.

— „Ca un fapt în sine”, dar nu şi pentru dumneata, nu-i aşa? – ambasadorul îmi pune iarăşi întrebarea de-a dreptul.

— Nici gând s-afirm aşa ceva… Totuşi dumneavoastră vă daţi seama şi singur că-n faţa mea se află probleme mai speciale, legate nu chiar atât de direct de cele culturale…

— Problemele speciale sunt domeniul dumitale – remarcă sec statuia de după birou.

— Nici nu mă interesează, şi nici nu-ţi pot servi ca pretext pentru subestimarea atribuţiilor oficiale.

Declaraţia este lansată într-un asemenea mod, judecând după sens şi ton, încât jocul lui Candide devine absolut inutil.

— E posibil ca dumneavoastră să nu daţi o înaltă apreciere activităţii noastre? – pornesc să întreb, încă la fel de naiv, în timp ce insist lejer asupra pronumelui posesiv.

— Nu-i vorba de activitate, ci despre anumite metode ale dumitale – şeful întreprinde un mic gest cu mâna, hotărât să-şi deranjeze încremenirea statuară.

Şi întrucât nu mai adaugă nimic, îmi permit să-l stimulez:

— Mai exact, la ce anume vă referiţi, dacă pot îndrăzni să întreb? Deoarece părerea dumneavoastră-i pentru mine, realmente, extrem de preţioasă.

— Nu mă îndoiesc – răspunde ambasadorul pe un ton care capătă greutate prin ironia-i accentuată. – însă nu ştiu în ce măsură sunt oportune asemenea discuţii aici, în cabinetul acesta…

— Cred că discuţiile serioase sunt mai oportune aici decât oriunde altundeva – subliniez eu.

— Considerabil mai oportune decât acest cântec superficial, de exemplu.

Fac să ţăcăne minifonul, care de câtva timp se află în mâna mea, şi încăperea se umple de tonurile gingaşe ale melodiei binecunoscute.

Şeful îşi dă seama că nu mai poate scăpa de perseverenţa mea, dar este posibil ca nici să nu simtă nevoia, deoarece chiar de la primele măsuri ale cântecului vorbeşte:

— Vezi, domnule Thomas: am să-ţi răspund la întrebare, dar mai înainte de orice ţin să te avertizez: nu încerca să-mi răstălmăceşti cuvintele în scopurile d. umitale şi să mă calomniezi în vreunul din rapoarte, aşa cum proceda uneori predecesorul dumitale. Opiniile mele sunt de multă vreme cunoscute, acolo unde trebuie. Şi permite-mi să adaug, personal vei avea nevoie de încă mulţi ani şi de eforturi susţinute, pentru a câştiga încrederea de care mă bucur eu în clipa de faţă.

— Vă mulţumesc pentru avertisment – îl aprob eu – cu toate că, sincer vorbind, n-am nicidecum intenţia de a vă calomnia.

— Cu atât mai bine – răspunde ambasadorul pe un ton în care încrederea răsună atât de puternic, încât nu poate fi bruiată nici măcar de cântecul acela pentru copii. – în ce priveşte părerea mea despre metodele dumitale, ea poate fi exprimată numai în două fraze. Sistemul cel mai comod de a-ţi sugruma adversarul e să-l cuprinzi în cea mai prietenească îmbrăţişare. Iar dumneata, în loc să-i câştigi încrederea, îl alarmezi înainte de vreme, şi-l amesteci în nişte evenimente compromiţătoare. Cred că m-am exprimat suficient de clar şi scurt?

— Evanghelia o spune şi mai scurt: Iuda I-a sărutat pe Iisus – îiâm prospătez eu memoria, ca să nu se împăuneze exagerat cu stilul său sintetic. – Numai că de la sărutul lui Iuda şi până astăzi, s-a scurs destulă vreme şi lucrurile s-au schimbat şi ele îndeajuns. Astăzi nu mai există asemenea cretini, dispuşi să cadă în îmbrăţişările dumneavoastră. Şi chiar dacă ar cădea pradă lor, puteţi paria liniştit că şi ei vă îmbrăţişează cu aceleaşi intenţii perfide, cu care şi dumneavoastră întreprindeţi operaţia

inversă. Astfel încât impactul este, în orice caz, inevitabil.

— E un punct de vedere – răspunde ambasadorul, care evident nu s-a gândit la o asemenea ripostă.

— Am fost de acord să-ţi expun opinia mea şi atât. N-am câtuşi de puţin intenţia de a intra într-o dispută cu dumneata.

— Îmi dau seama c-ar fi sub demnitatea dumneavoastră – declar cu o docilitate atât de nefirească, încât persiflarea făţişă se autodemască.

— N-am îndoieli în privinţa demnităţii mele, însă pur şi simplu nu agreez pierderea timpului cu flecăreli inutile.

Un îndemn s-o şterg, şi-atât de direct, încât mă ridic numaidecât de pe fotoliul cu valoare de antichitate.

— Vreau numai să te previn că voi urmări totuşi funcţiile dumitale oficiale, şi n-ar fi rău să acorzi mai multă atenţie celorlalte acţiuni.

— Voi ţine minte sfatul dumneavoastră. Deşi, dacă îmi permiteţi să subliniez, m-am mai ocupat cu astfel de probleme…

— Dumneata vii dintr-o ţară africană, unde îţi puteai îngădui orice soi de acţiune, inclusiv şi cele absolut prohibite – obiectează ambasadorul, în vreme ce şi el se ridică de pe fotoliu.

— Din nefericire, situaţia de aici pui deloc africană.

Am şi fost informat despre această problemă.

Tot aşa cum şi eu sunt informat despre dumneata; – subliniază plin de semnificaţii ambasadorul, ofensat de tonul meu arogant.

— În cazul acesta, ar fi trebuit să vă opuneţi din timp sosirii mele aici.

— Poate aş fi făcut-o, dacă ai fi venit pe cale normală – îmi întoarceel, fără întârziere, lovitura.

Eterna lovitură a nulităţilor ăstea umflate: ei sunt singurii care vin pe „calea normală”, iar noi, ceilalţi, suntem nişte pisălogi, escroci şi oameni de categoria a doua.

Însă şeful este, cu toate acestea, un om cu scaun la cap şi, în pofida enervării, reuşeşte să-şi dea seama că,

într-un fel sau altul, de astăzi înainte ne stă în faţă o muncă pe care trebuie s-o îndeplinim în comun, deoarece tirada urmat oare este rostită pe un ton mai aşezat:

Nu te considera ofensat, ci străduieşte-te să mă înţelegi: n-am idei preconcepute, în mod special, în privinţa persoanei dumitale, şi problema nu-i pentru mine, în general, personală.ci pur tehnică: un om în situaţia dumitale este de obicei consumat de dorinţa reabilitării.

„Iar ambiţia exagerată duce la exces de zel. Iar zelul în exces generează gafe. În general, cel care doreşte să-şi restabilească fulgerător reputaţia, deseori o pierde iarăşi cu aceeaşi rapiditate, şi într-un mod absolut definitiv. Fără să mai pomenim de neplăcerile pe care le cauzează şefilor.

— Înţeleg. Dar dacă nu greşesc, dumneavoastră aţi avut aceleaşi rezerve şi faţă de predecesorul meu…

— Exact. Şi s-au justificat pe deplin.

— Şi, fireşte, nici atunci rezervele dumneavoastră n-aveau un caracter personal.

— Sigur că nu.

— În cazul acesta. din moment ce aversiunea dumneavoastră nu-i provocată de persoane! e noastre, s-ar cuveni să tragem concluzia că se adresează dârect institutului pe care-l reprezentăm.

— Dar dumneata… Dar este de neconceput… – începe ambasadorul, înecat de mânie.

Dacă omul acesta îşi preţuieşte totuşi timpul, meu eu n-aş putea spune că-mi bat joc de el. De aceefără să-i mai ascult bâlbâielile, i-o servesc:

— Scuzaţi-mi insolenţa de a vă fi ghicit glodurile…

Apoi fac să ţăcăhe minifonul, dau ocol biroului şi apuc din nou pe calea cea lungă dintre ambasador şi uşă, de astă dată în sens opus.

Nevastă-mea folosise ziua pentru a instala un oarecare confort în apartamentul nostru standard, amenajat cu mobilierul ambasadei. La capitolul gospodărie este totdeauna grozavă, nu pentru că s-ar demola muncind în exces, ci pentru că se pricepe în a-i obliga pe oameni să muncească în jurul ei. Trăsătura asta a moştenit-o de la

taică-său, băcanul, care nu-şi adunase mormanul de bani numai cu cele două mâini ale sale.

Când mă întorc acasă, spre seară, locuinţa strălucea deja de curăţenie, iar prin uşa deschisă deja dormitor se observa clar că patul meu fusese evacuat, pentru a fi probabil instalat în cea de a treia odaie. Servanta din hol e încărcată cu sticle încă neextrase din ambalajul lor, iar în vaze sunt flori proaspete. În ce priveşte stăpâna casei, se aşezase la masa cea mare şi se îndeletnicea cu pasienţele ei obişnuite.

— Am senzaţia c-am să mor de plictiseală în oraşul ăsta… – oftează Helen, ridicându-şi ochii în clipa intrării mele, pentru ca apoi săp coboare asupra cărţilor de joc.

Faptul că vorbeşte încă din primul moment, e de la sine elocvent. Într-adevăr se va prăpădi de plictiseală.

— Dacă mă întrebi pe mine, pretutindeni în lume diplomaţii se plictisesc şi se distrează în acelaşi mod… Aşa că nu văd cu ce-i mai rău oraşul ăsta decât indiferent oricare altul. În fiece săptămână se dă câte o recepţie, şi în fiecare seară are loc câte 6 reuniune, ici sau colo. De exemplu, în seara asta suntem invitaţi la consilier.

Helen ridică privirea din cărţi, iar pe chip îi apare o oarecare înviorare:

— Vai!… Şi n-ai putut să-mi dai un telefon? Abia acum îmi spui!

— „Abia acum” înseamnă ora şase. Iar noi vom fi acolo nu mai devreme de opt.

Cu altă ocazie mi-ar fi răspuns probabil că o femeie nu poate să facă nimic în două ore, şi că pregătirile unei femei nu-s la fel cu cele ale unui bărbat – să-ţi schimbi cămaşa şi cravata – şi că, în general, sunt cel mai neglijent bărbat pe care l-a întâlnit şi că sunt deprins să gândesc numai la persoana mea… Şi multe alte chestii de acelaşi calibru. Dar, în momentul de faţă, după cum am mai spus, nevastă-mea moare de plictiseală şi perspectiva unei proxime prezentări în societate o înviorează. Gândul că în curând se va întâlni, faţă în faţă, cu soţiile colegilor mei, generează în dânsa tensiunea concurentului dinaintea

startului fatal. Deci Helen, cu un gest uşor neglijent, respinge cărţile devenite inutile, se ridică şi porneşte spre baie.

— Ce va fi, de fapt, reuniunea: o beţie obişnuită, sau o petrecere în onoarea noastră? – îi trece prin cap lui Helen să-ntrebe, când iese ceva mai târziu din baie, înfăşurată în halat.

— În seara asta totu-i organizat special în cinstea noastră – mă grăbesc să precizez, pentru a nu-i întuneca entuziasmul.

— Însă, după cum m-a asigurat consilierul, ei organizează chestiile astea fără niciun fel de ceremonie.

Mă aşezasem într-unul din fotoliile din hol şi-mi turnasem vreo două degete de whisky, pentru a respira o clipă liniştit după agitaţia din cursul zilei şi a-mi aduna gândurile. Dar Helen nu-mi dă posibilitatea să-mi concentrez ideile.

— Este invitat şi ambasadorul? – îi aud glasul din dormitor.

— Chiar dacă-i invitat, nu cred să vină.

— Pesemne, n-ai reuşit să devii agreabil conducerii.

— Nici n-am încercat. În schimb a încercat el să-mi demonstreze nişte atitudini de mare şef, însă cred că l-am pus la locul lui.

— Ce faţetă i-ai prezentat? Naivă sau ameninţătoare? – întreabă curioasă nevastă-mea.

— I-am arătat ambele feţe ale monedei.

— Numai de n-ar fi observat şi ce se ascunde între ele.

Îmi iau paharul şi mă ridic, deoarece sistemul ăsta de a vorbi din două încăperi mă enervează. Când mă ivesc în uşa dormitorului, Helen se află încă în costumul Evei şi tocmai îşi sortează lenjeria potrivită pentru ocazie. Dracu' s-o ia! Arată la fel ca şi acum trei ani: bine făcută, cu silueta ondulată expresiv în locurile corespunzătoare, fără a fi greoaie sau cu depozite de grăsime, aproape ca o adolescentă care abia s-a transformat în femeie. Numai chipul nu posedă nimic din expresia unei adolescente.

Impecabil de frumos, arogant şi rece, cu nişte ochi întunecaţi, în care zace experienţa tăinuită, ca să nu zic destrăbălarea.

Helen îmi surprinde privirea, dar continuă să se ocupe de sutienul pe care abia reuşise să-l aleagă şi doar mormăie:

Nu eşti un om supus slăbiciunilor, dragule…

Acest „dragule” îl foloseşte numai atunci când se referă la mine, bineînţeles, şi în special cu o intonaţie maliţioasă.

— Cunosc de mult calificativul. Dar trebuie să-ţi spun că eşti singura care mi-l dai.

— Se vede că celelalte sunt mai educate decât mine – bombăne femeia, în timp ce-şi înhamă sutienul şi se oc-a de furou.

— Nu! – obiectez eu. Pesemne că eşti singura faţă de care am manifestat o anumită slăbiciune. Fiindcă toate celelalte gândesc invers.

— Eşti sigur? – mă priveşte Helen, înainte de a-şi trage pe trup fleacul acela semitransparent, garnisit cu dantelă neagră.

— Ah, tu, bineînţeles, poţi fi şi extrem de periculos, nu contest. Dar nici până într-acolo încât toată lumea să te considere un dur. Dacă s-ar fi crezut despre ţine că eşti într-adevăr un om tare, nu te-ar fi expediat tocmai aici, în Balcani, ca să-ţi verifici puterile.

Şi ca să-mi demonstreze că prin această t! radă şi-a terminat observaţiile, îşi îmbracă furoul şi-mi întoarce spatele.

— Ştii că asemenea transferuri, de scurtă durată, sunt ceva obişnuit înainte de a fi avansat – zic eu.

— Ştiu, de la tine. Dar experienţa m-a învăţat, cu prisosinţă, să nu mă bizui pe poveştile tale – îmi spune Helen, în timp ce continuă să-mi întoarcă spatele.

— Nu eşti un copil, şi-nţelegi că uneori se mai ivesc şi evenimente neprevăzute. De data asta însă cred că totul a fost cântărit cu extremă precizie. Mi-am şi aruncat o privire fugitivă asupra situaţiei de aici. Sunt convins că

activitatea pe care o voi desfăşura acum ne va. propulsa.

— Cu siguranţă, undeva mai spre occident.

— Să dea Dumnezeu!... – pronunţă scurt nevastă-mea, pentru ca apoi să se afunde în şifonier, pentru a-mi arăta o dată mai mult c-a încheiat discuţia.

Poate c-a venit timpul să-mi schimb şi eu costumul. De fapt, costumul acesta gri va fi înlocuit cu un altul, tot gri, însă puţin mai închis sau mai deschis, fie ecosez, fie „miile points”, fie fără model, numai să reiasă că am o garderobă suficient de asortată.

Divinizez culoarea gri. Reprezintă discreţia totală, i: creprimarea tendinţei fără sens de a te scoate în evidenţă, contopirea cu mulţimea asemănătoare ţie. Cretinul nu-şi dă seama că a te distinge înseamnă să devii ţintă facilă. Cine atrage atenţia necontenit, acela îşi creează inevitabil şi necazuri. Surplusul de strălucire este permis numai vedetelor – de film sau nu – fiind dăunător oamenilor comuni, iar pentru cei de profesia mea, chiar nociv. A trece neobservat, înseamnă că eşti bine apărat, a poţi înainta fără zgomot şi-ţi poţi atinge scopurile.

Mă retrag în cea de a treia odaie, unde, după cum mă şi aşteptam, intervenţia unei mâini atente de gospodină aproape nici nu se remarcă. Încăperea, desigur, este curată, însă geamantanele îmi stau deschise pe duşumea, iar din ele au fost scoase numai costumele, costumele mele gri, şi aruncate pe patul recent instalat. Aleg unul din cele trei, scot o cămaşă curată şi mă îmbrac.

Tipi de genul generalului meu negru, care depăşesc mulţimea cu un cap, vor fi totdeauna vulnerabili. Iar cei de teapa lui Bennett – aşijderea – deoarece pe lângă faptul că e ţeapăn, de parcă ar fi înghiţit o prăjină, mai şi enervează cu fizionomia lui posomorâtă. Şi cei ca şeful meu, cu înfăţişarea lui distinsă de statuie de bronz, nici ei nu fac două parale, pot fi utili, cel mult, ca mobilier pentru un cabinet diplomatic. Avansaţi-l pe bărbatul ăsta maiestuos în mijlocul oamenilor obişnuiţi, daţi-i drumul în piaţă, în metrou, pe bulevard şi veţi observa că imediat se va transforma într-o caricatură.

Şi dacă eu însumi am întreprins ceva în viaţa asta, şi am pornit de la nimic, reuşind s-ajung până la un anumit nivel, s-a datorat numai faptului că am izbutit să pricep anumite lucruri, şi încă de timpuriu… Candide!… Ha-ha!… Râzi, dragă Hubert… îţi vine uşor să râzi. Pentru că şi studiile, şi cariera, şi contul de la bancă le-ai primit gratuit de la taică-tău… iar tatăl meu…

Propriu-zis, n-aveam tată, însă mi-am dat seama de asta destul de târziu. Omul pe care-l consideram tatăl meu se căsătorise cu maică-mea la un an după naşterea subsemnatului. Presupun că acceptase sacrificiul de a se căsători cu o văduvă, şi încă purtând în braţe un prunc în scutece, numai datorită modestei sume de bani economisiţi şi cochetei căsuţe rămase de la răposatul ei bărbat. De fapt, dacă era mai inteligent, acest tată de al doilea ar fi trebuit să mă adauge şi pe mine la obiectele achiziţionate, deoarece, pe el personal, natura îl lipsise de facultatea procreării. Dar tocmai pentru că-şi recunoştea făţiş insuficienţa, încă de la bun început tăinui să o oarecare duşmănie mocnită faţă de mine, deoarece vedea în persoana mea o parte din omul care se culcase cel dintâi cu nevastă-sa, şi care se dovedise bărbat, în sensul real al cuvântului.

Numai că mult mai târziu m-am edificat asupra acestor lucruri, şi-n primii ani l-am considerat tată adevărat, şi chiar mă gândeam că în comportamentul său faţă de mine se manifestă autentice sentimente paterne.

— Nu bat niciodată copilul – l-am auzit afirmând cândva, de faţă cu nişte musafiri ce se adunaseră în hol. – Bătaia este o sălbăticie. Şi-n afară de asta, îi. creează copilului falsa impresie că şi-a ispăşit greşeala. Iar o în – ăla nu poate fi ispăşită prin câteva planie.

Într-adevăr, nu mă bătea niciodată. Mai târziu mi-am verificat bănuiala în privinţa cauzei pentru care nu mă bătea. Un deznodământ atât de rapid şi simplu n-ar fi fost în stare să-i satisfacă pe deplin răutatea. Mă pedepsea. Născocea în tihnă pedepsele şi le aplica calm, fără accese de enervare sau mânie.

— De ce-ai întârziat? – mă-ntreba el blajin, când, abia sosit de la şcoală, îl găseam stând la masă cu maică-mea. În sufragerie.

— Ne-am abătut puţin pe la grădină, să ne jucăm – îi spuneam eu, mai înainte de a fi învăţat să mint.

— Treci la perete!… Nu acolo, ci aici, la colţ!…

Insista asupra acestui „aici, la colţ”, pentru că din leicul indicat aveam o excelentă perspectivă a mâncărurilor de pe masă şi, prin urmare, posibilitatea de a înghiţi în sec mai abundent.

Tocmai îşi terminau amândoi supa de lapte cu conopidă, una din supele mele preferate. Taică-meu sorbi ultima lingură şi întinse farfuria să i se mai servească o porţie. Maică-mea îi umplu farfuria cu supă albă şi groasă, în care pluteau bucheţele mari de conopidă. Pentru asemenea ocazii, maică-mea îşi studiase m!: fi de mult rolul de martor absent. Tremura la gândul că cel de al doilea bărbat ar putea s-o părăsească. Făcea tot ce era posibil să n-o lase, deşi, până la urmă, tot a abandonat-o.

După supă venea rândul fripturii la cuptor, bine rumenită, presărată cu pătrunjel verde şi încununată c-un boţ de unt ce se topea uşor deasupra cărnii f ierbinţi. Odată cu friptura maică-mea aducea şi-un morman de salată verde, preparată cu un sos extrem de gustos, pe care se pricepea să-l potrivească de minune. Simţeam în stomac o durere sfâşietoare, şi aproape că mă înecam cu saliva, atâta eram de flămând. Mi-era aşa de foame încât m-aş fi mulţumit şi numai cu o feliuţă din franzela proaspătă, cu coajă rumenă-cafenie, bine coaptă. Dar ştiam că-i inutil să formulez vreo dorinţă, deoarece n-avea cine s-o audă.

Taică-meu isprăvi de mâncat, îşi mai tumnă un pahar de bere rece şi despături ziarul, în aşteptarea cafelei. Maică-mea, cu gesturi obişnuite, strângea masa. Iar eu stăteam la colţ şi observam aceste lucruri, pentru a-mi omorî timpul şi a nu mă gândi mereu la durerile din stomac.

Se isprăvi şi cu servitul cafelei. Taică-meu se întinse

uşurat pe canapea, absorbit în continuare de lectura ziarului. Maică-mea dispăru dincolo, în camera ei. Iar chinurile mele abia începeau.

Senzaţia acută de foame se estompa treptat, făcând loc unei amăreli greoaie în stomac. Însă, în acelaşi timp, mi se intensificau durerile în picioare şi mi se înmuiau genunchii.

Taică-meu scăpase ziarul pe covor. Aţipise. Deodată mă gândii să profit de picoteala lui, pentru a mă aşeza pe un scaun din apropiere, să mă odihnesc. Însă taică-meu deschise ochii şi mă-ntrebă:

— Ai obosit?

— Nu mai pot – recunoscui eu vinovat.

— Am să cad jos.

— Bine – dădu el din cap conciliant. –! ţi dau voie să te culci.

Şi-atunci mă închise pentru întâia oară în dulapul pentru rui arur

Era un dulap în perete a cărui despărţitură inferioară era destinată păstrării încălţămintei. Dar în realitate era mai totdeauna goală, deoarece încălţămintea o păstram pe un raft, în cămară. Taică-meu mă înghesui în compartimentul acesta, care se afla direct pe ciment. Şi nu era mai înalt de o jumătate de metru, aşa că abia mă putui vârî înăuntru. Apoi trânti uşa dulapului şi o încuie.

În primele minute, zăcând ghemuit pe mozaicul rece, aproape că mă simţeam uşurat. Treptat însă, mâinile şi picioarele porniră să-mi amorţească, şi fu nevoie să-mi schimb poziţia. Am încercat să mă salt puţin, dar capul mi se propti de scândura de sus. Vrusei să mă întorc, dar nu-mi îngăduiră pereţii laterali. Şi-atunci am fost cuprins de panica sufocării.

Eram apăsat din toate părţile de scândurile groase ale dulapului, ca-ntr-o cutie de conserve ermetic închisă, lipsit de posibilitatea de a mă aşeza sau răsuci, pentru a-mi destinde mădularele amorţite. Aerul nu-mi era de ajuns, mă înăbuşeam, dar cel mai înspăimântător era sentimentul înnebuni tor, care mă apăsa cel mai mult, sentimentul că

sunt sugrumat, că după o clipă două voi fi înăbuşit şi strivit, ca o libarcă, sub un călcâi implacabil. Şi brusc am început să ţip, să ţip sfâşietor, deşi ştiam că era foarte puţin probabil să mă audă cineva. Maică-mea se odihnea în dormitorul ei, la trei odăi distanţă, iar taică-meu, de bună. seamă, ieşise să lucreze niţel în grădină. Şi chiar dacă n-ar fi ieşit: ar fi ascultat cu delicii ţipetele mele.

Pesemne că mai târziu am leşinat de epuizare, de sufocare şi, mai cu seamă, din pricina spaimei aceleia înnebunitoare – spaima de spaţiul închis şi strâmt.

Mi-am venit în fire abia când am auzit răzbătând până la mine, de undeva, de foarte departe, glasul calm al lui taică-meu:

— Hai, du-te la culcare I

Am încercat să ies din dulap, dar nu mai aveam putere să mă mişc, şi a fost necesar să vină maică-mea să m-ajute. Deja se făcuse seară, sau se-nnoptase de-a binelea, şi m-am prăbuşit ca un obiect greu în pat. Unicul meu gând era ca, de acum încolo, să nu mai îngădui a mă pomeni în dulapul infernal.

Bineînţeles, lucrul acesta era mai lesne de hotărât, dar mai dificil de realizat. Şi astfel s-a întâmplat, după aceea, c-am mai fost de nenumărate ori zăvorât în dulap, şi chiar am învăţat unele trucuri mărunte pentru a-mi schimba poziţia şi a-mi mişca picioarele într-o direcţie sau alta, şi a-mi lipi obrazul de interstiţiul de sub uşă, ca să trag în piept aer proaspăt. Dar în primele minute totdeauna mă invada panica declanşată de spaima spaţiului închis şi strâmt, şi simţeam o pornire înnebunitoare să ţip, să-mi zgârii faţa, să-mi rup hainele, iar inima-mi zvâcnea turbată, de parcă ar fi vrut să-mi ţâşnească din piept. Trebuia să se scurgă vreme îndelungată până reuşeam să mă stăpânesc şi să amorţesc pe mozaicul de jos. De aceea făceam tot ce-mi stătea în puteri pentru a evita sechestrarea în dulap şi niciodată nu m-aş mai fi decis să profit de clipele de picoteală ale lui taică-meu ca să m-aşez pe un scaun aflat în apropiere.

Bărbatul de pe canapea se trezeşte la un moment

dat, se ridică în capul oaselor, aruncă o privire spre colţul meu, iar după aceea priveşte la ceas. Eu abia mă mai ţin pe picioare, durerea de la glezne. devine insuportabilă, ca şi amorţeala din genunchi.

— Am să cad – îi zic eu.

— N-ai să cazi – obiectează calm taică-meu.

Şi se duce în grădină. Însă revine în hol, după una sau alta, şi n-am nicio posibilitate de a-mi părăsi colţul. Prefer să atârn ca o zdreanţă aici, în ungherul acestei odăi luminoase, imensă şi bine aerisită, decât să fiu iarăşi îngrămădit în spaţiul strâmt şi întunecos aflat între raftul de jos şi mozaic. Singurul lucru pe care mi-l îngădui, din când în când, este să mă reazem de perete. Şi numai această odihnă de scurtă durată mă. salvează de la prăbuşirea pe podea. Însă-i o odihnă absolut relativă, deoarece continui să stau vertical pe picioarele mele bolnave, şi nu pe altele străine.

Sunt ţinut în chipul acesta, la colţ, patru ore, şase; opt, în funcţie de cum este apreciată gravitatea greşelii mele. Apoi, după ce taică-meu se uită la ceas, îmi comandă:

— Hai, du-te şi-ţi fă lecţiile!

— Mi-e foame – îngăim eu, în timp ce mă las să cad pe scaunul din apropiere.

— Abia mâine dimineaţă ţi se va da să mănânci! Hai; du-te şi-ţi fă lecţiile!

Pedeapsa la colţ făcea parte din repertoriul său obişnuit. Însă avea suficientă imaginaţie pentru a-l diversifica prin introducerea a tot soiul de numere. Ideile îi erau generate de însăşi natura greşelilor mele. Odată, când am vărsat călimara pe parchetul din odaie, m-a pus să ling toată cerneala.

— O să se intoxice copilul – şi-a îngăduit să observe maică-mea.

— N-are să se intoxice, o să devină mai atent – obiectă taică-m eu.

Într-adevăr, nu m-am otrăvit. Numai c-am vomitat mult timp în baie, întrucât greaţa îmi chircea măruntaiele

şi nu puteam elimina gustul metalic-dulceag al cernelii

Altă dată, deoarece trecusem cu ghetele pline de nămol pe dalele de marmură din grădină, m-a obligat să le spăl pe toate, cu apă şi cu peria. Cu peria de dinţi, bineînţeles. Altminteri ar fi fost prea uşor. Spălatul dalelor dură toată după-amiaza, şi genunchii îmi erau răniţi din pricina târâtului pe piatră. Iar taică-meu trecea din sfert în sfert de ceas, pentru a-mi verifica activitatea şi a mă preveni:

— Să nu laşi vreo urmă de nămol, că şi pe asta te pun s-o lingi.

A treia oară m-a pedepsit din pricina nasturilor.

Tocmai venisem de la şcoală şi nici n-apucasem să-mi dezbrac paltonul. Taică-meu băgă de seamă că haina nu mai are nasturi, deoarece totdeauna observa asemenea lucruri. Prima dată căzuse un nasture, apoi altul şi nici nu-mi dădusem seama când îi pierdusem.

— Unde-ţi sunt nasturii?

— S-au rupt…

— Şi unde-s?

— Nu ştiu. Or fi căzut pe-undeva…

— Vino-ncoa’!

Mă conduse în dormitorul conjugal, scoase din şifonier mantaua lui de ploaie cea veche şi săculeţul în care se adunau nasturii de care nu mai era nevoie.

— Ia-ţi din dulăpior ac şi mosorul cu aţă, şi să-i coşi pe toţi!

— Unde?

— Pe haina de ploaie. Ai să-i coşi peste tot, până nu va mai fi loc.

Şi-am pornit să cos, timp în care-mi înăbuşeam foamea şi plictiseala. Când, în sfârşit, am terminat, se lăsase noaptea, căci acesta era principalul secret al pedepselor lui taică-meu – durata lor excesivă. Întreaga manta fusese cusută cu nasturi, pe fiecare centimetru pătrat: şi mici, şi mari, şi din cei de sticlă, şi din plastic, şi de os, şi de sidef, şi de cămăşi, şi de pantaloni, şi de îmbrăcăminte de damă. Ce-i drept, rezultase o haină destul

de stranie, şi-ar fi fost interesant s-o păstrez, ca o mărturie a inventivităţii nesecate a lui taică-meu. Dar după ce examină rezultatul străduinţelor mele şi-l aprobă tăcut, tecă-meu îmi porunci.:

— Acum, ia foarfeca şi taie-i!

E greu de trecut în revistă toate torturile ce-i puteau trece prin minte şi nu văd la ce-ar folosi enumerarea lor. Însă una din cele mai neplăcute pedepse, la a cărei amintire maisimt şi astăzi o durere chinuitoare la degetele mâinii drepte, era scrisul. Era suficient să mă fac vinovat, la şcoală, indiferent care-ar fi fost greşeala, ca să-l aud spunând:

— Ai să scrii dar, citeţ şi caligrafic: „Când mă duc la şcoală cu lecţia nepregătită, mă fac de ocară şi-mi dezonorez părinţii. Ei se zbat, dându-mi tot ce e necesar, pentru a deveni un om adevărat, şi nu merită să fie acoperiţi de ruşine. Făgăduiesc că niciodată de-acum înainte n – să mă mai prezint cu lecţia nepregătită!” E clar?

— Nu sunt sigur c-am să ţin minte totul exact.

— Aşază-te acolo! Am să-ţi dictez eu textul. Iar după aceea ai să-l transcrii de o sută de ori.

De o sută de ori, deoarece textul era relativ mai lung. Dacă se-ntâmpla să fie mai – scurt, atunci – de două sute de ori. În general – de la masa de prânz şi până-n toiul nopţii, fără îngăduinţa de a mânca sau de a bea o gură de apă.

În mod obişnuit mă găsea, în cele din urmă, după miezul-nopţii, adormit cu capul pe masă şi fără a fi dovedit să execut în întregime numărul de transcrieri prescris. Mă ridica încetişor de guler, de parcă îi era scârbă să se atingă de mâna sau de chipul meu, şi poruncea:

— Du-te la culcare! Iar mâine ai să-mi plăteşti datoria în întregime.

Într-o seară, în vreme *ce* eram absorbit de o copiere obişnuită în odaia mea, iar uşa dinspre hol era niţel crăpată, auzii întâmplător o discuţie între makă-mea şi taică-meu.

— Cred că exagerezi cu pedepsele astea prelungite – spunea maică-mea, cu vocea pe jumătate.

— E obligatoriu să fie de lungă durată, ca să aibă destul timp pentru a-şi da seama de greşelile lui – obiectă calm taică-meu.

— Nu ştiu dacă, în general; e capabil să-şi dea seama de ele – oftă mama.

— Am impresia că-i, pur şi simplu, tâmpit…

Am simţit cum pieptul îmi este răscolit de mânie. Şi nu atât împotriva acestui tată, care de altfel nici nu-mi era tată bun, cât împotriva propriei mele mame care mă credea tâmpit, şi asta după ce îngăduia, cu sânge rece, să mă tâmpească un om hain. Abia de am izbutit să-mi înăbuş accesul de furie şi să mă stăpânesc. Şi poate tocmai datorită faptului că m-am stăpânit* exact în clipa aceea izbucni în capul meu de copil străfulgerarea descoperirii. Îl enervam pe omul ăsta, îl scoteam din sărite, mai înainte de orice, prin faptul că existam, dar îl enervam şi prin împotrivirea lăuntrică, prin încăpăţânarea latentă care nu era greu de ghicit.

Şi, câteva zile mai târziu, mi-am utilizat descoperirea. Nu-mi aduc aminte ce năzbâtie măruntă săvârşisem, dar din punctul de vedere al lui taică-meu nu era insignifiantă, deoarece mă osândise la cea mai grea pedeapsă – dulapul. Şi atunci am început să-l rog. Şi nu numai că-l imploram, ci şi îngenuncheaisem şi-i sărutam mâinile. Şi în pofida faptului că şi le retrăgea, continuam să mă agăţ de ele şi să i le sărut, să le scald în lăcrimi, deoarece plângeam, boceam cu sughiţurile mâniei şi ale umilinţei.

Însă el n-avea de unde să cunoască astea, şi-l considera drept un plâns purificator, al căinţei, şi, cu toate că se dădea îndărăt şi-şi arbora un aer neînduplecat, până la urmă se înmuie şi bombăni:

Du-te în odaia ta şi fă-ţi lecţiile.: „:

Apartamentul consilierului aproape că nu se deosebeşte prin nimic esenţial de al meu, cu excepţia arămurilor. Vreau să spun că pe întreg teritoriul holului şi al celor două încăperi învecinate erau împrăştiate cele mai

diverse şi absolut inutile antichităţi din aramă – cazane şi căzănele, farfurii, tingiri, tăviţe, tălăngi pentru vite, şi multe altele – toate lustruite cu osebită acurateţă, ca să strălucească şi să producă un efect cât mai mare posibil. Ceea ce nu împiedica prin nimic ca obiectele să pară nişte vechituri.

Bineînţeles, seara n-a fost organizată deloc în onoarea noastră. Totuşi mă aşteptam, dată fiind calitatea noastră de noi veniţi, să ni se acorde ceva mai multă atenţie, ceea ce avea s-o convingă pe nevastă-mea de faptul că anume noi eram responsabili de această solemnitate. Însă nici gând de aşa ceva. Cămila de cincizeci de ani, care ne deschide uşa, mormăie un indiferent „Ce mai faceţi?”, de parcă ne-am fi văzut în fiecare zi, îşi lăbărţează gura mare într-un zâmbet automat şi ne introduce în casă, unde apariţia noastră nici nu este măcar remarcată.

Gazda, se-nţelege, ne conduce de la un invitat la altul, pentru a ne prezenta, şi fiecare din cei de faţă ne serveşte câte un zâmbet la fel de mecanic, pentru ca imediat după asta să ne uite şi să se cufunde în ocupaţiile personale. Care ocupaţii, ca totdeauna în asemenea ocazii, sunt şi-n litere şi-n cifre trei: cărţi, dans şi băutură.

Jucătorii, aşezaţi în jurul mesei din hol, acoperită cu postav verde, sunt patru la număr: domnul şi doamna. Adam, consilierul şi încruntatul meu adjunct, care pesemne în momentul de faţă pierde, deoarece arată mai bosumflat decât oricând. Nici măcar nu-şi întrerup jocul la apariţia noastră. Numai Bennett, dintr-un pur servilism funcţionăresc, binevoieşte totuşi să se ridice o clipă şi să-i sărute mâna lui Helen…

În cealaltă odaie, aflată în partea opusă a holului, Unde este instalat magnetofonul, doi tineri dansează cu junele lor soţii. Chipurile bărbaţilor îmi sunt deja cunoscute, însă confuz. Dacă nu mă-nşel, e vorba de adjunctul reprezentantului comercial şi de radiotelegrafistul ambasadei. Şi-aceştia abia de schiţează un rânjet căznit în direcţia noastră, continuând să se

scălâmbăie tot atât de automat, cu privirea inexpresivă pironită în spaţiu, cu braţele niţel ridicate şi balansându-şi fundurile într-o parte şi alta.

Pe-o canapea dispusă într-unul din ungherele holului se află instalată inc: a o pereche, probabil absorbită în executarea celei de-a treia ocupaţii – băutura. E secretara mea în compania lui Frank, care, dacă nu mă-nşel, trebuie să fie adjunctul lui Adam şi, în genere, lucrează ceva în serviciul de presă. Aceştia doi, inclusiv neruşinata mea de secretară, nu ne acordă nici dânşii vreun pic de atenţie, dacă nu luăm în consideraţie inevitabila schiţare de zâmbet.

Astfel, după ce întreprindem tot acest periplu, suntem instalaţi de cămila consilierului în nişte fotolii de pluş, chiar în hol. Amfitrioana ne vâră în mână câte un pahar şi se aşază lângă noi, evident resemnată cu necesitatea de a suporta numai pe spinarea ei crucea grea a ospitalităţii. Din fericire are o spinare zdravănă şi, realmente, seamănă destul de bine cu o cămilă, fiind în general înzestrată de natură c-un puternic sistem osos, o statură înaltă, dinţi mari şi laţi, cu o măsură din cele mai mărci la talpa piciorului, şi o serie de alte atribute, care, de regulă, nu reprezintă un privilegiu al sexului slab, ci al celui tare.

Şi, poate, tocmai pentru a-şi asigura măcar un minimal procent din feminitatea care-i lipsea de la naştere, soţia consilierului îşi decorase cu generozitate fizicul ingrat, apelând la toate mijloacele cosmetice posibile, începând cu manichiura sângerie şi trecând la rujul violet al buzelor, pentru a ajunge la machiajul verde din jurul ochilor, contrastând sinistru cu faţa invadată de pudră. Toate acestea se contopeau într-o înfăţişare, dacă nu captivantă, în orice caz de neuitat.

— Aţi reuşit deja să vă instalaţi? – grăieşte consiliereasa folosind un bas masculin, deşi, după toate probabilităţile, nu dă nici cinei parale pe faptul dacă ne-am instalat sau nu.

— Aproximativ – răspunde parcimonios nevastă-mea,

care arată evident opărită de primirea „caldă” şi total umilită, mai ales în privinţa speranţelor ei de a străluci prin calităţile fizionomiei sale şi toaleta.

— Anul acesta primăvara a-ntârziat destul de mult… – ne propune gazda o a doua temă de conversaţie, după o scurtă şi tensionată tăcere.

— Da, încă-i friguţ… – recunoaşte Helen.

După care urmează o nouă tăcere, şi mai încordată.

— Dumneavoastră vă place să colecţionaţi arămuri? – îşi aminteşte, în cele din urmă, nevastă-mea să întrebe, vrând să nu fie chiar total prost educată.

— Nu eu, ci soţul meu – se înviorează niţel cămila noastră.

— Şi-a băgat în cap, ştiţi, e şi el ca toţi ceilalţi, că trebuie să aibă o colecţie. L-am sfătuit să-şi aleagă arămurile, fiind mai puţin costisitoare. Şi-apoi, are un excelent pretext să colinde prin ţară.

Cămila tace şi priveşte spre soţul ei. Acesta-i aşezat la masa de joc. Surprind neliniştea din privirea ei şi întreb, pentru a demonstra că particip şi eu la suferinţa ce-o macină:

— Cum se prezintă soţul dumneavoastră la joc? E mai puţin costisitor, decât arămurile?

— Incomparabil mai costisitor! – recunoaşte cămila.

— Puteţi fi sigur că şi-n clipa asta comite o tâmpenie. Bine că n-are posibilitatea să joace decât atunci când mă înlocuieşte.

Soţia consilierului este vizibil chinuită de profunda divizare pe care o trăieşte, datoria de amfitrioană şi patima hazardului, deoarece continuă să privească insistent şi nostalgic spre masa verde.

— Nu va jenaţi din pricina noastră, continuaţi-vă jocul – declară Helen.

Fraza este rostită cu o anumită doză de maliţie, însă gazda pesemne n-are organ pentru asemenea intonaţii fine.

— Da, va fi într-adevăr nevoie să văd ce se întâmplă acolo… – mormăie dânsa, şi numaidecât se îndreaptă spre

arena pokerului.

— Te-am lăsat doar pentru cinci minute şi-ai şi reuşit să-mi toci întreaga agoniseală! – răsună „delicatul” bas de damă.

Îşi înlocuieşte fără pic de politeţe. soţul şi-i declară provocător lui Adam, în faţa căruia s-a adunat o grămadă de jetoane:

— Acum vei avea de-a face cu mine, tinere domn!

— Mi-e indiferent care din membrii familiei va plăti… răspunde Adam cu generozitatea proprie câştigătorilor. Şi, privindu-şi soţia, întreabă: – Cine dă cartea, scumpo?

— Ca totdeauna, cine întreabă, comoara mea – îi răspunde c-un ciripit dulce doamna Adam. Iar timbrul duios al acestor două replici grăieşte destul de elocvent că soţii se mai află încă în luna de miere a răsfăţului dragostei.

— Va să zică, petrecerea-i numai în onoarea noastră, ai? – pronunţă în şoaptă Helen.

— Aşa mi s-a spus…

— Ţi-au spus-o în bătaie de joc… Numai dacă nu ţi-ai bătut tu joc de mine.

Nu-i răspund, pentru că dacă încep să mă dezvinovăţesc, precis va decide că-s implicat în treaba asta. Iată, asta-i nenorocirea oamenilor mândri. Îşi poartă nasul pe sus şi-şi închipuie că se află deasupra celor din jur, fără să-şi dea seama că sunt permanent sub loviturile acestora. Un semn de lipsă de atenţie, din partea vreunui cretin, se transformă pentru ei în tragedie. Iar eu, dacă eram de unul singur, m-aş fi alăturat fără nazuri inutile secretarei mele, pe jumătate beată şi cavalerului ei, de asemenea beat, aş fi ras un pahar sau două, şi apoi aş fi plecat – cu sau fără secretară – satisfăcut în ambele cazuri c-am reuşit să mă sustrag din adunătura asta de semiidiuli.

— Bei din două pahare? – aud în timpul acesta glasul lui Mary.

Trebuie să fie într-adevăr cherchelită, de vreme ce vorbeşte mai tare decât e necesar.

— Da. Şi pe viitor tot aşa am să procedez – confirmă

Frank, care nici el nu-şi cruţă corzile vocale.

— Un pahar de sifon pentru Frank cel treaz şi un pahar de whisky pentru Frank beţivul. Ştii, în mine convieţuiesc două fiinţe.

— Din păcate, în mine există mai mult de două.

— Cunosc asta, fără să mi-o mai spui. Se ascund în tine atâtea” capricii şi patimi, încât omul nu mai ştie, la momentul dat, care animal o va zbughi din cuşca menajeriei.

Tânărul ridică paharul, mai precis cel destinat lui Frank beţivul, şi-l reduce la jumătate.

— Bei cam mult – declară Mary, în vreme ce-şi ridică şi ea paharul.

— Vreau să zic, considerabil mai mult decât mine.

— Sunt bărbat.

t – Rămâne de dovedit.

Nevastă-mea, aşijderi mie, trage cu urechea la dialogul zgomotos, însă îşi dă aere că gândurile îi plutesc la distanţe incomensurabile, departe de prostiile acestor beţivani. Ceea ce n-o împiedică, deloc, să-şi continue observaţiile:

— Pesemne că secretara ta şi-a despuiat coapsele, până la buric, în cinstea sosirii tale… – răzbate la urechea mea şopotitul ei duşmănos.

— Aşa-i moda… – îngăim eu împăciuitor.

— Moda nu-i o lege, mai ales pentru femei cu picioare atât de groase. Însă, după cum se remarcă, sunt tocmai pe gustul tău.

Din fericire, în acest moment se apropie de noi consilierul. Probabil că-şi amintise de datoriile sale de gazdă. Ne surâde încurajator şi se aşază pe scaunul eliberat de nevastă-sa.

— Încă un whisky?

— Merge! – aprob din cap, întrucât întrebarea îmi fusese adresată mie.

Consilierul îmi transmite un al doilea pahar, pe care îl ia de pe tava aflată pe servantă şi, exprimându-şi astfel atenţia faţă de mine, se grăbeşte să şi-o manifeste şi faţă

de nevastă-mea:

— Anul acesta primăvara a cam întârziat…

Dar Helen nu-i dispusă să poarte conversaţii meteorologice.

— Chiar acum câteva momente am discutat problema asta cu soţia dumneavoastră – răspunde ea cu un glas de o glacială amabilitate.

Declaraţia îl surprinde pe consilier absolut nepregătit. Îşi încruntă niţel fruntea, în timp ce se străduieşte vizibil să depisteze în creierul său mucegăit de inactivitate orice alt subiect de conversaţie. Cu statura sa deşălată, gura lăbărţată şi dinţii galbeni enormi, gazda seamănă extraordinar cu nevastă-sa, chiar dacă nu-i atât de masculin ca dânsa.

Tocmai decisesem să-l ajut să iasă din încurcătură, punându-i iarăşi întrebarea cu arămurile, când amfitrionul este brusc însufleţit de o idee fericită:

— Am auzit că în Africa aţi suferit un mic accident… – începe el, în timp ce mă examinează plin de simpatie.

— Ce fel de accident? – dă să întrebe Helen, care, bineînţeles, nu-i la curent cu problema, apelând la aceeaşi curiozitate glacială.

— Da, chiar aşa-i, cum a fost în realitate istoria dumitale din Africa? – se interesează consilierul, în vreme ce se uită la mine cu ochii lui cretini şi apătoşi.

Şi, deşi îşi dă seama că tema propusă nu mă atrage într-un mod deosebit, adaugă:

— Să nu mă crezi curios din fire, dar aici circulă cele mai neverosimile legende pe socoteala dumitale.

CAPITOLUL III

Nu-s omul care să mă las pradă dispoziţiilor sufleteşti. Vreau să spun că nu-mi place să fiu dus de nas de aceste impulsuri şi să mă stânjenească în muncă. Însă, după evenimentele „reuniunii – de-aseară, şi în special după cele ulterioare, în dimineaţa asta totul mi se pare aproximativ mizerabil – biroul întunecos, fizionomia posomorâtă a lui Bennett, precum şi imaginea sumbră a hârţogăraiei secrete de serviciu.

— Agentura-i extrem de debilă – bombăn eu scârbit, în timp ce închid dosarul şi-l arunc pe birou.

— Şi, natural, absolut inactivă. Dacă paraziţii ăştia nenorociţi se pot numi, în general, agentură.

— Acţionăm atât cât ne îngăduie condiţiile – răspunde Bennett nemulţumit, aşezat de cealaltă parte a biroului.

— E dificil să ne acopere cu lauri pentru o asemenea activitate.

— E mult de când nu mai aştept lauri. Singurul lucru pe care-l mai doresc, e pensia.

— Ce-aştepţi, te priveşte, e problema dumitale personală. Deoarece însă mă aflu încă la mare distanţă de vârsta pensionării, şi întrucât am promis să realizez unele lucruri…

Tac, fiindcă deodată convorbirea mi se pare tâmpită şi inutilă. Răgaz ce-i îngăduie lui Bennett să mi-o servească:

— Da, toată lumea a şi aflat c-ai venit aici pentru reabilitare.

— Aha, va să zică opinia publică e lămurită. Şi ce se vorbeşte?;

— Păi, tot soiul de bra şoave.

— Mai precis?

— Mai precis poate să te informeze Mary. Ştii, faţă de mine, oamenii se feresc să-şi bată gura prea mult.

— Dar cine a lansat informaţia?

— Adam, bineînţeles. Nici nu-i săptămâna de când s-a înapoiat din concediu, c-un coş plin de bârfe.

— Este vizibil că el şi consilierul nu ne prea iubesc.

— Eşti exagerat de îngăduitor când te exprimi astfel. Realitatea-i că nu ne pot suferi. Oameni de carieră. Partizani ai diplomaţ iei cu măn uşi albe.

— Adam ăsta, în special, nu-mi place deloc.

— Trebuie să-ţi mărturisesc că nici eu nu-s îndrăgostit de el. Şi, colac peste pupăză, aseară m-a curăţat de o mie de leva.

— S-ar cuveni să-l studiem mai atent – zic eu, mai

mult pentru a recunoaşte terenul.

— M-am şi ocupat de chestiunea asta – îmi răspunde Bennett, fără să clipească, şi la aceste cuvinte, în sinea mea, i-am şi pus o notă bună la dosarul pe care am început deja să i-l întocmesc în gând.

— Ei, şi?

— Nu ducem lipsă de material. Tânărul e limbut, iar limbutul, după cum ştii, mai scapă câte o vorbă-n biserică.

— În cazul ăsta ar trebui să trimitem o informaţie în privinţa lui.

— De ce nu. Numai că, după cum îţi dai seama, nu-i din cei care pot fi doborâţi cu o singură notă informativă.

— De ce „o singură notă”? Acum va fi una, apoi pot fi mai multe.

— N-am nimic împotrivă – strânge din umeri Bennctt. – dar dacă-ţi închipui că asta-i acţiunea pentru care ne vor acoperi cu lauri…

— Se vor pune în mişcare şi celelalte acţiuni, nu e nelinişti… Treburile nu pot rămâne la nivelul actual.

Adjunctul meu tace, însă în aşa fel încât se simte de la distanţă că are obiecţii.

— Ai aerul că eşti de altă părere – remarc eu.

— După un timp, ai să fii şi dumneata de altă părere. *7.* Imediat ce ţi se va mai tempera din entuziasmul reformelor.

Recurge la o pauză, ca şi cum s-ar întreba, la rândul lui, dacă mai are vreun sens să continue. discuţia. Apoi mă priveşte drept în ochi, ceea ce nu-i prea stă în obicei şi mi-o trânteşte în faţă:

— Ştii ce vom obţine? Nimic! Un zero rotund. Un mare nimic!

— Dacă nu vom întreprinde nimic, e clar că nu se poate obţine altceva.

— Da. Fiecare îşi imaginează că predecesorii săi n-au făcut nimic. Şi că noua eră începe cu el. Numai că noi am lucrat ceva, închipuie-ţi!… Cădeam pe brânci de muncă. Am planificat acţiuni… Le-am realizat… Şi la urmă ne-am ales cu praful de pe tobă. Bunăoară îmi amintesc de

festivalul tineretului... Operaţiile erau prelucrate serios, temeinic: influenţe subversive, instigaţii publice, ambuscade, demonstraţii de stradă... Oamenii erau instrumentaţi din timp, reţeaua competent organizată, fiecare se găsea la locul lui... Şi, cu toate acestea, s-a prăbuşit totul. Dar absolut tot, îţi dai seama? Ne-au zădărnicit într-un asemenea hal întreg sistemul, l-au paralizat în aşa măsură, încât nici nu s-au ostenit să ne dea de-nţeles c-au întreprins ceva în direcţia asta... Şi festivalul a trecut, ca şi, cm nici m-ar fi existat planurile noastre, ca şi cum n-ar fi existat oameni de-ai noştri, ca şi cum nici noi n-am fi existat pe aici!

— Da, da – aprob eu.

— Numai nu te aprinde. Mai bine spune-mi, dacă vă izbutea operaţia, ce-aţi fi obţinut?

Bennett tace.

— Răspunde odată! Ce-aţi fi obţinut? Răsturnarea regimului? Sau un scandal care, ca orice scandal, avea loc şi se uita?

— Un scandal nu-i un lucru atât de neînsemnat... – îmi răspunde Bennett nu prea convins.

— Bine, să lăsăm asta. Şi, în general, să uităm trecutul. Prefer să-mi spui ce atitudine ai faţă de cultură. Pui mâna pe revolver atunci când auzi cuvântul cultură?

— De ce? Aş viziona cu plăcere un program de televiziune mai interesant...

— Dar nu mă refer la vizionări, ci la acţiuni. Ce avantaje obţinea din domeniul culturii predecesorul meu, sau purta de pomană titlul de consilier cultural?

— Şi domeniul culturii e asemeni celorlalte – găseşte Bennett, în cele din urmă, o soluţie de răspuns.

— Nu-ţi face iluzii să dobândeşti ceva în direcţia asta.

— Ce fel de pasăre e şoferul meu?

— Bun. Ca şofer. Nu te sfătuiesc să-l foloseşti pentru alte probleme.

— Suntem prea săraci în privinţa oamenilor, ca să utilizăm un om numai într-o singură funcţie.

— Pentru funcţii de altă natură îl folosesc „ceilalţi”.

— Dar „materialul” rămas la îndemână?

— Cosmeticiana ne serveşte ca om de legătură cu Bătrânul. Nimic mai mult.

— Dar profesoara de bulgară, la ce-i bună?

— La nimic. Numai dacă nu ţii să-nveţi limba bulgară.

— Într-adevăr, moştenirea-i mai mult decât mizeră – oftez eu şi-mi îndrept privirea spre fereastra acoperită de calcanul afumat al clădirii învecinate.

— Ca şi cum ţi s-ar propune să dai informaţii despre împrejurimi, iar tu te ridici înaintea acestei ferestre şi repeţi într-una: „Împrejurimile sunt reprezentate de un perete, un perete orb…”

Peretele există într-adevăr – dă din umeri Bennett.

— Şi –, i ridicat anume, ca să nu putem vedea nimic altceva decât zidul.

— Bine – confirm eu plictisit, să lăsăm asta.

Şi, în timp ce creez ocazia să se creadă că abandonez

terenul neplăcut al discuţiilor de serviciu, adaug:

— După cum am remarcat aseară, joci zdravăn poker.

— Da, însă în ultima perioadă pierd mereu.

— De ce nu faci o pauză?

— Ce rost ar avea? Cartea proastă nu poate să meargă la infinit. Într-una din zilele viitoare va veni şi cea norocoasă.

— Exact. Valul cărţilor ghinioniste trece şi te pomeneşti în mână c-un careu de aşi. Dar până să vină, trebuie să joci multă vreme.

— Şi-i nevoie, într-adevăr, ca în pachetul de cărţi să existe cei patru aşi – aminteşte Bennett, pricepâllJ: l. aluzia mea destul de transparentă.

— Dar e posibil să nu fie în pachet?

— Da, se mai întâmplă: în jocul ăsta, adversarul scoate mai întâi un as pentru el, iar după aceea împarte cariile.

— Prostii. Eşti pur şi simplu deprimat din pricina insuccesele or. Nu există în jurul nostru atâta Mcomie, corupţie, vicii, lipsă de caracter?

— Ba da, dar nu chiar în măsura în care-ţi închipui.

— Atunci de ce-mi spui că-i posibil ca-n palidul de cărţi să nu se afle toţi aşii? Ăştia-s a. şi-i noştri, şi toată problema-i să ştim a-i folosi în joc.

Bennett se apropiase între timp de fereastră şi-şi nidreptase privirea absentă spre calcanul unde nu era mânic de văzut.

— Nu-mi mai repeta lecţia de la şcoală – bombăne e: nemulţumit. Prefer să-mi arăţi cum joci poker.

— Vine timpul şi pentru aşa ceva – îngăim eu, luând dosarul să mai cercetez încă o dată, pentru orice eventualitate, datele disperat de sărăcăcioase.

— Trebuie să cobor, mă aşteaptă vizele – subliniază adjunctul meu.

— Coboară. Şi nu uita: am nevoie de o situaţie completă a tuturor celor care sosesc şi pleacă.

X-mi câtuşi de puţin intenţia să mă duc la masă şi să suport tratamentele inchizitoriale ale lui Helen timp de

două ceasuri de-a rândul. Când e supărată, tace întotdeauna. Însă această tăcere posedă trepte diferite, în funcţie de gradul greşelii mele personale: tăcere aproximativă, tăcere deplină, tăcere mormântală. În primul caz, îmi adresează doar scurte şi necesare replici banale. În al doilea caz, în general nu mai vorbeşte, remarcă însă prezenţa mea şi-i dispusă, de exemplu, să-mi întindă farfuria şi să-mi servească supa. În cel de al treilea caz, de dbicei încetez de a mai exista, şi trece pe lângă mine, fără să mă vadă, şi chiar de m-aş îneca şi-aş trage să mor, n-ar binevoi să-mi dea nici măcar un pahar cu apă.

De-aseară ne aflăm în stadiul al treilea. De aceea îl sun pe portar şi-i comand să-mi aducă în birou o cafea şi două sandvişuri.

— Am reţinut un loc la avion pentru soţia dumneavoastră – mă informează el, când îmi serveşte ceva mai târziu modesta mea masă.

— Are să-i ducă biletul şoferul, către orele trei.

— Excelent! – aprob eu, cu toate că povestea mă loveşte ca o cărămidă în cap.

— Ce ghinion! – răspunde cu o compătimire servilă boxerul pensionar.

— Abia a sosit şi-i nevoită să plece. Dar nenorocirea nu-ntreabă niciodată când să vină.

„Nenorocirea”… Înseamnă că totuşi a binevoit să inventeze, din politeţe, un pretext banal – mama e grav bolnavă” sau ceva în genul ăsta.

— Spune-i şoferului să m-aştepte afară – îi comunic portarului.

— Trebuie să ies pentru un timp oarecare.

Peste o jumătate de ceas, când îmi arunc ochii în dormitorul lui Helen, o găsesc, după cum mă şi aşteptam, în frigurile pregătirilor de călătorie. Odaia, care abia aseară fusese amenajată, se află iarăşi într-o dezordine cumplită. Conţinutul marelui şifonier e dispersat pretutindeni – capoate, furouri, rochii, veste, încălţăminte. În ce o priveşte pe nevastă-mea. cu înfăţişarea ei de marmură impasibilă, stă aplecată deasupra geamantanului

aşezat pe pat, îndeletnicindu-se cu împăturirea următoarei partide de boarfe.

— Iarăşi faci ordine… – remarc eu naiv, deşi sensul situaţiei este elocvent.

— Îmi fac bagajele!

„Va să zică îmi vorbeşte. Deci n-are intenţia să-mi aplice pedeapsa cu tăcerea mormântală” – îmi trece prin minte. Asta-i mai rău decât orice. Din moment ce partenerul încetează să te mai chinuiască, e clar că-i hotărât să te părăsească definitiv.

— Nu-nţeleg… – declar eu preocupat.

5 – Un nalv între două vârste

— *Ociv*, *i* care oa-nţelege nimic”… mad bun rol

tău… spune Helen, capul geamantan.

— Numai că data vei permite să tai din: m-;! Poate – pentru vreme

0 – dar poate şi pentru totdeauna.

— Fad cum vrei… Cu toate că, dacă îmi îngădui să spun şi eu ceva, oamenii educaţi fac lucrurile astea oarecum altfel.

Ca orice om prost crescut, nevastă-mea este extrem de sensibilă la capitolul educaţie.

— N-ai de unde să ştii ce fac oame: tţii educaţi. Niciodată n-ai făcut parte din tagma lor – mi-o întoarce Helen, însă fără acea nuanţă obişnuită de sportivitate cu care ne serveam altă dată jignirile.

— Dacă ar fi fost vorba de mincinoşi şi escroci, probabil c-attmci te-aş fi consultat.

— Nu-ţi econom! ti expresiile – zic eu.

— Sunt obişnuit. Nu consideri însă că-mi datorezi totuşi o explicaţie? Măcar atât?

— Tu-mi datorezi explicaţii, nu eu! – obiectează Helen.

— Numai că eu te iert de această datorie şi plec. Iar cauza e atât de evidentă, încât şi tu eşti capabil s-o pricepi. Deoarece, după cum ştii, ţi-am adus o dotă masivă şi reală, în schimbul unei ipotetice şi deloc strălucite cariere. Şi acum se dovedeşte că perspectivele carierei s-au dus

dracului, definitiv.

— Inventezi, scumpo…

— Şi asta nu-i totul – continuă calm nevastă-mea.

— Mai rău e că, şi de astă dată, ai încercat să mă minţi, însă în aşa hal încât a trebuit să aflu adevărul de la oameni străini…

— Dacă te gândeşti la prostănacul ăla de consilier…

— Nu numai la el.

— Va să zică ai avut o discuţie amicală cu soţia lui Adam.

— Vei avea posibilitatea să afli sursa mai târziu. Sper că vei dispune de suficient timp liber pentru îndeletnicirea asta, când vei rămâne burlac.

— Nu dau nici două parale pe sursa ta. Ambasada asta, ca toate celelalte, bineînţeles, mişună de bârfe. Totuşi n-am putut presupune că vei fi atât de naivă…

— De fapt, tocmai asta ai presupus.

— Stai şi-ascultă-mă! Într-adevăr am vrut să trec sub tăcere neplăcerile mele de serviciu, ca să nu te plictisesc…

— Nu numai că le-ai trecut sub tăcere, dar m-ai şi minţit. Mi-ai sugerat c-ai fost trimis aici pentru o problemă extrem de importantă, dar ei te-au exilat pentru a-ţi ispăşi păcatele. Numai trimiterea ta la Sofia să nu fie cumva o măsură tranzitorie, mai înainte de a te elimina irevocabil.

— Adevărul e…

— Încetează, te rog! – mă opreşte Helen, în timp ce ridică mâna autoritar.

— Adevărul e o noţiune pe care n-am s-o aud niciodată din gura ta, de aceea nici n-am intenţia să te-ascult. Şi nici să mă mai las târâtă după tine.

Trânteşte c-un gest brusc capacul geamatanului, de parcă ar fi vrut să sublinieze intensitatea hotărârii ei, după care adaugă:

— Într-adevăr e tare păcat, însă m-am născut fără aptitudini de cercetător ştiinţific şi n-am deloc ambiţia să scormonesc toate ungherele părăsite ale planetei. Anzii, Africa, Balcanii, iar mâine poate şi Polul Sud, dacă îi dă cuiva prin cap ideea să stabilească şi acolo vreo ba

sadă.

— Căci asta va fi soarta ta, dacă vei mai rămâne cumva în reţea.

— Merçi – înclin eu din cap. – Din fericire, părerea şefului meu diferă oarecum. Iar ceea ce ţi-am comunicat, este însuşi adevărul: „Ai să lucrezi – mi-a zis el – la Sofia, iar după aceea vei fi mutat la Roma sau la Paris”.

— Când ai să fii mutat la Paris telegrafiază-mi să vin şi eu. Dacă voi mai avea chef – îmi răspunde Helen şi încearcă să dea jos geamantanul de pe pat.

O ajut la această operaţie, fără ca ea să manifeste vreo opoziţie. Însă cavalerismul meu abia de e-n stare s-o încălzească. Cu aspectul ei de aisberg, realmente-i numai bună. pentru Polul Sud, sau altundeva, la toţi dracii. Şi dacă ÎJ1 clipa asta mi-e ciudă de ceva, e tocmai pentru faptul că ea mă trimite dracului, şi nu eu pe ea.

Nevastă-mea ia următorul geamantan gol, îl aşază pe pat, pe locul rămas liber, şi începe iarăşi să-şi păturească boarfele luxoase. Iar în ce mă priveşte, sunt ocupat cu evaluarea aspectului practic al situaţiei, deoarece văd că nu se mai poate face nimic, şi pentru că n-am deprinderea să dramatizez şi să sufăr.

— Biletul se află la şofer – îi spun eu.

— După câte am înţeles, avionul decolează la cinci. Din păcate am o întâlnire, aşa că voi veni direct la aeroport.

— Poţi şi să nu vii.

— Am să fiu acolo. Nu atât pentru tine, cât pentru faptul că şi eu apreciez ipocrizia.

Helen nu. obiectează nimic.

— Şi întrucât suntem la capitolul ipocriziei, poţi să-mi spui. cel puţin cure-i pretextul folosit pentru plecarea ta?

— „Mama e grav bolnavă”.

— Şi încă ceva, de astă dată nu ca ipocrizie, ci ca esenţă: plecarea ta e temporară, sau definitivă?

— Totul depinde de tine. În general, poţi considera situaţia ta conjugală suprapunându-se celei de la serviciu. Dar, în special, aici, la Sofia, nici gând să mă mai întorc.

Colegii tăi sunt într-adevăr extrem de simpatici, iar soţiile lor şi mai şi, numai că sunt de cisă să nu mai suport în spatele meu batjocurile şi nici compătimirile acestor indivizi formidabil de agreabili.

— Totdeauna ai fost exagerat de sensibilă – bombăn eu compătimitor. – Eşti realmente un om slab, Helen, deşi consideri că eu aş fi acela: Mă rog, oricum ar fi, ne vom vedea la aeroport.

Mă pregătesc *să* plec, când nevastă-mea îşi ridică iarăşi capul din geamantan:

— Spune-mi mai bine, chiar l-ai lichidat pe generalul ăla negru? Şi cam la cât se ridică suma? Pentru că, nu-i aşa, dragule, când comiţi o asemenea istorie, totdeauna se află în spatele ei o sumă oarecare, nu?

De fapt n-am nicio întâlnire şi mă-ntorc la birou numai ca să fiu ceva mai distanţat de nevastă-mea. Şi întrucât, în acest moment, nu mă atrage deloc odaia mea. sumbră, cu vedere spre calcanul afumat, decid să mă abat pe la cabinetul lui Adam.

— Abia adineaori am auzit de necazurile dumitale familiale – zice el. imediat ce mă vede intrând.

— Te compătimesc sincer şi sper că totul se va termina cu bine.

Adam, pesemne, se referă la pretinsa îmbolnăvire a soacră-mii, dacă excludem posibilitatea ca el să fi mirosit ceva despre conflictul dintre mine şi Helen. Ultima ipoteză este mai puţin probabilă, şi-atunci consider că-i oportun să-i mulţumesc pentru amabilitate. După care trec la temă:

— Nu ştiu dacă dispui de câteva minute, însă, după e-n bănuieşti, mă găsesc în situaţia unui debutant şi-aş: fi vrut să mă sfătuiesc, în unele probleme, cu cineva care are experienţa dumitale.

— Bineînţeles, poftim – se ridică Adam de la birou, foarte afabil.

— Deşi, dacă lăsăm la o parte complimentele, sunt în aceeaşi măsură experimentat, pe cât eşti mata debutant.

Ne aşezăm în cele două fotolii de piele de lângă fereastra mare şi luminoasă – cu vedere spre grădină. Şi

fereastra îmi aminteşte, încă o dată, că Adam se lăfăie de fapt într-un birou splendid, care de drept ar fi trebuit să fie al meu.

— Serviciul de presă are multe puncte comune cu cel cultural, afirm eu.

— Asta mă-ndeamnă să presupun că practica dumitale poate fi instructivă pentru mine.

— Spre regretul meu, n-am ce să-ţi ofer ca practică – îşi desface mâinile gazda.

— Însă, dacă îţi face plăcere, hai să bem câte un păhărel de bourbon…

Se apleacă spre dulăpiorul-frigider, aşezat din spirit de prevedere lângă fotoliu, scoate sticla corespunzătoare şi un sifon, apoi ia de pe raftul inferior al servantei două pahare şi toarnă.

— Totuşi, dacă nu mă înşel, eşti aici de aproape doi ani – îmi permit eu să remarc.

— Chiar de aş fi stat şi zece, s-admitem, şi tot m-aş îndoi că posed o experienţă mai bogată – răspunde Adam şi soarbe din pahar.

Îi urmez exemplul, în timp ce aştept continuarea.

— Poate-i umilitor, însă trebuie să recunosc, toată munca noastră se rezumă la următoarele: Frank care ştie, care îşi imaginează că ştie bulgăreşte, examinează în fiecare dimineaţă ziarele, după care îmi face un raport verbul, pentru ca după aceea să-i relatez şi eu şefului, când, de fapt, repet cele auzite de la Frank. Ca rezultat al acestei activităţi trepidante şi fructuoase, la sfârşitul lunii şeful îşi pregăteşte raportul scris, în care înglobează cele auzite de la mine, iar eu de la Frank, lucruri care, bineînţeles, sunt de mult binecunoscute acasă, pentru că şi acolo se primesc ziarele bulgăreşti.

— Întâlniţi totuşi oameni…

— Da, colegi de la alte ambasade occidentale, care de obicei sunt la cei de ea şi mine. Ce-i din când în când reuşesc să mai dezgrop o bârfă ca raportul de 1 a sfârşititul junii, să fie ceva mai variat.

— Dar contactele cu autohtonii?

— Nici nu prea există asemenea contacte. Iar în măsura în care le am, sunt absolut protocolare şi complet inutile.

— Însă situaţia asta ar trebui schimbată! – declar eu eu în „unui. – novice.

— Splendid. Schimb-o! – râde Adam.

— Oare să nu fie posibil?

— Din firea mea sunt optimist. Deci înclin să cred că-i posibil. Dar ca să intervină o schimbare în aceste probleme ar trebui mai întâi să fie modificate altele.

— Care, de exemplu?

Adam mă priveşte de parcă ar estima gradul meu de periculozitate. Apoi soarbe din pahar şi-abia atunci vorbeşte:

— Toate astea-s o poveste veche, Thomas. Aşa că nu văd ce sens ar avea s-o rumegăm din nou.

— Te-nţeleg! – dau din cap resemnat.

— Sunt ah… solut nou aici. Şi-i normal să ai motive de-a mă privi. cu suspiciune…

— N-am spus c-aş avea vreo suspiciune în privinţa dumitale. Pur şi simplu nu-mi este agreabil să mă cufund într-o discuţie inutilă.

Adam tace. Tac şi eu, în timp ce-l examinez rapid. Indivizi de genul ăstuia îmi sunt bine cunoscuţi. Frumos, răsfăţat al sorţii, obişnuit să facă impresie bună. Într-atât se chinuie să facă impresie, încât şi acum, în ciuda declaraţiei şi a intenţiei sale de a fi prudent, abia se abţine să nu strălucească prin expunerea punctului său de vedere asupra problemei.

Este vizibil că n-am dat greş, deoarece, când tăcerea devine prea apăsătoare, Adam porneşte brusc să vorbească:

— Totul a început acum un sfert de secol, dacă nu chiar şi mai de mult. Începuse prost, şi apoi a continuat să meargă şi mai prost. Iar noi n-am întreprins nimic pentru ca lucrurile să aibă un curs mai bun. Aşa că mi se pare lipsit de sens să stăm şi să ne interogăm de ce situaţia-i nesatisfăcătoare…

Adam îşi mai toarnă două degete de whisky, adaugă două degete de sifon şi soarbe, pentru a verifica compoziţia rezultată.

— …M. – se pare lipsit de sens, stăm amândoi şi despicăm firul în patru şi ne mirăm că oamenii de aici, pe care îi ocărâm şi-i ameninţăm, nu manifestă dorinţa să accepte o invitaţie la un de un amical, sau la o ceaşcă de cafea, ca să-şi deschidă inimile şi să ne furnizeze, cu amabilitate, toate. aceste informaţii faţă de care demonstrăm un interes realmente profesional.

— Bineînţeles, faptele-s de partea dumitale – recunosc eu, când Adam începe din nou să tacă.

Ceea ce nu mă împiedică să cuget că tirada lui ar putea servi ca excelent fundament pentru un raport de serviciu, şi ar susţine cu brio anumite concluzii: „Adam consideră, în general, că toată politica noastră externă, de la război încoace, reprezintă un întreg sistem de erori. Aceeaşi apreciere categoric negativă o dă şi orientării noastre pol ilice actuale”.

— Şi, în ciuda faptelor – îmi permit să subliniez cu voce tare, oricât de nefast ar fi pentru activitatea noastră oficială, am impresia că cineva trebuie să se ocupe totuşi şi de problemele cărora dumneata le spui infor: maţii secrete.

— E natural ca dumitale să ţi se pară aşa – râde Adam – chiar sunt dispus să pariez că tot ce nu-i legat de aceste probleme pentru dumneata are semnificaţia unei activit ăţi lipsite de conţinut.

— N-am afirmat aşa ceva.

— Poţi s-o faci liniştit. N-am să mă supăr, deoarece după cum şi singur ai auzit, nici aprecierile mele proprii nu diferă mult de ale dumitale. Deosebirea dintre părente noastre apare, de fapt, doar într-un singur punct:

Se apleecă uşor spre mine, mă priveşte atent şi spune încet:

— Eşti centans, de exemplu, că rapoartele dumitale, cu tot caracterul lor secret, valorează mai mult decât cele ale ambasadorului, extrase din zi are şi din cinci-şase

conversaţii sterile?

— Depinde de rapoarte – îi răspund eu evaziv. – E posibil-ca unele – din ele să nu fie deosebit de interesante: însă altele pot conţine informaţii extrem de preţioase.

— Nu contest – ridică mâna Adam.

— Totuşi, şi-o ştii mai bine decât mine, şi aceste informaţii relativ preţioase n-au o valoare practică neobişnuită, iar de multe ori pot fi primii te şi pe o cale absolut normală.

Adam se lasă pe spate în fotoliul său, cu o oarecare satisfacţie, după care adaugă:

— Nu vreau să mă dau la profesia ta, iubitule, însă în ultimul timp lucrurile s-au schimbat îndeajuns în multe domenii ale activităţii umane, inclusiv şi în meseria dumitale. Centrele de prelucrare a informaţiilor acumulează şi sistematizează întreg torentul acesta imens de tipărituri, de lucruri spuse, ascultate, adică receptate pe cale normală. Pe de altă parte, aşa numitul spionaj electronic, cu ajutorul sateliţilor speciali, descoperă, fotografiază şi documentează asupra tuturor obiectivelor materiale, până chiar şi a celor subterane. În prezenţa acestor două gigantice sisteme mecanice de informare, ce-i mai rămâne agentului secret de tip vechi, care se deplasează alandala, stabileşte legături, trage cu urechea şi se bizuie numai pe cele două mâini şi pe sărmanul său creier?

— Foarte mult – încerc eu să-l conving.

— Tocmai ceea ce nici sateliţii, nici centrele de prelucrare a informaţiilor legale nu-ţi pot oferi.

— Adevărat. Numai că-i vorba despre nişte informaţii pe care nici dumneata nu le poţi furniza: proiectele cheie, concepţiile esenţiale, de anvergură, asupra cărora nu există nicio documentaţie, care încă n-au căpătat o expresie materială şi pe care, deci, nu se poate pune mâna şi nu pot fi sustrase, pentru simplul motiv că se află în capetele oamenilor de stat.

— Raţionamentul dumitale nu-i lipsit de oarecari argumente – răspund conciliant. Şi totuşi, crede-mă, se va

mai scurge multă vreme până ce agentul secret, de tip clasic, să fie ameninţat de şomaj.

— Da, deoarece inerţia e o forţă uriaşă – oftează Adam. Apoi se uită la mine şi adaugă: – Oricum, mi-ar fi deosebit de dezagreabil dacă mi-ai aprecia cuvintele ca pe o manifestare a tradiţionalei şi latentei duşmănii care există între cele două institute ale noastre.

— N-am nicidecum intenţia să interpretez denaturat cuvintele dumitale şi cred că te-nţeleg destul de bine. Numai că nu-ţi cunosc programul pozitiv.

— Da, programele pozitive sunt cele mai dificile – râde gazda.

— Iar eu, ştii, fac parte din acea categorie de oameni care învinG greutăţile, ocolindu-le. Şi, totuşi, cred că mintea mea lenevoasă a dat naştere şi la ceva pozitiv. Dar vom discuta altă dată pe tema asta. Deşi, aici, nu ducem lipsă de timp pentru discuţii.

De parcă mi-ar fi ghicit dezamăgirea pentru această grabnică încheiere a ordinii de zi, Adam adaugă:

— Un program pozitiv nu-i greu de întocmit, dacă acceptăm ideea simplă că-i necesar să stabilim un oarecare modus vivendi, pentru a nu ne autolichida. Fapt care s-ar putea întâmpla, numai în cazul când vom lua în seamă doar interesele noastre, nu şi pe cele ale părţii adverse.

„Adam trebuie să fie un adept convins al principiului coexistenţei paşnice, de tip sovietic”, îmi formulez eu mental o părere.

— În general, e timpul să-nţelegem că atunci când se pune în discuţie soarta omenirii, n-o putem lăsa pradă hazardului, ca la poker. De altminteri, cum stai cu pokerul?

— Cam mediocru – recunosc eu.

— Cel puţin recunoşti, şi asta-i un plus. Şi Bennett joacă mediocru, dar nu-i în stare să-şi dea seama. Sau

3!: tcă-i nevoie să fim mai exacţi, nu-i nici măcar mediocru, pur şi simplu e lipsit de imaginaţie.

— Dar ce faceţi pe-aici, în afară de poker? Vă plictisiţi?

— Sşşşt! – gazda îşi du ce conspirativ un deget la gură.

— Sunt tânăr căsătorit, iubitule. Iar un tânăr căsătorit n-are voie să se plictisească.

— Ai, într-adevăr, o soţie fermecătoare.

— Nici mata nu te poţi considera năpăstuit în direcţia asta. Doamna Thomas arată splendid. Sper ca dânsa să manifeste o mult mai mare atracţie pentru1 poker, decât dumneata…

— Ai ghicit – râd eu.

— Atunci vom avea posibilitatea să ne contactăm mai des – zâmbeşte şi Adam.

— Cu toate că relaţii de tipul ăsta ar putea să te coste cam scump.

„Şi pe dumneata, iubitule, nu mai puţin, răspund eu mental

— Diseară, bineînţeles, presupun că te vom vedea acasă la noi – adaugă gazda, în timp ce ne ridicăm.

— Astăzi e rândul meu să fac pe amfitrionul.

Despărţirea de la aeroport se petrece mai puţin încordat decât ei. a de aşteptat, deoarece apar abia în ultimul moment, atât cât să depun o sărutare făţarnică pe obrazul răcoros al lui Helen. Nevastă-mea suportă cu stoicism acest gest de ataşament, întrucât înţelege că sărutul nu-i este destinat ei, ci celor din jur şi, în special, pentru satisfacerea curiozităţii portarului şi a şoferului care ne însoţesc.

Vizita la Adam se desfăşoară şi ea fără dificultăţi deosebite, căci recurg la tot ce; – mi stă în putinţă pentru a o scurta la minimum. În apartamentul care nu diferă. prin nume de al meu şi de cei al consilierului, se adunaseră aceleaşi mutre, prinse în aceleaşi ocupaţii clasice – pokerul, dansul şi băutura.

— Nu te deranjează distracţiile astea? – o întreb pe secretara mea, cu voce scăzută, în timp ce mă aşez lângă ea.

— Ba da, îngrozitor! Dar ai dumneata altceva de propus?

— Cred că da: un dineu liniştit, la mine acasă.

— Eşti convins că va fi mai interesant?

— Ştii, la început sunt totdeauna cam sceptic. Dar nimic nu ne împiedică să încercăm.

— Numai să ai în vedere că bârfele vor începe să circule chiar mai înainte de a trage aş a după noi.

— Te sperie aş a ceva?

— Pe mine personal, nu!

— În cazul ăsta să mergem!

Şi o ştergem aproape neobservaţi, căci Frank, eternul ei cavaler, este în seara asta de gardă, iar gazdele sunt cufundate în cumplitele suferinţe ale hazardului. Ceea ce – nu înseamnă, câtuşi de puţin, că pronosticul ei, relativ la bârfe, nu se va realiza.

Răpirea Sabinei, bineînţeles, fusese planificată din timp. Aşa că frigiderul îmi este asortat satisfăcător pentru o cină lejeră. Secretara mea nu manifestă însă o poftă deosebită, sau mai precis spus n-o manifestă pentru icrele negre, ci pentru whisky. Iar eu n-am intenţia s-o reţin, căci astfel ajungem mai rapid la gradul de intimitate dorit.

Referirea nevesti-mii la coapsele groase ale secretarei nu-i decât o variantă a tipi celor bârfe femeieşti. De fapt Mary e foarte armonios proiectată de cel-de-sus, deşi într-un format mai mare, fiindcă, oarecum, mă depăşeşte ca statură. Între noi fie zis, poate că aş fi resimţit o oar-ecare jenă să mă deplasez pe stradă cu o femelă atât de impozantă. Dar în momentul de faţă nu ne aflăm pe stradă şi pot contempla deconectat şi liber bustul ei mare, revărsându-se din decolteu şi coapsele bine făcute, expuse neglijent în fotoliul de dinaintea mea. Între timp, secretara, pesemne pentru a nu mă simţi stingherit, sau probabil din pură curiozitate îşi plimbă privirile asupra mobilierului:

— Ai flori din abundenţă, şi numai proaspete – constată dânsa.

— Anume pentru dumneata – mint eu, profitând de împrejurarea că florile încă mai arată proaspete.

— Foarte drăguţ, chiar dacă-i o nevinovată minciună.

Soarbe puţin din pahar, şi parcă abia acum remarcă direcţia privirii mele necuviincioase.

— Şi aşa deci, dacă înţeleg bine, vrei să mă recrutezi ca prietena dumitale personală.

— Nu ţi-ar surâde?

— Nu ştiu „încă nu mi-am precizat poziţia în problema asta, şi probabil că nu mi-o voi preciza niciodată, căci nu sunt o fire care să acţioneze premeditat, ci după capriciul momentului. De altfel, şi la dumneata, tot capriciul dirijează jocul…

— Ce fel de capriciu?

— Păi, capriciul conjuncturii… Plecarea inopinată a soţiei… Pericolul de a rămâne, chiar pentru scurt timp, un văduv de paie…

Se tolăneşte în fotoliu, în vreme ce continuă să mă studieze cu privirea, dezgolindu-şi complet coapsele prin acest gest spontan.

Spre deosebire de dumneata, nu acţionez după capricii – recunosc eu, în timp ce-mi desprind anevoie

Ochii de pe partea inferioară a trupului ei, spre a-i îndrepta către acest chip încă atrăgător pe care planează o expresie de uşoară ironie.

— Dacă nevastă-mea se află sau nu aici, asta-i absolut fără importanţă.

— A, va să zică mă ameninţi cu o legătură de mai lungă durată? – conchide ea, în vreme ce întinde mâna spre ţigări şi-şi apleacă atât de brusc sânii uriaşi, încât sunt gata-gata să se reverse din decolteu.

Îi ofer pachetul şi, cu un gest familiar, aprind bricheta.

— Trebuie să recunosc că pericolul unei legături de durată îmi provoacă un sentiment de genul panicii – declară secretara, slobozind torente de fum pe năsucu-i uşor cârn.

— Ultima legătură datează de acum trei ani, şi a fost suficient de nefericită ca s-o pot uita.

Îşi încrucişează picioarele, de fapt îşi mută coapsele dintr-o parte în alta, astfel încât mă întărâtă şi mai mult,

deoarece unele forme, aflate în deplasare, arată şi mai ademenitoare decât atunci când sunt imobile.

— Pe scurt, dacă îmi îngădui o remarcă tehnică, ai declanşat povestea cum n-ar fi trebuit, şi totul ar fi decurs mult mai necomplicat pentru amândoi dacă ai fi propus pur şi simplu „hai să petrecem noaptea împreună”, în loc să desfăşori atacul pe o bază serioasă.

— Ai dreptate, dar cum să procedez, dacă nu pot evita obiceiul ăsta blestemat de a fi sincer? Realitatea e că spun ce gândesc, şi abia după aceea îmi dau seama că am încurcat borcanele.

— Oare vorbeşti sincer? – îşi ridică Mary sprâncenele negre.

— N-ai înfăţişarea omului care s-ar arunca într-o aventură fără anumite investigaţii prealabile.

— Poate că mi-am şi întreprins investigaţiile.

— În cazul acesta, ar trebui să mi le fac şi eu pe ale mele.

— Fă-le, de ce nu – răspund eu, în timp ce torn cele puţin whisky în pahare.

— Vrei şi gheaţă?

Nu vreau gheaţă. Vreau răspunsuri precise.

— Iarăşi să mai vorbim? Credeam că Verificarea se va traduce prin fapte.

Îi întind paharul, şi beau dintr-al meu. Mary soarbe şi ea, apoi se pleacă înainte, din nou şi absolut pe neaşteptate, oferindu-mi panorama bustului în prim-plan:

— Să pornim de la un fapt simplu, cum ar fi, de pildă, sângele rece… Ce-ai spune dacă nevasta dumitale s-ar înapoia de la aeroport şi ar intra pe neaşteptate în odaia asta?

— Nimic.

— Dar ea ce-ar spune?

— Probabil ceva în genul: „Văd că urmezi întocmai sfaturile mele”.

— „Sfaturile” ei?

— Exact. Pentru că ultimele ei cuvinte.au fost… Scuză-mă, mi-e penibil să le repet…

— Ciudată stare de jenă, la un om care are prostul obicei de a fi sincer.

— Ei bine, ultimele ei cuvinte sunau cam aşa: „Conformaţia secretarei pe care o ai corespunde pe deplin gusturilor tale vulgare, aşa că sper să nu te plictiseşti”.

— Ce noroc, într-adevăr, ca fizicul meu şi gusturile dumitale să coincidă global în ce priveşte vulgaritatea – râde Mary pentru prima oară în seara asta.

— Dar, pe de altă parte, păcat…

— De ce păcat?

— Pentru că totul ne este îngăduit dinainte. Altfel s-ar fi desfăşurat lucrurile, dacă aveam de-a face cu o dragoste furată, o legătuxă tăinuită, aventuri nocturne, cu maşina, în afara oraşului, bănuieli din partea ei şi riscuri din partea noastră. Toate astea, bineînţeles, nu ca să fie distrusă o căsnicie, ci pentru ca legătura noastră să aibă gust. Deoarece un păcat comis cu ştiinţa – celui lezat, cred că eşti de acord, nu mai are gustul pipărat al păcatului rea …

— Ce să fac, dacă nevastă-mea nu ţine câtuşi de puţin la prejudecăţi.

— E posibil tohişi să nu ţină la dumneata! – mi-o serveşte Mary, privindu-mă pătrunzător.

— Chestiunea ar trebui să-i fie pusă ei, nu mie, răspundindiferent, ridicându-mă să mă dezanchilozez puţin.

— Dacă ai intenţia să deschizi fereastra, nu-i o idee rea – remarcă secretara mea.

— Avem destul fum.

Deschid uşa dinspre balcon, inspir răcoarea jilavă a nopţii şi urmăresc, câteva clipe, l uminiţele albe şi roşii ale maşinilor care circulă pe şosea.

— Nu-i exclus ca soţia dumitale să-ţi acorde atâta libertate numai pentru a-şi asigura astfel independenţa ei – declară Mary, care a venit şi ea lângă uşa balconului.

— Ţi-am spus doar: întreab-o pe ea, are să te informeze mai bine – îi răspund, încercând să-mi înăbu;

mânia.

Apoi, apropierea fizică a acestui trup bine croit, mă Subjugă din nou.

— Ai să răceşti aşa – zic eu, cuprinzându-i degajat umerii, de parcă aş vrea să-i apăr de răceala nopţii.

— Nu mă-mpiedica să-mi fac investigaţiile… Şi nu stârni privirile provocatoare ale eventualilor trecători – îngână Mary „în timp ce lunecă uşor din îmbrăţişarea mea.

El

— Din moment ce ai decis să te joci de-a investigaţia, atunci respectă cel puţin regulile jocului. Informaţiile iniţiale nu se obţin de la obiectul cercetării, ci de la surse laterale.

— Ah, dacă-i vorba de astfel de informaţii, ele există deja. Oamenii bârfesc că doamna Thomas utilizează o bună parte din timp pentru a-ţi pune coarne – îmi comunică insolent Mary, de parcă mi-ar fi transmis un amănunt lipsit de importanţă.

— Care oameni? – mă prefac eu serios.

— Familia Adam? Şi ce reprezintă, de fapt, aceste „coarne”?

— Cred că expresia-i suficient de transparentă – remarcă ea, în vreme ce se retrage în interiorul odăii, aerul nopţii fiind într-adevăr destul de rece.

— Dar absolut tâmpită – adaug eu, închizând uşa şi trăgând perdeaua.

— Eşti de acord că-n zilele noastre e caraghios să se folosească expresii de tipul „coarne” şi „adulter”, când avem de-a face cu lucruri obişnuite, pe care toată lumea le comite zilnic.

Mary ridică paharul şi-l goleşte dintr-o răsuflare. Apoi mă priveşte cu aceeaşi uitătură care vrea să imite agerimea investigatorului şi stabileşte:

— Ai o concepţie prea filosofică despre viaţă.

— Iar dumneata bei prea mult – nu mă pot abţine de la această subliniere, căci iarăşi mă cuprinde mima.

— Nu te consuma din pricina asta. În zilele noastre, e ceva extrem de obişnuit.

Se aşază pe spătarul fotoliului, pentru a-şi dezgoli

parcă din nou coapsele şi a-mi aminti de existenţa lor.

— Nu eşti cumva vreun adept al relaţiilor sexuale de grup?

— Nu. Sunt adept al raţiunii sănătoase.

— Nu sesizez legătura.

Mă trântesc obosit în fotoliul alăturat, îmi salt privirea spre graţiile etalate cu neruşinare, le depăşesc şi mă opresc asupra ochilor întunecaţi, uşor umeziţi de alcool ai femeii.

— Uite, Sfaţy: atunci când nevastă-mea a comis pentru îitfiiia oară nebunia denumită în limbajul anticilor „infidelitate”, imaginează-ţi că eram întru ţelul la curent. Nu vreau să stşin că Helen mi-ar fi cerut e aprobare prealabilă, dar acţionase destul de imprudent, pentru ea eu să intuiesc imediat situaţia. Al treilea aptor al dramei s-a dovedit a fi hh coleg; sus pus, un om al zilei, destul de puternic, însă nu suficient de pute rEie, din punct de vedere fizic, pentru a mă împiedica să *a* demolez figura. Şi, după dumneata, ce s-ar fi covem At să fge? Să provoc un scandal, să-mi pierd postul şi să-mi recâştig soţia? Dăe, realmente, ce-aş fi putut să recâştig?) nevastă care, peste o lună, ar fi repetat povestea, şi nimfe altceva…

— Puteai s-o dai dracului, pur şi simplu – remarcă Mary, care şi ea se lasă să lunece târâş în fotoliul meu şi întinde mina după ţigări.

— Da. Ca s-o schimb cu o altă nevastă, de acelaşi calibru – răspund eu, oferindu-i pachetul de ţigări şi ţăcănind din brichetă.

— Într-adevăr, nu mi-a trecut prin cap o decizie atât de înţeleaptă.

Nu ştiu de ce îi povestesc lucrurile astea, care sunt însuşi adevărul. Oare pentru că m-a provocat, sau pentru că uneori simt nevoia să dezvălui cel puţin o parte din ceea ce port în mine, sau, şi mai exact, din acele poveşti lipsite de o deosebită importanţă şi care greu ar putea fi utilizate împotriva persoanei mele.

Îmi aprind şi eu, la rându-mi, ţigara şi fumez câtva

timp îngândurat, blestemându-mă în sinea mea pentru nenorocita idee de a o aduce aici pe femeia asta care; pesemne, ar fi mai încântată să se distreze cu mine conversând –, decât altfel.

— Dumneata, în afara profesiei eşti un necunoscut; – îi aud iarăşi glasul. – în schimb, soţia ţi-e la mare vogă. Şi asta, mai ales, datorită averii ei. Aşa că, nu te supăra, dar oamenii, de obicei, în asemenea cazuri, înclină să se întrebe: nu cumva respectiva avere reprezintă animatorul principal al toleranţei dumitale?

— Eşti extrem de suspicioasă, ceea ce nu te împiedică să fii o naivă. Oare-i atât de greu de înţeles că averea în cauză a fost, rămâne şi totdeauna va fi numai a ei, şi că eu personal n-am niciun folos de pe urma acestor bani?

— Exceptând cazul, când ţi-ar deceda soţia.

— Femei de tipul ei nu mor. Oamenii îşi dau duhul din prea multă muncă şi din cauza nenumăratelor griji. Dar, hai, s-admitem c-aş avea intenţia să torn, într-o bună zi, puţină cianură în cafeaua nevesti-mii. Evenimentul ar fi în stare să pună capăt acestui interogatoriu supărător?

— Posibil… Ba, nu! mai am o ultimă întrebare.

— Chiar ultima?

— Dumneata l-ai lichidat pe generalul ăla african?

Oftez, manifestând o sinceră plictiseală, şi mă ridic obosit de pe fotoliu.

— Mi-e teamă – zic eu – că nu iese nimic din seara asta a noastră. Ar fi preferabil să te conduc acasă.

— Nu-i deloc necesar să mă conduci – răspunde Mary calmă, în timp ce se ridică şi dânsa.

— Totuşi, nu te poţi duce singură acasă, la ora asta!

— Dar de ce trebuie neapărat să mă duc acasă? – întreabă Mary, la fel de liniştită.

— Locul din pat al. soţiei tale nu-i liber?

— Şi, pe când îşi stinge ţigara în scrumieră „adaugă: – Ajută-mă, să mă dezbrac. Vreau să

fac un duş de reînviorare, după toată pălăvrăgeala

asta plictisitoare.

În şedinţa următoare, Mary se dovedeşte considerabil mai interesantă decât în conversaţie. Considerabil mai interesantă, însă nu mai puţin extenuantă. În general, tot una şi aceeaşi beţie de scurtă durată a simţurilor, de pe urma căreia te alegi cu inevitabila durere de cap şi senzaţia de vid.

O las să doarmă, relaxată şi inutilă, cel puţin pentru mine, în patul lui Helen, deoarece îmi îngăduisem într-adins această revanşă, de a realiza şedinţa în chiar culcuşul nevesti-mii. Îmi îmbrac halatul ecosez, aprind o ţigară şi mă tolănesc într-unul din fotoliile aflate în hol, aşteptând să mă prindă somnul.

Poate ar trebui să iau un somnifer, dar în clipa de faţă mi-e lene să mă duc până la bucătărie, unde nevastă-mea îşi ţine, cine ştie din ce motiv, medicamentele. Femeia mea, şi cea de aici, şi toate femeile posibile… A doua calitate a plăcerii, întocmai ca whiskyul şi mesele săţioase, e că-ţi oferă şansa să te alegi cu o greutate la stomac… Întocmai ca şi scălâmbăiata modernă, forfota premierelor, fudulia prostească ele a-ţi prezenta costumul cel nou şi soţia cea impozantă… Prostii şi inepţii, însoţite, colac peste pupăză, de dureri de cap şi plictiseală… Unica plăcere, cea autentică, este, bineînţeles, tocmai aceea pe care nu o ai la îndemână: plăcerea puterii, plăcerea de a te comporta aşa cum ţ: i-e dorinţa. Şi de a face ce vrei, să porunceşti femeii de aici „du-te acasă” şi să ceri alteia „vino!”, de a-l înlătura cu un gest, elin calea ta, pe cel care te-ncurcă, de a strivi pe oricine intenţionează să te distrugă, să-ţi scuipi în faţă şeful şi să-i spui, în timp ce caşti, „mă plictiseşti”… Plăcerea puterii, sau, şi mai exact, plăcerea banilor, deoarece contul de la bancă e unicul bun de care nimeni nu te poate deposeda… Să fii înalt şi zdravăn, să ai un zâmbet orbitor, maniere, post de vază, soţie, care prin desfrânarea ei să-ţi asigure drumul înainte – toate astea sunt mai mult sau mai puţin incerte, nedurabile, schimbătoare. Un cont impresionant la bancă – asta-i singura unitate de măsură a puterii, unica valoare

constantă, atât cât poate fi ceva constant în lumea asta instabilă.

Cu toate acestea trebuie să iau un somnifer. Mă ridic de pe fotoliu şi pornesc în direcţia bucătăriei. Descopăr, într-unul din sertarele bufetului, farmacia de casă pusă complet la punct, cuprinzând în special somnifere. Înghit tableta, apoi mă întorc în hol, şi iarăşi mă aşez în fotoliu, deoarece încă nu mi s-a făcut somn.

Omul slab nu poate simţi niciodată plăcerea şi farmecul acţiunii independente. Faptele îi sunt dictate în întregime de mecanismul impus. Este obligat nu să se manifeste, ci să se adapteze. Deşi, dacă nu-i slab chiar de tot, şi d-a reuşeşte să asimileze meşteşugul, poate deveni, în ciuda aparentei lipse de apărare, extrem de periculos. Adică să fie puternic, dacă vreţi, în pofida slăbiciunii sale totale. Chiar dacă-i o putere latentă. Indiferent dacă-i incompletă. Chiar şi când e cuprins de sentimentul blestemat al lucrului nedus până la capăt, al lucrului nesatisfăcător.

— Te va ajuta să creşti – îi plăcea lui taică-meu să afirme, câteodată, atunci când mă trimitea să stau la colţ.

Asta pentru că, pe vremea aceea, eram extrem de mic ca statură. Şi acest amănunt fizic, de care nu eram câtuşi de puţin vinovat, se transforma într-o sursă suplimentară de nenumărate accidente.

Accidentele proveneau din diverse surse. Însă. cel mai adesea din partea lui Jeff. Jeff era un elev slab, atât de slab încât rămânea mereu repetent. Însă era cel mai înalt şi cel mai zdravăn dintre toţi, iar în minţile noastre copilăreşti şi primitive puterea fizică echivala cu Puterea, scrisă cu majusculă. Jeff folosea superioritatea sa fizică împotriva mai multor băieţandri, însă cel mai înverşunat era împotriva mea, deoarece eram cel mai mărunt dintre toţi, şi pentru că avusesem odată insolenţa să-l combat de faţă cu alţii. Evenimentul avusese loc pe malul gârlei, în vreme ce noi ne jucam, iar Herculele nostru, care arborase o atitudine impozantă cu o trestie în mână, dădea la peşte. Jeff prindea peşte doar în teorie, deoarece acesta nu voia

să muşte. La un moment dat, Jeff decise că-i cazul să schimbe momeala, şi-mi strigă:

— Fugi şi strânge-mi nişte rime!

— Strânge-ţi singur – răspunsei uşuratic, deoarece mi-era silă de râme, la fel ca şi de şerpii de apă.

Bineînţeles, palma lui grea nu zăbovise să mă lovească după ceafă.

— Păi nu mă pricep unde să le găsesc – pornii eu să scâncesc, deoarece mâna lui Jefi se ridica din nou.

— Nu te pricepi, ai? mârâi batjocoritor Jeff, fiindcă toţi ştiam că râmele se găsesc în bălegar.

— De vreme ce nu to pricepi, am să te învăţ eu.

Şi mă apucă de nas cu degetele lui butucănoase. murdare şi împuţite de tutun – căci Jefi se apucase şi de fumat – şi mă târî spre mormanul de bălegar. Mă strângea atât de puternic de nas, încât mă podidi sângele, iar copiii din preajmă urlau de încântare. Când ajunserăm lângă grămada murdară, mă îmbrânci din răsputeri peste ea şi urlă;

— Dacă-n cinci minute nu umpli cutia asta cu râme; te-ngrop pe de-a-ntregul în bălegar, ca să le cauţi cu gura, scârnăvie.

l După cinci minute i-am adus tot ce reuşisem să adun; în timp ce-mi înăbuşeam senina şi-mi ştergeam mecanic nasul încă sângerând. Acasă, desigur, mă aştepta o pedeapsă suplimentară, pentru aspectul meu murdar. „Jeff, m-a bătut şi m-a îmbrâncit în bălegar” – încercai să mă justific. „Nu eu te-am obligat să te duci la Jeff” – îmi obiectă taică-meu, cu tonul său imperturbabil, după care mă trimise să stau la colţ, în picioare.

Dar nu asta era cel mai important. Mai important era că, din ziua aceea. m-am transformat într-o adevărată slugă a haidamacului. În recreaţii mă expedia să-i cumpăr chibrituri sau ţigări, în orele de curs mă obliga să-i transmit rezultatele exacte ale problemelor de matematică, îmi utiliza caietele şi creioanele, ca să nu cheltuiască bani pe asemenea prostii, şi mă silea să-i curăţ c-un beţigaş până şi noroiul de pe încălţări.

Şi întrucât exemplul e totdeauna contagios, peste câtva timp şi cel de-al doilea gogoman al clasei, Ed, încercă şi el, la rândul său, să mă transforme în slugă. Era prea de tot. pentru firea mea plăpândă, şi atunci m-am plâns lui Jeff.

— Ed vrea să-i cumpăr şi lui ţigări" r

— N-ai să-i cumperi nimic. Numai pe mine m-asculţi – mi-o tăie scurt Jeff, atins în vanitatea lui de stăpân.

După care între cei doi, fiindcă şi făr. complicaţia asta rivalizau pentru locul celui mai tare, se dezlănţui primul duel în care, aşa cum se întâmpla de obicei, cel mai betegit fu Ed.

— 'Nimeni să nu mai îndrăznească să se lege de Thomas, dacă nu vrea să aibă de-a face cu mine – avertiză sumbru patronul meu.

Însă această declaraţie solemnă nu-mi genera câtuşi de puţin sentimentul de independenţă, şi nici nu-mi diminua ura faţă de Jeff. Atât de cumplită îmi era. ura, încât în fiecare noapte, înainte s-adorm, îmi imaginam cum recurg la un procedeu făcător de minuni, ceva în genul legendarului spanac al marinarului Popeye, care îi conferea imediat puteri şi forţe fantastice. Recurgeam la acest procedeu şi, întocmai ca Popeye, deveneam mai puternic decât Hercule, şi aceasta era starea de spirit cu care mă prezentam la şcoală, pentru ca în timpul recreaţiei celei mari, exact atunci, să mă îndrept cu paşi mari şi tărăgănaţi în direcţia lui Jeff.

Acuma îmi vine greu să descriu cu lux de amănunte tabloul pe care îl zugrăvea, în fiecare noapte, imaginaţia mea de copil. Însă tabloul abunda în pumni, palme şi lovituri de picior, şi toate bătăile le realizam chiar eu personal, lovind mutra, plexul şi fundul lui Jeff. Iar ticălosul de Jeff era proiectat în toate direcţiile, sau mi se arunca la picioare, dar îl ridicam din nou şi iarăşi îi trăsneam un pumn nimicitor peste dinţi, se prăbuşea a doua oară iar eu iarăşi îl ridicam şi-l plesneam peste mutra lui insolentă, îl loveam, îl loveam, până când, în rfirşit, adormeam satisfăcut şi epuizat.

Nunraj că toate astea se petreceau în vis, iar visurile nu ra/tura memdată de-adevăratelea. Şi acesta era mOtivul Pentru care mă gândeam permanent cum să mă răzbun în recitate pe Jeff. Şi nu-mi era prea greu să ajung la concluzia de din moment ce nu-l puteam lovi pe tipul ăsta făţiş singura posibilitate era să-l lovesc din umbră, în cea mai mare taină.

Primul atentat pe care l-am comis asupra lui Jeff, a fost cu ajutorul călimării. Deşi de atunci s-a scurs destulă vreme, îmi amintesc mereu cu plăcere de acest prim a tact şi de iscusita lui pregătire. Mai înainte de toate a fost bine aleasă ziua, deoarece în ziua aceea Jeff îşi îmbrăcase costumul cel nou. În al doilea rând – precizia pe care o dovedi lovitura: în secunda când Herculele ieşea în curte, am dat drumul călimării, cu capacul deşurubat, chiar peste capul lui. Sticla îl pocni în ţeastă, la ţanc, iar cerneala, îi împroşcă faţa şi hainele. Şi, în sfârşit, eventualele consecinţe pline de pericol fuseseră evitate din timp.

— Unde ţi-i călimara? – urlă turbat Jeff, deoarece avea suficiente motive să mă bănuiască anume pe mine.

— În servietă – răspunsei blajin.

— Arată-mi-o!

I-mn arătat-o. Iar după aceea îngăimai în şoaptă:

— Mai bine întreabă-l pe Ed, unde-i este călimara…

Diversiunea era cam riscantă. Totuşi fu încununată de succes. Bineînţeles, Ed nu fu în stare să-şi prezinte călimara, deoarece chiar eu i-o şterpelisem din servietă şi o utilizasem pentru realizarea atentatului Aşa că între cei doi Goliaţi se dezlănţui iarăşi o bătaie înfiorătoare, în vreme ce măruntul David stătea de-o parte şi se bucura de necazurile lor. Iar după aceea lucrurile au fost organizate astfel, încât aveam posibilitatea să mă răzbun, fără să mă expun vreunei primejdii.

Odată, profesorul de geometrie mă trimise să-i aduc instrumentele de desen pe care le uitase în cancelaria cadrelor didactice. L-am găsit acolo pe dirigintele clasei care, având probabil o oră liberă, răsfoia ziarele.

— Ei, Thomas, eşti pregătit pentru ascultarea de mâine? – zice el, referindu-se la lecţia fixată pentru ziua următoare.

— Am învăţat mult – oftez eu – cu toate că, dacă stau să mă gândesc, nu văd niciun folos…

— Cum aşa, nu vezi niciun folos? – ridică din sprâncene profesorul.

— Păi ăştia, care nici nu pun mâna pe carte, n-or să aibă rezultate mai proaste ca ale mele. Unul şi-a scris formulele pe manşetă, altul le-a prins cu pioneze sub bancă, iar Jeff aşteaptă să-i transmit eu rezultatele, după ce le rezolv…

— Şi încă mai ce?

— Ar mai fi multe de spus, dar nu îndrăznesc să vorbesc, pentru că până la urmă tot eu am s-o păţesc…

— Nu-ţi fie teamă, n-ai să păţeşti nimic – mă linişteşte dirigintele.

Şi mi-am efectuat până la capăt acţiunea de informare. În ziua următoare, în timpul orei, profesorul, cu calm şi metodă, îi prinse în flagrant delict pe toţi elevii care se îndeletniceau cu copiatul. În special, Jeff, fu surprins exact în secunda când despăturea fiţuica mea. Încasă o scatoalcă atât de straşnică, încât i se răsuci capul cu vreo nouăzeci de grade.

Începutul era satisfăcător şi n-aveam motive să mă opresc la mijlocul drumului. Treptat m-am transformat într-un informator priceput şi acumulam experienţa necesară. Atât pentru culegerea informaţiilor, cât şi pentru preîntâmpinarea consecinţelor neplăcute. Căci, dacă elevii din clasă ar fi simţit ceva despre adevăratele mele preocupări, mai mult ca sigur că m-ar fi prefăcut într-o masă de carne tocată.

Bineînţeles că informaţiile mele îl priveau, mai înainte de toate, pe Jeff şi activităţile sale. Şi era invariabil prins în clipa când îşi executa şmecheriile, iar pedepsele curgeau ploaie peste capul său mare şi ciufulit. Iar atunci când am izbutit să anunţ, din timp, că Jeff pune la cale greva şi eschivarea de la ora de chimie, şi că el, nu

altcineva, era cel care furase borcanul eu natriu – măgădanul a fost eliminat, pur şi simplu, din şcoală. A fost ziua celei mai mari bucurii, dar totodată şi a primei mele descoperiri triste. Satisfacţia loviturii pe la spate nu se prea deosebea de satisfacţia din timpul visurilor în culcuşul cald. Duşmanul fusese prins, însă fără să ştie că tu l-ai doborât. Duşmanul fusese prins, însă n-aveai posibilitatea să te proţăpeşti în faţa lui şi să-l nimiceşti definitiv, prin batjocurile tale. Era o manifestare a puterii, însă a puterii celui slab, şi-ţi genera un sentiment neplăcut de in satisfacţie şi zădărnicie.

Şi totuşi, în lipsă de altceva mai bun, continuam să acţionez cu arma celui slab. Între timp, tatăl meu, conform reţetei arhicunoscute, ieşi într-o dimineaţă să-şi cumpere ţigări. Şi nu se mai înapoie niciodată. Maică-mea începu să-şi pe treacă după-amiezile vizitând tot soiul de văduve şi femei divorţate, pentru a dezbate, la ni velul cel mai înalt, problema evadării lui taică-meu şi a cauzelor acesteia, precum şi posibilităţile de a fi pedepsit. Dezbaterile continuă şi astăzi, de aproape două decenii, însă se pare că problema n-a fost complet rezolvată.

În ce mă priveşte, mi-am continuat studiile la liceu cu rezultate destul de bune, datorate nu atât sârguinţei mele, cât aptitudinilor de a fi util profesorilor. Util prin toate mijloacele posibile, dar mai cu seamă pe linia informaţiilor. Şi tocmai perseverenţa, plină de dibăcie, pe această linie mi-a îngăduit nu numai să mă descurc cu unii colegi de clasă, dar să şi răzbat până la noua mea aide de activitate.

Asta s-a întâmplat pe când eram în ultima clasă. Câţiva elevi, nişte ochelarişti, care-şi imaginau că-s mai inteligenţi decât ceilalţi, organizaseră un cerc secret. Cercul era atât de secret, încât chiar şi eu, atât de puţin interesat de problemele revoluţiei, arasem despre el. Şi; bineînţeles, am comunicat situaţia dirigintelui, iar dirigintele anunţă şi el în altă parte. Şi iată că, peste două zile, la mine acasă se prezintă un bărbat destul de elegant, de vârstă mijlocie – atunci vârsta mijlocie, în concepţia mea, se învârtea de in jurul a treizeci de ani – într-un

costum gri şi cu o şapcă, tot cenuşie, pe creştetul capului. Nu l-am uitat niciodată, deoarece datorită lui, ceva mai târziu; am intrat la o şcoală specială şi m-am ales cu o profesie.

— Convorbirea pe care o vom avea noi doi e strict secretă – mă avertiză necunoscutul.

— Avem încredere în tine, deoarece referinţele profesorilor sunt extrem de măgulitoare. Sper să nu ne dezamăgeşti.

După care au început întrebările, iar după aceea mi se puse şi problema esenţială: să mă apropii de unul din ochelarişti, să iniţiez discuţii sau chiar dispute cu el, să-i stârnesc interesul şi, în general, să creez condiţiile recrutării mele în cerc. Deoarece însă, după cum am mai spus, eram extrem de nepregătit în chestiunile revoluţionare, vizitatorul îmi încredinţa spre folosinţă o expunere populară de marxism. Apoi stabili itinerarul viitoarelor nostre întâlniri şi plecă.

Misiunea nu mă atrăgea în chip deosebit, cu atât mai mult cu dt era legată de studiu. Dar mi-am impus să citesc broşurică, iar de aici mai departe totul se desfăşură conform pinului stabilit. Peste vreo zece zile am fost introdus în cercul revoluţionar, ca nou membru. Obiectivul cel mai important era să aflu cu ce altă grupă, sau alt om din afară are legături cercul. Însă pe linia asta n-am fost în stare să realizez nimic, pentru simplul motiv că nu exista nicio altă grupă, totul fiind creaţia unei autoiniţiative. Ulterior începură certurile din cerc, participanţii s-au divizat în troţkişti şi ortodocşi, s-au dezbinat şi, în general, lucrurile nu căpătară nicio evoluţie, cu excepţia unicului membru al cercului, şi anume tocmai acela care. participase cel mai puţin la discuţii, tovarăşul Thomas.

Şi astfel continuai să-mi croiesc drum în viaţă, nu dând din coate şi rupând cu dinţii, cum procedează cei puternici, ci strecurându-mă aproape nebăgat în seamă, aproape lipsit de apărare şi aproape inofensiv. Dar de pe acum mă serveam excelent de arma celor slabi, ştiam cum să mă prefac docil în faţa celui tare, şi cum să devin

favoritul profesorilor, fiind în timpul orelor de curs întruchiparea celei mai respectuoase atenţii şi urmărind fiecare mişcare a profesorului cu privirea mea încrezătoare şi naivă.

Unii colegi de clasă îmi născociseră chiar şi-o poreclă: Candide, după titlul acelei cărţi de Voltaire, despre care toţi auziseră, dar pe care nimeni n-o citise. Alţii, induşi în eroare de exterioara mea lipsă de apărare, încercau să mă calce pe bătături şi să-şi permită glume cu mine. Dar după aceea, în mod invariabil, li se întâmpla ceva neplăcut, ca rezultat al unui apel telefonic anonim adresat părinţilor, sau al unui semnal de alarmă ajuns la urechile profesorilor. În asemenea cazuri aveam toate motivele să triumf, şi într-adevăr triumfam. Dar bucuria mi-era întunecată de senzaţia aceea blestemată, de insatisfacţie şi ineficienţă. Fiindcă puterea mea era puterea celui nevolnic.

CAPITOLUL IV

„Primăvara, în anul acesta, a cam întârziat puţin”, după cum binevoia să sublinieze, atât de inteligent, soţia consilierului. Cu toate că primăvara-i întârziată, vremea caldă a şi păşit în direcţia noastră, şi la începutul după-amiezii străzile sunt încălzite de soare, iar oraşul a căpătat un aspect sensibil modificat, mult mai prietenos. Numai că nu mă prea las influenţat de iluzii. Şi în timp ce „Chevrolet”-ul meu de serviciu rulează agale pe uliţele însorite, continui să simt severa mea izolare în acest univers necunoscut, cu mulţimea trecătorilor care circulă indiferenţi pe lângă maşină şi care ne taie calea cu insolenţă, fără să ia în seamă ambalările motorului, prin care şoferul îi invită să elibereze strada.

Şoferul micşorează viteza şi parchează lângă trotuar, în faţa unei impozante clădiri cenuşii, cu faţadă neprietenoasă.:

— Redacţia se află la etajul al treilea, domnule... îmi comunică Andrei, şoferul, deschiz. Îndumi portiera maşinii, cu o amabilitate servilă.

Etajul al treilea. Camera corespunzătoare.

Redactorul se ridică de pe scaun şi-mi întinde mâna, fără întrebări şi explicaţii. Întrucât întâlnirea fusese stabilită printr-un telefon prealabil. Apoi ne aşezăm în fotoliile de cabinet, iar eu îi expun scopul vizitei mele.

— Avem posibilitatea să vă furnizăm material suficient de bogat, închei eu – şi ne vom bucura, de altfel, dacă ziarul dumneavoastră ar publica mai multe informaţii despre viaţa culturală de la noi.

— Puţin coniac? – întreabă redactorul, în loc de răspuns, întrucât pe măsuţă sunt pregătite, cu un remarcabil spirit de prevedere, o sticlă de coniac şi cutia cu bomboane.

Umple amândouă paharele, soarbe dintr-al său şi zice:

— Publicăm destule ştiri despre viaţa dumneavoastră culturală.

— Da, însă majoritatea lor sunt oarecum negative – remarc eu, gustând la rândul meu din coniac.

— Dar chiar toate fenomenele vieţii culturale deja dumneavoastră sunt pozitive? – zâmbeşte interlocutorul meu.

— Bineînţeles că nu – răspund la zâmbetul său, tot printr-un surâs. Şi n-am deloc intenţia să contest afirmaţiile dumneavoastră. Dar, la urma urmelor, şi la dumneavoastră există contradicţii…

— Unde nu există? – redactorul îşi desface braţele, într-un gest ce vrea să sugereze neputinţa.

— Contradicţiile sunt motorul dezvoltării.

Zâmbeşte din nou, cu surâsul acela sec şi pur protocolar, chemat să-mi insufle caracterul pur protocolar al întregii convorbiri, şi că-i o prostie să mă aştept la cine ştie ce rezultat de pe urma acesteia.

— Da, există pretutindeni procese complexe… – îngân eu.

— Dar, ca să le înţelegem mai bine, e necesară întreţinerea unor relaţii. Relaţiile reprezintă prima treaptă pe calea unei comprehensiuni reciproce…

— Încă puţin coniac? – propune redactorul, deşi

observă destul de clar că paharul îmi este încă aproape plin.

— Merçi – obiectez eu din cap. – Iar cultura, cred eu, este terenul cel mai propice pentru stabilirea relaţiilor…

Ca şi spoitul…

— Da, da, şi sportul… Însă. În cazul de faţă, mă gân…

dese în special la cultură şi la relaţiile culturale…

Redactorul n-are nimic, numai că se uită la ceasul de mână, oarecum pe furiş, dar şi destul de vizibil în acelaşi timp.

— Observ că sunteţi ocupat – remarc eu.

— Probabil că n-am ales ora cea mai potrivită. Însă mi-ar fi deosebit de plăcut dacă într-una din zilele ce urmează. aţi fi de acord să luăm masa împreună şi să stăm de vorbă mai liniştiţi.

— Bineînţeles, ar fi posibil şi-aşa – se declară de acord gazda…

— În cazul acesta indicaţi dumneavoastră ziua – pro™ pun eu, în timp ce mă ridic.

— Ştiţi, mi-e greu să stabilesc data chiar de acum; – răspunde el, părăsindu-şi fotoliul. – însă dacă-mi Msaţinumărul de telefon, n-am să uit să vă sun.

Îi ofer cartea mea de vizită, pe deplin conştient c-o arunc la coşul de hârtii. Şi schimbăm câte o privire, din care se observă că lucrurile sunt clare şi fără relaţii culturale. deoarece redactorul pricepe ce vreau, tot aşa cum şi eu îmi dau seama că n-am să obţin cele dorite, şi că, până şi masa comună, despre care vorbisem, avea foarte mici şanse de a se realiza vreodată.

Al doilea obiectiv al acestei zile e televiziunea. În ge…; neral, hotărâsem să-mi consacru toată după amiaza serviciului culturii şi, în pofida avertismentelor primite, să verific pe calea unei experienţe proprii posibilităţile celui mai propice teren pentru stabilirea de relaţii.

Străbat vreme îndelungată tot soiul de culoare, urmându-l pe funcţionarul care mă preluase chiar de la intrare, păşesc peste cabluri, ocolesc diverse corpuri de

urmă, mă trezesc în biroul ceres.; punzător.

Cabinetul acesta nu se deosebeşte prin nimic substanţial de cel precedent, ea dealiiel şi stăpânul său. Acelaşi zâmbet rezervat, aceeaşi sticlă de coniac şi, dacă nu mă înşel, aceeaşi marcă de bomboane.

— Din punctul nostru de vedere, un contact mai strâns între cele două televiziuni ar fi extrem de util – declar eu, după ce-am terminat cu partea introductivă a convorbirii noastre.

— Am şi încheiat un acord de schimburi cu televiziunea dumneavoastră – precizează gazda.

— Da, da, ştiu – dau eu din cap, deşi abia acum aflu despre acest amănunt. – Şi, cu toate acestea, un acord pe hârtie nu are valoarea contactului direct. Între oameni vii şi prin contacte directe, lucrurile se rezolvă totdeauna mai rapid şi mai lesne.

— Cu condiţia să existe o înţelegere reciprocă.

— Îndrăznesc să sper că va exista… Mai ales dacă ţin seama de amabilitatea dumneavoastră.

Este doar un mic compliment. Însă complimentul nu-şi face efectul, şi mai schimbăm câteva cuvinte fără imporrniţă. Şi iarăşi surprind privirea discretă la ceas – şi din nou formulez propunerea pentru o eventuală masă comună, pentru a primi răspunsul la care mă şi aşteptam, evaziv şi lipsit de conţinut.

Încă o etapă a acestui periplu obositor pe teritoriul infinit al culturii, care începe să mi se pară atât de splendid şi fertil, întocmai ca şi deşertul Gobi: biblioteca universitară şi, mai precis, secţia corespunzătoare. Cei de aici nici măcar nu pot afirma că prezenţa mea este inutilă, deoarece sper totuşi să aibă nevoie de cărţi în limba noastră.

Am şi stabilit un anumit schimb cu direcţia dumneavoastră culturală” – îmi explică politicos cetăţeanul cu ochelari negri, instalat de cealaltă parte a biroului.

— Din păcate, direcţia dumneavoastră ne expediază tocmai lucrările de care avem cea mai mică nevoie.

— Ei rezultatul unei confuzii ce poate fi lesne evitată

printr-un contact personal – răspund eu liniştitor.

— Nu cred. să fie. vorba de vreo confuzie – dă din cap cetăţeanul cu ochelari, care nici măcar nu s-a deranjat să procure. O sticlă de coniac standard.

— Noi depunem o muncă ştiinţifică, şi ne este necesară literatura legată de aspectul ştiinţific al travaliului nostru. Iar dumneavoastră vă ocupaţi de propagandă, şi ne expediaţi cărţi ce convin acesteia.

— Întocmiţi nişte liste cu cărţile necesare – propun eu – şi aş mai putea trece, să dezbatem problema.

— Ar fi pentru prima dar < când. le întocmim. Am posibilitate să vă trimit unele din ele, în copie. Şi nu va mai fi nevoie să vă deranjaţi până aici.

După e are trecem la ritualul de rămas bun.

Speranţele mele referitoare la domeniul cultural sunt concentrate în special asupra unui profesor Berov. Nu am onoarea să-l cunosc personal, şi pentru a completa acest vid în relaţiile mele mondene, reuşisem să organizez un dineu cu stimatul savant în saloanele restaurantului „S-ofia”.

Profesorul vine punctual, la ora stabilită, îmi oferă mâna gălbejită şi zâmbetul amabil, ia lista de vinuri şi meniul şi se cufundă în reflecţii.

— Icre de somon, med alion. cu ciuperci şi salată verde – anunţă el, în cele din urmă, rezultatul cercetărilor sale ştiinţifice.

— Şi pentru mine. La fel – îi fac un semn cu capul chelnerului, pentru a sublinia că în seara asta vom juca într-un spirit de reciprocitate deplină.

Cu aceeaşi unanimitate ne fixăm şi asupra vinului. Apoi ne consacram conversaţiei introductive, alcătuită din fraze banale şi total lipsite de semnificaţie, dedicată particulari taţilor bucătăriei naţionale, atât la unii cât şi la alţii, capriciilor climei şi altor chestii de calibrul acesta. După care soseşte cina propriu-zisă, în decursul căreia până şi aceste fraze se răresc apreciabil, pentru a lăsa loc liber ţăcănitului discret al tacâmurilor.

În general, totul se desfăşoară conform şabloanelor

obişnuite, tinzând spre unica şi esenţială parte finală a întâlnirii, care îndeobşte coincide cu servirea cafelelor şi a coniacului. Dar, şi în această desfăşurare şablon, un om cu nasul fin, ca al meu, simte uşor atmosfera unei anumite tensiuni care, bineînţeles, poate fi receptată şi ca o încordare naturală între doi oameni care abia s-au cunoscut.

— Presupun că sunteţi satisfăcut de specializarea făcută în ţara noastră – afirm eu, după ce se serveşte, în sfârşit. şi cafeaua.

— Foarte mulţumit – răspunde profesorul şi-şi scoate ţigările.

Îmi oferă pachetul, eu îi întind bricheta, iar după ce am îndoi începem să fumăm, convorbirea intră în faza ei esenţială:

— În acest caz. sper că vă mai menţineţi intenţia de a populariza unele realizări din gândirca noastră teoretică…

Interlocutorul meu tace, de parcă ar estima mental dacă îşi mai menţine într-adevăr această intenţie, sau, dimpotrivă, nu şi-o mai/menţine.

— Aţi făgăduit institutelor noastre, dacă nu comit o eroare, ceva în spiritul acesta – încerc eu să-i reîmprospătez memoria.

* – De fapt m-am străduit să întreprind ceva – rosteşte agale profesorul. Apoi adaugă brusc: – Era cât pe ce să fiu dat afară de la Universitate.

— Înţeleg – spun eu.

Şi, la rândul meu, mă las pradă gândurilor.

— Şi. totuşi, într-un oarecare sens, sunteţi obligat faţă de noi… Să nu mă înţelegeţi greşit: n-am câtuşi de puţin intenţia să vă îndemn la nişte acţiuni ce ar putea dăuna carierei dumneavoastră. Dar totuşi ne sunteţi obligat şi v-aţi fi putut revanşa în vreun mod oarecare.

Profesorul soarbe parcimonios din cafea şi, fără a-şi ridica ochii din ceaşcă, răspunde încet:

— Nu, n-aş avea această posibilitate.

— Nu ştiu dacă mai este necesar să vă reamintesc că institutele mai sus pomenite s-au dovedit suficient de

generoase în privinţa întreţinerii dumneavoastră. Fără să mai vorbim de faptul că, acolo, aţi făcut şi anumite declaraţii care vă angajează extrem de mult.

— Într-adevăr, e inutil să le mai amintim – subliniază interlocutorul meu.

— Am o memorie excelentă. Dar, din fericire, în afară de memorie mai am şi raţiune.

Mai soarbe puţin din cafea şi, în cele din urmă, decide să mă privească”.

— Vedeţi, domnule consilier. să admitem c-am declarat unele prostii. Însă asta nu înseamnă deloc că sunt dispus să ieşi comit. Deci n-are rost să încercaţi ademenirea, şi nici înspăimântarea mea…

— Dramatizaţi situaţia în mod inutil – mă străduiesc să-l temperez.

Nu, nu dramatizez câtuşi de puţin. Pur şi simplu însă. sunt la curent cu metodele dumneavoastră. Şi sunt pe deplin conştient că personal am greşit. Oamenii dumneavoastră au reuşit, realmente, să-mi sucească minţile o anumită vreme, arătându-mi diverse lucruri şi promiţându-mi verzi şi uscate. Dar acuma mintea mea se află la locul ei…

— Nu mă-ndoiesc, nu mă-ndoiesc…

— Ţin la liniştea mea, domnule consilier. Şi, printre altele, tocmai pentru că-mi preţuiesc liniştea, n-am să maiaccept niciodată întâlniri cu dumneavoastră, nici aici, nici altundeva.

— Zidul ăsta!… – declar eu enervat, în timp ce fixez calcanul afumat din faţa ferestrei!

— Pretutindeni te izbeşti de zid.

— Bine că te-ai lămurit, în cele din urmă – bombăne în spatele meu Bennett.

— Astfel vei aprecia mai corect puţinele noastre succese, obţinute înainte de sosirea dumitale.

— N-aţi izbutit să obţineţi nimic – i-o tai eu, în aceeaşi stare de enervare, întorcându-mă cu spatele la fereastră şi apropiindu-mă de birou.

— Nimic, în afara unor fleacuri fără valoare practică.

Aclam are deplină dreptate: n-are niciun sens să ne omorâm, pentru a ajunge la nişte informaţii pe care centrul de prelucrare a acestora le va prezenta după analiza presei curente…

— Ah, te-ai şi consultat cu' Adam! – exclamă maliţios adjunctul meu.

— M-am consultat. Şi l-am ascultat corespunzător. Iar acum sunt perfect satisfăcut de controlul pe care l-am întreprins. Iată chiar şi diagnosticul!

Odată cu aceste cuvinte, extrag din birou două pagini cu notaţii manuscrise, şi i le întind.

— Citeşte şi completează, dacă ai posibilitatea. Consilierul este realmente mai limbut decât e necesar şi destul de imprudent, aşa că materialul obţinut e cât se poate de grăitor, pentru un prim semnal. Iar într-un viitor apropiat, sper că vor urma şi altele.

— Nimic nu ne împiedică să încercăm – răspunde el cu o notă de scepticism şi vâră filele în buzunar.

Privirea îmi cade asupra ultimului număr al unui ziar, zvârlit pe birou, şi iau ziarul:

— Iată, ascultă: „La întrunirea respectivă…" şi aşa mai departe. Dar, i-auzi: „Au fost dezbătute şi diverse alte probleme de interes reciproc". Punct. Uite, vezi, aceste „diverse alte probleme" ne interesează, şi nu cele care există şi-n ziare.

Arunc ziarul pe birou şi adaug: – Tipul ăla are dreptate. Ne justificăm existenţa numai dacă suntem capabili să obţinem informaţii de soiul celor ce nu se pot obţine pe alte căi.

— Pot să-ţi spun imediat cine se află în posesia unor asemenea informaţii – bombăne adjunctul meu.

— Cine? Preşedintele consiliului de miniştri?

— Exact!

— N-aş zice că eşti deosebit de spiritual. Şi nici suficient de informat. Ţin să-ţi aduc la cunoştinţă că asemenea informaţii, sau măcar fragmente din ele, sunt un bun ce aparţine şi unor figuri mai mărunte. În continuare avem două probleme de rezolvat: să depistăm una din

aceste figuri şi să găsim o modalitate de a ajunge până la ea.

— Nu vei dezlega asemenea probleme, colindând prin redacţii.

— Da, în momentul de faţă nu ne iese pasienţa cu frontul culturii, recunosc eu.

— Totuşi vizitele nu sunt absolut inutile, ne servesc, cel puţin, ca un camuflaj de legalizare. Iar referitor ia cealaltă latură, ţi-am mai spus că aparţin acelei categorii de jucători care aşteaptă până se epuizează cartea proastă.

— A mea continuă încă – îmi comunică mâhnit adjunctul.

— Aseară, iar am fost prădat de Adam.

— Până atunci nu ne împiedică nimeni şi nimic să încercăm şi-un sector mai îndepărtat – cuget cu glas tare, fără să plec urechea, la plângerile lui.

— De exemplu, comerţul. Ce relaţii ai cu reprezentantul nostru comercial?

— Normale. Omul ajută şi el, cât poate.

Consilierul comercial este un personaj sociabil şi fără pretenţii, a cărui principală preocupare e să nu-şi deteriorareze relaţiile cu nimeni şi să avanseze cât mai lin cu putinţă. Indivizii de acest tip sunt totdeauna săritori faţă de serviciile noastre, pentru că au idee de neplăcerile ce s-ar putea năpusti asupra lor, mai ales din partea acestor servicii.

Mă primeşte cu afabilitatea obişnuită într-o reprezentanţă corpercială; ţigări de foi olandeze fine. whisky aflat la o vârstă respectabilă şi nişte migdale de provenienţă necunoscută, din păcate tot bătrâne.

— Realizez ce anume aveţi nevoie – răspunde gazda cu simpatie, după ce ascultă explicaţiile mele. – însă sortimentul nostru, în momentul de faţă, este extrem de nesatisfăcător.

— Dacă şi dumneata începi să te jeluieşti… – obiectez eu blajin, trăgând prevăzător puţin fum din ţigara groasă de foi.

— Înainte vreme aveam câţiva oameni potriviţi, clar pe măsura scurgerii timpului au fost depistaţi şi daţi afară – îmi explică reprezentantul comercial.

Apoi trage concentrat din ţigara de foi, clipeşte din pricina fumului şi cade pe gânduri.

Nu, în clipa de faţă nu văd nimic corespunzător; pentru dumneata – dă gazda din cap, în cele din urmat

Dar, citind pe figura mea disperarea celui care-i gata să se înece, se grăbeşte să-mi arunce colacul de salvare i

— Voi fi nevoit să-l sacrific pe Savov…

— Cum e Savov ăsta?

— Tocmai omul de care ai nevoie. Numai că-mi este extrem de necesar şi mie. îl păstrăm în rezervă, pentru cazuri mai speciale.

— Continuă să-l păstrezi! – îl încurajez eu.

— Şi fix sigur, nu-l vom deconspira. Chiar pot să te asigur, îl vom utiliza probabil doar o singură dată.

— În cazul acesta totul e-n ordine – răsuflă uşurat comercialul.

— Şi-acum spune-mi câteva amănunte despre Savov] despre cunoscuţii şi oamenii din apropierea lui.

După ce ai ascultat atâtea lucruri despre un individ, curiozitatea de a-l cunoaşte personal sporeşte considerabil! Spre norocul meu, nu-s pus în situaţia de a suferi prea mult din pricina curiozităţii mele. Reprezentantul comercial îl invită pe Savov la o întâlnire de afaceri, chiar în ziua următoare. Şi, în momentul când cetăţeanul în cauză aşteaptă în anticameră apariţia comercialului, deodată mă prezint eu, în locul acestuia.

Tipul este masiv şi greoi, având capul îngrijit ras, cum le place să umble pleşuvilor, pentru a crea impresia că nu-s posesorii unei chelii, ci pur şi simplu raşi pe cap, Mă priveşte nedumerit, iar uimirea îi sporeşte pe măsură ce mă apropii anume de el, zâmbindu-i afabil.

— De fapt am venit la domnul reprezentant comercial – declară vizitatorul, convins că trebuie să fie o confuzie la mijloc.

Totuşi îmi apucă mâna întinsă şi aşteaptă din partea

mea explicaţii…

— Din păcate, şeful nostru nu se simte prea bine. Aşa c-am să port eu discuţiile”.

Mă aşez în fotoliul învecinat şi scot pachetul de ţigări pe care le fumez eu, deoarece nu-s reprezentant comercial şi n-am posibilitatea să ofer ţigări de foi olandeze.

— O ţigară?

— Mulţumesc, nu fumez.

Aprind fără grabă, în timp ce aştept ca tensiunea oaspetelui să se ridice până la gradul necesar.

— Ca să nu vă răpesc mai mult timp decât e nevoie, am să trec direct la esenţa problemei. Am vrea să vă rugăm să ne faceţi un mic serviciu. Referitor la…

— Un moment, domnule! – ridică mâna Savov. – înainte de a-mi solicita serviciile şi înainte de a-mi explica despre ce-i vorba, n-ar fi rău să reţineţi că, de fapt, nici nu cunosc cine sunteţi.

— Mă numesc Thomas. Consilierul cultural.

— Mă rog, dar totuşi nu vă cunosc.

— Nu vă jenaţi din pricina acestei împrejurări neobişnuite, subliniez eu cu generozitate.

— Ţinând cont de situaţie, personal vă cunosc destul de bine, chiar dacă n-am avut legături directe. Fapt care mi-a dat curajul necesar de a mă adresa dumneavoastră, pentru serviciul mai sus amintit.

Figura lui continuă să exprime nemulţumirea, însă acuma Savov tace.

— Serviciul pe care vi-l solicit este extrem de neînsemnat, şi n-are să vă coste nimic. După câte am înţeles, îl cunoaşteţi suficient de bine pe Boris Raev…

— S-admitem că-l cunosc.

— În acest caz, aş vrea din partea dumneavoastră o informare mai serioasă despre unele detalii referitoare la caracterul şi viaţa lui Raev.

— Aşa ceva nu-i posibil – răspunde calm, dar categoric, oaspetele.

— Va trebui să vă căutaţi o altă sursă de informaţii.

— Dacă va fi nevoie, am să caut. Însă nu ştiu ce o ss

faci dumneata.

— Îmi iau pălăria şi plec. Iar când ajung acasă, n-am să pierd ocazia de a-l suna pe domnul consilier comercial şi să-mi exprim părerea despre capcana ce mi s-a organizat în camera sa de primiri.

— Scuză-mă, dar aici nu-i vorba de nicio capcană. Ve; da de capcană, abia când ai să ajungi acasă.

Musafirul îmi aruncă o privire fugară şi mirată.

— Pentru că nu ştiu dacă eşti conştient, dar când ai sf intri în casă, vei fi deja aşteptat de nerăbdătoarele organe ale miliţiei.

— Interesant. Şi pentru care motiv?

— Ai tot dreptul să formulezi astfel întrebarea, deoarece motive există, într-adevăr, mai multe. Dar pentru şi nu ne cufunda prea mult în trecut, am să-l amintesc pe cel mai recent, ca dată, sperând că se va dovedi demn de atenţie. La ultimul dumitale voiaj în ţara noastră, domnule Savov, ai încheiat un contract de mare anvergură ev firma „Minerva”. Un contract extrem de avantajos pentru „Miner va”, şi nu atât de profitabil pentru ţara dumitale Enigmatic, nu-i aşa? Şi totuşi nu-i chiar deosebit de enigmatic, pentru dumneata şi pentru mine, care cunoaştem că secretul acestui contract se ascunde în frumosul dar pe care ţi l-a făcut firma, şi încă sub banala formă a unui pachet de bancnote…

— Să nu vă imaginaţi că organele noastre de stat vor lua în serios asemenea legende – declară musafirul meu, uşor dispreţuitor.

— …legende – în niciun caz. Dar fapte – cu siguranţă. Crezi c-ai operat suficient de abil, atunci când ai refuzat cecul şi ai primit suma în numerar, ca să nu existe documente că te-au corupt? Numai că darurile „Minervei”, în toate cazurile, sunt excelent susţinute de documente, domnule Savov. În primul rând, tratativele dumitale personale, înregistrate pe bandă de magnetofon. Mai există şi documentul depunerii pe care ai efectuat-o la „Creditul Elveţian”. Deoarece, deşi băncile elveţiene, în general, sunt extrem de discrete, nu pot totuşi refuza

anumite servicii unor clienţi de talia „Minervei”.

— Vă acordaţi, atât dumneavoastră, cât şi institutelor pe care le serviţi, un certificat întru totul deosebit – pronunţă dispreţuitor musafirul meu.

— Ştii, noi n-am jinduit niciodată la rangul de sfinţi în lumea asta păcătoasă. Nădăjduiesc că nici dumneata n-ai asemenea pretenţii…

— Bine – dă Savov din cap resemnat.

— Recunosc că sunteţi mai tari. Totuşi asta nu înseamnă, câtuşi de puţin, că trebuie să fiţi arogant şi, mai ales, naiv. În general, aveţi vreo idee despre ce fel de om e Boris Raev?

— Mult prea vagă – recunosc eu.

— Şi tocmai de aceea te rugăm să ne completezi cunoştinţele.

— Numai că n-am posibilitatea să vă satisfac rugămintea – răspunde Savov iritat.

— Şi chiar dacă aş fi în stare, nu ştiu dacă informaţiile mele v-ar putea fi de vreun folos.

— Lasă problema asta pe seama noastră.

— Ascultaţi-mă, domnule, nu-s copil şi înţeleg de ce vă interesează Raev, deoarece îi cunosc excelent atribuţiile şi funcţiile. De data asta însă, mâinile dumneavoastră se vor dovedi prea scurte. Dacă realmente doriţi un serviciu din partea mea, ascultaţi-mi avertismentul: nu vă încurcaţi cu omul. Ăsta, pentru că n-o să reuşiţi nimic.

— Posibil să nu fii copil, domnule Savov, însă nu eşti nici atât de perspicace, pe cât îţi imaginezi. Şi întrucât mă provoci cu reflecţiile dumitale, am să-mi permit o dezvăluire pe care nu sunt dator s-o fac: n-avem deloc intenţia să procedăm cu Raev, aşa cum… am procedat cu dumneata. În linii mari, nu intenţionăm să alergăm după serviciile lui Raev. Dar individul este un specialist în domeniul său. Iar eu am misiunea să culeg informaţii despre asemenea specialişti reputaţi, având în vedere unele obiective mult mai depărtate. Asta-i totul, înţelegi, totul! Informaţiile-mi sunt necesare, nu omul”.

Savov mă ascultă atent, fără să ia în seamă tonul

aproape grobian. Şi cuvintele mele, pesemne, îl mai liniştesc.

— Dar cunosc foarte puţine lucruri despre Raev.

— Aţi fost colegi în şcoală şi prieteni.

— Prieteni e prea mult spus. Cu ani în urmă am fost, într-adevăr, oarecum amici, dar după aceea drumurile noastre s-au despărţit.

— Bine, o să-mi spui atunci ce şi cât anume ştii… Iar dacă apreciem că nu-i suficient, ai să faci un efort şi vei alcătui o informare mai detaliată.

— Ca mâine-poimâine să mă pomenesc amestecat în cine ştie ce proces…

— Scuză-mă, dar realmente începi să mă enervezi! Nu va avea loc niciun fel de proces, pentru simplul motiv că: nu va exista, din partea noastră, nicio acţiune, ţi-e clar? întreaga operaţie se va rezuma ia informaţiile de care avem nevoie, şi pe care mi le vei furniza dumneata, urmând ca eu să le transmit mai departe. E limpede?

Savov nu răspunde, însă pe chipul său apar iarăşi semne de liniştire. Şi ca să-l liniştesc complet, adaug:

— În afară de asta, ţin să-ţi declar că, după ce primesc informaţia respectivă, uit de dumneata pentru totdeauna. Şi să mă uiţi şi dumneata, dacă-i posibil. Şi fii sigur că traiectoriile noastre nu se vor mai încrucişa niciodată. Iar acum, povesteşte-mi ce ştii.

„Profesoara n-o să-ţi servească la nimic. Numai dacă nu ţii să înveţi limba bulgară. „Să-nvăţ bulgăreşte? E ultimul lucru la care m-aş fi putut gândi. Şi totuşi, astăzi, am pentru a doua oară lecţie de bulgară cu această doamnă. Pentru că nu-mi. place să mă-ncred în aprecieri străine, inclusiv cele ale adjunctului.

Fix la ora cinci, boxerul la pensie o introduce pe doamnă în biroul meu, îi ia pardesiul şi ne lasă singuri. Acest tête-à-tête nu ascunde riscuri pentru niciunul din noi doi. Profesoara a depăşit de multă vreme vârsta nebuniilor amoroase, iar eu am evitat totdeauna, chiar de la bun început, un scandal inutil.

Lecţia se rezumă la repetarea şi memorarea câtorva

cuvinte din cele mai elementare, şi trebuie să dureze două ceasuri academice, sau, mai pe limba oamenilor de rând, o oră şi jumătate. Însă lecţia nu ne răpeşte mai mult de treizeci de minute, deoarece utilizez timpul rămas pentru conversaţie liberă, în limba mea maternă. Profesoara, care posedă deja suficientă experienţă ca să nu se aştepte la un succes spectaculos din partea unui elev de soţul meu, mă acompaniază cu plăcere la pălăvrăgeală.

În ciuda părului cărunt şi a ochilor obosiţi, este o femeie plăcută şi o interlocutoare amuzantă, dacă excludem raptul că posedă cunoştinţe despre literatura ţării mele natale mult mai serioase decât mine. Ultimul amănunt mă obligă să fiu atent, şi trebuie să depun eforturi, pentru a nu-mi afişa cu exagerare ignoranţa care-mi este extrem de caracteristică şi absolut improprie unui consilier cultural.

Las conversaţia să decurgă liber, fără să apăs exagerat pedala şi fără să abordez teme personale. În momentul de faţă, cel mai important este s-o îndemn pe profesoară să se deconecteze, să uite de eventualele suspiciuni şi, în general, să flecărească în faţa mea. Aşa că o urmez fără obiecţii în mica ei excursie literară, iar apoi fac cunoştinţă cu preocupările ei materne, care se învârt în jurul balului absolvenţilor de la liceul unde studiază fiica ei. După aceea îi ascult opiniile despre vanitatea tinerilor şi, îndeobşte, despre vanitate ca atare, până în clipa când, în sfârşit, doamna se sesizează de obligaţiile sale profesionale şi grăieşte pe un ton didactic, ca un autentic dascăl;

— Am impresia că mă îndemnaţi să vorbesc despre indiferent ce, numaj să evitaţi lecţia. Doriţi în mod serios să învăţaţi limba bulgară?

— Absolut serios – îi răspund eu, în timp ce mă uit la ea cu privirea mea scăldată de sinceritate.

— Mi-e teamă însă că va fi tare greu.

— Dacă doriţi s-o învăţaţi corect, va fi, într-adevăr, dificil. Din păcate, ne deosebim de dumneavoastră foarte mult, atât în privinţa limbii, cât şi chiar în ce priveşte felul

de gândire.

— Am impresia că, pretutindeni în lume, oamenii care gândesc logic sunt identici şi în sistemul de raţionare.

— Vai, aici nu-i vorba de logică. Logica-i doar un schelet brut, în vreme ce gândirea e plină de nuanţe.

Este influenţată de emoţii, de relaţiile stabilite, de tradiţii, de o mulţime de alte elemente.

— Posibil. Nu sunt psiholog. Şi totuşi, când stau eu dumneavoastră de vorbă, nu sesizez că gândim diferit.

— Da, însă nu uitaţi că abordăm teme absolut elementare şi cu totul banale – îmi aminteşte această doamnă cu părul alb şi frumos.

„Dacă totul decurge normal, n-ar fi de mirare să trecem fi la teme mai interesante – îi răspund eu mental, în timp ce rostesc cu glas tare:

— Era. să uit. Data trecută am adus vorba despre vreo doi sau trei scriitori de-ai noştri… l-am căutat aici, printre rezervele mele de cărţi, şi mi-ar face plăcere dacă aţi accepta volumele astea.

— Cât sunteţi de amabil! – exclamă femeia la vederea cărţilor ambalate cu grijă. Dar după aceea se trezeşte suspiciunea în sufletul ei, şi adaugă şovăitoare: – însă, nu ştiu dacă se cuvine să primesc un asemenea dar…

— Dar? Câteva jalnice cărţi? E posibil oare să acordăm atenţie unor fleacuri?

— Mă ispitiţi – surâde doamna. – într-adevăr, autorii aceştia mă interesează…

Şi, bineînţeles, doamna primeşte cărţile, sau, mai curând, îmi permite să le înmânez boxerului pensionar, ca să le ducă la maşină. Ne despărţim ca doi buni prieteni, care au să-şi mai spună încă o mulţime de lucruri.

— Astăzi e ziua dumitale! – mă înştiinţează Mary, în timp ce pătrunde în biroul meu, îndată după plecarea profesoarei.

— Ziua mea?

— Ei, da. Mai înainte era ziua predecesorului dumitale, «şa că prin moştenire îţi revine. Bineînţeles, luându-se în consideraţie absenţa soţiei, nimeni nu-ţi

pretinde în momentul de faţă să ne inviţi la dumneata acasă. Nimeni, cu excepţia mea.

— Perfect. Eşti invitata mea.

— Ah, nu. Astăzi e un timp prea frumos ca să ne-nchidem într-un apartament. Du-mă la munte.

Transportul este asigurat de minuscula ei maşină sport, ceea ce ne scuteşte de necesitatea ca Andrei să fie martor. Destinaţia poartă numele de Podurile de Aur. – E de la sine înţeles ca podurile să nu fie de aur, însă faptul că lipsesc cu desăvârşire, asta-i o adevărată enigmă. Când ajungem, muntele-i deja învăluit în beznă. Doar câteva becuri, în jurul restaurantului, aruncă o lumină palidă asupra meselor goale. Nici înăuntru nu sunt prea mulţi vizitatori, aşa că luăm loc într-o încăpere aproape separată, la etajul al doilea, cu un geamlâc imens, oferindu-ne o privelişte panoramică a neţărmuritelor întunecimi ale nopţii.

— Ce mai *e* nou în lumea bârfelor? – întreb, după ce mi-am astâmpărat parţial foamea, cu un file de viţel.

— Că soţia te-a părăsit definitiv, iar eu m-am lipit de dumneata, urmărind să-ţi rămân agăţată de gât toată viaţa.

— Secretara gustă niţel vin şi adaugă: – Referitor la primul punct nu pot spune nimic, dar în privinţa celui de al doilea vreau să te liniştesc: nu mă bântuie deloc intenţia să mă agăţ de gâtul cuiva, indiferent cine ar fi. Îmi place la nebunie viaţa de celibatară.

— Dar cine-i autorul bârfelor? Adam sau doamna sa?

— Despre dânsa nu doresc, câtuşi de puţin, să spun ceva de bine. Însă Adam nu-i un intrigant.

— Te cred. Deşi primele bârfe, la adresa mea, au fost lansate anume de ei.

— Adam nu-i intrigant – repetă Mary.

— După cum singur te-ai exprimat, e pur şi simplu un comunicativ. Puţinul material pe care l-a relatat despre dumneata se rezumă la unul sau două fapte pe marginea transferului aici. Doar atât „dar şi-aşa ar fi ajuns la urechile noastre.

— Bine, bine – îngân eu blajin.

— Am şi remarcat slăbiciunea ta pentru frumosul nostru cavaler, ÎI fixezi în aşa hal incit mi-e teamă ca nevastă-sa să nu se repeadă cumva la tine şi să-ţi pulverizeze minunata coafură cu whiskyul din pahar.

— Dar pe cine ai vrea să fixez? Pe adjunctul dumitale? Şi, ca să fiu şi mai explicită, ce anume să fixez la el? Maxilarul care îi seamănă c-un bocanc, sau ochii vitroşi?

— Ai putea să-ţi aţinteşti privirile asupra lui Frank, prietenul tău…

— Frank e atât de atrofiat din pricina alcoolului, încât aproape că şi-a pierdut atracţia pentru sex. Şi dacă încep să-l fixez, e în stare să-şi imagineze că nu-i ceva în regulă eu costumul lui. Şi-n afară de asta, m-am plictisit îngrozitor de mutra individului ăsta.

— Regret, pentru dumneata, că singurul obiectiv interesant a fost deja ocupat. Iar doamna Adam n-are aspectul unei femei dispuse să-şi cedeze jucăria fără luptă.

— Iar eu n-am intenţia, câtuşi de puţin, să port vreo luptă. Şi, în general, pentru informarea dumitale, chiar dacă-l fixez uneori pe Adam de la distanţă, n-am nici cea mai infimă dorinţă să-l examinez mai îndeaproape.

— Vorbeşti serios, sau vrei doar să ilustrezi proverbul cu strugurii prea acri?

— Nu-i proverb, ci basm – mă corectează pedant Mary – Basm pe care n-am de gând să-l ilustrez, îşi aprinde o ţigară, trage din ea şi, ca de obicei, eliberează două firicele de fum pe nările năsucului elrn.1

— Mi-e şi teamă să privesc de aproape, nu-nţelegi? Deoarece atunci când priveşti de aproape un bărbat simpatic, adeseori descoperi un nemernic de duzină. Prefer să-mi păstrez iluziile, cât mai îndelung.

— E clar – aprob eu.

— Pentru a nu-ţi pierde iluziile, te delectezi cu Adam de la distanţă. Iar ca să-ţi confirmi teoria cu nemernicii, te uiţi la mine.

— Absolut deloc. Căci reprezinţi cu totul altceva. Nici nu ştiu dacă ai fi în stare să-mi faci rău.

— Pentru că sunt inofensiv? Sau pentru că nu-ţi plac indivizi de teapa mea?

— Optez, mai curând, pentru varianta a doua… Deşi asemenea lucruri nu se spun unui şef…

— În clipa asta, n-ai niciun şef în faţă.

— Nu te considera jignit, însă aparţii acelei categorii de oameni care nu mă atrag în mod deosebit, pentru simplul motiv că-mi pot oferi doar lucruri pe care, şi fără asta, le am din belşug. Porţi în fiinţa dumitale un fel de apăsare, sau ceva ascuns, sau închis… nu ştiu cum să mă exprim, fiindcă-i vorba de nuanţe… dar, în orice caz, nu eşti un caracter vesel, deschis şi uşor, care m-ar putea fermeca spontan.

— Genul acesta-i ilustrat doar de un singur bărbat; – ridic, neajutorat, din umeri.

— Strălucitorul Adam.

— De ce numai unul? Există mai mulţi. Fostul meu bărbat aparţinea şi el aceleiaşi categorii.

— I-am auzit doar numele. Nu-l cunosc şi n-am idee ce s-a întâmplat cu el.

— Ce putea să se întâmple? Până şi în momentul de faţă, tot şef de birou este. Avea o dorinţă imensă, să avanseze… Dar n-a ajuns mai mult decât şef de birou… Iar, de fapt, chiar şi postul acesta, mi-l datorează tot mie…

În această clipă, în încăpere se iveşte chelnerul, care nu ştiu clin ce pricină şi-a amintit de existenţa noastră. Spune ceva, iar secretara mea mă întreabă:

— Mai doreşti ceva?

— Cafea. Dar dumneata?

— Aş bea un coniac… e suficient dacă mă acompaniezi.

Dau din cap în semn de aprobare, deşi n-am poftă de băutură. Mary însă, că întotdeauna, are. Dăduse gata sticla cu vin aproape singură, fără să mai vorbim de ţuica de la apetitiv. Se află într-o stare euforică, pusă pe pălăvrăgeală, fără să fie ameţită, stare pe care o cunosc mai de mult.

Priveşte prin geamlâc la conturul tuciuriu al muntelui, abia perceptibil pe fondul întunecat al bolţii

cerului, iar eu mă uit la ea şi gândesc că-i realmente o femeie frumoasă, în ciuda faptului că nu se mai. află la cea mai fragedă tinereţe. Dacă n-aş fi avut o secretară de rasă, ar fi trebuit să mi-o comand, pentru că, neavând o femeie lângă tine, începi să gândeşti la femei mai mult decât e necesar, şi asta te împiedică să-ţi îndeplineşti munca în condiţii optime.

— Înseamnă că eşti o persoană influentă, de vreme ce i-ai asigurat soţului avansarea… – îmi trece prin cap să observ, după ce cafeaua şi coniacul au fost servite.

— Câtuşi de puţin. Totuşi o singură dată am fost şi eu influentă… Şi asta la modul cel mai banal în care poate fi o femeie.

— Un mic flirt la nivelul conducerii…

Mary soarbe o înghiţitură de cafea şi adaugă, pentru gust, încă o duşcă de coniac. îi ofer o ţigară şi ţăcănesc din brichetă.

— În realitate, conducerea flirta cu mine… Eram la o misiune diplomatică de dimensiuni respectabile, nu ca asta de aici, iar la misiunile de soiul acesta oamenii se comportă mai elegant, bârfelile sâni mai reduse. Conducătorul în cauză începuse să se poarte atât de liber cu mine, încât până şi soţul meu remarcase.

Şeful şi-a pus ochii pe tine – îmi spuse el într-o seară.

— Mi-a propus chiar şi o plimbare în afara oraşului. Cică ştie un local unde se prepară nişte păstrăvi extraordinari… Ce zici de păstrăvi?

— N-am să intru în panică din pricina păstrăvilor – râse el.

— Tu ştii cum să te comporţi şi am toată încrederea în tine. Deci n-ar fi inutilă o plimbare, mai ales dacă reuşeşit să-l convingi pe bătrânul satir să-mi dea pe mină întreg serviciul.

Dacă mi-ar fi tras o palmă, pesemne c-aş fi rămas mai puţin uluită. Pentru că basmele astea cu încrederea şi buna mea comportare nu erau altceva decât obişnuitul bir al convenienţelor. De fapt, bărbatu-meu mă arunca pur şi simplu, în braţele şefului, spre a-şi. asigura o jalnică

avansare în funcţie. Până atunci îi iertasem o mulţime de păcate, şi faptul că prefera să joace poker decât să stea cu mine, şi vizitele sale prin paturi străine, dar murdăria asta nu i-am mai putut-o ierta…

— Totuşi te-ai arătat generoasă cu el.

— N-am făcut-o din generozitate, ci din ură. Satirul nu era chiar atât de bătrân, iar în anumite probleme chiar îl depăşea pe bărbatu-meu. Deoarece excursia cu păstrăvi îi plăcu, dori s-o repete, iar eu am fost de acord. Şi-am început să ne întâlnim prin mari restaurante şi baruri celebre, ceea ce-a îngăduit gurilor rele să intre în acţiune, după cum era şi natural.

— Trebuie să-ncetezi odată! – îmi declară enervat, într-o bună zi, bărbatu-meu.

— Numai pentru tine o fac – i-am răspuns eu – Trebuie, să te consolidezi cât mai zdravăn în postul cel nou, dragule, îmi băteam joc de el, şi nimic mai mult, iar el ştia asta. Însă tăcea. Poate – din cauză că-şi închipuia într-adevăr că, retrăgându-mă din viaţa satirului, tocmai în momentul acela, s-ar fi putut recurge la represalii. De altfel, căsătoria noastră deveni întru totul formală, până ce, în cele din urmă, hotărârăm s-o întrerupem.

Mary revine iarăşi asupra consumaţiei, negii jind de astă dată cafeaua lipsită de gust şi manifestând o vădită bunăvoinţă numai faţă de coniac. Apoi îşi aţinteşte privirea distrată în spaţiu şi rosteşte ca pentru sine:

— Altminteri era băiat bun… Vesel, comunicativ, ceea ce se cheamă îndeobşte „suflet ales”… Luminos…

— Totuşi povestea asta nu te-mpiedică să mai ai slăbiciuni pentru acest tip de oameni.

— Ei da, fiindcă reprezintă opusul a ceea ce sunt eu. – îşi dă gata coniacul şi zice brusc: – Poate ar trebui să ne ridicăm…

— Depinde numai de tine.

Pe drum, la înapoiere, Mary tace un anumit timp, preocupată numai de îndeletnicirile ei de şofer şi probabil obosită de monologul de la masă.

Maşina coboară lent panta muntelui, trece pe sub

bolţile întunecate ale pădurii şi iese iarăşi la lumină. În faţa noastră, când se năpustesc masele sumbre ale tufişurilor, când ni se dezvăluie valea presărată cu sclipirea miilor de lumini ale oraşului.

— Ce frumos… – şopteşte ca pentru sine secretara, 1 în vreme ce-şi ia mina de pe volan şi-mi arată priveliştea.

— Ce anume-i frumos? – întreb stăpânit de o frică tulbure, căci ne-am putea abate din şosea, pomenindu-ne în beznă. Sistemul de şofare al femeilor, cu această gesticulaţie a mâinilor, nu mi-a inspirat niciodată încredere.

— Panorama de jos, această constelaţie de luminiţe paşnice…

— Fiecare oraş arată astfel, privit de la înălţime.

— Uneori mă-ntreb ce căutăm aici… – continuă Mary, vorbind iarăşi pentru sine, fără să mă asculte.

— De ce ne-am vârât în oraşul ăsta… de ce complotăm împotriva vieţii liniştite a acestor oameni… de ce nu mergem pe drumul nostru, de ce nu ne vedem de treabă…

— Păi tocmai asta-i treaba noastră.

t – Taci. Eşti groaznic, cu aroganţa asta.

Şi, în sfârşit, cuprinde zdravăn volanul, cu amine! ouă mâinile. Astfel, spaima prăpastiei mă părăseşte şi mă tolănesc destins pe banchetă.

CAPITOLUL V

Când am sosit era începutul lui martie, iar acum suntem la sfârşitul lui aprilie şi e foarte greu de vorbit despre vreo schimbare, cel puţin în ce priveşte activitatea noastră. Pentru unul ca mine, două luni sunt suficiente ca noul să se transforme într-o banală zi de lucru bine organizata. Trei după-amiezi pe săptămână sunt consacrate studiului lipsit de perspective al limbii bulgare, trei seri le petrec în cercul prietenesc al colegilor, iar trei nopţi le sacrific pe altarul dragostei, sau, exprimându-mă grobian, le pierd în compania lui Mary.

Restul timpului – activitate. Ieşirile şi întâlnirile cu reprezentanţii culturii locale sunt reduse la minimum, şi

tare mi-e teamă că vor fi sistate cu fotul, datorită deplinet ier sterilităţi. Supravegherea celor care sosesc şi care pleacă, cel puţin în momentul actual, nu dă niciun rezultat care ar merita să fie considerat notabil. Trei convorbiri, cu trei persoane, figurinei drept cadre ale agenturii noastre, şi un contact indirect cu Bătrânul, ajutorul nostru cel mai important – toate acestea doar cât să mă convingă că rămăşiţele reţelei, deşi sunt absolut inutile, mai există încă. Punerea mea la curent, în detaliu, cu informaţii extrem de puţin interesante, aflate la arhiva secretariatului. Dezbaterea vreunei probleme cu antipaticul adjunct. Şi meditaţii profunde asupra unicei posibilităţi serioase în momentul de faţă: Boris Ilaev.

Nu sunt optimist ea Adam, nici pesimist ca Mary. Şi una şi alta sunt o prostie. Eu reprezint o maşină de calcul. Iar în calculatoare nu se programează stări sufleteşti. Şi. cu capacitatea mea de maşină de calcul, am estimat că în clipa de faţă, dar poate şi peste o foarte îndelungată perioadă, Boris Raev e singurul în stare să mă ajute la depăşirea unor eventuale succese nesemnificative, «este unica mea şansă de ieşire la suprafaţă, de reabilitare, dacă nu chiar şi de triumf. De aceea calculez cu atenţie toate combinaţiile posibile şi le prelucrez răbdător, pe fiecare în parte, deşi acum nu mă aflu în posesia unei documentări suficiente.

Informaţiile sunt insuficiente, însă astăzi voi participa la o recepţie şi poate că atmosfera de acolo, mai intimă, îmi va permite satisfacerea setei de cunoaştere. Aceasta sete de cunoaştere care, de la facerea lumii, împinge universul înainte şi care-i cauza tuturor catastrofelor lui.

Recepţia începe la şase fix. Apar în saloanele pe jumătate goale doar peste câteva minute, deoarece vreau să evit aglomeraţia şi să schimb două vorbe cu un coleg.

— Cel mai bine ar fi să treci imediat dincolo. – mă consiliază în şoaptă colegul, după ce ne strângem mâinile.

— Numaidecât ce se iveşte omul dumitale, ţi-l şi aduc.

Execut sfatul şi intru după ghid într-un culoar, iar de

acolo într-o încăpere care, probabil, serveşte drept sală de primire în timpul orelor de serviciu.

— N-o să te deranjeze nimeni, dar, pentru orice eventualitate, poţi trage ivărul de la uşă – îmi explică gazda amabilă, după care dispare.

Nici n-am apucat să-mi fumez ca lumea ţigara, că în încăpere îşi făcu apariţia cunoştinţa mea Savov. Trag ivărul şi-l invit pe noul venit să se odihnească. Apoi mă aşez în faţa lui, scot cât mai indiferent minifomil de bruiaj şi, pentru crearea unei stări de bună dispoziţie, dau drumul delicatei melodii.

— Cred c-am reuşit să aflu tot ce se poate afla pe căile normale – declară Savov.

— Aşa că vă rog să isprăvim cât mai degrabă cu problema asta.

— Fără condiţii prealabile – i-o tai eu.

— Vorbeşte!

— Într-adevăr, nu mai lucrează la comisia de planificare. Acum câteva luni a fost transferat la un alt institut, şi s-a mai produs o a doua schimbare, de care nu ştiam – a divorţat. A divorţat de vreo doi ani şi locuieşte într-o vilă cu fiică-sa, deoarece apartamentul era al soţiei, care s-a grăbit să se mărite. În afară de astea, nu s-au înregistrat alte modificări esenţiale în felul său de viaţă. Pe de altă parte, v-am mai povestit ce soi de om e Raev. De acasă la lucru, şi de la lucru acasă. Cu vechii prieteni se află în aceleaşi relaţii, aşa cum le are şi cu mine. Principalele legături sunt cele de la serviciu. A rămas uimit de vizita mea, dar i s-a risipit imediat mirarea, îndată ce şi-a dat seama că venisem pentru o intervenţie. În schimb, şi-a manifestat nemulţumirea.

Savov continuă încă o bucată de vreme în acelaşi spirit, timp în care-mi transmise o sumedenie de lucruri inutile, interesante doar pe ici, pe colo. Îl ascult răbdător până la capăt, după care trec la problemă. Ceea ce nu-i chiar atât de uşor, deoarece trebuie să aflu în aşa fel detaliile care mă interesează, încât nici Savov să nu-şi dea seama că acestea mă preocupă în mod special. Detalii

nesemnificative; de exemplu, dacă Raev lucrează acasă cu dosare de la serviciu, unde se află vila despre care pomenise, cum sunt distribuite încăperile şi care-i itinerarul proprietarului ei.

— Bine – răsuflu eu, după ce se încheie jocul de-a întrebarea şi răspunsul.

— Informaţiile-s destul de neconsistente, dar n-am să te mai deranjez.

— Sper să vă ţineţi de cuvânt – spune Savov şi se ridică.

— Nicio grijă. E suficient, bineînţeles, să ţi-l menţii şi pe al dumitale. Nu ne-am văzut niciodată, şi nici nu ne-am cunoscut.

— Nu-s sinucigaş, nu vă fie teamă – răspunde musafirul nyeu, părăsind încăperea.

Aştept să treacă atâta timp, cât să fumez o jumătate de ţigară, după care mă cărăbănesc şi eu. Conform indicaţiilor, mă strecor în culoarul învecinat şi pătrund în saloane, eu aspectul banal al celui care se repezise până la toaletă.

De altminteri, în clipa aceea adunarea se însufleţise deja, aşa încât nimeni nu-mi remarcă apariţia. îmbulzeala, ca totdeauna în asemenea ocazii, e concentrată în special în jurul meselor cu gustări. Oamenii care se află îngrămădiţi acolo sunt extrem de împovăraţi, datorită unei probleme ce le depăşeşte puterea de execuţie: să masticheze, să bea şi să pălăvrăgească în acelaşi timp. Bineînţeles, totu-i un sacrilegiu la adresa convenienţe.

lor, deşi e o chestiune de notorietate că oamenii de societate nu-s obligaţi să respecte convenienţele. E suficient că le-au inventat, de ce să se mai chinuiască şi respectându-le.

În jurul bufetului cu băuturi îmbulzeala-i relativ mai redusă. Folosesc situaţia, servindu-mi un pahar eu puţin whisky şi mult sifon.

— Într-adevăr, dumneata eşti o fire extrem de reţinută – aud, chiar lângă urechea mea, un plăcut glas feminin.

La sunetul acestui glas molatic, aproape că paralizez interior. Pentru că în împrejurări absolut asemănătoare o cunoscusem pe Helen. Din păcate, sau din fericire, în cazul de faţă nu există această primejdie. Se constată că în spatele meu se află splendida doamnă Adam, însoţită de bărbatul ei.

— Cu ce să vă servesc? – întreb săritor, deoarece sunt mai aproape de bufet.

— Atunci ia şi pentru noi tot un whisky, dragule, dar să fie cu mai puţină apă – răspunde Adam, cu obişnuita sa jovialitate.

După câtva timp ne retragem într-un colţ, pentru a ne răcori cu băuturile noastre de la gheaţă.

— Dumneata eşti atât de reţinut chiar în toate, domnule Thomas? – îşi continuă cicăleala fermecătoarea soţie a colegului meu.

— Îmi vine greu să răspund – zic eu – orice aş spune, ar suna a lăudăroşenie.

Femeia îmi aruncă o privire rapidă, râde şi conchide’s

— Ingenioasă salvare.

După care, trecem la teme mai amuzante, mai exact la bârfele curente de la ambasadă. În general, compania lor îmi este plăcută, deoarece doamna Adam are un bust splendid, asupra căruia, din când în când, se poate odihni orice privire obosită de forfota înconjurătoare, iar consilierul e afabil şi spiritual. Cu toate acestea, continui să nutresc o oarecare ură mocnită la adresa personajului, deoarece ştiu prea bine că mă calomniază cu aceeaşi uşurinţă cu care îi ponegreşte şi pe alţii, şi-mi amintesc că el a lansat prima bârfă pe socoteala mea, fapt pentru care îi datorez cearta cu Helen, întrucât realizez că, dincolo de amabilitatea exterioară pe care mi-o arată, se ascunde dispreţul, atât faţă de profesia pe care o practic, cât şi faţă de provenienţa mea inferioară. Dispreţul impersonal şi organic, al patronului faţă de slugă.

Abia se poate deduce că suntem la sfârşitul lui aprilie, dacă judecăm după splendida perspectivă ce mi se

oferă privirii de la fereastra biroului meu. Pesemne şi adjunctul ajunge la aceeaşi concluzie, deoarece după ce contemplă un anumit timp tencuiala coşcovită a calcanului, decide să-şi abandoneze punctul de observaţie şi să se aşeze pe biroul meu.

— Ia loc, dragule, nu te surmena – îngăim eu, fiindcă nu-mi place să-mi stea cineva pro. Ţăpit pe cap.

Adjunctul se aşază supus, în vreme ce eu continui să studiez tabelul centralizator al persoanelor intrate în ţară, sau care aşteaptă vize de plecare.

— Ăsta, de-aici, care doreşte să plece, pentru a-şi încasa moştenirea, s-ar putea să reprezinte un oarecare interes. Trimite-mi-l, când apare.

Restitui tabelul, şi-l întreb:

— Îţi aduci aminte de cele două probleme, despre care am vorbit cândva, mai demult: precizarea obiectivului şi depistarea unui drum pentru a ajunge la ei? Ei, bine;

prima s-a şi îndeplinit – persoana există. Cât priveşte a doua problemă, mă bizui pe-ajutorul dumitale.

— Uşor de spus – răspunde acru adjunctul.

— Agentura noastră-i aproape pustie. Iar dacă cineva n-a fost demascat, stai şi te întrebi: de ce nu-i demascat?

Se uită la mine, sincer plictisit şi mi-o trânteşte:

— Îţi spun deschis, detest să lucrez într-o ţară ca asta: Am activat în condiţii mai grele, în America de Sud, şi m-aş duce bucuros, clin nou, în vreuna clin acele republici, unde în fiece clipă poţi fi expulzat sau lichidat în mod violent. În general, sunt gata ia orice, crede-mă, numai să nu agonizez aici…

— Agonizezi?

— Dar dumneata, ce, te afli în culmea fericirii? Mai întâi te pun în gips, iar după aceea îţi comandă: „Ia să vedem acum, cum te descurci cu dansurile moderne?”

— E ceva adevăr în spusele dumitale – îl aprob eu.

— Hai să nu deviem, rătăcindu-ne în destăinuiri sentimentale. Mai bine să ne-nţelegem, şi am să-ţi explic cum am rezolvat prima problemă, iar apoi ai să-mi spui cum crezi c-o putem rezolva pe cea de a doua… Deci,

obiectivul este Boris Raev…

Extrag din sertar o fotografie, nu prea mare, de amator şi i-o arunc adjunctului meu.

— Fizionomia mi-e necunoscută – constată el, în vreme ce studiază imaginea.

— Numele însă, bineînţeles că-l cunosc.

— În cazul acesta, consider că ştii şi ce anume post ocupă… precum şi faptul că are în mâinile lui tocmai unele din documentele care ne interesează în mod special.

— Asta nu-i greu de ghici t. Şi altceva?

— Ne interesează şi acest „altceva”: lucrează şi acasă; cu o serie de dosare, sau măcar cu însemnări extrase, din acestea. De obicei, în anumite zile, în vila lui se află unele fragmente din ceea ce ne interesează. Iar fragmentele, după cum ştii, ne pot da o idee despre întreg.

— Într-adevăr, un amănunt extrem de util – recunoaşte adjunctul.

Îşi coboară pleoapele şi capătă expresia aceea, lejer somnolentă, care, în privinţa lui, denotă o stare de cugetare profundă.

— Nu întreb de viciile sale evidente, căci un om care ocupă un post ca al lui nu-şi poate îngădui să aibă vicii vizibile. Care sunt însă cele latente? Bea pe ascuns? Visează tinere în poziţii obscene?

— N-am idee ce anume visează, dar este inutil să investighezi pe linia asta.

— Vreo ambiţie maladivă? Rapacitate?

— Lasă, dragă! Nu-ţi extenua inutil creierul. De fapt; persoana lui Raev, în linii mari, nu intră în calculele mele.

— Atunci care-i obiectivul despre care mi-ai vorbit? – rânjeşte el indispus.

— Sau ai de gând să organizezi cambriolarea vilei?

— Nu organizez prostii de soiul ăsta. Deşi ai sesizat ceva, care se apropie de adevăr…

Ziua de lucru s-a terminat, şi am isprăvit şi cu lecţia curentă de bulgară. Acum mă odihnesc, eliberat de ambele poveri, şi stau cu picioarele pe birou, pe jumătate tolănit în scaun. Ochii îmi privesc distraţi la un colier femeiesc de

aur, care-mi atârnă pe nună, însă mintea îmi umblă aiurea.

Mary se iveşte brusc în birou, conform procedeului ei obişnuit de-a bate la uşă, simultan cu intrarea în încăpere.

— Astăzi e ziua dumitale – îmi aminteşte ea. Apoi observă colierul şi exclamă cu o prefăcută emoţie: – Ah, mi-ai pregătit un dar!

— Regret, dar nu-i decât o rechizită de serviciu – o informez eu, în vreme ce mă joc mai departe cu bijuteria.

— O pregătisem pentru scumpa mea profesoară de bulgară, sau, mai eurând, pentru fiica ei, care-i în ajunul balului de absolvire a liceului…

— Însă, în ultima clipă, ţi-a părut rău s-o dăruieşti.

— N-ai ghicit. I-am oferit-o, dar profesoara m-a refuzat. Îţi poţi imagina?

— Da. Îmi închipui perfect situaţia dumitale idioată… Te credeam mai prudent şi mai plin de tact, şefule.

— Dar, ascultă-mă, de câteva ori i-am dăruit cărţi şi le-a primit. În afară de asta, alaltăieri mi-a vorbit singură despre capriciul fiică-sii şi de amărăciunea ei că nu-i poate intra în voie. „Copiii ăştia nu ştiu ce vor – îmi zice ea – de unde să-i găsesc un lanţ de aur cu pandantiv?”. Atunci explică-mi, de ce se mai apucă o femeie să mi se vaiete, din pricina unor astfel de probleme, dacă nu pentru a-mi da de înţeles că aşteaptă un ajutor din partea mea?

— Aşa se întâmplă, când cauţi instigări ascunse dincolo de cuvintele oamenilor…

— Şi ca o culme, îmi mai înscenează şi o atitudine da superioritate! „Nu sunt obişnuită – zice – să accept bijuterii… Şi sunt’prea în vârsta, ca să-mi schimb deprinderile!”

— Da, îmi imaginez situaţia dumitale idioată – repetă Mary.

— Nu situaţia mea era idioată, ci a femeii ăsteia. Nişte fanatici… Oameni lipsiţi de simţul valorii reale a lucrurilor…

— Valoarea aceasta poate fi diferită, pentru oameni, diferiţi.

— Scuză-mă, dar cursul aurului e acelaşi pe tot

globul. Şi, din câte ştiu, în ultima vreme nu s-a prea schimbat.

— Numai că alte lucruri s-au schimbat. Şi nu în ultima vreme, ci foarte de demult. Astăzi nu mai poţi cumpăra oamenii, aşa cum procedau bunicii, când obţineau sclavi în schimbul unor zdrăngănele şi mărgele.

— Nici n-am avut intenţia s-o cumpăr. Pur şi simplu mă gândeam să-i ofer cadoul, ca un mic serviciu.

— Ca, ulterior, să-i soliciţi un alt mic serviciu.

— Nu-i neapărat necesar. Cel puţin, până la momentul respectiv, nici nu m-am gândit la această posibilitate.

— Te cred. Însă acest „cel puţin, până ia momentul respectiv” nu sună prea liniştitor.

— Lasărte de analize. Dumneata, personal, n-ai fi acceptat un asemenea dar? – o întreb, în timp ce legăn bijuteria petrecută pe mina mea.

— Dă-mi-o, s-o văd…

Secretara ia colierul, îl cercetează la repezeală şi constată:

— E de aur, într-adevăr… deşi e dintr-un metal standai’d.

— Standard său. nu, însă nu l-ai fi refuzat, nu-i aşa? r – o întreb, în vreme ce-mi iau colierul înapoi.

— Depinde de ce mi-ai fi cerut în schimb. Dumneata ai fi de acord să-ţi ucizi tatăl, în schimbul unei sume convenabile?

— L-aş ucide pe taică-meu şi gratis. Ne-a părăsit acum douăzeci de ani şi a dispărut, ca să nu fie nevoit să plătească pensie alimentară.

— Eşti un caz dificil… Dar dacă, să zicem, ţi. s-ar propune s-o jefuieşti pe mama dumitale?

— Aş trece imediat la acţiune. Din păcate însă, ea mă jefuieşte în ultima ei scrisoare, iarăşi îmi cere bani. De altfel, cum văd o scrisoare de la dânsa, ştiu totdeauna despre ce-mi scrie, şi fără s-o mai deschid.

— Da, eşti într-adevăr un caz dificil… – oftează Mary.

— De aceea nu poţi înţelege atitudinea copilului faţă

de mamă. Iar pentru oamenii aceştia înapoiaţi, de aici, imaginează-ţi că patria continuă să fie considerată tot mamă.

— Mamă… prostii… Fanatism neghiob, şi nimic altceva… Profesoara mă prevenise deja, fără să fie pe deplin conştientă ce avansează. „Ne deosebim de dumneavoastră foarte mult – zicea ea – atât în privinţa limbii, cât şi chiar în ce priveşte felul de gândire”.

— Precisă formulare!

— Nu neg. Fapt e că fanaticii ăştia văd lucrurile altfel decât le-ar vedea un om cu raţiune.

Deschid sertarul biroului şi-arunc înăuntru bijuteria. Însă înainte de a-l încuia, îmi dă prin minte o idee.

— De fapt, dacă-ţi place, aş putea să ţi-o dăruiesc…7

— Lasă. Ţi-am mai spus doar: e mult prea comună pentru gustul meu.

Ar fi trebuit să i-o ofer mai devreme. Dar din moment ce nu o făcusem mai bine aş fi tăcut din gură. Însă atunci când încurci ceva şi doreşti să repari lucrurile, le încurci totdeauna şi mai rău; uite aşa se-ntâmplă.

— Ar fi preferabil să mă duci undeva, să cinăm – propune Mary cu mult tact, spre a mă scoate din situaţia neplăcută.

— Sau, şi mai bine, haidem la mata acasă, să bem un pahar.

Într-adevăr, e mai bine aşa. N-am deloc dispoziţia necesară să mărşăluiesc prin localuri, la picioarele acestei

9 – Un naiv între două vârste impozante femei. Însă n-am nimic împotrivă să fim lângă ea, într-iO ambianţă mai intimă.

— Nu ţi se-ntâmplă uneori să te simţi singur, Henry?

E pentru prima oară când mi se adresează pe numele mic. De altfel, evită să-mi pronunţe şi numele de familie. Face ce face şi găseşte posibilitatea de a-mi vorbi, fără să-mi pomenească numele, de parcă aş fi un oarecare. Iar acum, pentru întâia oară rosteşte „Henry”. Poate fiindcă-i cherchelită. Dar şi în alte rânduri fusese afumată

— Nu m-am simţit niciodată singur.

— Eşti un fenomen, zău aşa. Bineînţeles, dacă vorbeşti sincer.

— Nu văd nimic fenomenal în asta. De singurătate suferă oamenii deprinşi să aibă totdeauna pe cineva lângă ei, şi apoi, brusc, se pomenesc fără nimeni. Însă eu, de când mă ştiu, am fost numai singur, deci pentru mine este o situaţie absolut normală.

— Eşti logic în cele ce spui, dar asta nu te împiedică să fii foarte departe de adevăr. E în firea omului să caute fiinţe apropiate şi relaţii…

— Da, însă nu numai pentru relaţii în sine, ci şi pentru eventualele avantaje pe care le-ar putea obţine de pe urma lor.

— Dar relaţiile propriu-zise, nu reprezintă şi ele, în sine, un avantaj? Se zice că există pisici care mor, dacă

— Nu-s mângâiate.

— Dacă începem să luăm exemple din grădina zoologică, putem argumenta şi dovedi tot ce ne trăsneşte prin cap. Lupii, dacă vrei să ştii, trăiesc solitari. Iar atunci când sunt în haită, se sfârtecă între ei. Aşa că-i preferabil să vieţuiască solitari. Dacă vrei să cunoşti părerea mea, din fire omu-i mai aproape de lup, decât de sentimentala dumitale pisică.

— „Omul e un lup, faţă de semenul său…” Nu eşti interesant.

Mary stă tolănită pe canapea, într-o poziţie realmente adecvată unei ambianţe strict intime, iar eu mă delectez, privind amuzat la unele forme, care, la această oră târzie, vor deştepta probabil în mine nu numai senzaţia de plictiseală.

— De altminteri, parafrazarea vechilor şi uzatelor maximenu-i patentul dumitale exclusiv. Un oarecare domn, mai cunoscut decât dumneata, a spus odată: „infernul – sunt ceilalţi…”

— Cine-i domnul?

— Nu-mi aduc aminte. N-are importanţă. În orice caz, aparţine şi el tot haitei voastre de lupi.

— Nu face parte din grupul meu – dau eu din cap.

— Oare aşa să fie?

— În infern nu pot fi decât cei mai puternici dintre noi – îi precizez eu.

— Ceilalţi sunt doar nişte dulci copii.

— Diferenţa nu-i prea mare.

— E capitală! Domnul dumitale îi expediază pe toţi în iad. Pe când, după mine, numai subdezvoltaţii se degradează în iad. Cei puternici nu se lasă înfrânţi, şi nici nu se supun.

— Mai toarnă-mi un pahar în timp ce discutăm – propune Mary cu indolenţă, deşi e vizibil că gândeşte conform afirmaţiilor mele.

— Îţi torn, cu condiţia să nu mai filosofăm – răspund eu.

— Această manie a ta, de a bate apa în piuă, nu-mi surâde deloc.

9*

— Dar eşti consilier cu problemele culturale – îmi aminteşte Mary, pe când mă îndeletnicesc cu umplutul paharelor.

— Un paradox al profesiei, şi nimic mai mult. Asta-i soarta noastră, să fim numai ceea ce, de fapt, nu suntem.

Mary îşi ia paharul, fără să-şi modifice prea mult poziţia de odaliscă trândavă, iar în vreme ce-şi plimbă privirea prin hol, bombăneşte:

— Şi de data asta ai avut grijă să fie flori… Acum sunt sigură, cel puţin, că atenţia dumitale mi se adresează mie, iar nu soţiei…

„Şi de astă dată greşeşti, drăguţo!” – îmi răspund singur în gând, deoarece nici nu mi-a trecut prin cap să manifest vreo atenţie specială pentru Mary. Florile sunt cumpărate şi schimbate de femeia de serviciu, întocmai ca săpunul de toaletă şi rezervele din frigider.

— Florile astea n-au forţa de care-mi vorbeşti… Şi totuşi, priveşte cită splendoare!

— Mary arată la vaza cea mare, din colţ, plină cu garoafe mari şi roşii.

— Te-ai gândit vreodată la aspectul ăsta, Henry?…

— Mai exact; la care aspect?

— La puterea frumuseţii…

— Iată-ne trecuţi de la faună la floră – oftez eu chinuit, închizând ochii.

— Când epuizezi şi lumea minerală, anunţă-mă.

— Bine, încetez să te mai chinui, însă numai după ce-mi dai o ultimă lămurire.

— Dacă va fi realmente ultima…

Mary soarbe din whisky, după care întreabă:

— Care-i modalitatea prin care omul devine puternic?

— Era bine, dacă puteam să-ţi răspund la fel de uşor, pe cât de uşor mă întrebi… Ştii, sunt atât de multe modalităţi…

— Mă interesează modalitatea folosită de dumneata.

„Merçi pentru compliment – zic eu în gând.

— Va să zică, mă consideri un dur”, însă, se-nţelege de la sine, spun altceva:

— Mă-ndoiesc ca modalitatea mea să-ţi fie utilă. Un om care-i măcinat de sentimentul însingurării, nu poate fi niciodată puternic.

Petrecusem un anumit timp în pat, însă Mary, contrar obiceiului, nu adormise încă. Ceea ce mă înfurie cumplit, deoarece femeia asta, dacă nu doarme, simte neapărat nevoia să vorbească.

— Iarăşi mi-am adus aminte de povestea cu colierul de aur – îi aud glasul, în vreme ce mă prefac că sunt pe cale să aţipesc.

— Şi mă gândesc…

— Ar fi preferabil să gândeşti în minte – mormăi eu, întorcându-mă pe cealaltă parte.

— Dar am nevoie să mă ajuţi, Henry!

Şezând în capul oaselor, cu spatele rezemat de panele stivuite, Mary fumează liniştită, de parcă ar fi decisă să-şi petreacă toată noaptea cu această ocupaţie.

— Mi-ai promis să termini cu sportul ăsta, barem pentru la noapte.

— Însă nu mi-ai răspuns la întrebare. Aşa că răspunde-mi acum, cel puţin…

Tac şi iarăşi mă prefac că aţipesc. Însă Mary apreciază tăcerea mea drept o încuviinţare, şi începe din nou:

— Fiindcă veni vorba de aur, oare-i adevărat că i-ai dat generalului ăla negru o geantă plină cu aur, cu câtva timp înainte de a fi ucis?

— De unde ai mai scos-o şi pe-asta? – o întreb şi deschid ochii.

—… Verba-volant. adică circulă un zvon, după cum sta scris în primul manual de latină.

— Precis că zvonul, de astă dată, provine de la Adam.

— Habar n-am de unde vine.

— Destul cu generalul negru – mormăi eu – toţi cei de aici vă interesaţi de el de parcă v-ar fi fost cel puţin unchi.

— Şi totuşi, e adevărată povestea cu aurul?

— E adevărată! – îi retez brusc vorba.

— Oricât ţi-ar suna de neverosimil, e adevărat! I-am înmuiat o geantă plină cu aur, o sută cincizeci de mii, bani număraţi!

Consider că i-am închis gura. Dar Mary este infatigabilă:

— Însă i-ai fi încredinţat geanta, dacă ai fi ştiut că peste o jumătate de ceas va fi ucis?

Începe să facă pe anchetatorul penal, această damă cu pieptul despuiat, dar n-am câtuşi de puţin intenţia să mă las prins în jocul ei.

— Pesemne n-admiţi c-ar fi posibil să existe în mine ceva, în genul unei fibre morale – i-o servesc eu.

— De ce să n-admit? – ridică din sprâncene secretara mea.

— Mă-ntreb numai, dacă fibra asta morală ar putea rezista la presiunea exercitată de o sută şi cincizeci de mii, în aur.

— A venit un cetăţean la Bennett, pentru o chestie de moştenire, îmi comunică Mary.

De data aceasta e îmbrăcată într-un discret costum gri, iar figura ei exprimă neprihănirea întruchipată, fiindcă suntem în dimineaţa următoare şi acţiunea se petrece în

cabinetul meu.

— Bine, să mi-l trimită aici – dispun eu.

Şi înainte de a ieşi, adaug posomorât:

— Vreau să văd care-i presiunea, în bani, la care poate rezista moralul lui.

Câteva minute mai târziu soseşte şi „moştenitorul”, un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat elegant, din cei care se parfumează lejer cu loţiune „after shave”, poartă o batistă albă de mătase în buzunarul de la pieptul hainei şi-şi întreţin unghiile eu acurateţa.

Îl invit să ia loc şi-l chestionez, manifestând un oarecare interes, cum îi merg treburile, de parcă de dimineaţă şi până acum mi-aş fi bătut capul numai cu această problemă.

— Mai bine decât e necesar – zâmbeşte plăcut oaspetele meu.

— La început ai grijă să-ţi sporeşti clientela, iar după ce o consolidezi, devii, bineînţeles, sclavul ei.

— Unchiul dumneavoastră, răposatul, a fost şi dânsul dentist, nu-i aşa?

Cetăţeanul dă din cap afirmativ.

— Şi, dacă ar fi să apreciem după moştenirea lăsată, a avut o clientelă bună, ca şi dumneavoastră – adaug neglijent.

— Credeţi c-aţi fi putut câştiga şi aici o avere, ca aceea pe care a acumulat-o la noi unchiul dumneavoastră?

— Exclus! – răspunde fără şovăire vizitatorul meu.

— Da, suntem o ţară unde oamenii capabili şi muncitori câştigă bine – generalizez eu satisfăcut.

— Nu uitaţi că lucrurile depind de unghiul de vedere din care le priviţi: al dentistului sau cel al pacientului care îşi tratează dantura, îmi zâmbeşte necunoscutul.

— Desigur, bineînţeles. Însă acum avem de rezolvat împreună o altă problemă – amintesc eu, deoarece îmi lansasem frazele introductive doar pentru tatonarea terenului.

Adopt o ţinută cât mai oficială şi-i explic sec:

— Problemele pendinte de această moştenire a

dumneavoastră sunt realmente suficient de tulburi, şi n-ar fi posibilă rezolvarea lor fără prezenţa dumneavoastră la faţa locului şi… şi, natural, fără o intervenţie din partea noastră în favoarea beneficiarului.

— Vreţi să spuneţi că, în ultimă instanţă, totul depinde de dumneavoastră? – întreabă vizitatorul oarecum încurajat.

— De noi, sau de dumneavoastră, asta-i o problemă care, după cum şi singur aţi remarcat, depinde doar de unghiul de vedere.

— În ce sens?

— În sensul cel mai obişnuit: vă vom face acest serviciu, dacă şi dumneavoastră ne veţi răspunde printr-un contraserviciu.

— În general vorbind, sunt considerat un om serviabil – remarcă promiţător vizitatorul meu.

— S-aveţi totuşi în vedere că nu-mi daţi un salariu, ci o moştenire care mi se cuvine de drept.

Şi iarăşi zâmbeşte, cu surâsul lui plăcut.

— Şi asta-i o situaţie complicată, care arată diferit, în funcţie de unghiul din care-i privită – răspund eu.

— Răposatul şi-a dobândit averea în ţara noastră, la noi. Banii i-au fost daţi de cetăţeni de-ai noştri.

— Dar i-au fost plătiţi pentru munca prestată, deci au devenit ai lui.

— Desigur – dau din cap plin de răbdare.

— Însă trebuie să fiţi de acord că n-avem niciun interes special să transferăm, aici, o sumă câştigată la noi. Dacă reuşim să obţinem acest transfer, înseamnă că vă facem un excelent serviciu, în schimbul căruia am fi dorit să primim un contraserviciu, bineînţeles neînsemnat.

— Nu ştiu ce aveţi în vedere…

— Ah, e vorba doar să-l primiţi, din când în când, pe adjunctul meu, care-i permanent suferind de dinţi.

— Dacă asta-i totul…

— Aproximativ totul.

— În ce sens „aproximativ”?

— În sensul că adjunctul meu are o cunoştinţă care? poate la fel ea şi el, va simţi într-o bună zi dureri de dinţi.

— Nimeni nu-i asigurat împotriva unor asemenea eventualităţi, cade de acord vizitatorul.

— De aceea mă gândesc, în cazul când se va întâmpla ceva în genul acesta, că nu vă veţi opune ca doi buni cunoscuţi să se întâlnească la dumneavoastră.

— Bineînţeles. Mai ales că întâlnirea se va petrece în sala de aşteptare…

— De ce în sala de aşteptare? Sunteţi văduv, aveţi un apartament destul de spaţios, iar sentimentul dragostei e ceva extrem de gingaş ea să poată înflori într-o sală de aşteptare plină de pacienţi.

Vizitatorul dă negativ din cap.

— Mi-e foarte penibil, însă sunt nevoit să vă refuz. Am un cabinet medical, nu o casă de întâlniri.

— E vorba de întâlniri cu un caracter deosebit de intim – îl lămuresc eu.

Dentistul ridică ochii şi-mi aruncă o privire temătoare:

— Chiar şi în cazul acesta, nu cred să pot fi util adjunctului dumneavoastră.

— Mă rog, adjunctul se va descurca totuşi cumva cu suferinţele lui dentare. Regretabil, însă veţi pierde moştenirea. Şi asta din pricina unei temeri copilăreşti.

— Sunteţi reprezentantul unei ţări civilizate, dar văd că asta nu vă împiedică să mă înfricoşaţi, plin de calm?

pretându-vă la o acţiune ilegală, pentru a mă obliga să comit, la rândul meu, o altă ilegalitate…

— Nu vă enervaţi. N-am de gând să vă oblig, câtuşi de puţin.

Vizitatorul se ridică încet, se reazemă cu mâna stângă de biroul meu şi-şi îndoaie degetele de la dreapta, de parcă şi-ar admira manichiura.

— Mă forţaţi să vă sfărm dinţii – rosteşte el şoptit, în vreme ce se pleacă uşor peste birou.

— Şi probabil c-aş trece la acţiune, dacă nu mi-ar fi teamă că voi fi silit, după aceea, să vă şi tratez.

N-am deloc intenţia să răspund la aiurelile astea, şi-l conduc pe vizitator, din priviri, până la uşă, iar când acesta dispare, îl mai urmăresc câtva timp cu gândul. De fapt, pentru moment nici n-am nevoie de apartamentul său, şi chiar dacă mi l-ar fi pus la dispoziţie, cine ştie dacă l-aş fi utilizat cândva, poate abia după unele investigaţii prelungite. Însă omul nu ştie niciodată ce-i va trebui în viitor, şi ce nu. Şi apoi e vorba de caracter, iar eu nu aparţin acelei categorii de oameni care să poată efectua un serviciu real, în schimbul vidului.

Un anumit timp, contemplu distrat peretele din faţa mea, şi în special calendarul cu parada coapselor despuiate. Ademenitoare perspectivă. Din păcate, există tipi care întorc spatele ispitei. De ce?... Poate şi din pricină că forţa ispitei s-a ciocnit de o forţă şi mai puternică – a fricii. Teama de eventualele consecinţe... Dar poate şi din cauza acelei spaime inconştiente, dar plină de autoritate, faţă de normele morale, cele zece porunci ale Domnului, etica preconizată de comunism şi mai ştiu eu ce. În general, faţă de toate bazaconiile cu care ţi-au împuiat capul din cea mai fragedă copilărie şi care, până la urmă, se rezumă la raţionamentul cel mai idiot: „Ce va zice lumea?”... Ce va zice? Dacă mă-ntrebaţi pe mine, spună ce vrea. Principalul e să ajungi până acolo încât să nu îndrăznească a-ţi spune în faţă, ci să flecărească pe la spate şi, de îndată ce-ţi faci apariţia, să tacă vinovaţi şi să-ţi zâmbească servil, cu rânjete de sclavi. În clipa aceea se transformă în ticăloşi, şi chiar simt că-s nişte ticăloşi, iar tu, indiferent ce ticăloşie ai săvârşit, te simţi liber şi puternic, şi te înalţi cu două capete mai sus deasupra acestei adunături de robi.

Bineînţeles, este posibil ca dentistul să se răzgândească, iar după o săptămână, când va fi suficient de calm, să se prezinte din nou, şi nu pentru a-mi sfărma dinţii. Însă dacă-şi va face apariţia, voi fi şi eu cuprins de suspiciunea că mi-a fost trimis de cineva. Aşa că, şi într-un caz, şi în altul, adio moştenire!

Primăvara s-a şi înfiinţat, fără rezerve. Privesc pe

fereastra dormitorului meu la copacii înverziţi din parc şi-mi spun că, într-o asemenea duminică însorită, e o crimă să zaci în apartamentul ăsta sumbru. Iar când îmi propun ceva, trec totdeauna imediat la acţiune. Deci, peste un ceas, Andrei parchează „Chevrolet”-ul lângă hipodromul de la Bankea.

Cobor din maşină şi mă îndrept către Bennett, oprit cu câţiva metri mai încolo.

— Tânăra dumitale doamnă a fost identificată – mârâie amabil adjunctul meu, în timp ce dă din cap, salutându-mă.

— E vorba de făptura aia fluşturatică, cu pălărie caraghioasă.

Nu-l întreb cum, când şi de cine a fost întreprinsă identificarea, deoarece cunosc dinainte planul acestei mici operaţii. Ridic binoclul, pe care l-am luat cu mine, de inteligent ce sunt, şi-l rotesc rapid peste pista de curse şi grupuleţele de spectatori. Publicul nu-i prea numeros şi descopăr numaidecât făptura fluşturatică, îmbrăcată într-un costum primăvăratic de culoare deschisă şi încununată cu o pălărie de cowboy, eu boruri late, din acelaşi material.

— La dimensiunile miniaturale de ai, ci, am impresia că binoclul dumitale arată cam caraghios – remarcă adjunctul, nemaifiind în stare să se abţină.

— Cu toate astea, îmi dezvăluie de minune călcâiul lui Ahile al cunoştinţei noastre comune.

Călcâiul lui Ahile e destul de plăcut la vedere, şi-i tot atât de proaspăt şi fraged ca tot ce ne înconjoară în anotimpul acesta ivit mai devreme. O fetiţă rumenă pe care, în ciuda staturii prea înalte, te-ai fi aşteptat s-o vezi mai curând în uniformă de şcolăriţă şi în bancă, decât în mijlocul acestui vacarm de tineri, care-şi pasează din mână în mână o sticlă cafenie plată şi care, mai mult ca sigur, nu conţine sirop contra tusei.

— Slavă Domnului, şi cei mai invulnerabili taţi sunt uneori înzestraţi cu fiice gingaşe şi vulnerabile – bodogăneşte Bennett, a cărui privire, în clipa de faţă, e şi ea îndreptată spre „călcâiul lui Ahile”.

Apoi, întunecat de un anume gând, dă să mă întrebe:

— Poate intenţionai să-mi organizezi întâlnirile de la dentist tocmai cu făptura asta fluşturatică?

— Nu debita cretinisme – îi răspund eu calm. – în acţiunea cu dentistul m-am comportat deliberat ca un elefant într-un magazin cu porcelanuri. Însă această gingaşă floare a desfrânării trebuie să fie atinsă de o mână fină, şi nu de nişte labe ca ale dumitale.

— Ţin să te informez că am nu numai mâini zdravene şi sănătoase, ci şi dinţii ţeapăni – îmi comunică demn adjunctul meu.

— Dacă nu greşesc, ultima mea durere de dinţi datează din perioada când îmi cădeau incisivii de lapte.

— Te cred, dar acum amănuntele biografice sunt lipsite de importanţă. Mai important ar fi să găsim acea mină gingaşă de care avem nevoie.

Ridic din nou binoclul şi iarăşi trec în revistă întreg panoramicul, ca să mă fixez asupra delicatei flori a desfrânării. În această clipă îşi lipea buzele de sticla aceea cafenie şi plată. Pesemne că alcoolul i se pare amar, dar fata depune eforturi să nu-şi încrunte chipul, anume pentru a demonstra că nu mai este copil.

Atenţia lui Bennett se mută pe neobservate asupra pistei, unde câţiva cai sunt aliniaţi pentru start.

— Ce-ai zice, Thomas, dacă încheiem un mic pariu pe rezultatul următoarei curse? Aş fi de acord să mizez o sumă oarecare pe numărul şapte.

— Adresează-te, cu propunerea asta, amicului dumitale Adam – răspund eu.

— După cum observ, soseşte chiar în clipa de faţă. În ce mă priveşte, eu ridic ancora.

Îmi strâng binoclul şi dau să pornesc, dar nu pot evita grupul de colegi care se apropie – familia Adam şi cea a consilierului. Cele două cupluri se află într-o dispoziţie din cele mai primăvăratice şi senine. Soţia consilierului face nişte paşi atât de mari şi decişi, cu picioarele ei lungi, de parcă s-ar pregăti să participe la cursă pe post de cavalină.

— Pleci prea devreme acasă, iubitule… – zice Adam, în timp ce-mi face semn cu mâna, ca răspuns la salutul meu.

— Cumpătat în plăceri, precum e totdeauna – remarcă zâmbind doamna Adam.

Îl găsesc pe Andrei cu capul culcat pe volan; decis să utilizeze pauza din serviciu pentru un puişor de somn, tras sub razele gingaşe ale soarelui.

— Spre oraş? – întreabă el, scuturându-se din toropeală.

— Nu, spre munte. Asta-i o vreme numai pentru munte, băiatul meu!

Maşina rulează pe lângă livezile înflorite, pe micile curbe ale drumului îngust dintre Bankea şi un alt sat care, după afirmaţiile lui Andrei, se numeşte Cneajevo. Mă relaxasem indolent pe bancheta de lângă şofer, liniştit că în clipa asta volanul nu se află în mâinile Mary-ei, ci în cele ale unui profesionist.

De altfel, n-aş putea spune că-s chiar liniştit. Mai curând sunt puţin atent, deşi mă gândesc că n-am niciun motiv să fac asta.

— De ce-ai mărit viteza? – întreb indiferent, deoarece în clipa aceea Andrei apăsase zdravăn pe accelerator.

— Cred că suntem urmăriţi.

— Un motiv în plus, să nu accelerezi. Să nu-l întăriţi niciodată pe urmăritor, băiatul meu. Dimpotrivă: calmează-l. Lasă-l să se destindă. Dacă pofteşte, n-are decât să şi adoarmă. În felul acesta nu pierzi nimic.

În spatele nostru, la o distanţă apreciabilă, ne urmăreşte într-adevăr o Volgă neagră. Şi tocmai imaginea ei, din oglinda retrovizoare, mă împiedică să mă simt total relaxat. Nu-i exclus să avem de-a face cu un sondaj temporar şi absolut banal, asupra intenţiilor domnului consilier cultural. Şi la noi acasă se întreprind asemenea operaţii. În genere, o reciprocitate totală, conform normelor diplomatice.

Şi totuşi, când surprind o Volgă neagră ca asta, sau se iveşte în calea mea uniforma kaki a vreunui miliţian,

sau, la vreo instituţie, ochii mei întâlnesc privirea unui alt cetăţean, fără uniformă, poate chiar şi fără atribuţii de serviciu, dar care-mi stârneşte totuşi o umbră de îndoială, simt în piept un soi de apăsare care mă cuprinde brusc. Şi nu pentru că în momentul respectiv aş avea vreo bază concretă să mă tem de ceva, ci pentru că aceste apariţii fugitive ale unei forţe deseori invizibile, dar totdeauna prezente, îmi atrag atenţia asupra altor ocazii când, într-o clipă extrem de importantă pentru mine, ar putea să mă înşface pe neaşteptate şi să-mi ordone: „Nicio mişcare!”

Şi toate s-ar duce dracului.

Deoarece, în ciuda faptului că profesiunea noastră e prevăzută şi cu eşecuri uneori inevitabile şi nu deosebit de fatale, există totuşi un gen de eşec, realmente fatal. Acesta-i ultimul eşec, după care te expediază să lâncezeşti la serviciile de arhivă, sau te dau afară fără ocolişuri. Iar mie, dacă voi suferi un asemenea eşec, mi se va întâmpla exact ce am spus mai sus.

De aceea, chiar şi o Volgă ca asta, care se conturează ca o pată neagră în peisajul verde-albicios al primăverii, mă determină să am senzaţia unei încordări şi să simt lunecând un soi de frig neplăcut pe coloana vertebrală.

De altfel, între timp Volga dispare la o curbă, în vreme ce străbatem satul Cneajevo, pentru ca după aceea să nu mai apară. Ocupanţii maşinii au renunţat să se mai intereseze de mine, şi chiar e posibil să nu aparţină organelor corespunzătoare. În cele din urmă, mă tolănesc într-adevăr liniştit pe banchetă şi-mi cobor alene pleoapele, de parcă aş intenţiona să aţipesc. Şi în vreme ce ezit, dacă să-mi îngădui un puişor de somn sau să mă abţin, încep să întreb nepăsător:

— Apropo, parcă mama dumitale era belgiană…

— Belgiană – confirmă Andrei.

— Dar tatăl?

— Bulgar sadea. Însă s-a prăpădit.

— Şi acuma, în afară de soţie şi copii, trebuie s-o întreţii şi pe mama dumitale?

— Ce să fac…

— Ai o familie grea, într-adevăr – spun eu compătimitor. – Îţi înţeleg situaţia, pentru că şi eu mă prăjesc în aceeaşi tigaie. Sper totuşi că mai scoţi ceva în afara salariului.

— De unde?

— De la ăştia, care ne urmăreau.

— Nu scot nimic – obiectează şoferul.

— Ştiu că n-o să mă credeţi, dar nu scot nicio para chioară.

— Va să zică, informaţiile ce li le furnizezi sunt absolut gratuite?

Nu răspunde imediat, deoarece pe curba dinaintea noastră răsărise un camion uriaş şi Andrei brachează brusc volanul, spre a evita monstrul. După aceea bombăne:

— Ce informaţii să dea un şofer?

— Bineînţeles, foarte modeste, dar de multe ori utile.

— Da: dacă v-am dus în cutare loc şi dacă v-am adus din cutare loc.

Ne angajăm într-o nouă curbă şi şoferul îşi concentrează iarăşi atenţia.

— Uneori şi informaţiile insignifiante participă la acţiune – adaug.

— Pentru informaţiile neînsemnate, nu plăteşte nimeni.

— De ce? De pildă, eu aş plăti. Eşti gata să-mi propui ceva fără importanţă? – îl întreb la fel de nepăsător şi parcă în glumă.

— Lăsaţi, domnule Thomas – pronunţă înciudat şoferul, privind fix înainte.

— Şi aşa sunt suspectat. Nu mă vârâţi în jocurile dumneavoastră primejdioase.

— Nu-i vorba de jocuri primejdioase, ci de ceva absolut nevinovat.

— Veşnicul cântec! – remarcă sceptic Andrei.

— Bine, hai să nu mai discutăm – declar eu, în timp ce mă salt uşor pe banchetă.

— Am să-ţi spun despre ce-i vorba, şi singur ai să apreciezi dacă-i ceva primejdios sau nevinovat. Eşti de

acord?

— De ce nu! Dacă-i vorba numai să ne ţinem de poveşti…

În tonul său se mai citeşte acelaşi dispreţ faţă de concluziile mele, dar care nu mă împiedică să marchez un punct în favoarea mea.

— După câte ştiu, îţi place să mergi, îndată ce ai terminat orele de serviciu, pe la localuri: „Berlin”, „Sofia”, „Balkan…”

— Dar ce, e interzis?

— Dimpotrivă, se recomandă! mai ales dacă vizitezi mai des „Sofia”.

— Şi apoi?

— Cam asta ar fi tot ce ţi s-ar cere: să faci acelaşi lucru pe care l-ai făcut şi până acum.

— Plumiţi? – îngaimă şoferul.

Totuşi reduce viteza, fără să-şi dea seama, de parcă ar fi vrut să aibă posibilitatea de a-mi urmări mai atent spusele. Şi înscriu încă un punct în favoarea mea.

— ÎIu glumesc niciodată atunci când vorbesc despre chestiuni de soiul acesta. Nici dumneata nu eşti obligat să mă crezi, dar ţin să-ţi spun că, pentru mine, securitatea şi liniştea oamenilor cu care lucrez contează mai mult decât securitatea mea personală.

— Şi cu ce o să vă-alegeţi din treaba asta, c-am să merg cât mai des la „Sofia „şi-am să beau cafele?

— Nu te grăbi, c-ajungem şi acolo. La „Sofia” se abate adeseori, aproape regulat, o tânără care mă interesează în mod special. Şi vreau să subliniez, să fie clar că-i o chestiune personală, şi chiar am să-ţi spun de-a dreptul, e pur sentimentală. De altfel, dacă îţi arăt fotografia fetei, sper isă-ţi dai şi singur seama că interesul meu e pe deplin justificat. Numai că, trebuie să înţelegi şi alt lucru; pentru noi, o legătură cu o femeie de aici este o istorie deosebit de gingaşă, mai ales dacă femeia face parte din tagma celor care îţi pot servi surprize deosebit de neaşteptate. Acesta-i şi motivul pentru care, mai înainte de a ajunge la relaţii mai strânse, aş fi dorit să intru în

posesia unor anume informaţii.

— Şi de unde să capăt eu informaţiile astea? – mă întrerupe Andrei, care acuma e absorbit în întregime de convorbirea noastră.

— De la ambii dumitale ochi, băiatul meu! Nu-ţi cer să-mi spui nimic mai mult, decât ceea ce vezi: cu cine se întâlneşte tânăra doamnă, cum se comportă, în genere fleacuri de soiul ăsta.

— Veşnicul cântec, domnule Thomas! – îşi vine în fire şoferul. – începem cu fleacuri, ca să trecem cât mai repede la chestiuni ceva mai serioase.

— Nu va fi nimic mai serios, crede-mă.

— Chestiile astea nu se joacă pe încredere.

— Nu te contrazic. Însă află că nu te angajez de pomană, exceptând faptul că vreo cinci sau şase mii nu-s de lepădat…

— Cât? – întreabă Andrei, dându-mi astfel posibilitatea să constat c-am marcat încă un punct.

— Am spus vreo cinci sau şase mii. Dar dacă activitatea de culegere a informaţiilor va dura mai mult, atunci se va majora şi onorariul dumitale. Iar dacă îţi cer un serviciu mai special, ce te împiedică să refuzi?

— Faptul că mă veţi desconsidera – răspunde şoferul – Şi adaugă: – Intrăm în Vladaia.

— Mergi mai departe. Plimbarea n-are un obiectiv anume. Dar despre ce vorbeam?

— Spuneam că mă veţi desconsidera.

— Pentru că mi-ai furnizat informaţii despre o fată oarecare? Hai, nu fii copil! Pentru aşa ceva, nu şi-a spânzurat nimeni semenul.

Andrei tace. Dar expresia calculată a figurii sale mărturiseşte c-a şi început să chibzuiască tensionat asupra propunerii mele. Însă n-am deloc intenţia să urgentez exagerat presiunea pe care o exercit deocamdată. Şi, mai înainte de a-i prezenta fotografia, am să-i supraveghez atent comportamentul, direct sau prin interpuşi. Deoarece o poveste de dragoste e ceva nespus de gingaş. Pentru moment e suficient, căci runda se încheie în întregime în

favoarea mea.

Am şi depăşit satul.

Mă las iarăşi pe banchetă şi-mi îndrept privirea către dealurile verzi din jur.

— Ce zi minunată, nu găseşti? – declar aproape cu umilinţă.

— Zi, ca orice zi! – răspunde distrat Andrei.

— Nu, n-ai dreptate. Priveşte! – şi fac un gest uşor spre colinele înverzite din faţa noastră.

— Zi de primăio.

vară, băiatul meu… Zi de dragoste.: – şi, parcă ruşinat de înduioşarea mea neaşteptată adaug: – De fapt, sunt un tip groaznic de sentimental…

CAPITOLUL VI

Îmi lipseşte elementul de legătură, pentru realizarea sudurii. Mai exact spus, aş avea la îndemână vreo două-trei elemente posibile, însă nu mă pot decide să definitivez alegerea nici unuia din ele. Deoarece, după cum be exprimă adjunctul meu „dacă cineva n-a fost demascat, stai şi te întrebi: de ce nu-i demascat?”

În general, mă întreb mai multe lucruri. Despre toate lucrurile posibile. Şansa pe care o am în mâinile mele e rară, şi nu se ştie dacă se va mai repeta. E unica mea posibilitate să ies din încurcătură şi de aceea n-am deloc intenţia să mă grăbesc.

Până într-o bună zi, când Bennett îşi aruncă privirea în biroul meu şi mă anunţă:

— Pasărea despre care am pomenit se află jos. S-o expediez aici?

— Crezi c-o putem prinde?

— De ce nu! E suficient să nu te porţi respingător – îmi răspunde enigmatic adjunctul meu.

Sensul acestor cuvinte îmi devine clar după câteva minute, de îndată ce pasărea aterizează în cabinetul subsemnatului. Într-adevăr, noul sosit are un aspect nemaivăzut de îngălat. E un tânăr înalt, cu părul pletos, slinos din pricina murdăriei, cu o barbă zbârlită şi uşor ruginie, cu cămaşa descheiată la nasturi peste pieptul

flocănos, cu pantaloni strâmţi şi flenduriţi, având forma unul burlan, şi desculţ. Unicul semn de civilizaţie al arătării, e chitara ce-i spânzură pe umăr.

— Aţi dorit să mă vedeţi – grăieşte plin de el tânărul, în timp ce se proţăpeşte în mijlocul cabinetului, luând o poziţie neglijentă.

— De-aş fi ştiut care-ţi este înfăţişarea, nu cred c-aş mai fi manifestat această dorinţă nesăbuită – recunosc eu.

— Te-aş fi sfătuit să te-mbăiezi mai întâi, şi abia după aceea să porneşti la colindat prin instituţii.

— Nu vă consider competent să daţi asemenea sfaturi.

— Răspunde arogant aschimodia.

— Dumneavoastră, după câte ştiu, sunteţi consilier pentru problemele culturale, şi nu pentru cele de igienă.

— Da, însă pot trece de la sfaturi la acţiune directă, dacă nu-ţi vezi lungul nasului, tinere maimuţoi! – declar eu, fără să ridic tonul.

— E clar, numai nu vă enervaţi – o lasă mai moale tânărul.

— Să vă cânt ceva?

— Numai eu cânt în cabinetul acesta. Stai jos! Şi dacă-i posibil, pe scaunul acela, netapisat.

Îi indic scaunul de lângă birou şi vizitatorul se aşază docil.

— Dacă nu greşesc, e pentru a treia oară că vii în Bulgaria. De ce?

— Foarte simplu: maică-mea-i bulgăroaică.

— Ah, căsătoriile astea corcite!… – mormăi eu, ca pentru mine.

Apăs pe butonul minifonului de bruiaj, şi în odaie răsună cântecul acela de copil. De fapt, avem aici un bruior mult mai serios, şi care funcţionează în permanenţă, bazat pe simplul dar experimentatul principiu al curgerii apei. Dar acum declanşez intenţionat bruiorul muzical, pentru a-mi demonstra respectul faţă de ciufulit şi a-i arăta că discuţia noastră intră pe un făgaş serios. Însă efectul mi se pare absolut neaşteptat.

— Şi dumneavoastră ziceţi că asta-i cântare? – exclamă dispreţuitor tânărul, abia abţinându-se după primele măsuri ale melodiei.

Incapabil să-şi mai stăpânească pornirea creatoare, se ridică şi ciupeşte asurzitor strunele chitarei, în vreme ce se scălâmbăie ca un turbat – din tot trupul, şi sloboade nişte ţipete răguşite. În cele din urmă nu mai sunt capabil să-mi stăpânesc nervii, mă plec deasupra biroului şi urlu:

— Ajunge!

Tânărul încremeneşte pe loc, tot atât de brusc, precum sărise de pe scaun, ceva mai înainte.

— Ai fost vreodată într-o cazarmă? – îl întreb, nespus de brutal.

— Încă sunt student…

— Iar eu te asigur, în mai puţin de o lună de zile ai să fii soldat.

— Nu sunteţi deloc muzical… declamă mâhnit pletosul.

— Stai jos! – îi comand la fel de violent.

Vizitatorul se aşază, îşi încrucişează picioarele şi-şi fixează concentrat privirea asupra degetului mare de la picior.

— Cu ce te ocupi, aici în Bulgaria?

— Duc o viaţă mondenă…

— Te sfătuiesc să-mi răspunzi clar şi precis. Nu-s obligat să ştiu ce înţelegi prin viaţă mondenă…

— Păi mă-ntâlnesc cu tineri interesanţi şi cu fete.

— În ce scop?

— V-am mai spus doar: duc o viaţă mondenă… Discutăm despre fenomene muzicale şi multe altele… Cântăm… Câteodată facem şi puţină dragoste…

— Ce-i leagă pe tinerii ăştia? Sunt o companie, sau ce altceva?

— O companie… o echipă de băieţi de salon…

— De când eşti în contact cu ei?

— Din vara trecută.

— Mai exact, ce reprezintă ei?

— Nimic deosebit… amatori de droguri obişnuiţi.

— Ca şi tine…

— Sunt unii şi mai în vârstă – recunoaşte modest tânărul. Apoi se pronunţă, ca şi cum, pur şi simplu, ar fi constatat faptul: – Văd că dumneavoastră nu fumaţi…

Îi arunc pachetul de ţigări şi bricheta, şi-l aştept să aprindă.

— Câte persoane numără adunătura asta?

— Şapte. Patru băieţi şi trei fete.

— Spune-mi numele fiecăruia şi descrie-mi-i pe rând.

Inventarierea ne răpeşte destulă vreme, deoarece aschimodia trăncăneşte verzi şi uscate, incluzând chiar şi gusturile muzicale şi sexuale, şi sunt nevoit să-l întrerup în repetate rânduri şi să-l dirijez pe linia datelor ce-mi sunt necesare.

Pentru moment am nevoie de un singur individ, însă ca să-mi dau seama, dacă există un tip de anvergură în mijlocul adunăturii, şi cine anume e, se impune răsfoirea întregului catalog.

— Ce reprezintă acest Boian, în materie de droguri? Mai mare ca vârstă sau…

— Păi! E cam trecut!… – strânge tânărul din buze, dispreţuitor.

— Debutant din cei mai mediocri.

— Alte calităţi?

— N-arată rău ca aspect… cult… tăcut!

— Dacă-i tăcut, de unde ştii că-i cult?

— Că n-o să tacă douăzeci şi patru de ceasuri!

— Ceva lipsuri?

— Demodat.

— În ce sens?

— În sensul cel mai propriu al cuvântului. Gusturi mic-burgheze… îmbrăcat aproape ca dumneavoastră…

— Se spală cumva şi pe gât?

— Mi-e teamă că da.

Peste vreun ceas, zărghitul cu plete mi se adresează implorator:

— Dacă nu-mi daţi un pic de „stuff”, leşin!…

— Ce anume?

— Am spus: „stuff!” Drog! Stupefiant! „La came!” Şi, chipurile, mai ziceţi că sunteţi consilier cultural... Scoateţi din farmacia instituţiei o fiolă, acolo!

— Şi asta-i posibil. Chiar în cantitate mai mare. Numai că trebuie s-o meriţi. Aşa că, tânără maimuţă, să ne întoarcem la jocul nostru! Hop!

Aschimodia mai ţopăie o vreme, până ce trec la prezentarea concretă a problemei:

— Totul trebuie efectuat cu absolută discreţie şi fără incidente – îl previn. – întrucât ţi-am pomenit de cazarmă, ţin să te avertizez că aveam posibilitatea să-ţi propun şi perspective mai sumbre.

— Nu mă îndoiesc – îngaimă băiatul.

— Am înţeles deja că nu vă iubiţi aproapele.

— Ba pot să şi-l iubesc. Depinde însă numai de comportamentul lui. Deci, prima acţiune: să-l convingi pe Boian.

— Asta nu-i greu. Suficient să am ce-i oferi.

— Vei avea, nu te teme. A doua acţiune: să mi-l aduci pe Boian. Nu aici, se înţelege. Mâine, când ai să vii, îţi voi comunica detaliile necesare.

— Mai bine daţi-mi câteva fiole.

Privesc la ceas. E timpul să pun capăt discuţiei cu amatorul de viaţă mondenă, deoarece şi pe mine mă aşteaptă tot aşa ceva. Peste câtăva vreme va trebui să fiu la recepţie.

Mă ridic şi descui minuscula încăpere învecinată care-mi serveşte ca debara, şi unde se află îngrămădite tot soiul de lucruri utile, moştenite de la predecesorul meu. Desfac un pachet de morfină, scot vreo zece fiole şi i le transmit pletosului.

— E vorba numai de un mic avans – îl lămuresc eu.

— Vor urma şi cantităţi mai apreciabile. Dar numai pentru folosinţă personală. Dacă „ei” te surprind că împărţi morfină în stânga şi-n dreapta, te pomeneşti pe neaşteptate că vor veni s-adu. linece şi de unde ai făcut rost de ea, şi totul e în aer, inclusiv făptura ta amărâtă.

Înfăşoară grijuliu fiolele în batista murdară, fără să

acorde vreo atenţie specială afirmaţiilor mele, şi-şi vâră otreapa în buzunarul hainei.

— Aveţi multe sticluţe de-astea?

— Câte vrei.

— Şi le ţineţi aici, în cămăruţa de-acolo?

— De ce nu.

— Şi niciodată, măcar o dată n-aţi gustat?

— Nu, imaginează-ţi!

— Dumnezeule! – îşi dă el o palmă peste frunte.

— Şi mai credem că trăim într-o societate civilizată.

La recepţie, ca la orice adunare de genul acesta, nu-i nimic interesant. Din politeţe schimb câteva cuvinte cu vreo zece colegi de la ambasadele prietene, care se aglo

meraseră aici cu speranţa că vor smulge cine ştie ce noutate sterilă, aptă să sporească raportul lunar al ambasadorului lor cu un paragraf sau două.

Apoi mă îndrept spre bufetul cu băuturi, deoarece mi se uscase gura de-atâta vorbărie. Îmi croiesc drum prin îmbulzeala moderată ca densitate, iau un pahar cu whisky şi-l umplu generos cu sifon.

— Ca-ntotdeauna, reţinut în plăcerile vieţii – aud în spatele meu un glas melodios de femeie.

Mă-ntorc, şi mă pomenesc faţă-n faţă cu fascinanta doamnă Adam.

— Îmi permiteţi să vă ofer ceva?

— Oferă-mi aceeaşi băutură, ca şi dumneata.

Execut comanda şi remarc:

— Nu-l văd pe soţul dumneavoastră…

— A fost obligat să plece astăzi, la prânz. O conferinţă internaţională de presă, sau ceva în genul acesta, la Varna. Sărmanul… Va trebui să se plictisească trei zile întregi… Măcar de-ar fi început sezonul de vară…

Prind din zbor tema lansată neglijent şi susţinută flecar un anumit timp, despre monotonia profesiei diplomatice şi despre plictiseala din oraşul ăsta, unde suntem condamnaţi să lucrăm, şi unde nu există nici viaţă

de noapte animată, nici music-hall-uri, nici măcar terenuri de golf. Personal n-am jucat în viaţa mea golf, şi nici n-avusesem timp să mă plictisesc în ultimele luni, însă reuşesc să fiu pe aceeaşi lungime de undă cu simpatiile şi antipatiile doamnei, încât dânsa depistează între noi o fantastică afinitate sufletească.

E mult mai tânără şi mai frumoasă, sau cel puţin mai prezentabilă decât Mary, şi, ceea ce-i şi mai important, mult mai miniaturală, corespunzând la perfecţie gusturilor mele. Din păcate, ceea ce-ţi convine, aparţine de obicei altcuiva. Dar asta nu ne împiedică deloc să pălăvrăgim despre cele mai diverse fleacuri, şi mai ales despre cunoştinţele noastre comune:

— Adjunctul dumitale e şi de astă dată singur – constată doamna Adam, remarcând în apropierea noastră silueta dejghinată a adjunctului meu.

— Interesant, de ce nu-şi aduce niciodată soţia la recepţii?

— Nu-i de arătat.

Afirmaţia nu vrea să fie o expresie a răutăţii mele, ci propensiunea subsemnatului către precizie. Mistreas Bennett poate să emane o anume demnitate, stând înaintea maşinii de gătit sau a maşinii de spălat, însă arată pur şi simplu groaznic când apare în holul ei împopoţonată în vreo rochie azurie de cocteil, parcă împrumutată din vecini. Pesemne doamna îşi închipuie că azuriul se armonizează de minune cu tenul ei roşu-cărămiziu şi cu mâinile de aceeaşi culoare a vântului turbat. Însă Bennett, posedând o viziune mai lucidă a lucrurilor, îşi dă excelent seama că nevastă-sa, oricum s-ar deghiza, va semăna totdeauna cu o spălătoreasă de la periferia provinciei.

— În fond – adaug eu – nici soţia consilierului nu-i de prezentat în societate, însă tipu-i atât de limitat încât nu-şi dă seama.

— Ai devenit rău – remarcă zâmbind doamna.

— Soţia consilierului e un om de excepţie… Iar doamna Bennett prepară nişte apetitive nespus de gustoase…

— Nu vă contrazic. Din păcate, bărbatul nu caută la o femeie calităţi umane, şi nici aptitudini culinare. O femeie ca dumneata poate atrage pe oricine, fără să-i mai ofere apetitive…

— Ah! Ştii să faci şi complimente! – exclamă doamna, având întipărită pe chip expresia unei surprize plăcute. Iar apoi îşi revine: – Cred că trebuie să plec.

— În cazul acesta, permite-mi să viu cu dumneata.

— Permit. Cu riscul ca Bennett al dumitale să vehiculeze bârfele, chiar de mâine.

— Materialul e total insignifiant pentru a genera starea corespunzătoare – o liniştesc eu.

— Însă Bennett e capabil să mai umfle lucrurile – afirmă ea, în timp ce ne îndreptăm spre garderobă.

— Bennett e complet lipsit de imaginaţie – continui s-o calmez.

— Da, mi se pare suficient de limitat. În general, trebuie să recunosc că adjunctul dumitale nu mi-e deloc simpatic, în ciuda faptului că-mi oferă vaste posibilităţi de a-l curăţa la poker.

— E de ajuns să vă fiu eu simpatic – bombănesc în vreme ce-i întind mantoul.

Îmi aruncă o privire fugitivă, şi această privire îmi reaminteşte de o altă clipire efemeră, acompaniată de cuvintele „ingenioasă salvare” rostite acum câteva zile, tot la o recepţie ca asta. Şi decid imediat ca, de astă dată, să nu mai admit nicio fofilare din partea vreunuia din noi.

— Regret, dar am venit pe jos – comunic eu, în timp ce ieşim.

— Fii calm, sunt cu maşina. Uite-o, în partea asta…

— Nu ştiam că sunteţi posesorii unui Alfa-Romeo – îngăim eu, când ajungem lângă automobilul parcat pe strada învecinată. – N-am condus niciodată un asemenea tip.

— Ai posibilitatea să-ncerei – îmi propune doamna, oferindu-mi locul de la volan.

…În cazul acesta vom duce experienţa până la capăt 1, îmi zic în sinea mea. Bineînţeles, e o prostie şi o

copilărie, deoarece în ciuda flerului meu de a intui situaţia dată, chiar şi în lucrurile extrem de insignifiante, n-ar fi exclus ca doamna Aclam, pur şi simplu, să se joace cu mine şi să mă tragă pe sfoară, creând în linii mari circumstanţele unui scandal grandios, care să pună cruce carierei mele, chiar înainte de a fi reuşit să realizez cealaltă operaţie, unică şi esenţială.

Este o prostie şi o copilărie, dar din moment ce acţionezi permanent la comenzile raţiunii, vine o clipă când nechibzuinţa, îndelung tăinuită, explodează brusc şi o ia razna. Iar eu, acuma, sunt victima tocmai a unei asemenea clipe, şi-mi spun că voi încerca totul pentru supunerea acestei femeiuşti fermecătoare, orice s-ar întâmpla, s-o supun, nu pentru că nu pot respira fără ea, ci pentru că va fi cea mai dulce răzbunare împotriva distinsului ei soţ, frumos, elegant şi nu mai ştiu cum.

— Ce-ai zice de o cină lejeră acolo, pe marginea lacului – lansez nepăsător, când ieşim la şosea.

— Eşti extrem de imprudent, domnule Thomas – clatină negativ din cap doamna Adam.

— Nu concordă deloc cu profesiunea dumitale. Restaurantul de la Panciarevo e nespus de animat şi nu-i exclus să fim văzuţi…

— Atunci o mică plimbare…

— Dacă-mi făgăduieşti să te porţi cuviincios.

— În cele mai stricte limite! – confirm eu şi apăs pe accelerator.

Câţiva kilometri mai încolo cotesc la întâmplare, pe un drumeag secundar, micşorez viteza şi opresc într-un loc retras, unde-s doi-trei copaci şi nişte tufişuri.

— Asta numeşti purtare cuviincioasă! – îngână doamna, când o învălui în îmbrăţişările mele.

Bineînţeles se fereşte, însă nu prea insistent, deoarece în clipa asta moare după un bărbat. Aproape c-o scot pe braţe din maşină. O depun sub copaci, pe haina mea întinsă pe jos, iar ea. sufocându-se, se lasă pradă mâinilor mele tremurânde care-i îndepărtează nerăbdătoare lenjeria. După câteva clipe nu mai suntem

distinsa pereche de diplomaţi, ci două animale încleştate, unul într-altul, pierdute în penumbra jilavă de sub arbori, cu iz de iarbă crudă.

Apoi fumăm tolăniţi, riscând ca luminiţele ţigărilor noastre să fie văzute de cine ştie cine, de cine ştie unde. Apoi o îmbrăţişez din nou. În seara asta sunt pur şi simplu de nepotolit. Şi nu numai datorită faptului că femeia îmi corespunde, ci pentru că-i soţia lui Ad; am. Şi ne desfătăm în continuare, vreme îndelungată, la umbra copacilor, până ce doamna e nevoită să recunoască:

— M-ai epuizat, Thomas… Condu-mă acasă.

Drumul de întoarcere se petrece într-o tăcere istovitoare. Şi abia după ce parchez maşina pe stradela cuvenită, doamna Adam declară:

— Purtarea ta cuviincioasă a fost într-adevăr formidabilă…

— N-am dorit altceva, decât să-ţi arăt gradul meu de cumpătare, deoarece singură m-ai întrebat de atâtea ori.

— Recunosc c-am manifestat multă superficialitate. Şi totuşi a fost formidabil şi regret că nu se va mai repeta. Fiindcă îţi dai seama, nu-i aşa, că nu se va mai repeta niciodată…

— Natural. Şi te poţi bizui pe totala mea discreţie – îjngăim eu, ajutând-o să coboare din maşină.

Încui portiera, întind doamnei cheia şi aştept să dispară pe poarta corespunzătoare, la două case mai încolo. Doamna Adam îmi face un semn abia vizibil cu mâna, iar eu dispar.

Într-adevăr, astăzi mi-a mers. Asemenea zile se întipăresc în memorie. I-am plătit poliţa acestui distins diplomat, mult mai eficient decât cu nişte rapoarte de serviciu.

„Asemenea zile se întipăresc în memorie” îngân eu pentru mine, fără să mă pot totuşi elibera de sentimentul acela mârşav, de nemulţumire, care se zvârcoleşte în adâncul sufletului meu. Am posedat-o, întocmai cum ar fi procedat un lacheu oarecare, în absenţa stăpânului. Ceea ce nu-l va împiedica deloc să rămână tot lacheu. Am

posedat-o, însă pe furiş, în spatele lui, fără să am posibilitatea de a-l înjosi făţiş.

Şi iarăşi percep toată indecenţa amară a acestei puteri, puterea celui nevolnic.

Câteva zile mai târziu.

Astăzi trebuie să aibă loc operaţia de recrutare a morfinomanului ăla debutant, în cazul că nu se întâmplă ceva neprevăzut. Astăzi, la orele patru după-amiază, fix. Şi ca să evit surprizele, încă de la 13 mă urc cu Mary în maşina ei sport. Avertizând-o că nu participăm la niciun fel de curse, ci că facem pur şi simplu o excursie liniştită, de zi de lucru, îi comand s-o ia spre drumul ce duce la Panciarevo.

Deci petrecerea de la restaurantul de pe malul lacului se realizează totuşi, însă nu cu doamna Adam. Căci, în momentul de faţă, n-am nevoie de o frumuseţe miniaturală, ci anume de Mary, şi numai de Mary, mai ales că timpul superficialelor nebunii trupeşti trecuse şi sosise ceasul activităţilor serioase.

— Dacă mai ai ceva de întrebat pe linia misiunii, fă-o acum, cât suntem în maşină – o previn eu, în vreme ce din câteva priviri rapide în oglinda retrovizoare constat că pe urmele noastre se târâie o „coadă”.

— Când ajungem la restaurant, acolo să nu pomeneşti nimic despre acţiunea noastră.

— Nu-i necesar să te întreb nimic, am memorat totul. Nu-s atât de cretinizată de whisky, cum îţi imaginezi.

Mary nu-i în apele ei. Şi nu de acum, ci din momentul în care i-a devenit clar că misiunea va cădea asupra umerilor ei, nu atât de neputincioşi.

— Am o părere excelentă despre intelectul tău, Mary – adaugâm păciuitor.

— Altminteri, n-aş fi apelat la serviciile secretarei mele.

— Mă simt emoţionată, însă prefer să mă consideri o toantă patentă şi să fiu scutită de misiunea care urmează.

— Ceea ce urmează nu-i nimic altceva decât o convorbire banală. Aş fi purtat-o şi singur, crede-mă, dacă

aş fi cunoscut limba bulgară ca tine.

— Bennett ştie şi el bulgăreşte.

— Da. Dar are o asemenea mutră încât îl poate speria pe omul nostru. În afară de asta, îi lipseşte cel mai elementar simţ al tactului. Bennett e bun numai pentru, convorbirile ce se poartă prin intermediul focurilor de revolver.

Mary tace, fiindcă-şi dă seama că-i prea târziu pentru tocmeli. În plus, la ora respectivă, şoseaua este extrem de aglomerată şi atenţia secretarei e concentrată asupra spatelui autobuzului roşu din faţa noastră, precum şi asupra surprinderii momentului optim de depăşire. În cele din urmă, acest moment se iveşte, sau Mary îşi imaginează că s-a ivit, deoarece apasă zdravăn pe accelerator şi se trezeşte alături de autobuz, exact în clipa când ne apare din faţă un alt autobuz. O singură ezitare, nu mai mult, şi-am fi striviţi între cei doi coloşi. Dar secretara apasă până la fund acceleratorul, cu curajul disperării, zburând drept înainte, spre autobuzul ce ne vine în întâmpinare. Reuşeşte să-l depăşească pe cel care rulează alături de noi, îi ţâşneşte înainte şi eliberează şoseaua cu o jumătate de secundă mai devreme ca autobuzul din sens contrar să treacă vijelios pe lângă noi, şuierând sinistru din frâne.

— Nu reduce viteza – comand eu – că asta ne mai lipseşte acum, să fim vârâţi în cine ştie ce anchetă de încălcare a legilor circulaţiei.

Mary continuă să apese docilă pe accelerator, şi ne îndepărtăm rapid de locul care era cât pe ce să se transforme într-o arenă a pieirii noastre. E de la sine înţeles că cei din autobuz ne-au luat numărul maşinii, însă asta n-are nicio importanţă şi totul se va termina cu expedierea unei note de avertizare.

— Semn rău – rosteşte Mary, cu o notă de vinovăţie în glas.

— Eram gata să devenim o nemaipomenită peltea.

— Dimpotrivă, e un semn bun! înseamnă că primejdia a rămas în spatele nostru, iar drumul din faţă-i curat.

În altă ocazie ar fi fost posibil să nu reacţionez atât

de generos. Dar fiindcă Mary este o fire nervoasă şi misiunea ce ne stă în faţă solicită calmul, n-am deloc chel să declanşez o altercaţie.

— Eşti convins că nu vine nicio maşină pe urmele noastre? – se interesează secretara, atunci când, pe măsura distanţării noastre de oraş, circulaţia devine mai puţin intensă.

— Sunt sigur, bineînţeles. Numai că în zilele noastre o urmărire se poate realiza şi cu mijloace mai complexe.

— M-ai liniştit…

— Acum câteva clipe ai privit moartea în ochi păstrându-ţi calmul, şi iată că-ţi pierzi firea pentru o urmărire banală…

Abia după ce rostesc aceste cuvinte îmi dau seama că-i posibil să nu se teamă de urmărire, ci chiar s-o dorească.

— Sau poate speri să fim blocaţi, şi operaţia să nu mai aibă loc?

IX – Un naiv între două vârste

Femeia nu răspunde. – N-aş fi crezut să fii atât de ezitantă.

Ne apropiem de răscrucea unde şoseaua se abate spre satul de pe marginea lacului. Mary reduce viteza.

— Nu mi-e teamă pentru mine, ci pentru băiatul ăla.

— Dimpotrivă, pentru tine te temi. Ştii foarte bine, din momentul în care o acţiune a fost planificată, ea se va îndeplini oricum, cu participarea ta, sau fără. Însă ţie puţin îţi pasă de reuşita ei. Principalul e să se efectueze fără tine. Faptul că n-ai luat personal parte la ea, e suficient să te liniştească, după cum văd.

Tace câtăva vreme, privind concentrată panglica grialburie a şoselei scăldată de soare.

— Nu-s în stare să port în circă răspunderea pentru toate mârşăviile care se petrec în lumea asta. Şi am datoria să cuget la faptele mele.

— Însă în cazul de faţă n-ai nicio răspundere, pricepe odată. Dacă există vreo răspundere, aceasta îmi revine mie, iar de la mine trece asupra şefului meu, iar de la

acesta – la şeful lui, până ce-i pasată în contul situaţiei internaţionale. Şi eu, şi dumneata suntem doar o particulă a sistemului, şi de aceea nu purtăm nicio răspundere, în asta constă puterea sistemului nostru, că nu ne revine nicio răspundere, înţelegi?

— Bine – îngaimă Mary sâcâită.

— Te-ai repetat suficient.

Dejunul de pe terasa învecinată cu lacul decurge aproape normal, chiar mai bine totuşi decât mă aşteptam. Din jurul nostru absentează semnele vreunei urmăriri. Mary s-a calmat, sau s-a resemnat, ceea ce, la urma urmei, e totuna.

Limitez comanda băuturii la o singură sticlă pentru amândoi, ca nu cumva femeia să devină limbută în mod inutil. Însă Mary nici nu-şi bea tot vinul. Îşi plimbă privirea asupra apei verzui a lacului, brăzdată de plutirea domoală a câtorva bărci.

— Ne întoarcem? – întreabă secretara, după ce achit. nota.

— Da, însă ceva mai târziu. Deocamdată mai zăbovim.

Urcăm iarăşi în maşină şi pornim, dar peste câteva sute de metri mai încolo, nu mai mult, îi comand:

— Ia-o pe aici!

Drumeagul pe care ne abatem e strâmt şi răscolit, iar peste puţină vreme suntem nevoiţi să oprim, deoarece în continuare devine abrupt şi absolut impracticabil. Mary parchează maşina la umbra unui arbust plăpând. Scot pătura, o aştern pe iarbă şi ne* întindem pe ea.

— Poţi să dormi puţin, dacă doreşti.

— Merçi – răspunde secretara.

— Culcă-te dumneata. Eu am să stau de pază.

Însă circumstanţele nu cer să fiu păzit de diletanţi, ci să mă păzesc singur. De pe mica înălţime, unde ne aflăm acum, şoseaua se vede perfect. Şi putem fi şi noi zăriţi dinspre şosea, ceea ce în conjunctura actuală e chiar oportun. Cel care, eventual, ne-a urmărit, nu trebuie să rămână cu impresia că ne ascundem.

Însă nu ne urmărise nimeni. În această după amiază timpurie, împrejurimile sunt liniştite şi pustii. Pe şosea, din când în când, ţâşnesc maşini fără să-şi reducă viteza şi fără să privească cineva în direcţia noastră.

Mary fumează rezemată de trunchiul arbustului plăpând, cu privirea aţintită spre şosea.

— Oare nu gândeşti niciodată la soarta oamenilor pe care îi recrutezi? – mă întreabă ea, la un moment dat.

— Ba mă gândesc. Însă numai atât cât e necesar pentru executarea misiunii.

— Înseamnă că nu te gândeşti la ei.

— Însă dumneata, dacă ai înclinaţia să gândeşti prea mult, nu trebuia să intri la institutul nostru.

— N-am intrat. Am fost propulsată – răspunde Mary scurt.

— Chiar aşa?

— Întocmai aşa: m-au propulsat în profesie…

— În ce mod?

— Există doar un unic şi etern mod, atunci când ţi se propune să fii scoasă din impas. Te extrag dintr-unul, ca să te vâre în altul…

— Depinde de treaptă, remarc eu conciliant.

— Prima treaptă n-a fost mai dificilă decât a doua?

— De unde să ştiu… Nu le-am pus pe cântar… Am absolvit liceul cu distincţie, dar diploma m-a ajutat exact cât un ziar vechi, deoarece singurul domeniu de activitate pe care mi l-a oferit a fost un post mizerabil de vânzătoare într-un magazin de încălţăminte… Şi iată că într-o bună zi s-a ivit un tip oarecare, ceva în genul dumitale, deoarece toţi sunteţi croiţi după acelaşi tipar, şi a început să mă chestioneze:

„Am aflat c-aţi absolvit liceul cu excelenţă. N-aţi dori să vă continuaţi studiile?”

„Cu ce bani să-mi satisfac această dorinţă de învăţătură?” – i-am zis eu.

„Cu cei pe care ţi-i vom asigura noi – îmi zice.

— E suficient să accepţi specialitatea indicată de noi”.

„Dar care-i specialitatea asta? – întreb.

— Neutralizarea de bombe atomice, sau lansarea fără paraşută?”

„Ceva mai bun. – zice.

— Limbile slave. De exemplu bulgara”.

Nici n-aveam habar unde se afla Bulgaria, şi el mă silea să învăţ bulgăreşte…

— Dar ai fost totuşi de acord.

— Am fost de acord… Din pricina studiilor… Şi datorită posibilităţii de a mă smulge din dugheana sumbră, cu două tuburi de neon şi două sute de perechi de încălţăminte… Şi pentru promisiunea că voi-primi un post interesant, după ce termin…

— Aşa cum s-a şi întâmplat…

— Ei, da. Institutul e totdeauna fidel promisiunilor avansate, mai ales când realizează profituri.

I-aş fi spus eu nişte lucruri referitoare la problemă, însă uitându-mă la ceas constat că timpul prevăzut pentru discuţii libere s-a scurs.

— Plecăm.

Când ajungem eu maşina pe şosea, vizibilitatea e la fel de clară şi lipsită de primejdii.

— Condu cu viteză normală. Nu privi înapoi şi, în general, ai grijă numai de volan. Restul, lasă-l în seama mea.

Rulăm într-o tăcere deplină, până în apropierea drumului secundar pe care mă abătusem acum trei seri, cu captivanta doamnă Adam.

— Acum redu viteza şi, uite-acolo, virează la stânga.

Mary execută comanda. După puţin timp, oprim aproximativ în acelaşi loc unde parcase elegantul Alfa-Romeo. Tufişurile aproape că maschează maşina, privind dinspre şosea. Iar dacă se iveşte cineva din direcţia opusă, îl vom putea depista încă de la distanţă.

Scot pătura şi-o aştern. Apoi privesc iarăşi la ceas. Mary se aşază pe pătură, la umbra copacilor, cufundându-se din nou în starea ei apatică. Nu ştiu dacă ar continua să rămână la fel de nepăsătoare în cazul când i-aş relata

evenimentele de acum trei seri, petrecute pe acelaşi loc unde ne aflăm acum, şi cine au fost eroii.

Dinspre şoseaua ascunsă privirilor noastre se aude din cinci în când zgomotul îndepărtat al vreunei maşini în goană. Însă urmăresc alt zgomot şi, în sfârşit, disting zbârnâitul unei motociclete din direcţia opusă.

Zbârnâitul se intensifică, motocicleta ţâşneşte de după un tufiş mai îndepărtat şi constat uşurat că transportă doi indivizi. Un minut mai târziu, pletosul îşi proţăpeşte vehiculul plin de glod la doi metri de maşina noastră. Tânărul care coboară odată cu el de pe motocicletă e realmente un băiat frumos, ceva mai înalt decât media, cu o figură oarecum inexpresivă, dar având o privire inteligentă.

— Trimite-l să se instaleze acolo – îi spun pletosului.

Aschimodia schimbă câteva cuvinte cu prietenul său, după care Boian se îndreaptă spre arborii unde se aciuise secretara mea. Pe figura lui Mary se schiţează ceva, în genul unui zâmbet, şi-i face semn tânărului să ia loc lângă ea.

— Hai să verificăm motorul – îi spun pletosului, ridicând între timp capota maşinii.

— Nu mă pricep deloc la maşini.

— Nici eu, dar ne facem că ne pricepem. Nu-i exclusă posibilitatea să ne pomenim cu cineva abătându-se pe aici.

Aşa că ne învârtim în jurul capotei ridicate şi fumăm, însă nu privesc la motor, ci la peisajul înconjurător. Simt în piept un fel de gheară. Deoarece din clipa în care Boian este introdus în combinaţie, Mary devine în mod inevitabil vulnerabilă.

Momentul cel mai periculos. Momentul contactării. Când ceva e să se prăbuşească, de obicei eşuează anume în momentul acesta. De aceea am organizat în aşa fel operaţia, încât contactarea directă să aibă loc o singură dată.

Din când în când, arunc câte-o privire fugitivă şi spre cei doi, de sub arbori. Convorbirea ar fi trebuit să se încheie cât mai rapid cu putinţă, fără să dăuneze,

bineînţeles, explicaţiilor necesare. Însă când o femeie e cea care poartă discuţiile, niciodată nu poate fi terminată la timp. Sper totuşi că n-a pornit să-şi relateze întreaga autobiografie.

— Omul meu e-n regulă, din toate punctele de vedere – mă linişteşte pletosul, surprinzându-mi privirea.

— Dacă-i nevoie, sare şi-n foc pentru dumneavoastră.

— E inutil să sară în foc – bombăn eu.

— Nu-mi trebuie pompieri, ci oameni inteligenţi.

— Are suficientă inteligenţă… Şi-i mormânt… – continuă băiatul să-şi laude prietenul, de parcă ar vinde un cal. – Mi-aţi adus însă cota, sau va fi necesar să mă prezint la ambasadă?

— Ţi-am spus, să nu te mai înfiinţezi la ambasadă. Şi nici să nu-mi telefonezi. În caz de nevoie, te vom căuta noi. În privinţa cotei…

Deschid maşina, scot din buzunarul hainei un pachet cu morfină şi i-l întind.

În virtutea unei coincidenţe, exact în aceeaşi clipă Mary vâră mina în poşetă şi-mi repetă gestul.

Ceva mai târziu, o şterg amândoi cu motocicleta, în direcţia de unde veniseră.

Cobor capota motorului, strâng pătura şi pornim şi noi, la rândul nostru, însă în direcţia şoselei.

— Acum aş vrea să-mi povesteşti… nu să-mi povesteşti, ci să-mi redai, cuvânt cu cuvânt, toată convorbirea – declar eu, în clipa când reuşim să ne aflăm în cabinetul meu.

— Mai întâi dă-mi un pahar, dar să fie şi ceva lichid în el – răspunde Mary, aşezându-se contrar obiceiului nu pe scaunul de lângă birou, ci trântindu-se în fotoliul pentru oaspeţi.

— Ştii doar, că n-am băuturi aici… S-ar putea însă să mai existe dincolo ceva, moştenire de la predecesorul subsemnatului.

Pătrund în tezaurul meu – în debara – şi deschid o lădiţă cu sticle de coniac, plină aproape pe jumătate.

— Regret că nu-ţi pot oferi băutura preferată, dar

dacă eşti dispusă a te considera mulţumită cu niţel „Martel”…

— N-are importanţă – bombăne secretara.

Soarbe două înghiţituri zdravene din paharul umplut cu generozitate şi-şi aprinde ţigara:

— I-am explicat planul în întregime… A repetat întocmai toate detaliile… Arată isteţ…

— Aprecierile, lasă-le la urmă – zic eu.

— Iar acum, te rog, redă-mi convorbirea, de la început până la ultima frază.

— Inclusiv tâmpeniile?

— Întocmai: inclusiv tâmpeniile!

Mai trage două guri de coniac, apoi se tolăneşte în fotoliu şi, din obişnuită, îşi încrucişează picioarele, dar acum nu acord nicio importanţă coapselor ei şi nici celorlalte detalii, atenţia fiindu-mi îndreptată numai asupra operaţiei.

— L-am întrebat: „Dumneata eşti Boian?”

„Dar dumneata cine eşti? Posesoarea cheilor de la tezaur?”

„Vine şi rândul tezaurului – zic eu – stai jos!”

Iar el s-a trântit jos atât de violent, încât aproape s-a întors eu spatele la mine.

„Schimbă-ţi poziţia, dacă nu te superi – îi cer eu – Aşa nu te pot vedea”.

„Şi pentru ce-i nevoie să mă vezi?”

„Fiindcă ochii – zic – vorbesc de obicei mai mult decât glasul. Nu eşti de aceeaşi părere?”

Băiatul nu răspunde, dar îşi modifică poziţia.

„În convorbirea pe care suntem nevoiţi s-o purtăm; sinceritatea deplină este o condiţie obligatorie pentru ambele părţi” – am încercat să-i sugerez.

Iar el: „Credeam – zice – că-i vorba de vreo afacere, şi nu de declaraţii de dragoste”.

„E vorba de ceva ireversibil – îi explic eu.

— Ceva care poate schimba, într-o direcţie fericită, întreg cursul vieţii de mai târziu… Tezaurul, după cum îl numeşti dumneata, se va epuiza rapid. Apoi vor fi necesare

doze noi, iar după aceea vei simţi iarăşi nevoia unor alte doze şi, în genere, crizele se vor succeda la infinit... Pe când noi îţi propunem o soluţie categorică şi definitivă”.

„Fuga în occident?”

„Este suficient să-ţi exprimi dorinţa” – zic eu.

„În ce mod?” – zice.

„Ar fi trebuit să întrebi de la bun început: în schimbul căror servicii?”

„Nu contează pentru mine – zice.

— Nu contează; dacă vreţi, nici occidentul dumneavoastră. Şi, ca să fiu mai clar, ţin să vă precizez că mi-e scârbă de occidentul atât de mult lăudat, cu excepţia unui unic capitol: acolo; aprovizionarea-i considerabil mai lesnicioasă”.

Ies

„Va să zică – spun eu – perspectivele dumitale se limitează la posibilitatea de a te intoxica?”

„Nu să mă intoxic, *ci să fiu fericit* – mă corectează el. – însă asta-i o problemă de termeni”.

„Treaba dumitale – zic eu.

— Şi întrucât am lămurit finalul problemei, n-ar fi rău să-i studiem şi începutul...” I-am arătat fotografia fetei şi-l întreb:

„Cunoşti cine-i tânăra doamnă?”

„Nu. Dar aş putea s-o cunosc, dacă îmi daţi adresa ei – rosteşte băiatul cu indiferenţă.

„Dar cum ai să reuşeşti?” – zic eu.

„Păi, foarte simplu: sun la uşă, când vine să-mi deschidă, îi spun: „Salut, păpuşico! Ce-nvârtim după masă?” „Este posibil ca tehnica asta să dea rezultate, dar se poate şi invers – îi spun eu.

— Iar legătura trebuie obţinută cu orice preţ, înţelegi? De aceea, păstrează-ţi metoda dumitale cu păpuşica pentru alt caz. Şi binevoieşte să respecţi cu stricteţe reţeta pe care ţi-o prescriu eu!” Iar el: „Am impresia că fata arată destul de mediocru, pentru a vă omorî atâta cu ea”.

„De fapt – zic – nu fata ne interesează, ci taică-său.

Dar ca să ajungi la el, fata trebuie să se îndrăgostească nebuneşte de dumneata, să-ţi devină sclavă, înţelegi?” Iar el bombăne: „Asemenea lucruri – zice – nu se mai întâmplă în zilele noastre. Dar, la urma urmei, nimic nu ne împiedică să încercăm”.

După care i-am transmis, punct cu punct, detaliile misiunii, aşa cum mi le-ai expus.

Mary tace şi iarăşi îşi aduce aminte de coniacul franţuzesc.

— Repetă întocmai ce i-ai spus – e mobilizez eu, după ce aştept să consume doza de refacere.

— Şi asta trebuie să repet? – oftează secretara.

— Da, bineînţeles. Şi, la fel ca şi până acum: cuvânt cu cuvânt.

Afară s-a întunecat deja şi lustra din cabinet e de mult aprinsă, când binevoiesc să declar discuţia închisă:

— Sunt mulţumit de tine, Mary.

— Iar eu sunt, pur şi simplu, intoxicată.

— Ei da, în profesiunea noastră, femeile sunt ori mai neruşinate decât bărbaţii, sau extrem de blege. Dumneata faci parte din categoria ultimă.

— În cazul acesta, rog să nu mai fiu amestecată în asemenea combinaţii.

— Îţi iau în consideraţie rugămintea, deşi o fac nespus de mâhnit. Dacă ai fi dotată cu o fermitate de caracter ceva mai pregnantă, ai putea deveni un agent excelent. Pentru că eşti născută să seduci. Am observat adineauri, cu o reală admiraţie, cum ţi-ai demonstrat farmecele.

— Ţin să te informez, nici eu n-am avut intenţia să le demonstrez, dar nici el dorinţa să le ia în seamă. Pesemne că în pieptul lui nu sălăşluieşte nimic altceva decât setea de morfină.

— Iar tu i-ai satisfăcut setea. Deci ai comis o faptă bună.

— Chiar te bucuri cu răutate de soarta nenorocitului ăstuia, după ce l-ai expediat la o mică întâlnire cu moartea?

— Hai, hai – încerc eu s-o liniştesc.

— Eliberează-te de gândurile ăstea negre. Deseară, dacă nu mă înşel, avem o întâlnire cu familia Adam, şi nu cu moartea.

Peste o oră ne aflăm într-adevăr la Adam, pentru a-l saluta pe consilierul înapoiat de la congresul de presă. Din fericire, ameninţăţile nu mai sunt necesare, deoarece distinsul diplomat binevoise deja să se instaleze concentrat la masa verde, laolaltă cu splendida sa soţie, cu mai puţin splendida consiliereasă, şi cu direct antipaticul Bennett.

Doamna Adam, după cum era de aşteptat, remarcă apariţia noastră doar printr-un zâmbet rece, de curtoazie. Adjunctul reprezentantului comercial şi telegrafistul, cu soţiile lor, îşi execută ca totdeauna gimnastica de dimineaţă sub sunetele asurzitoare ale magnetofonului. Iar inevitabilul Frank, hoinăreşte brambura prin toate încăperile, cu un pahar în mână, pradă gândurilor sale şi băuturii.

Ne aşezăm cu Mary pe canapea, şi imediat o aprovizionez pe doamnă cu băutura corespunzătoare şi chiar cu o farfurioară plină cu măsline verzi marinate, fiindcă-n seara asta sunt excepţional de curtenitor. Când sunt bine dispus, reprezint amabilitatea întruchipată.

Un anumit timp tăcem, ca să răsuflăm uşuraţi după tensiunea de la serviciu. Însă Mary, care nu-i capabilă să tacă multă vreme, începe imediat un monolog, din care surprind numai ultima frază:

— …Dacă stupefiantele-s unica perspectivă a prostănacului ăla tânăr, mă-ntreb care-i perspectiva noastră, în viaţa asta blestemată…

— Blestemată, zici? Eşti întocmai ca Bennett, care pierde mereu la cărţi, motiv pentru care-i spune pokerului „acest joc oribil”. Ceea ce nu-l împiedică să joace de trei ori pe săptămână. Scumpa mea, viaţa-i blestemată numai pentru jucătorii subdezvoltaţi.

— Dar dumneata? Ce ai primit de la viaţă, ca bun jucător?

— Nimic în plus, faţă de ceea ce se poate primi în

mod realist.

Nu-i un răspuns.

— Nefericirea unora constă în faptul că solicită mai mult decât e posibil şi se gândesc extrem de exagerat la viitor. Dacă te chinui să pătrunzi cât mai adânc în viitor, mai mult ca sigur, n-ai să vezi altceva decât un granit bine şlefuit, ornamentat cu numele tău şi împodobit cu câteva bucheţele de flori uscate... De aceea nu-i permis să pătrundem prea departe în viitor.

— Să trăim de pe o zi pe alta. Ca morfinomanul ăla…

— Dimpotrivă. Să trăim pentru pensie. Pentru o pensie confortabilă şi bătrâneţi liniştite. Să trăim, în general, pentru micile plăceri ale vieţii.

În clipa asta, absorbit de itinerarul lipsit de sens prin odăile apartamentului, Frank ajunge în apropierea noastră.

— N-aveţi de gând să-ncheiaţi odată discuţia?... – întreabă el blajin.

— Aveam ceva de băut cu Mary…

— Poţi să te ataşezi nouă – îi propun eu, la fel de blajin.

— Mulţumesc, dar nu agreez să beau cu mai mult de o persoană. Nu-s în stare să mă concentrez – explică Frank şi trece mai departe.

— Ce te leagă de alcoolicul ăsta? – întreb sfidător.

— Faptul că-i alcoolic.

— Da. Bei mult mai mult decât e necesar, şi te alimentezi mult mai puţin. De aici se trag şi toate celelalte. Modifică dozajul, şi viaţa va-ncerca să ţi se mai pară blestemată. Pesimismul nu-i nimic altceva decât scăderea capacităţii vitale a organismului.

— Nu sunt doar un simplu organism – îngână Mary, ridicând paharul, de parcă ar vrea să-mi demonstreze că nu dă nici două parale pe consiliile mele.

— Şi eu, şi tu, nu suntem decât nişte organisme. Ne imaginăm că suferim, dar în realitate suntem victimele unor procese biochimice. Căutăm suflet, acolo unde nu există nimic altceva decât stomac. Reglează-ţi nutriţia şi băutura, restabileşte-ţi echilibrul fizic, şi vei fi în posesia

unei depline armonii spirituale.

— Merçi. Într-o bună zi, dacă nu voi avea altceva, de făcut, posibil să-ncerc şi asta. Numai că ţin să te informez, viaţa nu mi se pare fără sens de când am început să beau, ci invers, am început să beau, pentru că mi se părea lipsită de sens.

— Dar ce anume te-a determinat să ajungi la trista descoperire? Magazinul de încălţăminte?

— De unde să ştiu – îmi răspunde Mary, jucându-se distrată cu paharul deja golit. – în orice caz, am început să beau mult mai târziu... Presupun că pricina-i totuşi profesiunea noastră…

— Nu sună prea patriotic ce spui.

— Puţin îmi pasă cum sună. De altfel, ai putea să-mi dezvălui unde anume plasezi patriotismul în procesele biochimice? Pesemne că-l clasezi la funcţiile aparatului digestiv?

— E posibil ca, pentru dumneata, dragostea de patrie să fie în genere o ficţiune… fără să mai vorbim de dispreţul pe care-l manifeşti faţă de serviciile noastre…

— Sper că nu aduni material pentru o notă informativă, nu?

— Consider că ţi-am demonstrat suficient de clar atitudinea mea prietenească.

— Atunci mai demonstrează-mi-o odată, umplându-mi paharul.

Fără prea mult chef, iau sticla de pe servanta alăturată şi-i torn. Nu pentru că mă preocupă din cale-afară echilibrul ei sufletesc, dar la această persoană iimbuţia sporeşte pe măsură ce se înmulţeşte numărul paharelor.

Mary bea zdravăn, iar înghiţitura imensă parcă-i limpezeşte mintea, deoarece mă-ntreabă brusc:

— De o zi întreagă mă tot gândesc să-ţi spun ceva, şi uit mereu; Ai citit ziarele primite azi dimineaţă?

— În dimineaţa asta n-am avut timp pentru ziare.

— Rău ai făcut. Povestea generalului tău e din nou vehiculată.

— Pe ce chestie? – întreb indiferent.

— Pe chestia aurului pe care i l-ai predat.

— Ei, şi?

— A fost găsită geanta generalului, pe fundul golfului. Era într-adevăr plină cu monede de aur…

— Ai văzut?

— Numai că toate, până la una, sunt false.

CAPITOLUL VII

Sâmbăta şi duminica – două zile pentru relaxare. Două zile fără convorbiri de serviciu şi fără obligaţii civile. Însă chiar şi asupra acestor zile planează o anumită ameninţare: Mary este capabilă să dea un semn de viaţă şi să propună o escapadă în afara oraşului, sau ceva asemănător.

„Nu te simţi uneori singur, Henry?” Nu, dragă, niciodată. Tocmai acesta-i motivul pentru care regret uneori că-mi lipseşte singurătatea. Şi n-aş avea nimic împotrivă să mă izolez undeva, cât mai departe de ciripitoarea familie Adam, de acru-amarul Bennett, de monotona pe

reche, ca o liturghie de duminică, a consilierului şi a consilieresei, şi chiar de tine personal, scumpă Mary.

Trec pe la birou numai ca să preiau ziarele sosite azi dimineaţă, găsesc o scrisoare abia sosită de la nevastă-mea, şi cu aceste provizii de lectură distractivă mă înapoiez acasă.

Scrisoarea lui Helen, după cum mă şi aşteptam, nu cuprinde nimic esenţial. Însă este esenţială, poate, doar ca fapt în sine. Şi mi-a expediat-o nu pentru a-mi comunica amănunte lipsite de interes, că la întoarcere s-a abătut pentru o săptămână la Paris, şi în momentul de faţă se află la părinţi, ci pentru a găsi pretextul de a introduce ultima frază: „Dacă survin ceva schimbări cu tine, poţi să-mi dai de veste”. Cu alte cuvinte, căsătoria se află în suspensie. Dacă nu rămânea la această cotă, Helen nici măcar nu s-ar fi obosit să-mi scrie personal, şi ar fi acordat această

misiune avocatului ei.

Bineînţeles, nu i-a fost dor de mine câtuşi de puţin. Dar întrucât ambianţa mic-burgheză din jurul ei nu-i oferă nimic mai interesant ca persoana mea, Helen e dispusă să se împace, fiind suficient să se profileze „ceva schimbări", sau, şi mai exact, schimbări în favoarea carierei mele. În general, statu-quo-ul de instabilitate continuă. Nimic altceva.

Însă, în povestea cealaltă, lucrurile evoluează şi mai prost. Ziarele primite în dimineaţa asta nu conţin nimic relativ la problemă, însă informaţiile publicate în cele de alaltăieri sunt destul de alarmante. Aurul a fost găsit. Şi asta-i culmea ghinionului, deoarece eram gata să-mi pun şi capul că nu-l vor găsi niciodată. Dar l-au găsit...

Întreaga combinaţie fusese construită ireproşabil, dar şi ea, ca orice combinaţie, îşi avea părţile ei slabe, deoarece, oricât ai prevedea toate detaliile, fiecare din ele depinde de altul, astfel încât nu poţi epuiza toate ipotezele.

În tânăra republică africană domnea un adevărat haos, o sinistră învălmăşeală de interese contradictorii şi ambiţii diverse. Bineînţeles, iniţiam tot ce ne era posibil ca să intensificăm haosul şi să-l utilizăm în avantajul nostru. Dar timpul nu lucra pentru noi şi, din ce în ce mai mult, se evidenţiau tendinţele de naţionalizare a întreprinderilor străine. Pentru moment, n-aveam nimic personal împotriva acestor tendinţe, atâta vreme cât constrângeam firmele respective să examineze cu mai multă consideraţie activitatea mea de culise şi să-mi acorde un anumit sprijin material care, desigur, rămânea nedecontat în rapoartele oficiale pe care le adresam centrului.

Însă centrul privea alarmat intensificarea tendinţelor de naţionalizare, care coincideau cu aspiraţiile de dirijare a orientării de stat mult mai spre stânga decât era admisibil. Până când, în cele din urmă, alarma se transformă în indicaţie precisă de organizare a unei lovituri de dreapta. Bineînţeles, pregătirile mi-au fost încredinţate mie, iar conducerea acţiunilor concrete trebuia să fie realizată de generalul meu negru.

Niciodată nu l-am iubit excesiv pe individ, deşi era agentul meu cel mai important din această ţară. Nu numai că se făIea din cale afară cu statura lui herculeană, dar îşi mai şi imagina că înălţimea lui se îmbină perfect cu un intelect evoluat, ceea ce era culmea insolenţei, pentru că, dacă excludem o anumită doză de viclenie rudimentară, calităţile lui spirituale se rezumau la un permanent neastâmpăr, extrem de hilar, şi la o aviditate incomensurabilă.

De fapt, nu realizasem niciodată prea multe foloase de pe urma lui, iar pentru anumite probleme operative în mijlocul militarilor mă serveam de alţi trei indivizi; mult mai mici în grad, însă mult mai eficienţi din punct de vedere al activităţii. Cu toate acestea, generalul avea o deosebită pondere în ţară, pe care o mai dilatam şi eu, în mod conştient, în rapoartele mele, deoarece şefii, urmând o nefericită tradiţie, contează totdeauna, într-o oarecare măsură, pe rapoarte, impunându-mi astfel exagerarea apriorică a lucrurilor, spre a nu rezulta în ultimă instanţă că zac de pomană.

Avea o anumită pondere, dar cadrele armatei erau divizate, şi în unele cercuri existau disponibilităţi sufleteşti din cele mai diverse, iar forţele centrifugale ale ambiţiilor personale generau o atare dezordine, încât mă îndoiam mult că, la ora H, generalul meu va reuşi să grupeze în juru-i oamenii necesari şi să determine căderea guvernului. Însă de la Centru se şi expediase o directivă, pentru care eram personal (parţial) responsabil, datorită exagerărilor mele. Aşa că n-aveam altă posibilitate, decât să trec la acţiune.

Când i-am comunicat generalului speranţele puse în persoana sa, îşi bombă şi mai mult pieptul, care şi înainte era destul de bombat, îşi menţinu câtăva vreme poziţia asta de comandant, gata să dea semnalul fatal de atac, iar după aceea mormăii prozaic:

— Pentru chestiunea asta va fi nevoie de bani… de mulţi bani…

— Cât de mulţi? – întrebai acru.

— Încă n-am socotit… Dar, grosso-modo, vom avea nevoie de cel puţin trei sute de mii…

Îşi dădea fără ruşine aere de om care se pregăteşte să finanţeze o operaţie militară deşi, în realitate, avea să-şi finanţeze doar propriul buzunar, întrucât lovitura, dacă se ajungea în general la o lovitură de stat, avea să fie realizată, ca totdeauna, pe contul regimului răsturnat.

— Cum vezi această sumă? În armament sau…? – întrebai eu, pur şi simplu ca să-l pun într-o situaţie dificilă.

— Bani peşin! – răspunse ruşinat herculele.

— Pot să-ţi comunic de pe acum că şefii mei nu vor da bani peşin, nici măcar o sută cincizeci de mii. Dacă ar fi fost vorba de armament, era altă problemă şi aveam posibilitatea să-ţi asigurăm un transport destul de serios… Dar în bani…

— V-am spus, încă n-am făcut socotelile – se grăbi să cedeze generalul, dându-şi seama că exagerase cam mult cu pretenţiile sale.

— Totuşi, într-un fel sau altul, fără un ajutor serios nu se poate face nimic. Iar ajutorul ăsta serios ne trebuie în bani, înţelegeţi – în bani! În privinţa armamentului, îl vom obţine gratis, când vom sparge depozitele.

N-aveam câtuşi de puţin intenţia să duc tratative, pentru că, la urma urmei, nu dădeam eu banii, dar nici nu voiam să-mi pierd timpul cu cereri pe care Centrul nu le-ar fi satisfăcut niciodată.

— Am înţeles – zic eu. – în cazul ăsta prezintă-ţi chiar acum oferta, fiindcă în noaptea asta trebuie să expediez cifrograma. Şi totuşi, te consiliez să nu fixezi sume fantastice, pentru că astfel vei crea doar un efect neplăcut.

— Şi, privindu-l neprietenos, întreb: – Deci, care-i suma?

— Singur aţi fixat suma – surâde insolent generalul.

— O sută şi cincizeci de mii.

— Eu n-am fixat-o, ci ţi-am atras atenţia că nu vor da nici măcar atât.

— Iar eu vă spun că mai puţin nu primesc… Notaţi-vă şi transmiteţi-le.

Şi, fiind conştient că atuurile se află în mâinile lui, şi nu în ale mele, îşi ridică solemn trupul uriaş, salută alene cu două degete şi se îndreptă în direcţia uşii.

— Să-mi comunicaţi, de îndată ce primiţi răspunsul – bombăni generalul, înainte de a ieşi.

— Bineînţeles, dacă merită să-mi comunicaţi.

Şi tocmai în secunda când îi priveam spinarea groasă ieşind din încăpere, tocmai atunci îmi trăsni prin cap ideea combinaţiei. Individul trebuie dat peste cap. Merita de o sută de ori să fie lichidat. Şi ar fi fost realmente păcat să nu folosesc ocazia ce mi se prezenta. Să mă răzbun pe el. Dar şi pe mine. Pentru că trăisem destul din fărâmiturile insignifiantelor pomeni secrete.

În aceeaşi seară am transmis o radiogramă cifrată, prin care comunicam că generalul cere trei sute de mii, dar, ca rezultat al unor încordate tocmeli purtate de mine, lăsase la o sută cincizeci de mii, şi că acesta-i ultimul său preţ.

Un rezident cu experienţa mea, pe lângă agentura cunoscută de Centru, are totdeauna la îndemână şi doi trei oameni ai săi, capabili de orice. Se impunea să-i utilizez, pentru realizarea planului meu. Problema era simplă: să-l convoc pe general sub pretextul transmiterii sumei, să-i organizez lichidarea, după ce părăseşte locuinţa subsemnatului, şi să susţin în faţa Centrului versiunea că, de fapt, i-am predat comandantului negru suma convenită şi că habar n-am de asasinarea lui. Dar oricât ar fi fost de simplă problema, ca sens, pe atât era de complexă executarea ei în detalii, mai ales pentru a preveni descifrarea ulterioară a combinaţiei şi a evita acuzaţiile posibile ce mi s-ar fi putut aduce.

Evitarea dovezilor materiale nu părea excesiv de grea. Nu realizam însă modalitatea de a putea evita suspiciunile.

Pentru că, deşi o bănuială nedovedită n-are pondere specială, privită însă formal, într-o profesiune ca a noastră, ea poate deveni fatală. Atât de catastrofală, încât mă simţeam tentat să renunţ la riscanta operaţie.

Poate c-aş fi renunţat într-adevăr, dar poate şi nu, deoarece pătrunsesem atât de adânc în proiect, încât de douăzeci şi patru de ore trăiam numai cu el în cap. Oricum, ezitările mi-au fost sistate chiar de victimă.

— Vreau să-ţi comunic o veste bună – i-am declarat generalului, când răspunse la chemarea mea, în ziua următoare, pe seară.

— Condiţiile ţi-au fost acceptate.

Nu s-ar fi putut contesta că pe chipul lui Hercule n-apăruse ceva în genul unui zâmbet, însă iluzia dispăru imediat şi privirea îi deveni calculată.

— Sub ce formă se va face plata? – întrebă el.

— Normal, în valută.

— Dacă au să fie dolari, la scăderile înregistrate acum înseamnă să pierd douăzeci la sută… iar douăzeci la sută reprezintă aproximativ douăzeci de mii…

— Devii excesiv de meschin cu calculele astea – remarcai eu enervat.

— Necesitatea mă obligă. Cine ştie dacă mi se va mai prezenta ocazia să efectuez asemenea calcule.

— Bine, spune atunci ce doreşti: lire engleze, franci elveţieni… ce anume?

— În vremurile astea incerte, unica monedă sigură rămâne tot aurul.

— Ai înnebunit? – nu mă putui abţine.

— De unde să-ţi găsesc aici monede de aur în valoare de o sută cincizeci de mii, în locurile astea uitate de Dumnezeu?

— Ici-colo, tot o să găsiţi undeva. Dakkarul şi Tangerul nu-s chiar atât de departe. Sunteţi un om cu posibilităţi. Iar lovitura noastră de stat nu-i prevăzută pentru mâine.

Am oftat cu amărăciune, deşi dacă aş fi fost sincer, ar fi trebuit să oftez de uşurare. Fiindcă povestea cu aurul îmi inspirase deodată o idee destul de interesantă.

— Bine, am să încerc să fac ceva…

— Şi să nu uitaţi că operăm după cursul anterior crizei de la bursă – mă preveni generalul, în vreme ce

pleca.

— La urma urmei, n-am declanşat eu criza asta.

Astfel, şansele mele de izbândă sporeau. În sensul că aveam să-i predau aurul. În sensul că nimeni nu m-ar fi putut învinui de contrariu, având în vedere că înmânarea sumei urma să fie atestată de documente. Şi dacă, la urma urmelor, ar fi rămas să planeze asupra mea o oarecare umbră de suspiciune, n-avea să fie decât o foarte vagă umbră de suspiciune şi nimic altceva.

Chiar în aceeaşi seară am luat avionul pentru Tanger. Şi chiar în dimineaţa următoare am perfectat tranzacţia, deoarece cunoşteam excelent locurile şi oamenii pentru astfel de tranzacţii. Iar peste câteva ore aveam deja aurul în seif. Monede perfect asemănătoare cu cele veritabile, numai că având un conţinut de aur în carate de trei ori mai mic şi, natural, fiind de trei ori mai ieftine. Spre regretul meu, am fost nevoit să-mi reduc profitul de la o sută cincizeci de mii la numai o sută. Numai o sută de mii, expediate telegrafic, pe adresa unui cont codificat, în Elveţia. Însă aveam motive să respir mai uşor. Pentru că îmi cumpărasem certitudinea şi liniştea. Sau cel puţin aşa gândeam atunci.

Restul operaţiei a fost pus la punct în următoarele două zile. Abraham trebuia să-l aştepte pe general dincolo de cea de a treia curbă a şoselei ce duce spre golf, să-l lichideze şi să înlăture, pe cât posibil, orice urmă. Abraham fusese avertizat că se va afla permanent sub observaţie şi că-l va urma numaidecât pe general, pe lumea cealaltă, dacă va încerca să se abată de la instrucţiunile primite. Deoarece Abraham ştia că nu-s omul vorbelor aruncate în vânt, nu exista niciun pericol că va tenta o eschivă.

Odată execuţia încheiată, Abraham trebuia să răzbată până la golf şi să urce în barca cu motor, care era păzită de Jean-Pierre. Misiunea lui Jean-Pierre era să-l lichideze pe Abraham. Însă problema n-avea o importanţă esenţială. Deoarece în momentul în care barca avea să se îndepărteze la o distanţă convenabilă, trebuia să detonez

personal de pe ţărm explozibilul ascuns în ambarcaţiune.

Aşa s-a şi întâmplat, cu aproximaţie.

Iar acum iese la iveală un detaliu neînsemnat, ameninţând să reînvie suspiciunile asupra mea, şi eventual chiar să le intensifice până la o acuzaţie directă.

Aşa se petrec lucrurile în epoca asta groaznică a tehnicii.

În partea respectivă a coastei golfului apa e pur şi simplu neagră din pricina algelor dese care acoperă gropile stâncoase de pe fundul mării. Şi eram convins că nimeni nu va fi în stare să găsească vreodată, în imensele spaţii subacvatice, minuscula geantă dispărută în adâncul gropilor, printre vegetaţia submarină, târâtă acolo de greutatea ei, de greutatea aurului. Nimeni n-avea s-o găsească. Şi nimeni n-avea s-o caute. Fiindcă localnicii nici nu bănuiau existenţa ei. Iar organele noastre, chiar dacă ar fi suspectat ceva, ca să-şi verifice presupunerile n-ar fi reuşit să mobilizeze echipele necesare de scafandri, în ţara aia blestemată, decât surmontând dificultăţi apreciabile.

Şi, în principiu, dreptatea era de partea mea. Dar nu şi în detalii. Deoarece n-aveam de unde să ştiu că

Abraham; probabil tocmai în ajun de a se consacra acelei misiuni periculoase, avea să-i împărtăşească fratelui său unele amănunte… Şi că fratele, un aventurier, împreună cu alţi doi aventurieri de aceeaşi teapă, vor începe să parcurgă în lung şi-n lat golful, cu barca, în căutarea comorii pierdute… Şi că vor avea în dotaţie un detector special pentru aur… Şi că, după îndelungi şi zadarnice căutări, vor da peste geantă, pe a cărei plăcuţă de nichel erau gravate iniţialele curcanului fudul – generalul… Şi că aventurierii, aşa cum se întâmplă în asemenea cazuri, se vor încăiera pentru captură… Şi că va interveni şi poliţia locală…

În linii mari, nu era posibil să ştiu tot ceea ce deja figura alaltăieri, în ediţiile presei de senzaţie, ca un fapt împlinit. Am curajul să mă consider suficient de perspicace. Dar niciodată n-am afirmat că-s profet.

Este de la sine înţeles, catastrofa încă nu s-a produs.

Dar e posibil să fie inevitabilă. După cum se vede, fratele lui Abraham nu bănuieşte mai nimic despre existenţa mea. Altminteri, probabil nu m-aş mai fi aflat în apartamentul meu, petrecându-mi ziua de sâmbătă cu leneşa parcurgere a ziarelor. Toată acţiunea este interpretată ca o istorie pur gangsterească. Se presupune chiar că explozia din barca cu motor era rezultatul unui glonte care a nimerit într-o ladă cu muniţii. Însă în privinţa aurului nu mai există niciun fel de presupuneri. Avem de a face cu nişte galbeni falşi, numai de opt carate. Iar cei de la Centru cunosc la perfecţie sursa acestor monede.

Şi totuşi mai rămâne o portiţă de scăpare. Deoarece; atunci când cumperi monede de aur de la negustori dubioşi, nu-i nimic de mirare să fii tras pe sfoară. Am fost înşelat, şi atât. Dacă versiunea mea va suna convingător, asta-i altă problemă. Dar după cum afirmă bătrânul meu prieten Hubert, ancheta va dura luni de zile şi n-ar fi exclus să fie înmormântată în arhivele dosarelor clasate. E suficient să merit o asemenea indulgenţă. E suficient să demonstrez că-s un lucrător de clasă. De cea mai înaltă clasă, care nu-i supusă insignifiantelor paragrafe penale.

Aşa că ne bizuim în continuare pe aceeaşi situaţie.

Luni, conform programului obişnuit, la nouă fără un sfert dimineaţa, ies din locuinţa mea. Şi, conform programului obişnuit, Andrei deja mă aşteaptă în „Chevrolet”.

Şoferul mă salută politicos şi-mi adresează inutila întrebare:

— La ambasadă?

— Da. Ca întotdeauna.

Primăvara este un anotimp supus celor mai neaşteptate modificări, şi bune şi neplăcute. Abia pornisem, şi din cerul pe care mai strălucea încă soarele, se prăvale asupra noastră o ploaie bogată de mai.

— Un nor – apreciază şoferul.

— Numai că-i cam lung.

Parbrizul din faţă e biciuit de şuvoaie, şi doar prin evantaiele desenate de ştergătoare mai transpar siluetele

estompate ale pietonilor alergând pe bulevard.

— Niciun pic de vizibilitate… – bombăne Andrei, plecat înainte, de parc-ar vrea să străpungă cu privirea perdeaua ploii.

— Dar cum stai cu vizibilitatea cealaltă?

— Care?

— Din preajma fetei noastre.

Andrei şi-a preluat deja funcţia de informator, însă depusesem eforturi ca acţiunea să demareze lin şi pe neobservate.

— Uitasem de tot că trebuie să ţin seamă de un anumit procent premial – i-am spus după câteva zile, în timp ce-i înmânam plicul cu onorariul promis.

— Dar orice rău e spre bine, ţi s-a adunat o sumă suficient de solidă.

Iar când am început să discutăm despre fata noastră, îl întrebam, şi el îmi răspundea, folosind amândoi acelaşi ton nonşalant, de parcă ar fi fost vorba de cele mai banale bârfe. Întocmai cum se petrece şi acum.

— De ieri, în jurul fetei noastre a început să se învârtă un tip nou – mă informează şoferul.

— Alaltăieri i-a dat doar târcoale, însă de ieri se dă la ea pe faţă.

— Adică?

— Păi şedeau amândoi la aceeaşi masă. Numai ei doi.

— Dar ceilalţi, din anturajul lor?

— Erau la altă masă.

— Poate se vor fi certat cu ei?

— Nu cred. Pur şi simplu se pare că-l preferă pe noul venit anturajului de mai înainte. Iar individul preferă să fie singur cu fata, decât să-şi frece coatele cu prietenaşii ei.

— Crezi că-i ceva serios? – îl întreb cu o umbră de insatisfacţie.

— Ah, n-am vrut să spun asta…

Tace, ca şi cum ar fi dorit să continue, dar nu se decide.

— Dar ce doreai să spui?

— Că nu-i nimic serios, niciodată, cu fete de teapa

ăstora. Nu vreau să mă bag în poveştile dumneavoastră, dar dacă mă-ntrebaţi. pe mine, cu dintr-astea nu porneşti la chestii serioase.

„Chestii serioase” – sună destul de echivoc ca expresia De aceea întreb?

— Mai exact?

— Dacă vă-ncurcaţi astăzi cu ea, să nu vă prindă mirarea că mâine puteţi s-o vedeţi cu altul.

— Adevărat. Însă omul, când trece de treizeci de ani, începe să devină filosof. Iar eu i-am depăşit cam de multişor. Dacă ai la dispoziţie o fată, atunci când îi simţi nevoia, ce importanţă mai are că în momentul când nu-ţi foloseşte, se va afla cu altul?

— Am şi eu, tot treizeci de ani, dar nu-s în stare să rezolv lucrurile astfel. Dacă simt într-o bună zi că nevastă-mea se gândeşte la altul, atât şi nimic mai mult, îi frâng grumazul, fără să mai stau pe gânduri.

E capabil să-mi frângă şi mie grumazul, cât pe ce, deoarece frânează atât de brusc maşina, încât capul mi se dă violent pe spate.

— Priviţi-l cum se aruncă sub roţi – vorbeşte Andrei indignat, arătând la cetăţeanul care traversase pe neaşteptate panglica drumului prin faţa noastră.

Omul grăbeşte pasul, vinovat, continuându-şi calea, fără să se întoarcă, gata să dea peste altă maşină.

— Umblă ca nişte chiori, traversează ca smintiţii – bombăne mai departe Andrei, lăsând slobodă veşnica duşmănie dintre şoferi şi pietoni.

Iarăşi rulează pe bulevard şi priveşte concentrat înainte, deoarece ploaia nu încetase să toarne cu găleata.

— Va să zică, nu eşti pentru relaţii liberale? – încerc eu să-l readuc la tema discuţiei.

— Nu, nu-s atât de cult… – recunoaşte Andrei.

— Faptul că umblă cu altul, încă nu-i chiar atât de rău – observ eu – există situaţii şi mai nenorocite…

— …să umble cu doi-trei deodată – mi-o trânteşte şoferul.

— Nu. Să-şi dea drumul la guriţă şi să trăncănească

vrute şi nevrute despre relaţiile pe care le întreţine cu mine.

— Ei, da, pentru diplomaţi nu-i deloc convenabil.

— Dar cine altcineva se mai învârte în jurul fetei?

— Deocamdată nimeni.

— Pesemne că-i vreunul care-şi aşteaptă rândul. E posibil s-o privească de la distanţă, aşa cum o priveşti dumneata.

— N-am băgat de seamă aşa ceva.

Apasă iarăşi pe pedala de frână, de astă dată însă relativ mai lin. Aştept un minut, două, până îşi epuizează repertoriul obişnuit la adresa pietonilor, apoi îl întreb, când pornim din nou înainte:

— Cât timp au stat cei doi?

— Păi, până-n seară.

— Bineînţeles, au plecat împreună.

— Bineînţeles.

— Arată bine băiatul?

— Nu-i deloc rău. Înalt, serios, vreau să spun că laşa impresia să fie serios.

— Băiat de caracter – îi suflu eu.

— Caracter… – îngână dispreţuitor Andrei.

— Toţi ne-nchipuim că suntem oameni de caracter… Până ce ne striveşte careva…

Ploaia începe să toarne şi mai zdravăn şi şoferul reduce la maximum viteza maşinii, privind încordat înainte şi repetând:

— Nicio vizibilitate… Dar deloc…

— În dimineaţa asta am avut oră la cosmeticiană – mă informează adjunctul, intrând în cabinetul meu, de parcă ar fi fost cel mai important eveniment al sezonului.

— Să-ţi fie de bine pentru manichiură – mormăi eu, fără să-mi ridic ochii de pe hârţoage.

— Există şi pentru dumneata o felicitare! – remarcă adjunctul meu, cu o intonaţie de bucurie răutăcioasă.

— Textul spune: „X” grav bolnav. Se impune operaţie urgentă”.

— Da, asta-i mai puţin plăcut decât o manichiură –

recunosc eu, ridicând capul.

— Şi tocmai acum, când ne va fi necesar un „canal” curat.

Privesc îngândurat spre perete, unde mă întâmpină coapsele provocatoare şi despuiate ale fetelor de pe calendar, precum şi racheta tenismanului, avântată de parcă ar fi gata să mă pocnească în cap.

— Am impresia că toţi oamenii noştri sunt bolnavi – remarc eu posomorât.

— Nu s-au născut bolnavi – răspunde tot atât de acru adjunctul.

— Cu clima de aici, oamenii se refac rapid. Dar noi vrem să-i utilizăm până la capăt, ca pe vite, anulând toate promisiunile făcute şi, în cele din urmă, e de la sine înţeles, vine prăbuşirea.

— Bine, bine. Spune-i treburile astea şefului, când pleci în concediu acasă. Ştii, nimeni nu mă consultă în politica de cadre.

Nu răspunde, dar pe chipul său este evident că-mi transmite mental, chiar acum, nişte urări nu tocmai călduroase.

— Dar dacă-l trimitem pe „X” la tratament, avem pe cineva care să-l înlocuiască? – revin eu la realitate.

— Bătrânul susţine că da. Însă problema lui „X” nu mai suportă amânare.

— N-o vom amina.

— Şi, ceva mai devreme, a sosit aici şi pletosul cu chitara – îşi aduce aminte adjunctul.

— Vrea nişte fiole.

— I-ai dat?

— De unde să le fi luat? E jos, în sala de aşteptare şi ne calcă covorul cu picioarele lui împuţite.

— Individul începe să devină primejdios – remarc eu.

— I s-a sugerat clar să nu mai apară aici.

— Cred că-i timpul să-l expediem – consimte imediat Bennett.

— Perfect… Atunci, uite ce-i: informează-te de trenul corespunzător şi rezervă două compartimente, pentru

Mary şi subsemnatul…

— Te referi la trenul de Istanbul?

— Dar care altul?… Iar în privinţa chitaristului, să plece cu primul avion în aceeaşi direcţie. Să-i spui…

În clipa aceasta apare secretara, procedând conform stilului ei specific, mai întâi intră şi abia apoi bate la uşă.

— Domnule Thomas, vă cheamă ambasadorul.

— Tocmai la timp – zic eu, improvizând, neavând ce spune altceva.

— Şi adaug, adresându-mă adjunctului: – Continuăm convorbirea mai târziu.

Figura sculpturală a diplomatului necunoscut mi se prezintă iarăşi stând de cealaltă parte a biroului, cu mâna rezemată de marginea lui. Când pătrund în cabinet, şeful nu binevoieşte să-şi deranjeze nici măcar cu un milimetru poziţia statuară, încremenită, şi doar buzele sale subţiri şi livide din pricina vârstei, se mişcă abia vizibil:

— Stai jos!

Parcurg fără grabă drumul cam lung, de la uşă până la garnitura stil Pompadour, sau a regalului ei amant, şi mă las neglijent într-unul din fotolii. În întreaga perioadă de timp de când activez în această clădire, ambasadorul nu m-a convocat nici măcar o singură dată la discuţii, dacă nu punem la socoteală prima noastră nefericită întâlnire; şi nu mai avusesem onoarea să-l văd a doua oară, nici la inevitabilele recepţii, la care, conform vechiului meu obicei, păstrez o distanţă cât mai apreciabilă de şef.

— Prezenţa dumitale aici, Thomas, e aproape neobservată – declară ambasadorul.

Glasul îi răsună mai uscat decât nişte macaroane de acum un an.

— Fireşte – continuă el, e preferabil aşa, decât să-ţi marchezi prezenţa prin scandaluri, ca predecesorul dumitale. Dar, din moment ce avem un consilier cultural, s-ar cuveni să manifestăm şi o activitate culturală…

Mă fixează cu privirea sa rece şi imobilă, pentru a evalua efectul silogismului. Şi, deoarece-i posibil s-aştepte o oarecare reacţie din partea mea, îmi îngădui să-l

informez, fără a-mi modifica poziţia dezinvoltă:

— Nu doresc deloc să-mi exagerez activitatea, dar întrucât dumneavoastră, pesemne, nu admiteţi în general existenţa ei, m-aş încumeta să subliniez că totuşi fiinţează. Am vizitat toate redacţiile culturale, am stabilit contacte cu televiziunea, universitatea, radiodifuziunea… am convenit asupra unor măsuri relative la schimburile culturale, şi-am expediat comenzi de materiale corespunzătoare, la instituţiile noastre de resort…

O porţiune impresionantă din modesta mea dare de seamă e minciună curată, ceea ce nu o împiedică însă să sune convingător.

— Dar nu m-ai informat despre niciuna din activităţile de mai sus – exclamă oarecum jenat şeful meu, deoarece tirada se dovedise neaşteptată pentru el.

— Pentru că nu m-aţi convocat niciodată la raport.

— Da… Pesemne că vederile noastre referitoare la regulamentul de serviciu sunt destul de diferite – remarcă şeful, pe un ton ce pretinde să sune ironic. – înseamnă c-am devenit victima unei iluzii, imaginându-mi că dumneata trebuia să te prezinţi la mine pentru raport, iar nu eu să te caut… Mă rog, oricum ar fi…

Păstrează o anumită pauză, pentru a-şi modifica în gând discursul pregătit în prealabil, fapt impus de întreruperea provocată de raportul meu.

— Da… Admit, n-ai stat cu mâinile încrucişate, însă activitatea dumitale a evoluat totuşi, în special, pe linia strictă a contactelor de acorduri… Dar ne sunt necesare şi relaţii cu o perspectivă mai îndepărtată… De aceea am să-mi permit propunerea câtorva iniţiative, cu un caracter mai aparte. Mai întâi, cred că putem începe prin proiectarea unui film adecvat, combinată cu un cocteil nepretenţios şi să invităm grupuri de ziarişti, bine selectate, oameni de artă… în genere…

— Excelentă idee! – exclam eu entuziasmat.

— Regret însă, mi-e teamă că veţi fi nevoit s-o realizaţi fără participarea mea. Trebuie să întreprind un voiaj urgent la Istanbul.

— Cum aşa…

— Uite-aşa: trebuie. Şi chiar în dimineaţa asta mă pregăteam să mă prezint la dumneavoastră, pentru informare.

— Dar ai obligaţia nu să mă informezi, ci să-mi soliciţi aprobarea! Şi încă nu ţi-am aprobat nimic!

— Păi tocmai asta aştept şi eu: să-mi aprobaţi.

— Dar dumneata… dumneata…

Anumitor oameni, care nu sunt obişnuiţi să fie enervaţi, supărarea le provoacă un şoc de o asemenea intensitate, încât le tulbură procesul gândirii, determinându-i să se bâlbâie. Numai că bâlbâiala se dezvoltă destul de lent, iar eu, în momentul respectiv, nu dispun de prea mult timp.

— Vedeţi, domnule ambasador: dacă trebuie să reflectaţi prea mult la aprobare, aveţi posibilitatea să folosiţi şi zilele ulterioare plecării mele. Voi pleca şi fără binecuvântarea dumneavoastră. Pentru că problema-i urgentă…

— Eşti arogant ca un… ca un… – continuă să se bâlbâie şeful, abia reţinându-şi turbarea.

s… ca un poliţist? Asta vreţi să spuneţi? – rânjesc eu blajin.

Şi. Înainte de a porni pe lungul drum spre uşă, adaug pe acelaşi ton:

— Ideea dumneavoastră e totuşi excelentă!… Vă doresc succes cu prilejul acestei plăcute distracţii culturale.

— Dar nu mi-ai spus nimic despre plecare… Şi nici măcar nu mi-ai cerut consimţământul! – subliniază Mary înfuriată.

Femeia reacţionează şi ea – la fel ca ambasadorul! Pare-se că toţi cei de aici îmi sunt şefi. şi numai cu sine subaltern.

— Auzi, scumpo: nu consider că-i necesar să-ţi cer un consimţământ prealabil, atunci când eşti obligată să-ţi îndeplineşti sarcinile de serviciu.

— Nu-i vorba de sarcini de serviciu. Iarăşi ai de gând

să mă vâri în cine ştie ce istorie…

— Sunt sarcini de serviciu autentice. Mă acompaniezi în calitate de secretară, şi nimic mai mult!

De data asta mi s-a transmis şi mie starea de enervare. Mary îmi aruncă o privire pătrunzătoare şi grăieşte mai puţin apăsat:

— Bine, vom vedea… Totuşi să ai în vedere…

— Da, da, am să am în vedere tot ce-i necesar. Numai, te rog, lasă-mă singur, mai am de pus la punct nişte treburi.

Mary se îmbufnează şi părăseşte cabinetul.

Ceva mai târziu, locul ei din faţa biroului e ocupat de adjunct.

— L-am expediat pe individ – îmi raportează el.

— S-a arătat conciliant…

13 – Un naiv între două vârste

— Tinerii sunt totdeauna concilianţi când au posibilitatea să fie scutiţi astfel de serviciul militar – remarc eu.

— Am pregătit, aici, ceva referitor la Adam.

— Şennett scoate din buzunar câteva file dactilografiate şi împăturite. – Sâmbătă seara, după partida de poker, a pălăvrăgit destule…

— Pesemne era înfierbântat de victoria obţinută asupra dumitale…

— Ceva în genul ăsta – recunoaşte lipsit de entuziasm adjunctul. – în general, s-a aşternut pe pălăvrăgeală şi i-au scăpat nişte chestii formidabile…

— Subliniază-le, cât mai gros.

— S-a procedat în Consecinţă.

— Atunci expediază nota informativă şi fără mine. Ştii, mintea mi-e prinsă acum de alte probleme. Am senzaţia, dragule, că intrăm în runda finală.

— Încă nu-nseamnă nimic.

— Mult, Bennett, mult! Transmite-i Bătrânului să pregătească noul „canal”… Şi să supravegheze ce se petrece la vilă.

— Şi altceva?

— Acest altceva nu mai depinde nici de dumneata, nici de mine. Se află în întregime în mâinile unei doamna bătrâne şi capricioase – Soarta!

CAPITOLUL VIII

Orient-Expressul, duduind ritmic şi surd, manifestare ia unei viteze absolut moderate, străpunge umbrele estompate ale nopţii primăvăratice. Şi, deoarece nu-mi plac lucrurile tulburi, cobor perdeaua la fereastră, mă întind, aşa – cum mă aflu îmbrăcat, pe cuşetă şi mă las legănat docil de ritmul roţilor.

Uşa dintre cele două compartimente stă deschisă, iar în cadrul ei dreptunghiular se conturează, ca într-un tablou, conformaţia gambelor secretarei mele, tolănită într-o poziţie nu tocmai decentă pe cuş-eta din spaţiul învecinat şi cufundată în lectura unui roman poliţist oarecare.

— Citeşti romane poliţiste? – dau drumul unei serii de întrebări, numai ca să-mi înving starea de somnolenţă.

— Pe vremuri citeam. Acum mi-e lene.

Mary lasă cartea din mână şi mă priveşte cu ochii ei întunecaţi.

— Mi-aduc aminte că era un roman „Crima din Orient-Express”…

— Şi ce-i cu asta? – întreb eu.

— Nimic. Dar aş fi vrut să te văd acum în locul celui asasinat.

— Se va întâmpla şi aşa ceva – îi răspund conciliant.

— Deşi, poate nu chiar în momentul de faţă. Fiind o amatoare a citatelor din vechii latini, probabil n-ai uitat că suntem cu toţii muritori.

— Dar nu jinduim toţi, ca dumneata, pentru o moarte prin violenţă.

— Moartea e aproape totdeauna violentă, şi rareori consimţită, remarc eu filosofic – chiar şi atunci când murim în patul nostru.

— Uneori am impresia c-aş fi total de acord să-nchid ochii. Pur şi simplu aşa, de oboseală şi de monotonia vieţii.

— Pariez că asemenea gânduri te bântuie în special

cinci bei peste măsură… Mie mi-e drag să trăiesc. Zău că vreau să trăiesc. Şi încă bine!

— Te consideri capabil să trăieşti bine? – îşi ridică Mary sprâncenele.

— Bine, după cum concep eu binele, scumpa mea, iar nu conform părerilor tale.

— Dar din ce se compune idealul tău despre o viaţă fericită?

— Ah, din lucrurile cele mai comune… în general, din nimic în stare să impresioneze excelenta ta fire.

— Şi totuşi?…

— Uite, de exemplu, să pătrund în cabinetul ambasadorului, cum mi s-a întâmplat azi, şi când începe să mă consilieze cu aroganţă, să am satisfacţia de a-i comunica: „Vezi. bătrâne: continuă-ţi tirada în coridor, pentru că adineauri am fost numit în locul dumitale şi acum am nevoie de cabinet!”

— Ambiţii meschine şi ridicole… – îşi strânge buzele secretara.

— Visezi să devii ambasador.

— Prostii. Visul meu e să am posibilitatea de a freca r idichea unui ambasador.

— Şi asta-i o meschinărie. Îmi aminteşti de fratele meu mai mic, al cărui vis principal era să înveţe boxul, cât mai bine…

În secunda următoare se aude un ciocănit uşor. Închid rapid uşiţa dintre compartimentul meu şi al ei, şi o întredeschid pe cea dinspre coridor.

După cum mă şi aşteptam, în compartiment se introduce conductorul vagonului. Un bărbat la vreo cincizeci de ani, cu chipul brăzdat de riduri adânci, cu nişte ochi oarecum stinşi, care-mi evită privirile şi care, în general, nu-mi plac deloc.

— Te-a zărit cineva? – îl întreb.

— Coridorul e pustiu. – dă din cap conductorul.

— Stai jos – îi spun eu şi mă trag spre fereastră, pentru a-i face loc.

Dar conductorul continuă să stea în picioare,

legănându-se uşor din pricina mersului trenului.

— După cum ţi-am comunicat adineauri, vin cu veşti din partea Bătrânului – explic eu.

— E destul de îngrijorat în privinţa dumitale…

— În ce mă priveşte, eu sunt şi mai îngrijorat – răspunde înăbuşit conductorul.

— Care-i cauza?

— Din pricina apropiatei mele arestări, care-i o problemă de zile… dacă nu chiar de ceasuri…

— Ce te îndeamnă să fi îndes îi astfel? – întreb interesat.

— Totul. În două rânduri mi-au controlat bagajul la Svilengrad. Mai înainte, n-au făcut-o niciodată.

— Înainte n-aveau loc toate istoriile astea cu contrabanda de stupefiante. Iar acum se petrec din ce în ce mai des. Pesemne au căutat haşiş sau alte chestii de acelaşi gen.

— Nu căutau aşa ceva – îmi răspunde bărbatul cu încăpăţânare.

— Dacă îi interesa altceva, prietene, nu-şi răscoleau bagajul, ci-ţi pipăiau fiecare cută a hainelor, inclusiv rufăria de corp, şi asta cusătură eu cusătură! Ar trebui să cunoşti suficient de bine asemenea chestii…

— Dar faptul că, peste o zi sau două, mă va urmări cineva, îmi va asculta convorbirile purtate cu prietenii la vreun local, mă va urmări uneori chiar şi aici, în vagon?

— Eşti extenuat şi nervos, doar atât – constat eu plin de compasiune.

— Vreţi să spuneţi că inventez?

— Nu, însă judeci lucrurile denaturând. Depresiunea nervoasă e totdeauna acompaniată, braţ la braţ, de frica neîntemeiată, iar teama nejustificată caută o cauză, pentru a-şi justifica apariţia.

— Iertaţi-mă, dar nu-s copil.

— Dar pricepe odată, prietene, dacă te-ar fi suspectat în mod serios, prima lor grijă ar fi fost să nu te alarmeze pripit. Controalele vamale, urmărirea directă, pe faţă, toate astea le-ar compromite planurile, dacă au planuri

serioase în privinţa dumitale, pentru că există posibilitatea să te sperii şi să dispari la Istanbul, încă de la prima cursă.

— Vă e uşor să judecaţi astfel, deoarece nu vă ameninţă nimic – continuă să se încăpăţâneze conductorul.

— Iar arestarea mea poate că-i o chestiune numai de ore…

Îşi scoate cascheta de serviciu, de un cafeniu închis, şi-şi şterge cu mina sudoarea de pe creştetul capului deja chel. Apoi porneşte iarăşi să sporovăiască, la început obosit şi stins, iar după aceea din ce în ce mai enervat:

— Sunt cinci ani de când mă îndeletnicesc cu treaba asta primejdioasă… „Transmite cutare… adu cutare lucru”… Du-te-ncolo, du-te-ncoa… şi de cinci ani Bătrânul, şi toţi ceilalţi ai dumneavoastră mă mint că voi fi trecut dincolo. Încă o cursă – două, după care mă trec dincolo… Iar cursele vin şi se duc, în vreme ce funia se strânge tot mai mult în jurul gâtlejului meu. Şi iată c-a sosit ceasul când mă vor înhăţa, iar dumneavoastră îmi cântaţi veşnicul cântec, mă animaţi la fel ca ceilalţi, mă minţiţi la fel… Numai că eu, într-adevăr, nu mai am puteri să joc pe jăratic… M-au părăsit puterile, zău aşa!

— Şi te vei duce să faci mărturisiri complete, pentru a-ţi reduce din pedeapsă… – îi întregesc eu discursul, în locul lui.

— N-am spus aşa ceva… – tresare conductorul, dar din expresia figurii sale reiese că dacă n-a spus-o, nu mai încape nicio îndoială că s-a gândit la chestiune.

— Vreau să mă eliberaţi de povară, nimic mai mult! Să vă menţineţi promisiunea, nimic altceva! La urma urmelor, aveţi curier diplomatic, lucraţi cu el!

— Când ne este necesar curierul diplomatic, îl utilizăm, nu-ţi fie teamă. Când avem nevoie de dumneata, atunci lucrăm eu dumneata. Curierul diplomatic trece foarte rar, ţin să te informez, şi în genere e vorba de probleme care ne privesc pe noi, nu pe dumneata.

— Dar problemele referitoare ia viaţa mea? Nici ele nu mă privesc?

— Da… te afli într-o stare de depresiune totală – oftez

eu, ca şi un medic care, în cele din urmă, e nevoit să stabilească un diagnostic deloc vesel.

— Şi, bineînţeles, nu te ameninţă nimic, decât această depresiune nervoasă. Dar fiindcă şi ea reprezintă o primejdie în sine, şi având în vedere că noi realmente ne respectăm cuvântul, află că asta-i ultima dumitale cursă. Eşti mulţumit?

Conductorul tace; îşi dă seama probabil în ce măsură se poate bizui pe vorbele mele.

— Unde-ţi sunt banii?

— Banii!... – rânjeşte dispreţuitor individul.

— Mărunţişul pe care mi l-aţi dat? L-am lăsat la Istanbul, să fie depus.

— De dat asta, la despărţire, ai să primeşti o sumă mai respectabilă – declar eu generos.

— Dar soţia şi copiii?

— Fiecare lucru – la timpul său. Mai întâi să punem, la punct problema dumitale, apoi ne vom gândi şi la familie. Se apropie sezonul turistic, transferă-i în preajma graniţei şi există zeci de alte metode pentru a-i scoate afară. Dar îţi dai şi singur seama, nu se poate face totul deodată şi numaidecât.

— Fără nevastă şi copii, restul nu mai contează – rosteşte apatic conductorul, ca pentru sine.

— Deci, îndată ce ajungi la Istanbul, îţi retragi banii, te întorci la vagon şi-l aştepţi pe omul care va veni din partea Bătrânului să te treacă dincolo.

— Dar familia?

— Dar ţi-am mai spus o dată: fiecare lucru – la timpul său. Lasă problema în grija noastră.

— N-aş putea trăi fără ei – grăieşte calm conductorul. şi pentru prima oară mă priveşte drept în ochi – N-aş putea, credeţi-mă!

— Am înţeles: te cred. Dar şi dumneata să ai încredere în noi. Vei aştepta aici, în vagon, să vină omul din partea Bătrânului, ţi-e clar? Şi, natural, să nu-ţi faci iluzii c-avem posibilitatea să-ţi asigurăm acolo, în occident, ceva mai mult decât un post de conductor.

— Nici nu doresc altceva. Sunt gata să lucrez şi ca măturător, numai să fiu izbăvit de fiorii care-mi mişună pe şira spinării… Şi să-mi ştiu familia lângă mine…

— Splendid! – îi zâmbesc eu, încurajându-l…

— După cum vezi, noi ne respectăm cuvântul. Şi-acum poţi pleca. Dar, atenţie!

— Merçi – bălmăjeşte stins individul, îşi pune cascheta pe cap şi se strecoară precaut în coridor.

Conductorul abia ieşise, şi-n cadrul uşiţei despărţitoare se iveşte Mary. E aproape dezbrăcată, dar nu-şi isprăvise în întregime operaţia, atrasă probabil de o alta, mai interesantă.

— Desigur, ai tras cu urechea. – remarc eu.

— N-am aflat nimic din discuţia voastră care să merite să trag cu urechea.

Nu binevoiesc să-i răspund, ci mă ridic, îmi scot haina şi o atârn în cuier, deoarece compartimentul se încălzise deja suficient. Îmi aprind o ţigară, şi mă pregătesc să-mi reocup locul, când secretara îmi atrage atenţia:

— Ai uitat de mine…

— Scuză-mă – bombănese eu, îi întind o ţigară şi ţăcănesc din brichetă.

Conform obiceiurilor ei, femeia scoate şuvoaie de fum pe năsucul cârn şi mă priveşte ţintă.

— Nu ştiu dacă vei avea vreodată fericirea să-ţi baţi joc de un ambasador, dar trebuie să recunosc, te pricepi straşnic să-ţi baţi joc, şi încă excepţional, cu virtuozitate, de oamenii neînsemnaţi.

— Asta mi-e meseria – îi răspund sec şi mă reazem în colţul de lângă fereastră.

— Dar o practici cu plăcere. Ca un autentic virtuoz.

— Sunt de părere că fiecare trebuie să acţioneze astfel în domeniul său. Inclusiv dumneata.

— Însă cât a durat toată această discuţie, nu te-ai gândit nicio clipă că-i posibil ca omul să fie realmente în pericol?

— Sunt şi eu uneori în pericol, dar nu fac crize de

nervi – declar tot atât de sec.

— Te bucuri de imunitate diplomatică.

— Da, faţă de adversari. Dar nu faţă de ai tăi.

— Pare-se că descoperirea aurului fals te chinuia destul – spune Mary.

— N-ai ghicit.

— Atunci ce te chinuie? Remuşcările tardive, din pricina crimei?

— Cred că ţi-am explicat deja, n-am ucis pe nimeni. Deşi, la drept vorbind, nu-ţi datorez niciun fel de explicaţii.

— Ştiu prea bine că nu l-ai omorât cu mâinile dumitale. L-ai ucis folosind cealaltă metodă, mârşăvia.

— Nu cumva ai băut ceva dincolo? – i-o servesc indiferent.

— Posibil. Dar n-am lăsat niciun cadavru în urma mea.

Într-adevăr, vorbeşte mai afectat ca de obicei, iar în ţinuta einu-i greu de depistat o uşoară excitare provocată de alcool.

— Termină odată eu insinuările – îi spun eu, străduindu-mă să-mi înăbuş enervarea.

Mă întind cât mai comod pe cuşetă, fără să-mi dau osteneala s-o poftesc pe doamna, şi adaug:

— Permanentele tale întrebări despre crimă… Poţi să-mi spui ce urmăreşti cu ele? Şi ce anume te interesează în cazul respectiv: generalul sau persoana mea?

— Generalul, fără îndoială. Persoana ta nu-i deloc interesantă pentru mine.

— Şi în cazul acesta ce se întâmplă, dacă l-am ucis, cu adevărat? Şi nu indirect, ci în conformitate cu cele mai vulgare procedee – cu cuţitul în burtă! Ce pierzi, şi ce pierde omenirea cu treaba asta? Şi ce importanţă are dacă generalul dumitale a decedat ieri, sau moare astăzi, sau va dispărea mâine în vreo lovitură politică? De ce, mai înainte de a arbora doliul pentru individul ăsta, nu m-ai întrebat dacă era într-adevăr om, sau doar un dobitoc? Pentru că, draga mea, individul era realmente un animal, avid şi nesăturat, în aşa măsură cum nici nu-ţi poţi imagina.

Astăzi cerea o sută cincizeci de mii, iar mâine era dispus să dubleze preţul, fără să propună ceva concret în schimbul sumelor, bineînţeles nici azi, şi nici mâine. Era gata să-şi vândă patria, cu metrul şi la kilogram, en-detail şi en-gros, numai cumpărători să se găsească… Era…

— Şi te-ai decis să-l pedepseşti pe coruptibil, cu riscul de a te îmbogăţi personal… – mă întrerupse secretara mea.

— Ar fi recomandabil să tragi concluziile doar mental – o consiliez eu. Şi imediat adaug: – Dar de ce-mi pui această întrebare? Pentru că, de fapt, te interesează generalul şi nu persoana mea!

— Ştii extrem de bine că mă interesezi… Fapt pe care nu pot decât să-l regret… Deoarece, cu cât te cunosc mai bine, cu atât mai limpede îmi dau seama că începi să-mi provoci o uşoară repulsie organică… Sper ca detaliul acesta să n-aibă vreo importanţă.

— Absolut nicio importanţă – confirm eu, arănjându-mă şi mai comod în colţul meu.

— Absolut nicio importanţă… Chiar şi în cazul în care ţi-aş fi provocat o repulsie şi mai puternică. Aş zice că, parţial, mă simt oarecum flatat.

— Chiar flatat!…

— Natural. Ca expresie a unei atenţii deosebite. Fiindcă n-am observat să manifeşti vreo repulsie, de exemplu, faţă de consilierul nostru comercial, a cărui avere, după cum se ştie, provine din acumularea comisioanelor ilegale asupra acordurilor de stat…

Mary se pleacă spre măsuţă să-şi ia o ţigară din pachet şi sânii ei imenşi sunt gata ca totdeauna să se reverse deasupra furoului. Apoi îşi aprinde noua ţigară folosind chiştocul rămas de la cealaltă şi îngaimă:

— El e afacerist, dar dumneata…

— Şi ambasadorul nostru – o întrerup – care cheltuieşte pentru nevoile sale personale sume nedecontabile, minţind că le utilizează pentru recepţii şi cocteiluri, nici ei nu-ţi repugnă? Pesemne te simţi chiar onorată că eşti subalterna unui diplomat atât de rafinat…

Nu-ţi repugnă nic. restul de hoţi, care-ţi sunt colegi de serviciu, iar de frumosul Adam mai eşti şi îndrăgostită, deşi fără speranţe.

— Adam nu-i un hoţ! – protestează caustic secretara.

— Adevărat. Dar te-ai întrebat de ce?

— N-am obiceiul să-mi adresez singură întrebări idioate.

— Idiot e tocmai faptul că nu-ţi pui întrebări. Adam nu fură, pentru că nu are nevoie de aşa ceva. Şi n-are nevoie fiindcă taică-său a furat vreme destul de îndelungată, scutindu-l astfel pe fiu de atari probleme.

— Adam e băiatul unei cunoscute şi onorabile familii. Şi anume* asta nu-i poţi ierta, din pricina originii tale sumbre şi anonime.

— Familiile cunoscute au fost şi ele anonime înainte de a deveni celebre prin succesele lor, datorate tot furturilor. Adam tatăl prosperă în calitate de comerciant, prădând cumpărătorii prun marfa proastă pe care le-o vinde, şi prejudiciind statul prin camuflarea profiturilor şi prin sustragerea de la impozitele legale.

— N-ai de unde să ştii lucrurile astea – îmi obiectează Mary, fără prea multă convingere.

— Le ştiu. Aşa cum mai ştiu şi încă multe altele, pe care şi dumneata le bănuieşti, dar preferi să-nchizi ochii, ca să nu rămâi lipsită de idealuri.

— Eu n-am idealuri.

— Dar tânărul Adam? Frumosul, elegantul, instruitul şi nu mai ştiu ce încă reprezentant al clasei noastre superioare, care din păcate este deja legat de o altă doamnă şi care se uită la dumneata ca la o mobilă de birou anodină?

— Îl invidiezi… şi pe deplin justificat – răspunde Mary, zâmbind neplăcut. – îi invidiezi averea, aspectul de bărbat frumos, nevasta superbă… pentru că niciodată n-ai să te bucuri de toate astea…

— Oare? – ridic sprâncenele a batjocură.

— Dar ce-ai zice, de exemplu, dacă ţi-aş aduce la cunoştinţă că foarte recent am avut onoarea s-o posed pe

superba nevasta a scumpului Adam?

— Că eşti un mincinos vrednic de milă!

— Şi iarăşi ai să greşeşti. Fiindcă, ţin să te informez, e adevărat că n-am dormit cu ea, ca să utilizez o banală expresie, deoarece de fapt nu ne-a rămas deloc timp pentru dormit… Şi am posedat-o pe iarbă, ca pe o servitoare, acolo, chiar pe acelaşi loc unde mai târziu s-a realizat întâlnirea cu băiatul, iar locul, fie vorba, l-am descoperit exact prin aceeâşi metodă, ca să nu pomenesc de altă descoperire, cu caracter mai intim.

— Realmente îmi stârneşti din ce în ce mai multă repulsie – declară Mary, oarecum istovită.

Iar după aceea, chipul îi devine din nou sfidător:

— Şi ce-i, dacă într-adevăr te-ai tăvălit cu ticăloasa aia? Crezi că în felul ăsta ţi-ai bătut joc de Adam? Sau că te-ai ridicat la nivelul lui? Dar n-ai să te ridici niciodată până la nivelul lui, pentru simplul motiv că eşti mediocritatea şi banalitatea – întruchipată…

— Aprecierea ta nu mă tulbură câtuşi de puţin. Chiar aş putea să-ţi atrag atenţia că banalitatea, din punctul meu de vedere, reprezintă o însuşire profesională.

— Da, da, cunosc principiul: să faci parte din categoria celor ce nu atrag atenţia şi nu se întipăresc în memorie, care trec şi se depărtează fără să fie observaţi… Unii indivizi sunt nevoiţi să se antreneze vreme îndelungată pentru a obţine asemenea performanţe în camuflarea lor, pe când dumitale ţi s-a oferit aşa ceva pe gratis; eşti înzestrat de la natură cu o totală absenţă de personalitate. Nu numai hainele şi manierele îţi sunt cenuşii, ci şi mintea şi sentimentele, dacă dispui cumva de aceste accesorii. În lumea dulăilor lacomi, eşti un banal căţeluş flămând, în universul acesta de ticăloşi nu reprezinţi decât un ticălos comun şi mediocru, un funcţionar oarecare, un carierist mediu şi un încornorat acceptabil.

Mary începe să mă calce niţel pe nervi şi, fără să-mi dau seama, pesemne mă ridicasem de la locul meu, deoarece o aud spunând:

— Vrei să mă loveşti?

— Nici gâna! Mi-era teamă să nu cazi – mormăi eu, stăpânindu-mă.

Mă las din nou pe cuşetă. De astă dată şi Mary se aşază în faţa mea, de parcă propria-i răutate ar fi vlăguit-o de puteri. Dar se înşală amarnic dacă îşi imaginează că partida s-a terminat.

— Fiindcă vorbeşti despre tipul mediocru – remarc eu blând – aş vrea să-ţi atrag atenţia asupra unui lucru: orice om dotat cu o inteligenţă normală poate deveni interesant uţiiizând o minidoză de atitudine studiată, şi te poate determina să nechezi de exaltare. Aşa procedează, de exemplu, Adam al tău. La fel acţionează, şi şeful nostru comun – ambasadorul. Primul e sociabil, deschis, un autentie om bun, în general un tip din categoria fostului tău soţ. Celălalt arborează o altă atitudine – nobleţe plină de distincţie, rezervat, solemn. Dar ambii reprezintă tocmai nulitatea mediocră, despre care ai vorbit atât de însufleţită acum câteva minute. Însă nu eşti în stare să pricepi lucrul acesta, datorită unui unic şi extrem de important motiv: tu însăţi eşti o nulitate patentă!

— Dă-i înainte, nu te jena – bombăneşte Mary.

— Poţi să fii sigur, din clipa asta nu mă mai uimeşte nimic din partea ta, nu vei fi în stare.

— Scuză-mă, dar n-am câtuşi de puţin dorinţa să te uimesc. Şi, în general, dacă ţii oarecum la adevăr, fă bine şi coboară pentru o secundă de pe piedestalul pe care singură te-ai instalat…

— Nu m-am instalat pe niciun piedestal…

— Atunci, în cazul ăsta, de la înălţimea căror calităţi personale îţi permiţi să mă judeci pe mine, pe cei din jur şi toată această „blestemată viaţă”, după cum singură te-ai exprimat? Pentru tine sunt o nulitate, un ticălos, un criminal… Admirabil, merçi. Dar tu ce eşti? O martiră!… Victima Centrului, a celor din preajma ta, a fostului bărbat şi chiar a mea. Dar dacă aveai posibilitatea să te eliberezi, măcar şi pentru o clipă, de îmbătătorul sentiment de martiră, puteai să-ţi dai seama imediat că nu-i depăşeşti

nici cu un fir de păr pe cei martirizaţi de tine, îl judeci extrem de aspru pe soţul tău, pentru că te-a îndemnat să comiţi o ticăloşie… însă ai săvârşit totuşi ticăloşia, nu-i aşa? Şi pesemne ai practicat-o cu reală plăcere, pentru că satirul îl depăşea pe soţ în anumite raporturi, şi mârşăvia ţi-a plăcut atât de mult încât ai repetat-o deseori, plus că ţi-a furnizat şi plăcerea de a-ţi bate joc de bărbatul tău…

— Încetează! – rosteşte Mary încet.

— Nu te grăbi, vine şi-această clipă – o liniştesc eu.

— Dar, mai înainte de toate, vreau să-ţi spun că procedezi şi cu mine, cam în aceeaşi manieră, deoarece, dacă ai unele îndoieli relativ la povestea africană, ele nu datează de astăzi, şi dacă mă consideri un ticălos mediocru, aprecierea ta nu-i de ieri, şi cu toate îndoielile şi aprecierea defavorabilă n-ai ezitat să mă promovezi ca amant pentru că în definitiv, în absenţa unui Adam poate intra pe fir. şi un ticălos mediocru…

— Încetează… încetează, pentru numele lui Dumnezeu! – şopteşte Mary din nou, dar şoapta-i răsună aproape ca un strigăt.

Se retrăsese în colţul opus al cuşetei, cu capul dat pe spate, de parcă nu i-ar fi ajuns aerul, sau ar fi fost gata să izbucnească în plâns.

— Cum doreşti… – îngân eu.

Totuşi cuvintele mele nu-s o declaraţie de retragere. Deoarece, decis s-o umilesc până la extrema limită, iar de acum încolo nu beştelind-o, ci trecând la acţiune, mă ridic şi o cuprind cu braţele, de parc-aş intenţiona s-o sugrum, nu s-o îmbrăţişez.

— Pleacă! Pleacă, nu mă atinge! – aproape că strigă Mary, în timp ce mă respinge.

Dar o cuprind şi mai zdravăn şi în zadar se trage înapoi, fiindcă în spatele ei se află colţul compartimentului. Degeaba mă îmbrânceşte înfigându-şi mâinile în pieptul meu, pentru că distanţa dintre noi devine din ce în ce mai mică. O trântesc brutal pe pat şi mă arunc asupra ei. până ce izbucneşte într-un sughiţ isteric, plângându-şi furia neputincioasă, durerea şi umilinţa, ceea ce abia îmi

intensifică plăcerea de cuceritor.

Ipocrita.

Nu ştiu dacă datorită faptului c-am mai fost, sau pentru că am prea mult de lucru, dar oraşul nu mă impresionează deloc, nici învălmăşeala lui pestriţă, iar singurul amănunt de care îmi amintesc din dimineaţa respectivă se referă la vremea mult mai călduroasă decât ar fi fost necesar.

Mary arată distrusă la culme, dar oarecum şi astâmpărată, sau pur şi simplu se află într-o stare de apatie totală. O las în apartamentul luxos de la hotel, pentru că deocamdată nici n-am nevoie de ea.

Chem un taxi. îi arăt şoferului adresa imprimată pe o carte de vizită şi pornim într-o direcţie pe care nu o cunosc. După ce şerpuim timp îndelungat pe nişte ulicioare strâmte, răzbim la şoseaua din împrejurimile oraşului, printre vile inundate de verdeaţă. Maşina se opreşte în faţa unui gard înalt de fier, în spatele căruia nu se disting decât tufişuri dese de arbuşti decorativi.

Eliberez taxiul şi sun la clopotul de alamă de lângă impresionanta poartă de metal. Pesemne că intrarea e prevăzută cu vreo instalaţie automată invizibilă, pe care n-o pot depista, deoarece peste un minut poarta se deschide singură, glisând pe şine, îngăduindu-mi să păşesc pe aleea lungă, acoperită cu pietriş mărunţit, care mă poartă spre o vilă elegantă, albă, învăluită de penumbra verde a unor arbori imenşi.

Insul care stă în picioare pe terasa magnifică şi priveşte liniştit îmi este cu totul necunoscut, ceea ce nu mă împiedică să-mi dau seama imediat că n-am de a face cu lacheul, ci chiar cu stăpânul domeniului. Conformaţia bărbatului corespunde calibrului mediu, ca statură, şi categoriei grele, ca volum. Şi totuşi nu arată atât de gras, pe cât e de îndesat, masiv, zdravăn şi, aş adăuga, păros ca o nucă de cocos.

E prevenit de sosirea mea, dar mă urmăreşte absolut absent şi, când urc cele câteva trepte ale terasei, nu face niciun pas şi trebuie să mă apropii şi mai mult ca să

manifeste un semn de viaţă şi să-mi întindă leneş mina.

— Thomas?

— Da, şefule.

— Să ne aşezăm acolo!

Mina groasă întreprinde un nou gest, indicându-mi celălalt capăt al terasei, unde se află desfăşurată o umbrelă mare în dungi, albe şi albastre. Luăm loc în două fotolii de grădină şi gazda bate din palme.

— Adu-ne nişte răcoritoare – porunceşte servitorului care apăruse instantaneu, îmbrăcat într-o haină albă.

După care tace, de parcă ar fi decis să nu se extenueze cu discuţiile mai înainte de a-şi răcori măruntaiele.

Tac şi eu şi examinez rapid omul cu figura plină şi stacojie, ca şi cum ar fi exagerat cu băile de soare, figură încadrată de nişte favoriţi la fel de stacojii şi de-un păr rar. O autentică nucă de cocos.

Servitorul, deşi răspunde chemării orientale a bătăii din palme, e un reprezentant pur al clasei cosmopolite a chelnerilor. Ne serveşte rapid şi îndemânatic inevitabilul whisky cu gheaţă şi dispare numaidecât după glasvandul larg deschis al vilei.

— Povesteşte-mi mai întâi despre proiectul dumitale propune şeful, după ce sorbim o doză înviorătoare de băutură.

Povestesc. Mă ascultă, fără să-şi ia de pe mine ochii îngânduraţi. Iar când termin, zice:

— N-am înţeles din cele relatate dacă ai şi pus în funcţiune mecanismul dumitale, sau dacă urmează să-i dai drumul abia de acum înainte.

Natural, nuca de cocos a înţeles tot şi fraza e menită pur şi simplu să mă pună într-o situaţie penibilă, să-mi aducă aminte că n-am dreptul să întreprind operaţii de capul meu.

— N-am efectuat decât o etapă pregătitoare – mint eu, în timp ce mă uit la el cu privirea mea cea mai curată şi sinceră.

— Şi, în special, etapa care nu-i legată de riscuri

deosebite şi ne-ar permite să câştigăm timp.

Şeful continuă să mă privească cu ochii lui inexpresivi, fără a lăsa măcar să se întrevadă că depistează pe figura mea un mincinos abil.

— Eşti convins că băiatul sau fata nu vor încunoştinţa pe altcineva despre chestiune?

— În momentul actual sunt sigur de băiat. Iar după ce intră în combinaţie, va fi interesul lui personal să păstreze discreţia cea mai absolută. Referitor la fată, ea nu va fi pusă la curent cu nimic care să ne expună la riscuri. Şi, pentru orice eventualitate, am organizat supravegherea amândurora.

— Ai pregătit doar acţiunea, sau eşti, în curs de efectuare?

— De fapt, suntem în curs de efectuare. Pentru că, fără o prealabilă verificare, n-aş fi avut posibilitatea să întreprind şi etapele următoare, nu-i aşa?

— De acord. Numai că rog să te exprimi mai precis.

E clar că nuca de cocos, în timp ce mă priveşte cu ochii aceia spălăciţi, nici nu-mi ascultă spusele, ci-mi urmăreşte gândurile. Deci se impune, în continuare, să mă avânt în saltul mortal.

— Din moment ce doriţi să mă exprim foarte precis, sunt nevoit să vă mărturisesc că operaţiunea s-a şi declanşat. Bineînţeles, nu într-atât încât să nu poată fi sistată, dacă mi se comandă aşa ceva, dar oricum e în curs de desfăşurare, fiindcă nu-mi puteam permite să pierd unele condiţii favorabile şi, realmente, trebuia câştigat timp.

— Ar fi fost necesar să utilizezi cele ce mi-ai spus ca introducere, şi nu ca final – rosteşte absent şeful. Apoi întreabă: – Dar nu există riscul să fie observat Tarzanul dumitale, în vreme ce trece de la fereastra fetei la fereastra cabinetului?

— Având în vedere prezenţa copacilor ce împresoară casa şi ora târzie a acţiunii, riscul e minim.

— Dar când o acţiune se repetă excesiv, riscul începe să se dezvolte în progresie aritmetică…

— De aceea ne vom rezuma la o singură acţiune pe săptămână. Ne vom interesa în special de documentele pe care le aduce acasă sâmbăta, deoarece sâmhăta şi duminica dispune de cel mai mult timp liber şi, în consecinţă, e logic de presupus că va avea asupra lui dosarele cele mai ample şi mai importante. Iar în problemele care ne preocupă, ştiţi prea bine, un singur document e capabil să ne dezvăluie conţinutul unui întreg şir de alte documente, fără să mai fie necesară examinarea lor.

— Deci, numai sâmbăta?

— Da. Numai sâmbăta.

— Personajul este un adevărat sclav al muncii – remarcă roşcovanul, cu glasul său şters, fără nicio legătură cu spusele anterioare.

— Se pare că asta-i realitatea.

Apoi revine la problemă şi mă chestionează despre toate aspectele ei. inclusiv detaliile, dispoziţia încăperilor, aptitudinilor participanţilor – dacă au mai acţionat şi cu ce rezultate – până şi şperţurile şi fotoaparatura la care m-am fixat.

— Încă un whisky?

Interesul şefului, în privinţa băuturii, se manifestă abia după ce constată epuizarea întrebărilor din capul lui.

— Mulţumesc. Aş prefera puţin sifon.

Toarnă sifon, şi la mine şi la el, îşi pune în paharul său un cubuleţ de gheaţă şi câteva. a picături de whisky, pentru culoare, şi soarbe agale.

— Combinaţia dumitale prezintă un aspect care-mi place: e simplă, participanţii sunt puţini, riscul e limitat la minimumul posibil, iar efectul are şanse să fie spectaculos. Trebuie să-ţi spun totuşi că există două minusuri, după părerea mea.

Tace şi mă priveşte, pentru a verifica dacă sesizez care sunt cele două minusuri.

— Primul: ţi-ai permis unele acţiuni precipitate. Abia ne-ai informat relativ la posibilităţi, şi ai trecut numaidecât la utilizarea lor, fără să fi căpătat vreo aprobare în această

privinţă. Deci, referitor la punctul ăsta, ar trebui săjmă întreb, în mod special, ce sens mai are în realitate venirea dumitale aici? Deoarece ai procedat întocmai ca băiatul care mai întâi se culcă cu o fată, şi abia după aceea îi cere mina.

Tace, dar continuă să mă privească, iar expresia mea de docilitate şi umilă căinţă pare să nu-l impresioneze deloc.

— Presupun că citeşti ziarele şi-ţi dai seama probabil că în momentul de faţă situaţia nu-i câtuşi de puţin favorabilă unor scandaluri. Posibilităţile şi influenţele pentru destindere se intensifică, iar într-o asemenea conjunctură unii factori de la noi devin extrem de exigenţi faţă de activitatea noastră. Orice gafă va fi utilizată pentru declanşarea unei campanii împotriva organelor cărora aparţinem. Desigur, eu şi dumneata ştim prea bine că perioadele de înseninare sunt temporare. Lucrul acesta îl cunoaştem numai noi doi. Ceilalţi oameni nu-l ştiu.

Face iarăşi o pauză.

— Al doilea: nu-mi place că ai recurs la consumatori de droguri. Cu indivizi de teapa ăstora se cere o atenţie deosebită. Este comod faptul că se recrutează uşor, şi pot fi ţinuţi în îrâu şi mai uşor. Dar sunt nişte dezechilibraţi. Zdrenţe umane.

— Din nefericire, suntem totdeauna siliţi să ne alegem agenţii din categoria zdrenţelor umane – îmi permit eu să remarc.

— Este inevitabil – cade de acord şeful.

— Şi totuşi, chiar şi în cadrul zdrenţelor mai există unele trepte. Consumatorii de droguri, ăştia aparţin celei mai joase trepte, iată, eşti chiar obligat să găseşti o metodă, pentru a te elibera de unul din ei.

— Nu-i dificil, E suficient să-mi acceptaţi propunerea.

— Sunt obligat s-o accept. Mă pui într-o asemenea situaţie, încât vreau sau nu vreau, tot va trebui să ţi-o dau pefiică-mea de nevastă.

— Regret nespus – încerc eu să mă apăr.

— Cel puţin scuteşte-mă de replici inutile – mă

întrerupe şeful. Apoi adaugă: – Iar pe conductor, să-l eliberezi chiar definitiv.

Şeful se ridică, vrând să-mi dea de înţeles că discuţia a luat sfârşit. Sunt astfel nevoit să mă ridic şi eu, deşi aş dori să mai atac o problemă.

— După cum observ în ziare, povestea mea africană e iarăşi pusă pe tapet – mă încumet eu să subliniez.

— Cam aşa ceva – atestă şeful.

— Şi nu în favoarea dumitale.

Îmi aruncă din nou o privire aparent absentă.

— Te sfătuiesc, bineînţeles, să nu exagerezi povestea asta, otrăvindu-ţi sufletul. Cruţă-ţi nervii pentru problema la ordinea zilei. În momentul de faţă barăm dorinţa anumitor cercuri de a scormoni mai mult decât e nevoie în biografia dumitale… Iar pentru viitor, totul va depinde de dumneata. În cazul când îţi reuşeşte operaţia… Doar ştii prea bine: învingătorii nu sunt niciodată judecaţi!

Şeful dispăruse undeva în interiorul vilei, iar eu rămăsesem în compania unui anumit individ brunet, într-o odăiţă de lângă intrare, deoarece, înainte de părăsirea acestor locuri, mai trebuia să efectuez o oarecare misiune.

O sonerie invizibilă zbârnâie asurzitor în încăpere. Pe un mic ecran de televizor, dispus deasupra mesei, văd că apare figura-flăcăului cu chitara.

1 Omul dumitale? – mă întreabă brunetul.

— Ele.

Brunetul apasă pe un buton şi văd pe ecran cum pletosul intră în grădină, pe uşa automată.

— L-ai fi putut îmbăia puţin. Avem baie la subsol – remarcă brunetul.

— Mi-e teamă că izbucneşte în plâns şi începe să urle: „Mamă!! – îi răspund eu, după care ies din odăiţă.

Îl întâmpin pe pletos pe alee şi-l conduc pe o bancă, ia umbra copacilor.

— Mi-aţi adus doza? – întreabă musafirul.

— Am să-ţi dau mai multe. Dar mai întâi faptele şi apoi plăcerile.

Şi pornesc la expunerea problemei.

Pleto-sul ascultă doar cu o jumătate de ureche, fapt care mă sileşte să-l previn:

— Fii atent – zic eu.

— Dacă te gândeşti la altceva în timp ce-mi cheltuiesc scuipatul cu tine, atunci poţi fi sigur că nu capeţi niciun fel de doză.

— Am auzit tot şi-am memorat totul – obiectează pletosul.

— Vagonul a fost parcat pe o linie secundară, în sectorul de vest…

— Perfect. Ai să-l identifici imediat, după inscripţie. Când individul îţi va deschide, ai să-i spui: „Vin din partea Bătrânului/1 Şi îndată ce-ţi dă drumul înăuntru, îndrepţi obiectul ăsta spre figura lui şi apeşi pe trăgaci.

În vreme ce spun cele de mai sus, îi întind băiatului un revolver miniatural.

— Ce-i în bricheta asta? – întreabă pletosul dispreţuitor.

— Linişteşte-te, nu-i morfină, dar conţine un produs corespunzător, capabil să-l adoarmă pentru zece minute.

Exact cât ţi-e necesar să-i iei portofelul şi să-i controlezi buzunarele şi bagajul. Dacă dai peste ceva hârtiuţe, notiţe, indiferent ce, le iei şi pe-ălea. Apoi, fără panică şi grabă exagerată, te întorci pe acelaşi drum pe care ai venit, angajezi un taxi şi-i ceri să te ducă la grădiniţa de lângă far. În scuar te va aştepta secretara mea.

— Am auzit şi memorat totul – repetă pletosul. – Acuma daţi-mi fiolele.

— Doar un mic avans, nicio picătură mai mult. Atâta cât să nu fii diseară ca o zdreanţă.

Bag mina în buzunarul mic de la haină şi scot două fiole.

— Dar restul?

— Restul ai să-l primeşti diseară. de la secretara mea, după ce execuţi misiunea, şi numai dacă reuşeşte. Apoi, dacă ţii cu orice preţ, n-ai decât să te droghezi, poţi să şi mori, dacă vrei!

Cu aceste cuvinte încurajatoare, mă ridic şi-i dau de înţeles pletosului să procedeze la fel.

— Şi lasă-ţi undeva chitara – zic eu – că nu te duci să cânţi o serenadă.

Mă aştept ca Mary să-şi preia partea din problemă, manifestând inevitabilele ei rezistenţe şi grimase de nemulţumire. Aşa că amin discuţia pentru sfârşitul mesei, când stomacul e plin, iar travaliul său domol şi liniştit echilibrează parţial tensiunea nervoasă. Dar femeia se află într-o asemenea stare de calm, sau de apatie, încât ascultă tăcută îndrumările mele.

— …Ai să te aşezi pe o bancă, pe cât posibil mai aproape de intrarea în scuar, ca să-l poţi zări când soseşte.

După cum am fost informat, e ora când scuarul e de obicei pustiu. Ţi-e frică?

— Chiar de mi-ar fi frică, ce importanţă poate reprezenta pentru dumneata? – întreabă secretara indiferentă.

— Pentru mine e posibil să n-aibă nicio importanţă, dar referitor la acţiune, are. Ai să-i predai pachetul cu fiole, pe care-l vei găsi în geamantanul meu; apoi pleci. Asta-i tot.

— Poate că băiatul are nevoie de bani.

— I s-au dat destui. Singurul lucru de care areneapărată nevoie, e morfina. I-o dai şi vii înapoi.

Ne bem cafelele în tăcere şi-mi omor timpul privind distrat la publicul pestriţ şi cosmopolit al restaurantului – babe cu voalete, care s-au transportat aici poate tocmai din Maryland sau din Pennsylvania, pensionari de provenienţă engleză, cu bastoane şi mustăţi vopsite, perechi scandinave, cu figuri şterse, care realizează mult aşteptata călătorie în orient, precum şi nenumărate alte exemplare din monotona faună turistică, care doar stingheresc traficul cu vagabondajul lor de colo până colo.

Apoi urcăm tot atât de tăcuţi în apartament şi ne izolăm fiecare în camera lui şi în patul său. Eu utilizez orele libere ale acestei nesfârşite după-amiezi, picotind cu intermitenţe şi răsfoind mormanul de ziare eu care mă

aprovizionasem încă din cursul dimineţii.

— Deja e şapte… – declar eu în cele din urmă, oprindu-mă la intrarea dintre cele două odăi.

— N-ar strica să coborâm la cină.

— Du-te singur. Nu mi-e foame.

Mary se mai află încă în pat, cu spatele la mine, fără să-şi dea măcar osteneala să-şi schimbe poziţia.

— Cum doreşti – *zic eu*.

— Dar nu uita că, la opt fix, trebuie să pleci de aici.

Nu binevoieşte să-mi răspundă, iar eu, parcă pătruns de o anumită uşurare, cobor singur la restaurant, fiindcă n-aş vrea să-mi stric pofta de mâmcare cu perspectiva mutrei ei melancolice.

Jos e aceeaşi adunătură, numai că în haine de seară. Unora ca ăştia le-aş interzice pur şi simplu să voiajeze, dar în momentul de faţă nu asta e problema care mă preocupă sau, mai precis, nu mă preocupă nimic, deoarece în asemenea clipe, când trebuie să se rezolve lucrurile esenţiale, mi se întâmplă să simt un gen de pauză interioară, să mă simt uşor şi eliberat de probleme, să trăiesc doar clipa respectivă – cu gustul pătrunzător, înviorător al acestui alcool auriu, cu izul proaspăt ai salatei verzi, cu aerul sărat şi jilav al mării şi cu toate splendorile mărunte ale acestei vieţi blestemate.

După aceea mă întorc în apartament, mă tolănesc comod în fotoliul de lângă lampa din colţ, cu impozantul ei abajur, şi răsfoiesc iarăşi ziarele, deoarece în ziarele ăstea voluminoase găseşti totdeauna ceva care ţi-a scăpat la prima lectură şi care te poate ajuta ia omorârea timpului cu încă un ceas.

Se scursese exact o oră când uşa se deschide exploziv şi în cameră nu intră, ci năvăleşte Mary. Figura îi este palidă şi crispată, având întipărite primele indicii ale unei iminente crize de isterie.

— Ai urcat cu liftul? – o întreb eu, îngrozit la gândul că a defilat pe scările prelungi şi animate cu faţa ei devastată.

— A murit! – ţipă Mary, în loc de răspuns.

— Cine-a murit? – întreb surprins.

Băiatul cu chitara… Şi celălalt la fel… Amândoi sâni morţi…

Stai jos – zic eu, vizibil îngrijorat.

— Şi binevoieşte de-ţi coboară niţel registrul vocii. Admit că s-a întâmplat ceva îngrozitor, dar nu-i un motiv să stârnim panică în tot hotelul. Stai jos – repet eu – domină-te şi povesteşte-mi totul, cu lux de amănunte, întrucât e posibil să fie necesar să luăm unele măsuri urgente.

— Măsuri!… Despre ce măsuri trăncăneşti acolo, când îţi spun că amândoi sunt morţi? Morţi, înţelegi?

— Ai auzit ce ţi-am spus? – vorbesc eu, mult mai brutal.

— Stai jos şi povesteşte-mi coerent! Acuma n-avem timp de istericale.

Înspăimântată de asprimea tonului meu, sau pur şi simplu istovită de puteri, secretara se trânteşte în primul fotoliu care-i iese în cale şi demarează, bălmăjind ca hipnotizată:

— A venit la opt şi jumătate… băiatul cu chitara. Scuarul şi împrejurimile erau pustii. Arăta ca nebun… E mort – zice el – eu l-am omorât”… „Pe cine-ai omorât? – întreb – cine-i mortul?” „El. – zice – omul din vagon… M-aţi înşelat… l-am adormit, dar pe vecie… M-aţi îndemnat să fiu un criminal… Cum l-ai ucis?” – întreb eu. „Uile-a şa, l-am omorât… M-aţi minţit că va adormi, iar el a murit… Unde-i morfina? Daţi-mi o fiolă! Nu mai pot…”

Face o pauză, de parcă i s-ar fi întrerupt firul gardurilor din pricina unei insignifiante avarii la creier, apoi reia şirul frazelor sacadate:

— I-am întins pachetul şi băiatul şi-a încărcat singur seringa… şi-a înfipt acul în braţ, fără să-şi mai sumeată mâneca şi o clipă după aceea a încremenit cu ochii holbaţi şi cu gura întredeschisă… Am crezut c-a intrat în transă… Dar s-a prăbuşit pe o parte şi s-a rostogolit de pe bancă pe pietrişul aleii… M-am repezit să-l readuc în fire… să readuc în fire un mort… E mort, mort de-a binelea, mă-nţelegi?

— Te rog, mai calm şi fără istericale – o avertizez eu.

— E mort… fiola nu conţinea morfină… – repetă femeia.

— De unde să ştiu eu ce se afla în fiole? Nu le-am umplut eu. Le-am luat drept morfină.

Din poziţia încremenită în care se afla, Mary îşi ridică brusc ochii, ca şi când ar fi vrut să înţeleagă mai clar explicaţiile mele. Mişcarea femeii e atât de rapidă, încât mi-e teamă c-a reuşit să-mi surprindă expresia de satisfacţie pe care nu izbutisem s-o sting din privirea mea. Dar contactul scurt al privirilor e într-adevăr strălfulgerător şi figura mea devine din nou preocupată; întind mâna spre măsuţă, torn o doză masivă de whisky şi-i ofer paharul:

— Soarbe o înghiţitură şi calmează-te.

De parcă şi-ar fi venit în fire, Mary mă priveşte iarăşij apoi – se repede ca o fiară şi-mi dă peste mână. Paharul sare cât colo şi alcoolul se varsă pe mine. Ochii îmi lăcrimează din pricina usturimii.

Îmi scot batista şi-mi şterg cu un gest mecanic faţa, în vreme ce Mary se ghemuieşte în fotoliu, îşi cuprinde capul cu amândouă mâinile şi-o podideşte un plâns isteric.

Vagonul de dormit se leagănă uşor, iar roţile ţăcănesc uniform, într-un ritm nu prea adecvat mersului unui express. Mă las legănat, rezemat în colţul de lângă fereastră, odihnindu-mă cu ochii închişi. E foarte important – totdeauna şi pretutindeni – să te adaptezi ritmului şi să pătrunzi în el, pentru că ritmul nu-i creat de tine şi n-ai cum să-l modifici. E suficient să încerci a i te împotrivi, şi imediat vei fi eliminat, frânt, strivit. Să devii una cu ceea ce te-nconjoară, să te adaptezi. Iar în momentul când ai devenit una cu mediul, atunci poţi înota ca un peşte în apă, spre ţelul tău personal.

Altminteri rezultă distorsiuni în vibraţii. Procedând altfel, apar şocurile. Şi minusculul şurub, care nu vrea să se adapteze la ritmul sistemului, se rupe. Întocmai ca femeia din compartimentul învecinat. La fel cum s-a întâmplat cu cei doi. Şi cu mulţi alţii. Nici nu-ţi poţi imagina câţi oameni distruşi sunt aruncaţi zilnic la gunoi,

numai din pricină că n-au reuşit să se adapteze sistemului şi legilor sale.

Acuma s-a potolit, femeia de dincolo, după o nouă doză de morfină. Iar prima doză i-am administrat-o încă din seara precedentă, când mi-a stropit figura cu alcool. Din compătimire. Şi de teamă ca accesul ei isteriform să nu evolueze până-ntr-acolo încât să-şi ridice în cap tot hotelul. Când am reuşit s-o conving să accepte doza şi i-am arătat seringa, Mary s-a sucit brusc şi-a început să strige:

— Nu-i morfină! E otravă! Vrei să mă lichidezi, nu-i aşa?

— Prostii – am bombănit eu.

— Culcă-te liniştită… Relaxează-te… şi-ai să vezi ce uşor are să-ţi fie.

— Bine… Termină… La urma urmei termină cu mine – şopti Mary, intrând iarăşi în starea ei apatică.

— Otravă, sau indiferent ce-ar fi în fiolă, termină odată…

Nu era bine deloc ce se întâmpla cu Mary. Atâta vreme cât un om ţipă, îmbrânceşte şi se agită, nu-i cine ştie ce nenorocire. Dar când începe să nu-i mai fie teamă pentru propria-i piele, atunci înseamnă că-i de rău. Fiindcă tocmai teama asta contează, ea e principalul factor, ca să nu zic unicul, care ne împinge înainte. Nici dragostea, nici setea, ci teama e forţa care-i pune în mişcare pe oameni.

Însă, în momentul de faţă, Mary e cufundată în somnul adânc al narcoticului, în compartimentul învecinat, abia înviorat de lumina albastră şi palidă a becului de noapte. În sfârşit, am şi eu posibilitatea să mă odihnesc după treburile clin ultimele zile. Un idiot care ţi se iveşte în cale, provoacă totdeauna necazuri. Însă când idioţii sunt doi, sau trei, atunci necazurile pot degenera în catastrofă.

Personal sunt un adept al umanismului, în sensul că mă preocupă evitarea violenţelor şi a victimelor, dacă-i posibil, fiindcă un cadavru generează inevitabil probleme, iar în secunda când apar problemele, se declanşează şi complicaţiile. Conductorului, de exemplu, care deja capitulase din pricina fricii, i-aş fi permis să cutreiere

lumea largă, descurcându-se cum o şti, dacă n-ar fi existat familia. De fapt şi-a vârât capul în ştreang tocmai datorită familiei. Mai exact din pricina tinerei sale neveste, mult mai tânără decât el, dar care suferea de o maladie complicată şi rară. Ai noştri, desigur, au promis medicamente din cele mai scumpe. Şi nu numai că au promis, dar le-au şi procurat. Şi, ceea ce a fost mai surprinzător, e faptul că femeia, în cele din urmă, s-a vindecat, deşi eficienţa specialităţilor de soiul acesta constă, mai ales, în reclama care le susţin. În linii mari, ataşamentul faţă de familie a fost la început în favoarea noastră, însă acum ni se dovedea dăunător. Nici nu eram în stare şi nici nu aveam intenţia de a întreprinde acţiuni dificile şi riscante, ca a trece peste graniţă familia unuia sau a altuia. Însă nu-i necesară prea multă inteligenţă ca să-nţelegi că omul care a trădat o dată, dintr-un sentimentalism stupid, o va face şi a doua oară, acum chiar împotriva noastră. Şi puteam să mi-l imaginez, deosebit de pregnant, prezentându-se la ambasada bulgară sau la vreun serviciu consular şi făcând declaraţii complete, numai şi numai ca să-şi reîntregească familia. Deci se impunea lichidarea tipului, care şi aşa era demult amortizat. Manifestarea umanismului s-ar putea să fie o plăcere deosebită, dar niciun om nu poate trăi pe lumea asta numai din plăceri.

O poveste aproximativ asemănătoare era să-mi ofere, cât pe ce, şi pletosul. I se ceruse să plece de la Istanbul direct acasă, la mămica şi la tăticu', dar ne minţise şi-şi rezervase un loc în avionul pentru Sofia. Ştiam prea bine ce gânduri umblă prin capul lui nespălat de luni de zile şi. cunoşteam la perfecţie micuţa lui aventură sentimentală, cu o oarecare Margot, bulgăroaică pur-singe, independent de sonoritatea franţuzească a numelui, debutantă şi ea în consumarea de droguri. Întocmai ca pletosul nostru. Fireşte, şi aceşti doi îşi juraseră credinţă reciprocă, unindu-se până dincolo de mormânt într-o pereche de morfinomani. iar băiatul cu chitara era capabil să facă tot ce-i stătea în putinţă ca să cerşească aprobarea de

emigrare în occident a iubitei sale Margot. Eventual, cu preţul anumitor mărturisiri în defavoarea noastră. Pe unul de calibrul ăstuia este imposibil să nu-l lichidezi, oricât ai vrea să nu-ţi pătezi mâinile.

Amândoi se cufundaseră şi se împotmoliseră în mocirla sentimentalismelor, unde piere atâta lume, nu de azi sau de ieri. „Iubire", ataşament", spun ei, fără să-şi dea seama că ataşamentul te târăşte într-o direcţie necunoscută, indiferent de voinţa şi raţiunea ta, până te duce la grămada unde sunt aruncaţi învinşii.

Însă omul puternic e totdeauna singur.

Totdeauna am fost singur şi nu sufăr deloc din pricina asta, singurătatea nu mă chinuieşte câtuşi de puţin, scumpă Mary, imaginează-ţi! Singur eram şi la casa tatălui meu vitreg, singur şi în colţul unde stăteam pedepsit, singur şi la şcoală unde trebuia să mă strecor printre şuturile lui Jeff şi palmele lui Ed, sau, mai târziu, la serviciu. Niciodată n-am avut prieteni, ci numai unul sau doi „aproape prieteni", în genul şefului meu Hubert, sub a cărui conducere secretă am activat cândva ca denunţător printre elevi. Niciodată n-am fost atât de prost încât să umblu după prieteni. Pentru că noi căutăm prieteni în speranţa de a găsi un sprijin, dar nu ne dăm seama că prietenii n-au deloc intenţia de a fi folosiţi drept sprijin, ci, dimpotrivă, ei singuri se străduiesc să găsească în noi un reazem... Şi, în lumea asta caraghioasă, oamenii se îmbulzesc unul într-altul ca orbii, şi fiecare orb îşi închipuie că celălalt îl va conduce, fiecare e dornic să capete o uşurare, dar se alege de fapt cu o povară.

Dar mai jalnice decât orice, sunt bineînţeles istoriile cu femei, cu care bărbaţiise-ncurcă, imaginându-şi că vor afla rezolvarea propriilor probleme. Pentru că, dacă intenţionezi să-ţi rezolvi problema persoanei tale, ea trebuie soluţionată la singular. Cu atât mai mult cu cât, fiind deja dificultoasă la singular, devine absolut imposibilă din clipa în care porneşti să spui „noi" în loc de „eu". Poţi fi celibatar sau căsătorit, să trăieşti ca un călugăr sau să-ţi schimbi prietenele în fiecare săptămână, nimic nu mai

contează, dacă recunoşti odată pentru, totdeauna că răspunzi numai de persoana ta, că eşti „eu” şi nu „noi”.

15 – n naiv între două vârste

Şi eu am avut în viaţa mea probleme cu femeile. Uneori când privesc în trecut mă simt cuprins de o anumită tulburare, văzând că s-au şi adunat prea multe la număr. Niciodată nu le-am privit însă mai serios decât era necesar şi niciodată n-am aşteptat să-mi aducă rezolvarea problemelor. Ba nici nu m-am ataşat exagerat de ele, exceptând întâia mea poveste de dragoste, cea mai idioată din toate.

A căpătat amploare în perioada când mă aflam în ultima clasă de liceu, când. mă consideram deja bărbat în toată firea, deşi eram stăpânit uneori de o îndoială – mă pot socoti oare bărbat matur, de vreme ce n-am fost încă la o femeie? De fapt, femeia exista şi adeseori o zăream pe fereastra casei vecine, la vreo zece metri de mine, dar zece metri reprezintă totuşi o distanţă apreciabilă pentru a putea afirma c-ai cunoscut femeia îndeaproape.

Căsuţa era întru totul identică cu a noastră, reprezentând doar o unitate din şirul lung de vilişoare tip, având acelaşi confort mic-burghez, de gradul trei, cu grădiniţe miniaturale, toate la fel. Iar persoana din vilă era în aceeaşi situaţie ca şi maică-mea, adică divorţată şi bătând bine spre patruzeci de ani. Singura diferenţă era că, în timp ce preocupările maică-mii mai erau legate de fostul ei soţ, gândurile vecinei se îndreptau, în totalitatea lor, către cel viitor. Conform unui program, dimineţile şi le consacra problemelor gospodăreşti, iar după-amiezile odihnei şi activităţilor cosmetice – baie, trândăveală pe divan, sau examinarea critică a feţei într-o oglindă imensă. Avea un corp oarecum de modă veche, vreau să spun că era mult diferit de supleţea liniei feminine actuale. Însă, în holul ei imens, totul era demodat – mobila cu tapiţerie de pluş, lustrele cu abajururi de mătase, precum şi tablourile de pe pereţi. Tablourile erau multe la număr – sau mie mi se părea aşa, deoarece în casa noastră nu exista niciun tablou. Până şi astăzi ţin minte unul din ele, deoarece

reprezenta nişte femei pe jumătate goale, deşi, din păcate, în oprim plan era pictat şi un bărbat seminud. Bărbatul alerga în direcţia privitorului, iar femeile despuiate, şi încă unul sau doi bărbaţi, zburau în văzduh pe urmele lui, şi toată chestia se chema „Remuşcări târzii”, ceea ce dădea de înţeles că eroul fugea de amintirea fiinţelor părăsite sau ucise de el.

În virtutea unei coincidenţe fatale, mergeam la şcoală dimineaţa, iar după-amiezile stăteam în odaia mea, şi aveam prin urmare posibilitatea să observ nu preocupările gospodăreşti ale vecinei, ci pe cele cosmetice. Maică-mea, după o scurtă picoteală ce urma mesei de prânz, ieşea în fiecare după-amiază, cu excepţia zilei de vineri, care era ziua ei de primire, să-şi viziteze prietenele şi să dezbată în continuare celebra temă „Evadarea ticălosului”, ceea ce-i posibil să dăinuie şi în ziua de azi. Astfel, aveam deplina şansă de a-i urmări activităţile în cadrul dreptunghiular şi semiobscur al ferestrei de peste drum. Adeseori, bineînţeles, nu se petrecea nimic, deoarece vecina nu-şi pierdea toată vremea în hol, însă eu, aplecat asupra manualelor, aveam grijă să mă uit din când în când în direcţia ferestrei, aşteptând să apară silueta masivă a femeii – îmbrăcată total, pe jumătate sau despuiată de-a binelea. Şi când se producea evenimentul, mă furişam cu mii de precauţii spre perdeaua de tul, ridicam încetişor un capăt şi mă cufundam în contemplare.

Totuşi, precauţiile mele erau pesemne insuficient de abile, deoarece, într-o bună zi, când ieşisem să citesc în grădiniţă, vecina mi-a spus de peste gard:

— Henry, de ce te uiţi mereu pe fereastră? Oare vezi ceva interesant?

— Îmi plac nespus tablourile dumneavoastră – răspunsei eu ca un idiot, pentru că întrebarea mă surprinsese absolut nepregătit.

— Adevărat? – se interesă ea, arborând un zâmbet neobişnuit.

— Nu-mi vine să cred că pot fi desluşite destul de bine de la asemenea distanţă…

După care mi s-a permis să le admir de aproape. Era pentru mine un prilej neaşteptat şi splendid, deoarece multă vreme arsesem de dorinţa să studiez mai amănunţit femeile seminude din capodopera „Remuşcări târzii”. Dar şi mai neaşteptat a fost prilejul ce mi s-a oferit, şi anume să pot studia, pe lângă femeile acelea în ulei, şi o altă doamnă, din sânge şi carne, şi să gust Marea Beatitudine pe valurile trupului ei pufos.

Peste două zile, totul se repetă şi eu leşinam de fericire, fiindcă avusesem nesperata şansă să devin atât de rapid un bărbat autentic şi s-o cuceresc pe această femeie splendidă, care atunci reprezenta pentru mine, nici mai mult nici mai puţin, femeia cu „F” mare.

Răstimp de cinci luni am fost un vizitator destul de asiduu al muzeului de la domiciliul doamnei, printre ale cărui exponate, în afară de amintitele „Remuşcări târzii44, mai figurau şi unele tablouri instructive. Iar după aceea lucrurile se terminară oarecum treptat, deşi extrem de repede dintr-un anumit punct de vedere. Vecina începu să mă întoarcă de la uşă, scuzându-se că n-are timp, că-i ocupată. Curând descoperii cheia enigmaticei schimbări, deoarece serile, în casa de alături porni să-şi facă apariţia un bărbat în vârstă, la vreo patruzeci de ani, cu o mutră gravă şi intenţii serioase, pentru că intra în casă de-a dreptul, ostentativ, probabil ferm hotărât să ocupe locul soţului dispărut.

Şi zadarnic mai stăteam de pândă în dosul perdelei de tul, căci fereastra de la hol nu se mai deschidea. Iar serile, pe întuneric, dădeam ocol vilei, pe cealaltă parte, unde se afla dormitorul şi unde fereastra protejată cu o draperie înflorată lumina până noaptea târziu. Îmi imaginam, ars de durere şi mânie, ce se întâmpla în clipa aceea în odaia tăinuită de draperie. Şi nu-mi era deloc greu să-mi imaginez, deoarece singur trecusem prin asemenea momente cu căţeaua aia obeză.

Până într-o zi când, observând uşa de la intrare deschisă, am intrat de-a dreptul şi m-am instalat în holul muzeu, ferm decis să-mi primesc încă o dată comisionul ce

mi se cuvenea din Marea Beatitudine.

— Ce faci aici, Henry? – mă-ntrebă gazda, fără prea – multă căldură, ivindu-se din camera învecinată.

— Vă aştept… – îngăimai eu.

— Inutil s-aştepţi, băiatul meu – declară ea, pe un ton jumătate ofensat, jumătate protector.

— Uită tot ce-a fost, şi nu mă mai bate la cap.

— Dar eu… eu… vă doresc – bolborosii încurcat, dar şi perseverent totodată.

— Formidabil! Din moment ce mă vrei, trebuie numaidecât să mă ofer ţie, aici pe divan, nu-i aşa? Ia cară-te acasă, imediat!

Dar întrucât nu mă clinteam de la locul meu, mă luă de mină şi mă trase de pe scaun:

— N-ai auzit ce ţi-am spus? Şi la urma urmei ce ţi-oi fi închipuind, băieţaşule? Că dacă te-am lăsat de câteva ori să te caţări pe mine, înseamnă că nu mai pot de dorul tău? … Hai, du-te-acasă, şi să nu-mi mai calci pragul!

Şi mă dădu afară în – brânci, cu aceleaşi mâini pline şi albe, care se pricepeau să îmbrăţişeze atât de bine:

Dar încă de pe vremea aceea aparţineam unei categorii de indivizi care nu iartă, şi mi-am jurat, turbat de mânie, să i-o plătesc. Iar întrucât n-am fost în stare să inventez o altă modalitate de răzbunare, i-am povestit maică-mii totul, deşi nu-mi plăcea să mă încred în ea. Mă ascultă cu gura căscată şi porni să ofteze şi să se vaiete, că o ticăloasă din cartier i-a corupt copilaşul. În general a pus tema la inimă, iar peste câteva momente porni să trâmbiţeze vestea prin vecini. Aceştia, la rândul lor, au luat în braţe vestea cu deosebită căldură şi, în linii mari, bârfelile au sporit în câteva zile în aşa hal, încât personajul cu mutra cea gravă era cât pe ce să-şi modifice ferma lui hotărâre relativ la căsătorie. Fină la urmă, femeia isteaţă învinse puhoiul de zvonuri denigratoare, cel puţin în balanţa vârstnicului candidat, aşa că victoria mea se dovedi oarecum ezitantă, dar totuşi mai eficientă decât nimic. Peste câteva luni am plecat la şcoală şi-am uitat de chinurile dragostei, primele şi unicele, chinuri din pricina

unui trup, şi nu a unei femei.

Şi totuşi rămăsese ceva din traumă, ceva din otrava acelei fraze aruncate la întâmplare: „Dacă te-am lăsat de câteva ori să te caţări pe mine…”

Deoarece, cred c-am mai spus, în copilărie eram mărunt ca statură, însă-i posibil să fi omis o adăugire, anume c-am rămas şi mai târziu tot atât de mărunt, deşi, după părerea unora, datorită şi faptului că obişnuiesc să port pantofi cu tocuri înalte, nu arăt de fapt atât de scund. Acum am impresia, fără să mai ţin cont de tocurile înalte, că statura joasă nu reprezintă nimic, că n-are nicio însemnătate. Napoleon abia dacă a fost cu puţin mai înalt decât mine, şi, de altminteri, oamenii inteligenţi se întâlnesc mai frecvent printre cei scunzi, iar nu printre lunganii care s-au dezvoltat în detrimentul minţii. Însă uneori, mai ales în anii copilăriei, statura mea măruntă reprezenta cea mai mare umilinţă, şi anume genera suferinţele mele majore, inclusiv zăvorârea în dulapul pentru rufe, pentru că un băiat mai solid nu poate fi ghemuit într-un spaţiu atât de mic, precum era despărţământul inferior al dulapului.

De multe ori chiar m-am gândit dacă nu cumva tocmai dulapul obscur şi înăbuşitor a fost motivul principal pentru care am rămas un scundac. Nu din cauză că şedeam mereu înghesuit în el, ci probabil pentru că, în clipa când am simţit pentru prima oară panica spaţiului neîncăpător şi a sufocării, s-a petrecut ceva neaşteptat în interiorul meu şi am încetat imediat să mai cresc. S-a produs o intoxicaţie anume, sau s-a rupt ceva în măruntaiele mele şi dezvoltarea normală a stagnat.

Universul care ne-nconjoară, de obicei nu-i un mediu suficient de prietenos. Dar când eşti şi mai mic decât alţii, pare de-a dreptul înspăimântător. Deoarece totul e mai mare decât făptura ta, în special lucrurile vrăjmaşe şi toţi ticăloşii de teapa lui taică-meu, Jeff şi Ed. Universul ţi se arată atunci monstruos, alcătuit din uriaşi. Şi trebuie să se scurgă multă vreme până ajungi să pricepi că, în anumite cazuri, o statură măruntă se transformă din slăbiciune în

privilegiu, deoarece îţi oferă posibilitatea să te caţeri şi să te strecori neobservat, să fii considerat de cei din preajmă un pitic neajutorat, care sub niciun motiv nu poate fi primejdios. Deşi, în ciuda oricăror evenimente ulterioare, ceva din traumă mai rămâne.

În absenţa altora mai corespunzătoare, statura subdimensionată şi blajinătatea figurii sunt unicele mele arme cu care m-a dotat natura. Restul mi le-am format singur, pentru a fi capabil, într-o oarecare măsură, să mă strecor printre uriaşii ce-mi ies în cale (atât ca dimensiune corporală, cât şi ca grad ierarhic) şi să înlătur parţial din obstacole. Pentru că există şi obstacole ce nu pot fi ocolite. Dacă vrei să te fereşti de ele, pornesc după tine şi iarăşi ţi se proţăpesc în drum. Deci, trebuie să le elimini o dată pentru totdeauna. Şi nu din duşmănie neapărat, ci pentru că altminteri n-ai cum să mergi mai departe. Ce duşmănie îi puteam eu purta gânganiei aceleia – conductorului? Dacă depindea de mine, probabil că i-aş fi îngăduit să bâzâie în continuare, oricât de jalnic ar fi sunat. Ca şi pletosului cu chitara. Dar ce importanţă are dacă zboară o muscă sau două mai puţin? Şi dacă devin exagerat de enervante, lasă-le să se lichideze între ele. În ce mă priveşte, nu mă sperie deloc riscul remuşcărilor, nici târzii, nici premature. Deoarece, în definitiv, nu port nicio răspundere. Tocmai lucrul acesta nu-l poate înţelege secretara mea, că personal nu port nicio răspundere. Asta-i partea cea bună în sistemul nostru, că nu porţi nicio răspundere. Şi în asta constă puterea noastră.

Bineînţeles, uneori se mai poate întâmpla ca unii să-şi facă de cap. Ca povestea aceea cu generalul. Dar chestia asta, scumpo, imaginează-ţi că nu mă împiedică deloc să dorm liniştit. Şeful meu, pentru că-i şef, putea să comande oricând lichidarea generalului. Deoarece şi eu, mâine sau poimâine voi deveni şef, înseamnă că nu mi-am permis altceva decât un avans asupra drepturilor mele. Iar conştiinţa nu-mi este împovărată de nicio minciună. Pentru că generalul, viitor conducător, era un escroc nemaipomenit. Iar escrocul trebuie să-şi primească partea

cuvenită.

Iar în cele întâmplate femeii de alături, care zace sub lumina opalescentă a becului albastru de noapte, nici aici nu port vreo răspundere. Bineînţeles că nici ea nu-i de vină, şi n-afirm contrariul, ci pur şi simplu aşa-i construită, însă nu sunt Dumnezeu şi n-am creat-o eu, şi nici n-am făcut toate cele înconjurătoare, care ne intoxică şi ne pun piedici în drumul nostru, aşa că-i inutil să-mi arunce în faţă atâtea învinuiri.

Şi pentru cele ce se vor petrece de acum înainte, iarăşi nu-s obligat să răspund. Dacă există vreun risc, acesta-i pentru toţi. Fiindcă, în definitiv, şi eu pot fi zvârlit, ca o zdreanţă, la gunoi. Şi nimeni nu va porni să mă plângă, nimeni nu-şi va aduce nici măcar aminte de mine, remarcându-mi dispariţia. Am să dispar pur şi simplu, aşa ca şi cum n-aş fi ocupat un loc în spaţiu. Pentru că lumea noastră-i atât de suprapopulată cu făpturi rapace, încât îţi iau locul chiar mai înainte de a-l fi eliberat.

Ceea ce, natural, nu înseamnă câtuşi de puţin că mă voi preda definitiv. Există în profesiunea noastră un lucru foarte bun, faptul că deprinzi obişnuinţa de a prevedea până şi cele mai groaznice rele. Şi există o parte şi mai bună, atunci când eşti singur şi ştii că nu trebuie să te bizui pe nimeni.

În momentul de faţă, totul îmi dă de înţeles că iarăşi voi reuşi să ies la suprafaţă. Am să mă descurc şi-am să-i frec ridichea nefericitei ăleia de Helen, care în ultimii trei ani m-a înşelat săptămânal, de câte două sau de trei ori, cu pauze insignifiante în perioada ciclului, şi acum are insolenţa să se revolte, afirmând. sus şi tare că am minţit-o. Am să-i frec ridichea. Am s-o chem la mine când mă vor muta la Paris, la Roma, la Londra, la Washington sau mai ştiu eu unde să-i prezint noua locuinţă, am s-o duc la cel mai luxos restaurant, am să petrec o parte din noapte cu ea, iar la înapoiere am să-i spun:

— De fapt; te-am. chemat ca să punem la punct problema divorţului.

Dar dacă mă vor trece în rezervă… Ei bine, dacă mă trec în rezervă, atunci ducă-se dracului fata asta de băcan infect. La urma urmei –, sunt atâţia nemernici pe lumea asta, încât nu te poţi răfui cu toţi. În orice caz, nu voi accepta să fiu retrogradat chiar ajutor de arhivar, în cine ştie ce birou de la periferie. Am să mă retrag într-un orăşel liniştit, cum era orăşelul copilăriei mele, dar nu chiar în acela, unde la fiecare pas mă pândesc amintiri neplăcute şi unde. maică-mea îmi va stoarce până i ultimul ban. Am să mă dau la fund într-un orăşel neînsemnat „unde îmi voi cumpăra o căsuţă cu grădiniţă şi, dacă va fi necesar, voi merge chiar şi la biserică. Iar în jurul meu va pluti aureola omului din serviciile secrete, oamenii îşi vor scoate pălăria şi chiar se vor teme puţin de mine. Iar acesta-i unicul, dacă nu cel mai sigur semn de preţuire autentică. Poate că Napoleon arăta scund, în cămaşă de noapte, lângă patul Joséphinei. Dar în vijelia de praf de puşcă de la Austerlitz, n-a arătat deloc scund.

Sosim în jurul prânzului. Andrei ne aşteaptă cu maşina, şi în primul rând o conduc pe Mary la locuinţa ei de domnişoară, care se afla la mansarda ambasadei. Femeia este complet apatică, chiar de-a dreptul somnolentă, deoarece îi calmasem turbulenţa, la momentul oportun, administrându-i doza curentă de morfină. îi comand boxerului ieşit la pensie s-o conducă pe secretară în odaia ei. Apoi mă abat pe la adjunct. Dar era plecat. Şi întrucât în momentul de faţă nu-s dispus să raportez ambasadorului, sau să părăvrăgesc cu simpaticul Adam, decid, să mă reped acasă, să fac o baie şi să mă relaxez.

Ies înviorat pe balcon şi las să mi se odihnească privirea asupra imensităţii verzi a parcului. În oraşul ăsta se respiră mult mai uşor decât în zăpuşeala locurilor de unde m-am întors.

Cu toate acestea nu-i decât o aparenţă. Deoarece chiar pe drumul liniştit şi banal, de la ambasadă până acasă, am avut bănuiala că sunt urmărit, Poate era o coincidenţă, sau teama, dar Volga neagră m-a însoţit până la intrarea locuinţei. Obişnuita procedură protocolară nu-

mi îngăduie însă să schimb cu Andrei nici măcar un singur cuvânt referitor la tema care ne preocupă.

Este posibil ca procedura protocolară de astăzi să se datoreze tocmai lui Andrei. Desigur, n-avea posibilitatea să divulge nimic esenţial, însă şi ceea ce era posibil avea să fie pe deplin suficient pentru a amina operaţia pe timp nelimitat, probabil până la calendele greceşti. Iar dacă Andrei îşi îngăduise să facă un joc dublu, precis că adjunctul este la curent. Poate că n-are imaginaţie, însă cunoaşte regulile meseriei.

Jos, în stradă, se află doi miliţieni în uniformele lor cafeniu-verzui. Bineînţeles, e vorba de ofiţeri de la circulaţie, însă amănuntul nu mă împiedică să simt pe şira spinării fiorul acela atât de bine cunoscut. Nu, la Istanbul, în ciuda zădufului, se respiră categoric mai uşor.

E ora cinci când mă întorc la ambasadă; cer să fie chemat Bennett şi intru în încăperea mohorâtă a cabinetului meu. Adjunctul răspunde imediat la invitaţie şi, după inevitabila strângere de mână, îmi spune:

— Sper că eşti satisfăcut de călătorie…

— În linii generale – da… Operaţia a fost dureroasă, dar necesară.

Deschid sertarul şi, odată cu ţigările, scot şi minifonul miniatural, spre a-mi aminti melodia acelui neprihănit cântec de copil.

— Ai sacrificat amândoi valeţii? – întreabă adjunctul în capul căruia, pesemne, cărţile se împart în permanenţă.

— După necesitate…

— …Deşi Dumnezeu’a spus: „Să nu ucizi!”

— Lui Dumnezeu îi convenea – remarc eu – cel puternic îşi poate permite luxul să nu ucidă. Însă noi nu suntem chiar atât de puternici.

Privesc îngândurat pe fereastră la calcanul afumat, ca şi cum aş intenţiona să controlez dacă mai e la locul său.

— N-ai nimic să-mi spui?

— O chestie mai puţin importantă: adineauri am surprins-o pe Mary, la mansardă, tocmai când agita fiola de

morfină…

— De-a – rostesc eu mâhnit.

— Deja e complet demolată.

— Se porneşte de la alcool şi se termină cu drogul – adaugă instructiv Bennett, pentru care numai pokerul reprezintă un simptom de sănătate spirituală.

— În profesiunea noastră, Bennett, nu rezistă oricine… Nu-i făcută pentru cei slabi. Ia măsurile necesare să fie expediată acasă cât mai rapid. Dar care-i problema mai importantă, despre care voiai să-mi vorbeşti?

— Faptul că aseară Boian al dumitale a înnoptat pentru întâia oară la fata ăluia…

— Ssst! – duc eu degetul la gură, să nu sperii pasărea fericirii!

Mă las pe birou şi iarăşi îmi îndrept privirea către fereastră.

— Am impresia că zidul din faţa noastră începe să crape, iar noi pătrundem în sanctuarul duşmanului – pronunţ eu, aproape visător.

— Şi apoi, iubirea tinerilor ăştia doi… pur şi simplu te tulbură…

Şi, înduioşat de vestea primită şi de gingăşia melodiei difuzată de minifon, adaug aproape intimidat:

— Ştii, Bennett, sunt într-adevăr un sentimental…

REDACTOR: VICTOR H. ADRIAN
TEHNOREDACTOR: PETRE DUMITRU
BUN DE TIPAR r 23. IV.1975
APĂRUT 1975
COLI DE TIPAR 7, 5
C.Z. PENTRU BIBLIOTECILE MARI 886, 7 – 31
C.Z. PENTRU BIBLIOTECILE MICI 8
TIRAJ 100.000 + 90 EX. BROŞATE
E
Combinatul Poligrafie „Casa Scânteii” Piaţa Scânteii nr. 1 – Bucureşti Regubliea Socialistă România Comanda nr. 50 223